Kommunfullmäktige kallas till sammanträde

Sammanträdesdatum 2025-04-10

Tid:	Torsdag den 10 april kl. 18.00
Plats:	Folkets Hus, Säter
Förslag justeringspersoner:	Jerry Kumlin (S) och Katarina Nyberg (V)
Kl. 16.45	Valberedning
Kl. 17.00	Gruppmöten

Innehållsförteckning

Kf § 1 Allmänhetens frågestund 6

Kf § 2 Månadens blomma 7

Kf § 3 Nytt medborgarförslag – Parkeringsplatser på åkern mitt emot Orrsbrygga vid badplatsen vid sågen 8

Kf § 4 Nytt medborgarförslag – Mer tider för allmänhetens åkning i ishallen 9

Kf § 5 Nytt medborgarförslag – Färdigställa lokal i Stora Skedvi idrottshall på våning 2 10

Kf § 6 Nytt medborgarförslag att sätta upp stolpe i hörnet vid korsningen Morbyvägen - Enbackavägen 12

Kf § 7 Medborgarförslag om hundlatrin på stolpen vid Sockenstugevägen i Gustafs 13

Kf § 8 Medborgarförslag om påfyllning av sand på Magasinsvägen och önskemål om att en ram med nät lades på 14

Kf § 9 Svar på medborgarförslag om att separera gång- och cykeltrafik från biltrafik på Fritidsvägen 15

Kf § 10 Svar på medborgarförslag om gång- och cykelväg mellan Solvarbo och Enbacka 16

Kf § 11 Redovisning av obesvarade medborgarförslag 18

Kf § 12 Svar på motion gällande återvätning av utdikad torv och skogsmark 20

Kf § 13 Ny motion gällande skydd av skog i naturreservat 23

Kf § 14 Nya motion och medborgarförslag 24

Kf § 15 Information från Falun – Borlänge regionen 25

Kf § 16 Uppdatering av avfallsföreskrifter och renhållningstaxa med avseende på Hemsorterat 26

Kf § 17 Information från revisionen 27

Kf § 18 Revisionsrapporter 28

Kf § 19 Årsredovisning 2024 Säters kommun 29

Kf § 20 Verksamhetsberättelse och bokslut 2024 för Överförmyndare i samverkan Falun-Borlängeregionen 31

Kf § 21 Bokslut och verksamhetsberättelse 2024 för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel (ATL) 32

Kf § 22 Bokslut och verksamhetsberättelse 2024, hjälpmedelsnämnden 33

Kf § 23 Friskvårdspolicyn utgår 34

Kf § 24 Antagande av bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda, OPF-KR 35

Kf § 25 Avgift för gårdsförsäljning 36

Kf § 26 Rapport ej verkställda beslut, kvartal 4 2024 38

Kf § 27 Fråga till Mats Nilsson gällande ägardirektivet 39

Kf § 28 Interpellationer / frågor 40

Kf § 29 Valärenden 41

Kf § 30 Rapporter 42

Kf § 31 Delgivningar 43

Kf § 1 Allmänhetens frågestund

Beslut

Skriv text här.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Skriv text här.

Kf § 2 Månadens blomma

KS2025/0036

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktiges presidium delar ut aprils månads blomma till Johan Eliasson.

Motivering

Johan Eliasson borde få en blomma för sin insats med discgolfbanan.

Det började med ett medborgarförslag för ett par åt sedan. Nu har han gjort verklighet av sin dröm om en discgolfbana i Gustafs. Han har lagt ner mellan 1 000 och 1 500 timmar i skogen vid Mora IP.

Nu är korg nummer 18 på banan och hela ban är klar.

Varje dag sedan banan började ta form har fler och fler upptäckt vilken rolig och trevlig fritidssysselsättning det är att gå ut i skog och mark och kast på banan. Både unga och gamla använder banan, men det bästa är att många som inte alls har varit ut i skogen tidigare har hittat dit tack vare dig.

Säterbor och många andra tackar dig och alla runt dig för att ni gjort detta möjligt!

Kf § 3 Nytt medborgarförslag – Parkeringsplatser på åkern mitt emot Orrsbrygga vid badplatsen vid sågen

KS2025/0096

Presidiets förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar hänskjuta medborgarförslag till samhällsbyggnadsnämnden för beslut

---

Bakgrund och ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag om parkeringsplatser på åkern mitt emot Orrsbrygga vid badplatsen vid sågen har lämnats in till kommunfullmäktiges sammanträde 2025-04-10 av Sandra Johansson.

Medborgarens förslag

Badplatsen vid sågen, Orrs brygga är ett trevligt ställe både sommar- och vintertid. Men det är väldigt svårt att veta var man ska parkera om man kommer med bil som många gör speciellt vintertid. Mitt förslag är att göra några parkeringsplatser på åkern mitt emot Orrs brygga för att undvika att folk ställer sig efter vägen som man inte får göra.

Detta för att undvika att folk parkerar efter vägen, för att uppmuntra och göra det lättare för folk att ta sig ut på den fina isbanan/badplatsen.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag från Sandra Johansson den 18 februari 2025

SÄTERS KOMMUN

Lämna medborgarförslag

Ärendenummer: #14664 | Inskickat av: SANDRA MARIE JOHANSSON | 2025-02-18 09:28

1. Medborgarförslaget

Regler för medborgarförslag i Säters kommun

- Du som lämnar ett förslag måste vara folkbokförd i Säters kommun.
- Förslaget ska vara undertecknat/digitalt signerat av en eller flera kommuninvånare och bara gälla frågor som kommunen ansvarar för.
- Förslaget får inte handla om personer vara odemokratiska eller rasistiska.
- Varje förslag får bara gälla en fråga och innehålla ett tydligt och konkret förslag som svarar på frågan "Vad vill du att kommunen ska göra?"

Uppfyller ditt medborgarförslag ovanstående regler?

Ja

Vad vill DU att kommunen ska göra?

Skriv kortfattat vad du anser att kommunfullmäktige ska besluta om.

Badplatsen vid sågen, Orrs brygga är ett trevligt ställe både sommar- och vintertid. Men det är väldigt svårt att veta var man ska parkera om man kommer med bil som många gör speciellt vintertid. Mitt förslag är att göra några parkeringsplatser på åkern mitt emot Orrs brygga för att undvika att folk ställer sig efter vägen som man inte får göra.

Motivera ditt förslag

Beskriv varför du anser att Säters kommun bör fatta det beslut du föreslår. Bifoga gärna dokument, bilder eller filer.

För att undvika att folk parkerar efter vägen, för att uppmuntra och göra det lättare för folk att ta sig ut på den fina isbanan/badplatsen.

✓2. Kontaktuppgifter

Vem är du som lämnar in medborgarförslaget?

Fyll i telefonnummer och e-post om det saknas.

Förnamn
SANDRA MARIE

Efternamn
JOHANSSON

Telefon
070-3934314

E-postadress
sandra_74@spray.se

Notifieringar
E-post

Är det någon mer än du som lämnar in medborgarförslaget?

Nej

Jag godkänner att mina personuppgifter publiceras på kommunens hemsida.

Nej

Kf § 4 Nytt medborgarförslag – Mer tider för allmänhetens åkning i ishallen

KS2025/0120

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar hänskjuta medborgarförslag till kommunstyrelsen för beslut.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag om mer tider för allmänhetens åkning i ishallen lämnats in till kommunfullmäktiges sammanträde 2025-04-10 av Olle Åsåker.

Medborgarens förslag

Att ha andra tider på allmänhetens åkning, alternativt fler tider som bättre passar oss som jobbar skift!

Då det är flera som jobbar olika tider så tycker jag att det vore bra att ha en allmänhetensåkning i säters ishall även på förmiddagarna när det ändå står tomt mellan ca 10–12.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag från Olle Åsåker den 3 mars 2025

SÄTERS KOMMUN

Lämna medborgarförslag

Ärendenummer: #14849 | Inskickat av: Olle Axel Åsåker | 2025-03-03 08:15

1. Medborgarförslaget

Regler för medborgarförslag i Säters kommun

- Du som lämnar ett förslag måste vara folkbokförd i Säters kommun.
- Förslaget ska vara undertecknat/digitalt signerat av en eller flera kommuninvånare och bara gälla frågor som kommunen ansvarar för.
- Förslaget får inte handla om personer vara odemokratiska eller rasistiska.
- Varje förslag får bara gälla en fråga och innehålla ett tydligt och konkret förslag som svarar på frågan "Vad vill du att kommunen ska göra?"

Uppfyller ditt medborgarförslag ovanstående regler?

Ja

Vad vill DU att kommunen ska göra?

Skriv kortfattat vad du anser att kommunfullmäktige ska besluta om.

Att ha andra tider på allmänhetens åkning, alternativt fler tider som bättre passar oss som jobbar skift!

Motivera ditt förslag

Beskriv varför du anser att Säters kommun bör fatta det beslut du föreslår. Bifoga gärna dokument, bilder eller filer.

Då det är flera som jobbar olika tider så tycker jag att det vore bra att ha en allmänhetensåkning i säters ishall även på förmiddagarna när det ändå står tomt.. mellan ca 10-12.

✓2. Kontaktuppgifter

Vem är du som lämnar in medborgarförslaget?

Fyll i telefonnummer och e-post om det saknas.

Förnamn
Olle Axel

Efternamn
Åsåker

Telefon
0762717301

E-postadress
olle.asaker@hotmail.com

Notifieringar
E-post

Är det någon mer än du som lämnar in medborgarförslaget?

Nej

Jag godkänner att mina personuppgifter publiceras på kommunens hemsida.

Ja

Kf § 5 Nytt medborgarförslag – Färdigställa lokal i Stora Skedvi idrottshall på våning 2

KS2025/0054

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar hänskjuta medborgarförslag till kommunstyrelsen för beslut.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag om att färdigställa lokal i Stora Skedvi idrottshall på våning 2 lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde 2025-04-10 av Alexander Lindvall.

Medborgarens förslag

”På våning 2 i Stora Skedvi idrottshall finns just nu ett rum som används som "samlingslokal". Det finns bord/stolar för att ha möten etc. Sedan finns en mindre "kiosk lucka" i mitten och på andra sidan kiosk luckan så finns ytterligare ett rum som inte är färdigställt. Jag skulle önska att det rummet färdigställs och görs bokningsbart för både allmänhet, skola och föreningar. Önskemålet är att taket får ett liknande ytskikt som i andra samlingslokalen (någon typ av undertak), väggarna målas vita, ventilationen färdigställs, det läggs något parkettgolv och att kortsidan med hög takhöjd får speglar från vägg till vägg (ca 2m höga).

Lokalen kan efter färdigställande bokas av allmänhet och kan användas till följande:

- Skolan och privatpersoner kan arrangera mindre skoldisco där man använder det färdigställda rummet som dansgolv, kiosken och samlingslokalen som socialyta

- Lokalen kan nyttjas av föreningar som gruppträningslokal för exempelvis yoga, dans & andra gruppträningar (Därav spegeln)

- Lokalen kan användas som övernattningsyta vid läger eller andra evenemang som arrangeras i idrottshallen.

- Lokalen kan nyttjas av privatpersoner vid exempelvis födelsedagar och andra evenemang där en större lokal behövs.

Jag tycker det skulle vara otroligt kul om lokalen som jag ser skulle ha många potentiella möjliga nyttjare färdigställs. I samband med färdigställandet så bör det gå ut

information lokalt i skolan och på anslagstavlor att det "Nu finns en fin ny lokal att boka" så att det även marknadsförs.

Om möjligt förenkla boknings processen med att kanske låta biblioteket i stora skedvi ha en tagg som man lånar under boknings tiden och återlämnar efter lån (Swish som betalning). Lösningen med att man idag måste åka in till skönvikshallen för att först registrera en tagg/användare och betala på plats gör att tröskeln är lite högre än om det går att lösa lokalt i närheten av lokalen. Det är dock sekundärt, det är färdigställandet och möjliggörandet av lokalen som är primärt.”

Kf § 5 Nytt medborgarförslag om att färdigställa lokal i Stora Skedvi idrottshall på våning 2

KS2025/0054

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar bordlägga medborgarförslaget till kommande sammanträde.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag om att färdigställa lokal i Stora Skedvi idrottshall på våning 2 lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde 2025-02-20 av Alexander Lindvall.

Medborgarens förslag

”På våning 2 i Stora Skedvi idrottshall finns just nu ett rum som används som "samlingslokal". Det finns bord/stolar för att ha möten etc. Sedan finns en mindre "kiosk lucka" i mitten och på andra sidan kiosk luckan så finns ytterligare ett rum som inte är färdigställt. Jag skulle önska att det rummet färdigställs och görs bokningsbart för både allmänhet, skola och föreningar. Önskemålet är att taket får ett liknande ytskikt som i andra samlingslokalen(någon typ av undertak), väggarna målas vita, ventilationen färdigställs, det läggs något parkettgolv och att kortsidan med hög takhöjd får speglar från vägg till vägg (ca 2m höga).

Lokalen kan efter färdigställande bokas av allmänhet och kan användas till följande:

- Skolan och privatpersoner kan arrangera mindre skoldisco där man använder det färdigställda rummet som dansgolv, kiosken och samlingslokalen som socialyta

- Lokalen kan nyttjas av föreningar som gruppträningslokal för exempelvis yoga, dans & andra gruppträningar (Därav spegeln)

- Lokalen kan användas som övernattningsyta vid läger eller andra evenemang som arrangeras i idrottshallen.

- Lokalen kan nyttjas av privatpersoner vid exempelvis födelsedagar och andra evenemang där en större lokal behövs.

Jag tycker det skulle vara otroligt kul om lokalen som jag ser skulle ha många potentiella möjliga nyttjare färdigställs. I samband med färdigställandet så bör det gå ut information lokalt i skolan och på anslagstavlor att det "Nu finns en fin ny lokal att boka" så att det även marknadsförs.

Kf § 5 forts.

Om möjligt förenkla boknings processen med att kanske låta biblioteket i stora skedvi ha en tagg som man lånar under boknings tiden och återlämnar efter lån (Swish som betalning). Lösningen med att man idag måste åka in till skönvikshallen för att först registrera en tagg/användare och betala på plats gör att tröskeln är lite högre än om det går att lösa lokalt i närheten av lokalen. Det är dock sekundärt, det är färdigställandet och möjliggörandet av lokalen som är primärt."

Kf § 6 Nytt medborgarförslag att sätta upp stolpe i hörnet vid korsningen Morbyvägen - Enbackavägen

KS2025/0173

Förslag till beslut

_____

Bakgrund och ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag om stolpe i hörnet vid korsningen Morbyvägen - Enbackavägen lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde 2025-04-10 av Margareta Kock.

Medborgarens förslag

”De vore bra om de kom upp någon form av stolpe i hörnet av morbyvägen och Enbackavägen vid gamla matnära innan något barn blir påkörd där när bilarna ginar runt hörnet.

En stolpe likt sådana som sitter vid kikaner tex.”

SÄTERS KOMMUN

Lämna medborgarförslag

Ärendenummer: #15655 | Inskickat av: MARGARETA KOCK | 2025-03-30 19:08

1. Medborgarförslaget

Regler för medborgarförslag i Säters kommun

- Du som lämnar ett förslag måste vara folkbokförd i Säters kommun.
- Förslaget ska vara undertecknat/digitalt signerat av en eller flera kommuninvånare och bara gälla frågor som kommunen ansvarar för.
- Förslaget får inte handla om personer vara odemokratiska eller rasistiska.
- Varje förslag får bara gälla en fråga och innehålla ett tydligt och konkret förslag som svarar på frågan "Vad vill du att kommunen ska göra?"

Uppfyller ditt medborgarförslag ovanstående regler?

Ja

Vad vill DU att kommunen ska göra?

Skriv kortfattat vad du anser att kommunfullmäktige ska besluta om.

De vore bra om de kom upp någon form av stolpe i hörnet av morbyvägen och enbackavägen vid gamla matnära innan något barn blir påkörd där när bilarna ginar runt hörnet.

Motivera ditt förslag

Beskriv varför du anser att Säters kommun bör fatta det beslut du föreslår. Bifoga gärna dokument, bilder eller filer.

En stolpe likt sådana som sitter vid kikaner tex.

✓2. Kontaktuppgifter

Vem är du som lämnar in medborgarförslaget?

Fyll i telefonnummer och e-post om det saknas.

Förnamn
MARGARETA

Efternamn
KOCK

Telefon
+46703218990

E-postadress
maggi_38@hotmail.com

Notifieringar
E-post

Är det någon mer än du som lämnar in medborgarförslaget?

Nej

Jag godkänner att mina personuppgifter publiceras på kommunens hemsida.

Ja

Kf § 7 Medborgarförslag om hundlatrin på stolpen vid Sockenstugevägen i Gustafs

KS2025/0174

Förslag till beslut

_____

Bakgrund och ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag om hundlatrin på stolpen vid Sockenstugevägen i Gustafs lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde 2025-04-10 av Margareta Kock.

Medborgarens förslag

”Vore bra om de kom upp en till hundlatrin på stolpen in vid Sockenstugevägen, då de finns jättemycket hundägare och hundar som går förbi, i dag är de långt i mellan latrinerna.

En till hundlatrin.”

SÄTERS KOMMUN

Lämna medborgarförslag

Ärendenummer: #15654 | Inskickat av: MARGARETA KOCK | 2025-03-30 19:04

1. Medborgarförslaget

Regler för medborgarförslag i Säters kommun

- Du som lämnar ett förslag måste vara folkbokförd i Säters kommun.
- Förslaget ska vara undertecknat/digitalt signerat av en eller flera kommuninvånare och bara gälla frågor som kommunen ansvarar för.
- Förslaget får inte handla om personer vara odemokratiska eller rasistiska.
- Varje förslag får bara gälla en fråga och innehålla ett tydligt och konkret förslag som svarar på frågan "Vad vill du att kommunen ska göra?"

Uppfyller ditt medborgarförslag ovanstående regler?

Ja

Vad vill DU att kommunen ska göra?

Skriv kortfattat vad du anser att kommunfullmäktige ska besluta om.

Vore bra om de kom upp en till hundlatrin på stolpen in vid sockenstugev, då de finns jätte mycket hundägare och hundar som går förbi ,i dag är de långt i mellan lantrinerna

Motivera ditt förslag

Beskriv varför du anser att Säters kommun bör fatta det beslut du föreslår. Bifoga gärna dokument, bilder eller filer.

En till hundlatrin

✓2. Kontaktuppgifter

Vem är du som lämnar in medborgarförslaget?

Fyll i telefonnummer och e-post om det saknas.

Förnamn
MARGARETA

Efternamn
KOCK

Telefon
+46703218990

E-postadress
maggi_38@hotmail.com

Notifieringar
E-post

Är det någon mer än du som lämnar in medborgarförslaget?

Nej

Jag godkänner att mina personuppgifter publiceras på kommunens hemsida.

Ja

Kf § 8 Medborgarförslag om påfyllning av sand på Magasinsvägen och önskemål om att en ram med nät läggs på

KS2025/0175

Förslag till beslut

_____

Bakgrund och ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag om påfyllning av sand på Magasinsvägen och önskemål om att en ram med nät lades på, lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde 2025-04-10 av Margareta Kock.

Medborgarens förslag

”De vore bra om de fylldes på sand i sandlådan på magasinsvägen, och som tips att de byggs en ram med nät att lägga över så inte katterna går i sandlådan. För att lekplatserna är kommunal.”

SÄTERS KOMMUN

Lämna medborgarförslag

Ärendenummer: #15653 | Inskickat av: MARGARETA KOCK | 2025-03-30 19:01

1. Medborgarförslaget

Regler för medborgarförslag i Säters kommun

- Du som lämnar ett förslag måste vara folkbokförd i Säters kommun.
- Förslaget ska vara undertecknat/digitalt signerat av en eller flera kommuninvånare och bara gälla frågor som kommunen ansvarar för.
- Förslaget får inte handla om personer vara odemokratiska eller rasistiska.
- Varje förslag får bara gälla en fråga och innehålla ett tydligt och konkret förslag som svarar på frågan "Vad vill du att kommunen ska göra?"

Uppfyller ditt medborgarförslag ovanstående regler?

Ja

Vad vill DU att kommunen ska göra?

Skriv kortfattat vad du anser att kommunfullmäktige ska besluta om.

Hej de vore bra om de fylldes på sand i sandlådan på magasinsvägen, och som tips att de byggs en ram med nät att lägga över så inte katterna går i sandlådan Tack

Motivera ditt förslag

Beskriv varför du anser att Säters kommun bör fatta det beslut du föreslår. Bifoga gärna dokument, bilder eller filer.

För att lekplatserna är komunal

✓2. Kontaktuppgifter

Vem är du som lämnar in medborgarförslaget?

Fyll i telefonnummer och e-post om det saknas.

Förnamn
MARGARETA

Efternamn
KOCK

Telefon
+46703218990

E-postadress
maggi_38@hotmail.com

Notifieringar
E-post

Är det någon mer än du som lämnar in medborgarförslaget?

Nej

Jag godkänner att mina personuppgifter publiceras på kommunens hemsida.

Nej

Kf § 9 Svar på medborgarförslag om att separera gång- och cykeltrafik från biltrafik på Fritidsvägen

KS2024/0420

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att medborgarförslaget är besvarat.

Ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag om att separera gång- och cykeltrafik från biltrafik på Fritidsvägen lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2024-10-24 av Pernilla Fristedt. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beredning. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2024-11-19 att remittera medborgarförslaget till samhällsbyggnadsnämnden för yttrande.

Medborgarens förslag

”Fritidsvägen används flitigt av gång- och cykeltrafikanter samt biltrafikanter som ofta håller hastigheten närmare 70 km/h trots hastighetsbegränsning 40 km/h. Fritidsvägen upplevs mycket otrygg för de som färdas till fots eller cykel på grund av biltrafiken. Fritidsvägen används för att ta sig till andra delar av Åsen, bad vid campingen Ljustern, men framförallt för att gå eller cykla till förskolan Äventyret, då med barn 1-5 år. Idag finns en skogsväg mellan vattentornet och campingen som kan användas sommartid av dem som inte färdas med vagn eller rullstol eller av annan anledning har någon funktionsnedsättning. Säters kommun borde främja gång- och cykeltrafik för att främja folkhälsan, minska klimatpåverkan och främja sociala kontakter. Det ska upplevas tryggt att välja att gå eller cykla framför allt med barnen för att skapa hållbara beteenden från tidig ålder.”

Yttrande från samhällsbyggnadsnämnden 2024-02-05

Gatuenheten, Samhällsbyggnadssektorn påbörjade hösten 2024 att måla en heldragen linje utmed Fritidsvägen för gång- och cykeltrafik men fick avbryta målningen då det upptäcktes att asfalten bitvis var i dåligt skick. När beläggningen är åtgärdad kommer Gatuenheten åter att ta upp målningen för gång- och cykelväg.

Handläggare
Margareta Jakobsson
Kommunsekreterare

Diarienummer
KS2024/0420

Medborgarförslag om att separera gång- och cykeltrafik från biltrafik på Fritidsvägen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige beslutar att medborgarförslaget är besvarat.

Ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag om att separera gång- och cykeltrafik från biltrafik på Fritidsvägen lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2024-10-24 av Pernilla Fristedt. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beredning. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2024-11-19 att remittera medborgarförslaget till samhällsbyggnadsnämnden för yttrande.

Medborgarens förslag

” Fritidsvägen används flitigt av gång- och cykeltrafikanter samt biltrafikanter som ofta håller hastigheten närmare 70 km/h trots hastighetsbegränsning 40 km/h. Fritidsvägen upplevs mycket otrygg för de som färdas till fots eller cykel på grund av biltrafiken. Fritidsvägen används för att ta sig till andra delar av Åsen, bad vid campingen Ljustern, men framförallt för at gå eller cykla till förskolan Äventyret, då med barn 1-5 år. Idag finns en skogsväg mellan vattentornet och campingen som kan användas sommartid av dem som inte färdas med vagn eller rullstol eller av annan anledning har någon funktionsnedsättning. Säters kommun borde främja gång- och cykeltrafik för att främja folkhälsan, minska klimatpåverkan och främja sociala kontakter. Det ska upplevas tryggt att välja att gå eller cykla framförallt med barnen för att skapa hållbara beteenden från tidig ålder.”

Yttrande från samhällsbyggnadsnämnden 2024-02-05

Gatuenheten, Samhällsbyggnadssektorn påbörjade hösten 2024 att måla en heldragen linje utmed Fritidsvägen för gång- och cykeltrafik men fick avbryta målningen då det upptäcktes att asfalten bitvis var i dåligt skick. När beläggningen är åtgärdad kommer Gatuenheten åter att ta upp målningen för gång- och cykelväg.

Margareta Jakobsson
Kommunsekreterare

Sektorchefs namn
Titel

SBN § 6 Yttrande över medborgarförslag om att separera gång- och cykeltrafik från biltrafik på Fritidsvägen

SBN2024/0496

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden besluta yttra sig enligt ställt förslag och därmed förslå kommunstyrelsen anse medborgarförslaget besvarat.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag om att separera trafikslag, gång- och cykeltrafik från biltrafik på Fritidsvägen lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2024-10-24 av Pernilla Fristedt. Kommunfullmäktige beslutade att hänskjuta medborgarförslaget till Kommunstyrelsen för beredning varav Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade remittera medborgarförslaget till Samhällsbyggnadsnämnden för yttrande.

Förslag till yttrande

Gatuenheten, Samhällsbyggnadssektorn påbörjade hösten 2024 att måla en heldragen linje utmed Fritidsvägen för gång- och cykeltrafik men fick avbryta målningen då det upptäcktes att asfalten bitvis var i dåligt skick. När beläggningen är åtgärdad kommer Gatuenheten åter att ta upp målningen för gång- och cykelväg.

Delges

Kommunstyrelsen

SÄTERS KOMMUN

Lämna medborgarförslag

Ärendenummer: #13598 | Inskickat av: PERNILLA INGRID MARLENE FRISTEDT | 2024-10-10 11:06

✓1. Medborgarförslaget

Regler för medborgarförslag i Säters kommun

- Du som lämnar ett förslag måste vara folkbokförd i Säters kommun.
- Förslaget ska vara undertecknat/digitalt signerat av en eller flera kommuninvånare och bara gälla frågor som kommunen ansvarar för.
- Förslaget får inte handla om personer vara odemokratiska eller rasistiska.
- Varje förslag får bara gälla en fråga och innehålla ett tydligt och konkret förslag som svarar på frågan "Vad vill du att kommunen ska göra?"

Uppfyller ditt medborgarförslag ovanstående regler?

Ja

Vad vill DU att kommunen ska göra?

Skriv kortfattat vad du anser att kommunfullmäktige ska besluta om.

Separera trafikslag: gång- och cykeltrafik från biltrafik Fritidsvägen. Förslag som i Gustafs Morbyvägen.

Motivera ditt förslag

Beskriv varför du anser att Säters kommun bör fatta det beslut du föreslår. Bifoga gärna dokument, bilder eller filer.

Fritidsvägen används flitigt av gång- och cykeltrafikanter samt biltrafikanter som ofta håller hastigheter närmare 70 km/h trots hastighetsbegränsning 40 km/h. Fritidsvägen upplevs mycket otrygg för de som färdas till fots eller cykel på grund av biltrafiken. Fritidsvägen används för att ta sig till andra delar av Åsen, bad vid campingen Ljustern, men framförallt för att gå eller cykla till förskolan Äventyret, då med barn från 1-5 år. Idag finns en skogsväg mellan vattentornet och campingen som kan användas sommartid av dem som inte färdas med vagn eller rullstol eller av annan anledning har någon funktionsnedsättning. Säter kommun borde främja gång- och cykeltrafik för att främja folkhälsan, minska klimatpåverkan och främja sociala kontakter. Det ska upplevas tryggt att välja att gå eller cykla framförallt med barnen för att skapa hållbara beteenden från tidig ålder.

IMG_1850.jpeg (10,64 MB)

Samtliga filer ovan finns bifogade i detta dokument, se bifogade filer.

✓2. Kontaktuppgifter

Vem är du som lämnar in medborgarförslaget?

Fyll i telefonnummer och e-post om det saknas.

För- och efternamn
PERNILLA INGRID MARLENE FRISTEDT

Telefon
0707811161

E-postadress
pernillafristedt@outlook.com

Notifieringar
E-post

Är det någon mer än du som lämnar in medborgarförslaget?

Nej

Jag godkänner att mina personuppgifter publiceras på kommunens hemsida.

Ja

Yttrande över medborgarförslag om att separera gång- och cykeltrafik från biltrafik på Fritidsvägen

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämndens arbetsutskott beslutar föreslå Samhällsbyggnadsnämnden tjänstemannaskrivelsen antas som nämndens eget och översänds till Kommunstyrelsen som yttrande.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag om att separera trafikslag, gång- och cykeltrafik från biltrafik på Fritidsvägen lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2024-10-24 av Pernilla Fristedt. Kommunfullmäktige beslutade att hänskjuta medborgarförslaget till Kommunstyrelsen för beredning varav Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade remittera medborgarförslaget till Samhällsbyggnadsnämnden för yttrande.

Förslag till yttrande

Gatuenheten, Samhällsbyggnadssektorn påbörjade hösten 2024 att måla en heldragen linje utmed Fritidsvägen för gång- och cykeltrafik men fick avbryta målningen då det upptäcktes att asfalten bitvis var i dåligt skick. När beläggningen är åtgärdad kommer Gatuenheten åter att ta upp målningen för gång- och cykelväg.

Delges

Kommunstyrelsen

Underskrifter

Cecilia Romlin
Trafiksamordnare

Andreas Mossberg
Samhällsbyggnadschef

Kf § 10 Svar på medborgarförslag om gång- och cykelväg mellan Solvarbo och Enbacka

KS2024/0412

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att medborgarförslaget är besvarat.

Ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag om en gång- och cykelväg mellan Solvarbo och Enbacka lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2024-10-24 av Micaela Högman. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beredning. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2024-11-19 att remittera medborgarförslaget till samhällsbyggnadsnämnden för yttrande.

Medborgarens förslag

”Vägen mellan Solvarbo och Enbacka är en liten väg med mycket trafik. Bilar, traktorer och bussar /skolskjutsar ska samsas med cyklister och gångtrafikanter. Sträckan har hög hastighetsbegränsning bitvis (70) och för att göra det säkert för alla så borde det finnas en upplyst gång och cykelväg.”

Yttrande från samhällsbyggnadsnämnden 2024-02-05

Samhällsbyggnadsnämnden har tagit del av medborgarförslaget och föreslår Kommunstyrelsen att se medborgarförslaget som besvarat med stöd av nedanstående resonemang. Samhällsbyggnadsnämnden delar förslagsställarens intention och analys. Väg 789 som går mellan Solvarbo och Enbacka är en så kallad statlig väg vilket innebär att kommunen inte har rådighet att bygga en gång- och cykelväg utmed den i dess vägområde. Kommunen äger ej heller mark som ligger utanför Trafikverkets vägområde längst sträckan.

Samhällsbyggnadsnämnden delar förslagsställarens bild av att infrastrukturen för gående och cyklister har många brister och att fler gång- och cykelvägar behövs för att skapa ett hållbart samhälle. Det krävs ett långsiktigt arbete för att tillskapa denna infrastruktur.

I Sverige finns tre olika väghållare, dessa är Stat, Kommun och den enskilde. De allra flesta vägarna i Sverige är enskilda, och består ofta av mindre vägar på landsbygden.

Kommunen ansvarar generellt för gator och vägar inom detaljplanerat område, vilket ofta innebär gator och vägar i samhällen och städer. Staten ansvarar för de större

vägarna som binder samman städer, regioner och landet som helhet. Sträckan som förslagsställaren nämner i sitt medborgarförslag är väghållaren främst statlig eller enskild. Det innebär att kommunen som myndighet generellt har svårare att genomföra fysiska åtgärder, än om fallet varit sådant att kommunen varit väghållare.

Utmed statliga vägar är det Trafikverket som ansvarar för att genomföra åtgärder och finansieringen för dessa kommer ofta från Länsplan som Region Dalarna ansvarar för. Inom ramen för Länsplan har Säters kommun just nu tre projekt kopplat till gång- och cykelåtgärder.

Det Säters kommun kan göra är att planera för bättre infrastruktur för gående och cyklister i stort. Detta kan göras inom ramen för kommunens översiktsplanearbete och planeringsstrategin påtalar exempelvis behovet av en trafikstrategi som kan peka ut hur kommunen strategiskt ska arbeta för att utveckla trafiksystemet. Däremot ska det tas fram en långsiktig gång- och cykelplan för genomförande som mer tydligt pekar ut vilka stråk och rörelsemönster som finns och ska prioriteras i kommande översiktsplan. Planen kan sen utgöra en bra grund att stå på i dialog med såväl andra väghållare, myndigheter och allmänhet. Med stöd av planen blir det också lättare att se vilka delar av de sammanhängande stråken som vilken väghållare kan ansvara för.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag från Micaela Högman den 3 oktober 2024

Handläggare
Margareta Jakobsson
Kommunsekreterare

Diarienummer
KS2024/0412

Medborgarförslag om gång- och cykelväg mellan Solvarbo och Enbacka

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige beslutar att medborgarförslaget är besvarat.

Ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag om en gång- och cykelväg mellan Solvarbo och Enbacka lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2024-10-24 av Micaela Högman. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beredning. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2024-11-19 att remittera medborgarförslaget till samhällsbyggnadsnämnden för yttrande.

Medborgarens förslag

”Vägen mellan Solvarbo och Enbacka är en liten väg med mycket trafik. Bilar, traktorer och bussar /skolskjutsar ska samsas med cyklister och gångtrafikanter. Sträckan har hög hastighetsbegränsning bitvis (70) och för att göra det säkert för alla så borde det finnas en upplyst gång och cykelväg.”

Yttrande från samhällsbyggnadsnämnden 2024-02-05

Samhällsbyggnadsnämnden har tagit del av medborgarförslaget och föreslår Kommunstyrelsen att se medborgarförslaget som besvarat med stöd av nedanstående resonemang. Samhällsbyggnadsnämnden delar förslagsställarens intention och analys. Väg 789 som går mellan Solvarbo och Enbacka är en så kallad statlig väg vilket innebär att kommunen inte har rådighet att bygga en gång- och cykelväg utmed den i dess vägområde. Kommunen äger ej heller mark som ligger utanför Trafikverkets vägområde längst sträckan.

Samhällsbyggnadsnämnden delar förslagsställarens bild av att infrastrukturen för gående och cyklister har många brister och att fler gång- och cykelvägar behövs för att skapa ett hållbart samhälle. Det krävs ett långsiktigt arbete för att tillskapa denna infrastruktur.

I Sverige finns tre olika väghållare, dessa är Stat, Kommun och den enskilde. De allra flesta vägarna i Sverige är enskilda, och består ofta av mindre vägar på landsbygden.

Kommunen ansvarar generellt för gator och vägar inom detaljplanerat område, vilket ofta innebär gator och vägar i samhällen och städer. Staten ansvarar för de större vägarna som binder samman städer, regioner och landet som helhet. Sträckan som förslagsställaren nämner i sitt medborgarförslag är väghållaren främst statlig eller enskild. Det innebär att kommunen som myndighet generellt har svårare att genomföra fysiska åtgärder, än om fallet varit sådant att kommunen varit väghållare.

Utmed statliga vägar är det Trafikverket som ansvarar för att genomföra åtgärder och finansieringen för dessa kommer ofta från Länsplan som Region Dalarna ansvarar för. Inom ramen för Länsplan har Säters kommun just nu tre projekt kopplat till gång- och cykelåtgärder.

Det Säters kommun kan göra är att planera för bättre infrastruktur för gående och cyklister i stort. Detta kan göras inom ramen för kommunens översiktsplanearbete och planeringsstrategin påtalar exempelvis behovet av en trafikstrategi som kan peka ut hur kommunen strategiskt ska arbeta för att utveckla trafiksystemet. Däremot ska det tas fram en långsiktig gång- och cykelplan för genomförande som mer tydligt pekar ut vilka stråk och rörelsemönster som finns och ska prioriteras i kommande översiktsplan. Planen kan sen utgöra en bra grund att stå på i dialog med såväl andra väghållare, myndigheter och allmänhet. Med stöd av planen blir det också lättare att se vilka delar av de sammanhängande stråken som vilken väghållare kan ansvara för.

Margareta Jakobsson
Kommunsekreterare

Malin Karhu Birgersson
Sektorchef kommunstyrelsesektorn

SBN § 7 Yttrande över medborgarförslag om en gång- och cykelväg mellan Solvarbo och Enbacka

SBN2024/0497

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden besluta yttra sig enligt ställt förslag och därmed förslå kommunstyrelsen anse medborgarförslaget besvarat.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag om m en gång- och cykelväg mellan Solvarbo och Enbacka lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2024-10-24 av Micaela Högman. Kommunfullmäktige beslutade att hänskjuta medborgarförslaget till Kommunstyrelsen för beredning varav Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade remittera medborgarförslaget till Samhällsbyggnadsnämnden för yttrande.

Förslag till yttrande

Samhällsbyggnadsnämnden har tagit del av medborgarförslaget och föreslår Kommunstyrelsen att se medborgarförslaget som besvarat med stöd av nedanstående resonemang. Samhällsbyggnadsnämnden delar förslagsställarens intention och analys. Väg 789 som går mellan Solvarbo och Enbacka är en så kallad statlig väg vilket innebär att kommunen inte har rådighet att bygga en gång- och cykelväg utmed den i dess vägområde. Kommunen äger ej heller mark som ligger utanför Trafikverkets vägområde längst sträckan.

Samhällsbyggnadsnämnden delar förslagsställarens bild av att infrastrukturen för gående och cyklister har många brister och att fler gång- och cykelvägar behövs för att skapa ett hållbart samhälle. Det krävs ett långsiktigt arbete för att tillskapa denna infrastruktur.

I Sverige finns tre olika väghållare, dessa är Stat, Kommun och den enskilde. De allra flesta vägarna i Sverige är enskilda, och består ofta av mindre vägar på landsbygden. Kommunen ansvarar generellt för gator och vägar inom detaljplanerat område, vilket ofta innebär gator och vägar i samhällen och städer. Staten ansvarar för de större vägarna som binder samman städer, regioner och landet som helhet. Sträckan som förslagsställaren nämner i sitt medborgarförslag är väghållaren främst statlig eller enskild. Det innebär att kommunen som myndighet generellt har svårare att genomföra fysiska åtgärder, än om fallet varit sådant att kommunen varit väghållare.

Sbn § 7 forts.

Utmed statliga vägar är det Trafikverket som ansvarar för att genomföra åtgärder och finansieringen för dessa kommer ofta från Länsplan som Region Dalarna ansvarar för. Inom ramen för Länsplan har Säters kommun just nu tre projekt kopplat till gång- och cykelåtgärder.

Det Säters kommun kan göra är att planera för bättre infrastruktur för gående och cyklister i stort. Detta kan göras inom ramen för kommunens översiktsplanearbete och planeringsstrategin påtalar exempelvis behovet av en trafikstrategi som kan peka ut hur kommunen strategiskt ska arbeta för att utveckla trafiksystemet. Däremot ska det tas fram en långsiktig gång- och cykelplan för genomförande som mer tydligt pekar ut vilka stråk och rörelsemönster som finns och ska prioriteras i kommande översiktsplan. Planen kan sen utgöra en bra grund att stå på i dialog med såväl andra väghållare, myndigheter och allmänhet. Med stöd av planen blir det också lättare att se vilka delar av de sammanhängande stråken som vilken väghållare kan ansvara för.

SÄTERS KOMMUN

Lämna medborgarförslag

Ärendenummer: #13508 | Inskickat av: MICAELA KRISTIN HÖGMAN | 2024-10-03 10:39

1. Medborgarförslaget

Regler för medborgarförslag i Säters kommun

- Du som lämnar ett förslag måste vara folkbokförd i Säters kommun.
- Förslaget ska vara undertecknat/digitalt signerat av en eller flera kommuninvånare och bara gälla frågor som kommunen ansvarar för.
- Förslaget får inte handla om personer vara odemokratiska eller rasistiska.
- Varje förslag får bara gälla en fråga och innehålla ett tydligt och konkret förslag som svarar på frågan "Vad vill du att kommunen ska göra?"

Uppfyller ditt medborgarförslag ovanstående regler?

Ja

Vad vill DU att kommunen ska göra?

Skriv kortfattat vad du anser att kommunfullmäktige ska besluta om.

Gång/cykelväg Solvarbo-Enbacka

Motivera ditt förslag

Beskriv varför du anser att Säters kommun bör fatta det beslut du föreslår. Bifoga gärna dokument, bilder eller filer.

Vägen mellan Solvarbo och Enbacka är en liten väg med mycket trafik. Bilar, traktorer och bussar /skolskjutsar ska samsas med cyklister och gångtrafikanter. Sträckan har hög hastighetsbegränsning bitvis (70) och för att göra det säkert för alla så borde det finnas en upplyst gång och cykelväg.

2. Kontaktuppgifter

Vem är du som lämnar in medborgarförslaget?

Fyll i telefonnummer och e-post om det saknas.

För- och efternamn
MICAELA KRISTIN HÖGMAN

Telefon
0735816591

E-postadress
micaela.hogman@hotmail.com

Notifieringar
E-post

Är det någon mer än du som lämnar in medborgarförslaget?

Ja

Lämna kontaktuppgift till den andra medborgarförslagslämnaren

Namn
Anders Hjort

e-postadress
andershjort9@hotmail.com

Telefonnummer
0720284295

Är det någon mer person som lämnar in medborgarförslaget?

Nej

Jag godkänner att mina personuppgifter publiceras på kommunens hemsida.

Ja

Yttrande över medborgarförslag om en gång- och cykelväg mellan Solvarbo och Enbacka

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämndens arbetsutskott beslutar föreslå Samhällsbyggnadsnämnden godkänna yttrande och översända det till Kommunstyrelsen

Bakgrund och ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag om m en gång- och cykelväg mellan Solvarbo och Enbacka lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2024-10-24 av Micaela Högman. Kommunfullmäktige beslutade att hänskjuta medborgarförslaget till Kommunstyrelsen för beredning varav Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade remittera medborgarförslaget till Samhällsbyggnadsnämnden för yttrande.

Förslag till yttrande

Väg 789 som går mellan Solvarbo och Enbacka är en så kallad statlig väg vilket innebär att kommunen inte har rådighet att bygga en gång- och cykelväg utmed den i dess vägområde. Kommunen äger ej heller mark som ligger utanför Trafikverkets vägområde längst sträckan. Utifrån detta föreslås medborgarförslaget besvarats.

Delges

Kommunstyrelsen

Underskrifter

Cecilia Romlin
Trafiksamordnare

Andreas Mossberg
Samhällsbyggnadschef

Kf § 11 Redovisning av obesvarade medborgarförslag

KS2025/0124

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige besluta godkänna redovisningen samt att medborgarförslagen ligger kvar för beredning

Ärendebeskrivning:

Enligt kommunfullmäktige arbetsordning, 31 §, ska kommunstyrelsen två gånger per år redovisa de medborgarförslag som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska ske på fullmäktiges ordinarie sammanträde i april och oktober.

Följande medborgarförslag har inte beretts färdigt

Medborgarförslag – rusta upp Siggeboplanen

KS2024/0367

Medborgarförslag om att rusta Siggeboplanen lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2024-09-26. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta förslaget till kommunstyrelsen för beredning. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2024-10-22 att remittera förslaget till Säterbostäder AB för yttrande senast 5 februari. Påminnelse skickad den 27 februari 2025.

Medborgarförslag - Låta vägen utanför staketet vid ishallen bli en cykel/gångbana för att göra det säkrare för alla som inte åker bil. det säkrare för alla som inte åker bil.

KS2024/0467

Medborgarförslag om att låta vägen utanför staketet vid ishallen bli en cykel/gångbana för att göra det säkrare för alla som inte åker bil. det säkrare för alla som inte åker bil lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2024-11-28. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta medborgarförslaget till samhällsbyggnadsnämnden för beslut. Samhällsbyggnadsnämnden har ännu inte beslutat om förslaget.

Medborgarförslag om att sätta belysning i stora granen som står i korsningen Trädgårdsgatan ner mot Willys.

Ärende: KS2024/0479

Medborgarförslag om att sätta belysning i stora granen som står i korsningen Trädgårdsgatan ner mot Willys lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2024-11-28. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta förslaget till samhällsbyggnadsnämnden för beslut. Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2025-02-05 föreslå kommunstyrelsen besluta inleda dialog med Säterbostäder AB som äger marken. Kommundirektören har fått i uppdrag att inleda dialog.

Medborgarförslag - Resa till Auschwitz

KS2024/0497

Medborgarförslag om att finansiera resa till Auschwitz för elever i årskurs 9 lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2025-02-20. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta medborgarförslaget till barn- och utbildningsnämnden för beslut.

Medborgarförslag om att införa joursystem för snöröjning

KS2025/0002

Medborgarförslag om att införa joursystem för snöröjning lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2025-02-20. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beredning. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2025-03-11 att remittera förslaget till samhällsbyggnadsnämnden för yttrande.

Medborgarförslag - Gång- och cykelväg Sjukhusvägen

KS2025/0037

Medborgarförslag om gång- och cykelväg efter Sjukhusvägen lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2025-02-20. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta medborgarförslaget till samhällsbyggnadsnämnden för beslut.

Medborgarförslag - Sätta upp skyltar vid å-promenaden att änderna ska vara ifred.

KS2025/0057

Medborgarförslag - Sätta upp skyltar vid å-promenaden att änderna ska vara ifred lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2025-02-20. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta medborgarförslaget till samhällsbyggnadsnämnden för beslut.

Handläggare
Margareta Jakobsson
Kommunsekreterare

Diarienummer
KS2025/0124

Redovisning av obesvarade medborgarförslag

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta godkänna redovisningen samt att medborgarförslagen ligger kvar för beredning

Ärendebeskrivning:

Enligt kommunfullmäktige arbetsordning, 31 §, ska kommunstyrelsen två gånger per år redovisa de medborgarförslag som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska ske på fullmäktiges ordinarie sammanträde i april och oktober.

Följande medborgarförslag har inte beretts färdigt

Medborgarförslag – rusta upp Siggeboplanen

KS2024/0367

Medborgarförslag om att rusta Siggeboplanen lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2024-09-26. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta förslaget till kommunstyrelsen för beredning. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2024-10-22 att remittera förslaget till Säterbostäder AB för yttrande senast 5 februari. Påminnelse skickad den 27 februari 2025.

Medborgarförslag - Låta vägen utanför staketet vid ishallen bli en cykel/gångbana för att göra det säkrare för alla som inte åker bil. det säkrare för alla som inte åker bil.

KS2024/0467

Medborgarförslag om att låta vägen utanför staketet vid ishallen bli en cykel/gångbana för att göra det säkrare för alla som inte åker bil. det säkrare för alla som inte åker bil lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2024-11-28. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta medborgarförslaget till samhällsbyggnadsnämnden för beslut. Samhällsbyggnadsnämnden har ännu inte beslutat om förslaget.

Medborgarförslag om att sätta belysning i stora granen som står i korsningen Trädgårdsgatan ner mot Willys.

Ärende: KS2024/0479

Medborgarförslag om att sätta belysning i stora granen som står i korsningen Trädgårdsgatan ner mot Willys lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2024-11-28. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta förslaget till samhällsbyggnadsnämnden för beslut. Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2025-02-05 föreslå kommunstyrelsen besluta inleda dialog med Säterbostäder AB som äger marken. Kommundirektören har fått i uppdrag att inleda dialog.

Medborgarförslag - Resa till Auschwitz

KS2024/0497

Medborgarförslag om att finansiera resa till Auschwitz för elever i årskurs 9 lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2025-02-20. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta medborgarförslaget till barn- och utbildningsnämnden för beslut.

Medborgarförslag om att införa joursystem för snöröjning

KS2025/0002

Medborgarförslag om att införa joursystem för snöröjning lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2025-02-20. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beredning. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2024-03-11 att remittera förslaget till samhällsbyggnadsnämnden för yttrande.

Medborgarförslag - Gång- och cykelväg Sjukhusvägen

KS2025/0037

Medborgarförslag om gång- och cykelväg efter Sjukhusvägen lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2025-02-20. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta medborgarförslaget till samhällsbyggnadsnämnden för beslut.

Medborgarförslag - Sätta upp skyltar vid å-promenaden att änderna ska vara ifred.

KS2025/0057

Medborgarförslag - Sätta upp skyltar vid å-promenaden att änderna ska vara ifred lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2025-02-20. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta medborgarförslaget till samhällsbyggnadsnämnden för beslut.

Margareta Jakobsson
Kommunsekreterare

Malin Karhu Birgersson
Sektorchef kommunstyrelsesektorn

SÄTERS KOMMUN

Lämna medborgarförslag

Ärendenummer: #13112 | Inskickat av: Carl Bertil Victor Wagnborg | 2024-09-04 19:14

✓1. Medborgarförslaget

Regler för medborgarförslag i Säters kommun

- Du som lämnar ett förslag måste vara folkbokförd i Säters kommun.
- Förslaget ska vara undertecknat/digitalt signerat av en eller flera kommuninvånare och bara gälla frågor som kommunen ansvarar för.
- Förslaget får inte handla om personer vara odemokratiska eller rasistiska.
- Varje förslag får bara gälla en fråga och innehålla ett tydligt och konkret förslag som svarar på frågan "Vad vill du att kommunen ska göra?"

Uppfyller ditt medborgarförslag ovanstående regler?

Ja

Vad vill DU att kommunen ska göra?

Skriv kortfattat vad du anser att kommunfullmäktige ska besluta om.

Rusta upp siggeboplan

Motivera ditt förslag

Beskriv varför du anser att Säters kommun bör fatta det beslut du föreslår. Bifoga gärna dokument, bilder eller filer.

Hej.

Jag tycker det är tråkigt att se hur siggeboplan i siggebo håller på att förfalla. Just nu verkar det mest användas som avlastningsyta för grus och grenar. Jag vet inte vad tanken är med området?

Jag tycker att kommunen skulle kunna fräscha upp planen så den kan användas som den gjordes längre tillbaka när det både spelades fotboll och basket där och uppmuntrade till spontanlek.

Just nu ser det mer ut som den används som en soptipp och inte alls en vacker syn i området.

Mer ytor för våra barn och ungdomar som uppmuntrar till rörelse!

IMG_3721.jpeg (4,87 MB)
IMG_3722.jpeg (4,5 MB)
IMG_3723.jpeg (6,57 MB)
IMG_3725.jpeg (6,12 MB)

Samtliga filer ovan finns bifogade i detta dokument, se bifogade filer.

✓2. Kontaktuppgifter

Vem är du som lämnar in medborgarförslaget?

Fyll i telefonnummer och e-post om det saknas.

För- och efternamn
Carl Bertil Victor Wagnborg

Telefon
0705925340

E-postadress
Victor.wagnborg@outlook.com

Notifieringar
E-post

Är det någon mer än du som lämnar in medborgarförslaget?

Nej

Jag godkänner att mina personuppgifter publiceras på kommunens hemsida.

Ja

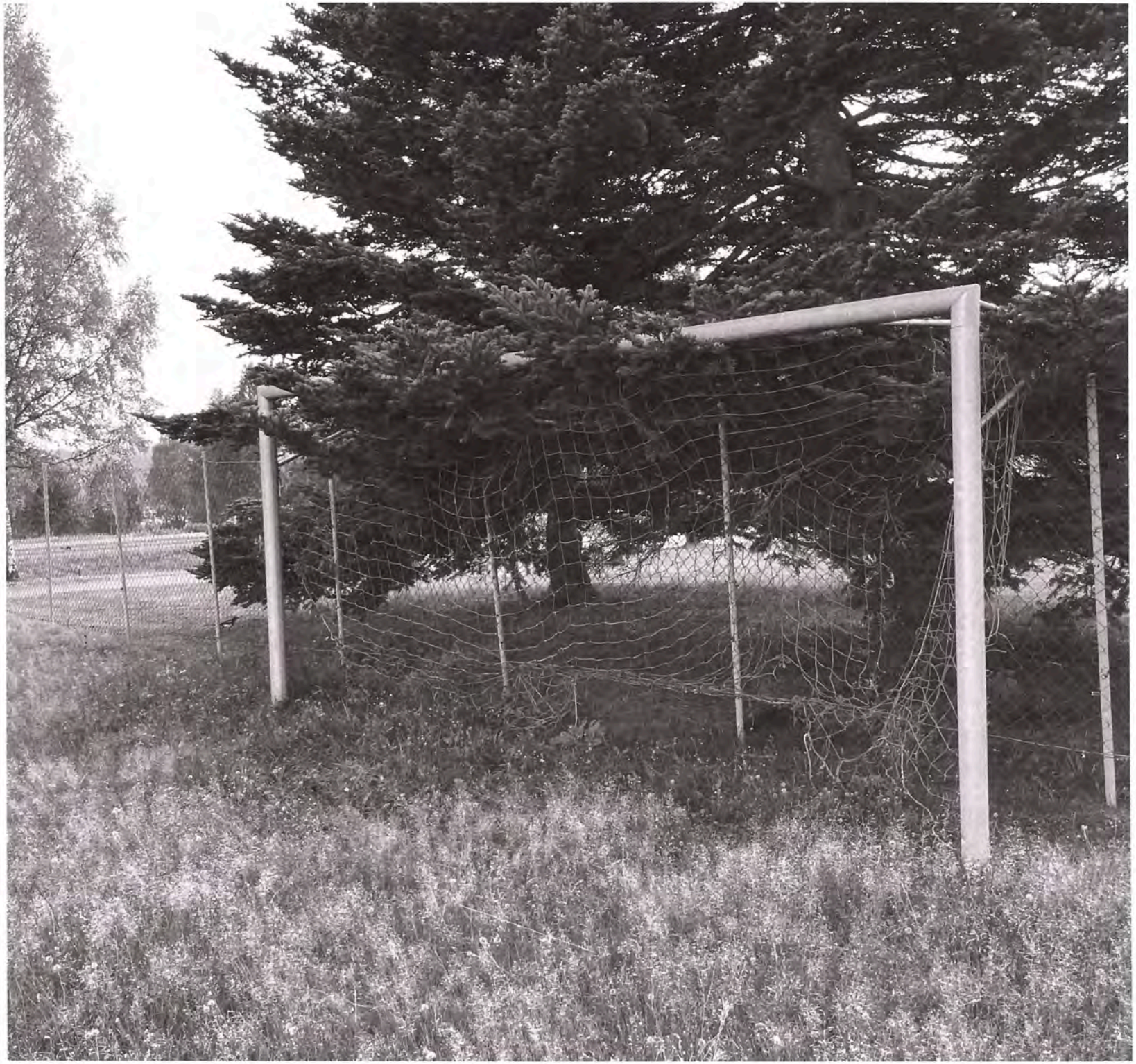

SÄTERS KOMMUN

Lämna medborgarförslag

Ärendenummer: #13901 | Inskickat av: ANNETTE HELENA KRISTINA NORDIN | 2024-11-10 08:49

1. Medborgarförslaget

Regler för medborgarförslag i Säters kommun

- Du som lämnar ett förslag måste vara folkbokförd i Säters kommun.
- Förslaget ska vara undertecknat/digitalt signerat av en eller flera kommuninvånare och bara gälla frågor som kommunen ansvarar för.
- Förslaget får inte handla om personer vara odemokratiska eller rasistiska.
- Varje förslag får bara gälla en fråga och innehålla ett tydligt och konkret förslag som svarar på frågan "Vad vill du att kommunen ska göra?"

Uppfyller ditt medborgarförslag ovanstående regler?

Ja

Vad vill DU att kommunen ska göra?

Skriv kortfattat vad du anser att kommunfullmäktige ska besluta om.

En liten fundering bara....varför tar man inte bort parkeringen längs vägen vid ishallen när det är nyasfalterat framför ishallen innanför staketet? Besvärligt när man ska gå där när det är mörkt och man får gå en bit ut I vägen för att inte bli påkörd om nån backar och inte ser sig för. Min sambo höll på att bli påbackad där förra veckan av nån som inte såg sig för. Måste vara bättre att ha parkeringen för ishalls besökare innanför staketet samt runt hörnet mot basketplanen och låta vägen utanför staketet vara fri från bilar så man gå säkert. 🌷 mvh Anette

Motivera ditt förslag

Beskriv varför du anser att Säters kommun bör fatta det beslut du föreslår. Bifoga gärna dokument, bilder eller filer.

Skulle vara bättre att låta vägen utanför staketet vid ishallen bli en cykel/gångbana för att göra det säkrare för alla som inte åker bil.

2. Kontaktuppgifter

Vem är du som lämnar in medborgarförslaget?

Fyll i telefonnummer och e-post om det saknas.

För- och efternamn
ANNETTE HELENA KRISTINA NORDIN

Telefon
072-262 96 42

E-postadress
annord67@yahoo.se

Notifieringar
E-post

Är det någon mer än du som lämnar in medborgarförslaget?

Nej

Jag godkänner att mina personuppgifter publiceras på kommunens hemsida.

Ja

SÄTERS KOMMUN

Lämna medborgarförslag

Ärendenummer: #13950 | Inskickat av: ANNETTE HELENA KRISTINA NORDIN | 2024-11-15 07:12

1. Medborgarförslaget

Regler för medborgarförslag i Säters kommun

- Du som lämnar ett förslag måste vara folkbokförd i Säters kommun.
- Förslaget ska vara undertecknat/digitalt signerat av en eller flera kommuninvånare och bara gälla frågor som kommunen ansvarar för.
- Förslaget får inte handla om personer vara odemokratiska eller rasistiska.
- Varje förslag får bara gälla en fråga och innehålla ett tydligt och konkret förslag som svarar på frågan "Vad vill du att kommunen ska göra?"

Uppfyller ditt medborgarförslag ovanstående regler?

Ja

Vad vill DU att kommunen ska göra?

Skriv kortfattat vad du anser att kommunfullmäktige ska besluta om.

Har ett förslag om den stora granen som står i korsningen trädgårdsgatan ner mot willys att sätta en belysning I som lyser upp fint i korsningen. Det skulle vara jättefint denna mörka tid. 🌷

Motivera ditt förslag

Beskriv varför du anser att Säters kommun bör fatta det beslut du föreslår. Bifoga gärna dokument, bilder eller filer.

Det skulle lysa upp så fint vid nybygget i korsningen ner mot willys denna mörka tid.

2. Kontaktuppgifter

Vem är du som lämnar in medborgarförslaget?

Fyll i telefonnummer och e-post om det saknas.

För- och efternamn
ANNETTE HELENA KRISTINA NORDIN

Telefon
0722651268

E-postadress
texas.64@hotmail.com

Notifieringar
E-post

Är det någon mer än du som lämnar in medborgarförslaget?

Nej

Jag godkänner att mina personuppgifter publiceras på kommunens hemsida.

Ja

SÄTERS KOMMUN

Lämna medborgarförslag

Ärendenummer: #14066 | Inskickat av: Gry Elina Katarina Landin | 2024-11-27 15:22

1. Medborgarförslaget

Regler för medborgarförslag i Säters kommun

- Du som lämnar ett förslag måste vara folkbokförd i Säters kommun.
- Förslaget ska vara undertecknat/digitalt signerat av en eller flera kommuninvånare och bara gälla frågor som kommunen ansvarar för.
- Förslaget får inte handla om personer vara odemokratiska eller rasistiska.
- Varje förslag får bara gälla en fråga och innehålla ett tydligt och konkret förslag som svarar på frågan "Vad vill du att kommunen ska göra?"

Uppfyller ditt medborgarförslag ovanstående regler?

Ja

Vad vill DU att kommunen ska göra?

Skriv kortfattat vad du anser att kommunfullmäktige ska besluta om.

Vi vill att kommunen ska fatta beslut om att årskurs 9 på Klockarskolan varje år ska få en summa tilldelad för att kunna genomföra deras hågkomstresa till Auschwitz.

Motivera ditt förslag

Beskriv varför du anser att Säters kommun bör fatta det beslut du föreslår. Bifoga gärna dokument, bilder eller filer.

2015 genomfördes den första resan till Auschwitz med elever från Klockarskolan, då genom ett statligt projekt. Detta ledde till att ungdomarna som var med på resan utformade ett medborgarförslag som politikerna i kommunen tog på allvar och fattade beslut om det är grunden till att flera hågkomstresor genomförts av Klockarskolan med god framgång. Projektet har med tiden utvecklats och omfattar nu fler saker än tidigare, arbetet är en stabil grund för att motverka våldsbejakande extremism på skolan och ett utmärkt sätt att motarbeta de nazistiska organisationer som finns runt skolan idag och som försöker rekrytera ungdomar till sina ljusskygga verksamheter.

Projektet pausades under pandemiåren (2 år) och därefter ytterligare ett år på grund av kriget i Ukraina. Därefter har projektet kunnat genomföras ett år (2023) innan det pausades igen på grund av ekonomi.

Vi skriver därför till er hjälpsamma politiker igen och ber er att fatta ett nytt beslut där denna viktiga resa får en obestridlig status, den ska genomföras om inte extrema skäl emot föreligger som t.ex pandemin. Vi ser att det är alldeles för lätt att spara in på projektet som det är för tillfället och det är en alldeles för viktig resa för att vara möjlig att spara kortsiktigt på. Det blir en långsiktig förlust för samhället om resan inte kan genomföras, vi vet att enorma summor sparas om ungdomar undviker att hamna i våldsbejakande extremism och vi vet att Säter är i fokus för flera av dessa organisationer just nu. Det är alltså viktigare än någonsin att projektet får drivas och att det inte finns något tvivel inför varje år om resan kan genomföras eller ej.

Vi förstår att ekonomin är en tuff fråga men vi menar att det är otroligt mycket dyrare att inte genomföra projektet långsiktigt. En individ som hamnar i extremism kostar samhället åtskilliga miljoner och att endast förhindra att en elev hamnar i extremism betalar i princip hela projektet under 25-30 år.

Utöver det vet vi att demokratin i världen just nu är i gungning, sällan har det varit viktigare att förstå hur demokrati skapas, upprätthålls och attackeras än nu.

Mest av allt vill vi framföra till er politiker att ungdomarna i Säter engagerar sig oerhört hårt för att få genomföra en otroligt lärorik resa som dessutom levererar en fantastisk samhällsnytta. Vi vågar säga att det är sällsynt att ungdomar engagerar sig så djupt för demokratifrågor och hoppas att ni tar det vi har att framför på djupaste allvar.

Det är vi som ska leva i den här världen och vi vill gärna att den fortsätter vara demokratisk ett tag till!

Elevrådets medborgarförslag.docx (14 KB)

Samtliga filer ovan finns bifogade i detta dokument, se bifogade filer.

✓2. Kontaktuppgifter

Vem är du som lämnar in medborgarförslaget?

Fyll i telefonnummer och e-post om det saknas.

[redacted]
Gry Elina Katarina Landin

[redacted]

Är det någon mer än du som lämnar in medborgarförslaget?

Nej

Jag godkänner att mina personuppgifter publiceras på kommunens hemsida.

Nej

Säter 26 /12-24.

Medborgarförslag.

Lördagen före Julafton fylldes alla TT och Radioprogram med Väderrapporter. I samtliga program varnades för stora snömängder, inte minst i Dalarna.
Detta måste av någon outgrundlig anledning passerat ljudlöst förbi kommunkontoret.
Måndagen kom och var vardag, snödjupet i Nämnsbo var då mellan 2-2,5 dm. Någon snöröjning syntes inte till. Jag ringde då de personer jag fått uppgift om att jag kunde ringa, ingen svarade, jo förresten en kvinna svarade, men hon var ledig och kunde ej hjälpa mig.
Jag ringde då växeln, men det gick inte att få tag på någon, som kunde lösa problemet.
Nu kommer min fråga.
Tycker ni att det är rätt att behandla alla gamla kommuninnevånare som betalar för snöröjning på detta sätt, dagarna före Jul.
Jag har arbetat som elektriker i 25 år i Vikmanshyttan, 15 av de sista åren hade jag jourtjänst var fjärde vecka.
Vi hade ett område, som innefattade EL till bostäder,Torp,jordbruk industrier, från Dräcke,Norn Vikmanshyttan,Silvberg, Ulfshyttn,Norbo och upp till Rämshyttan och Spånsan.
Det spelade ingen roll vilken dag och vilket väder det var, blev det fel var det bara att åka.
T.EX. jag satt i ett pumphus i Dräcke på Julafton och bytte en motor, så familjen och djuren kunde få vatten, när jag steg in

genom ytterdörren, hörde jag far,mor,svärmor och svärfar gå in hos oss vi skulle ha dom på JULMIDDAG.
SOM NI MÄRKER ÄR DET EN VÄSENTLIG SKILLNAD PÅ SERVISE och omtanke om medmänniskor och djur.
Om kommunen menar något med snöröjning för gamla, ska man införa Joursystem. Om man tycker det blir för dyrt, inför två taxor, så får man välja. Men å andra sidan blir det inte särskilt dyrt det har bara röjts en gång i år.

Dan Eicson..

SÄTERS KOMMUN

Lämna medborgarförslag

Ärendenummer: #14478 | Inskickat av: Moa Katarina Berglund | 2025-01-27 19:23

1. Medborgarförslaget

Regler för medborgarförslag i Säters kommun

- Du som lämnar ett förslag måste vara folkbokförd i Säters kommun.
- Förslaget ska vara undertecknat/digitalt signerat av en eller flera kommuninvånare och bara gälla frågor som kommunen ansvarar för.
- Förslaget får inte handla om personer vara odemokratiska eller rasistiska.
- Varje förslag får bara gälla en fråga och innehålla ett tydligt och konkret förslag som svarar på frågan "Vad vill du att kommunen ska göra?"

Uppfyller ditt medborgarförslag ovanstående regler?

Ja

Vad vill DU att kommunen ska göra?

Skriv kortfattat vad du anser att kommunfullmäktige ska besluta om.

Bygga cykel-/gångväg längs med Gamla Sjukhusvägen.

Motivera ditt förslag

Beskriv varför du anser att Säters kommun bör fatta det beslut du föreslår. Bifoga gärna dokument, bilder eller filer.

Många barn och ungdomar går/ cyklar Gamla Sjukhusvägen till och från skolan. Det är dessutom många som använder den vägen i rekreationssyfte när man går runt sjön. Det är även många som går/ cyklar till jobbet i Skönvik längs med den vägen. Mitt förslag är att man bygger en cykel-/gångväg enligt bifogad bild, likt den som byggts på Hagavägen, med ett övergångsställe över Bergslagsgatan till Siggebo där många barnfamiljer bor. Som det ser ut nu är det stor risk för olyckor på Gamla Sjukhusvägen, både för gång/- cykeltrafikanter och för biltrafikanter.

Screenshot_20250127_185402_Chrome~2.jpg (133 KB)

Samtliga filer ovan finns bifogade i detta dokument, se bifogade filer.

2. Kontaktuppgifter

Vem är du som lämnar in medborgarförslaget?

Fyll i telefonnummer och e-post om det saknas.

Förnamn
Moa Katarina

Efternamn
Berglund

Telefon
0761662712

E-postadress
moa.westerholm@hotmail.com

Notifieringar
E-post

Är det någon mer än du som lämnar in medborgarförslaget?

Nej

Jag godkänner att mina personuppgifter publiceras på kommunens hemsida.

Ja

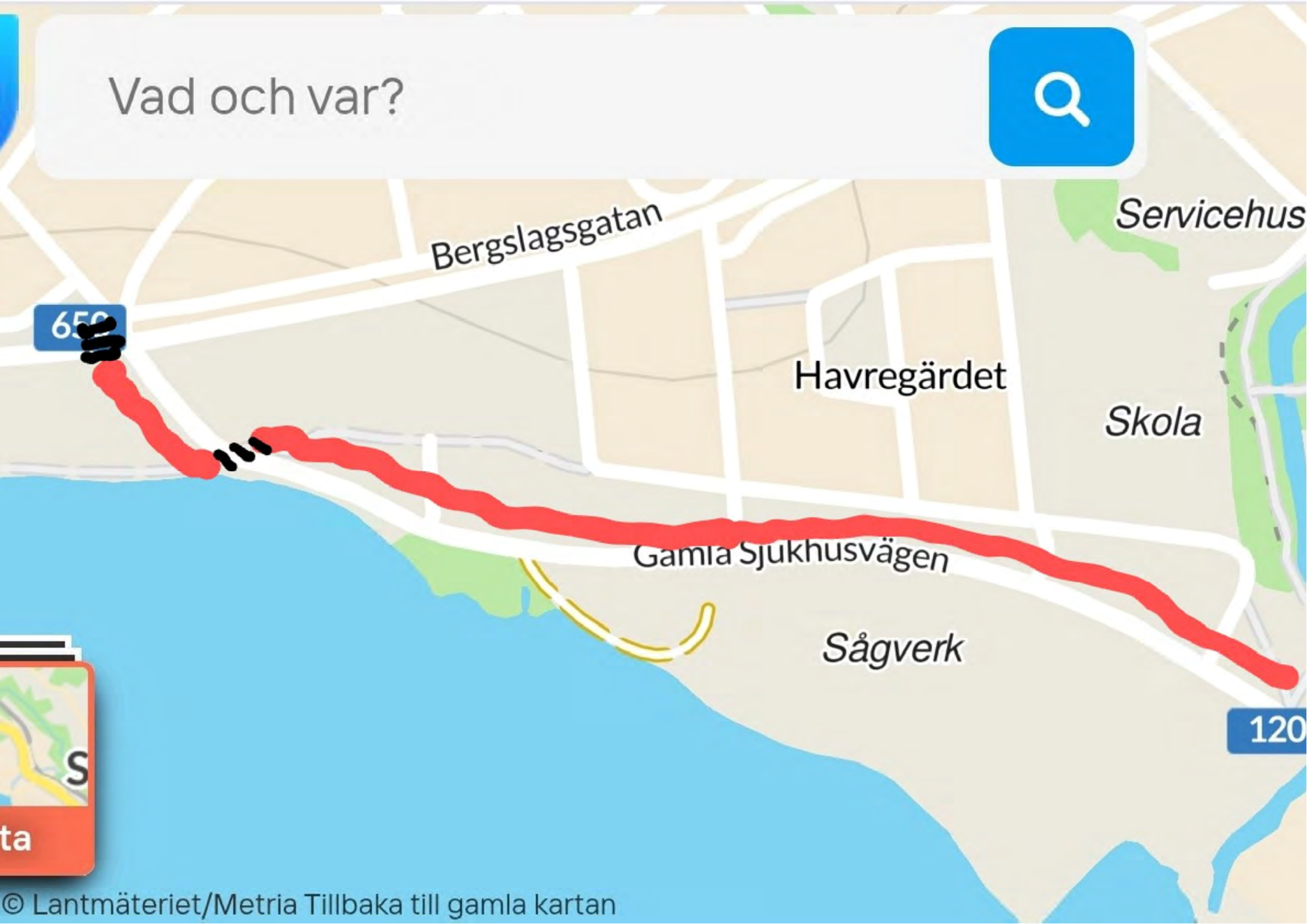
Vad och var?
Bergslagsgatan
Servicehus
Havregärdet
Skola
Gamla Sjukhusvägen
Sågverk
120
© Lantmäteriet/Metria Tillbaka till gamla kartan

SÄTERS KOMMUN

Lämna medborgarförslag

Ärendenummer: #14537 | Inskickat av: ANNETTE HELENA KRISTINA NORDIN | 2025-02-04 12:38

✓1. Medborgarförslaget

Regler för medborgarförslag i Säters kommun

- Du som lämnar ett förslag måste vara folkbokförd i Säters kommun.
- Förslaget ska vara undertecknat/digitalt signerat av en eller flera kommuninvånare och bara gälla frågor som kommunen ansvarar för.
- Förslaget får inte handla om personer vara odemokratiska eller rasistiska.
- Varje förslag får bara gälla en fråga och innehålla ett tydligt och konkret förslag som svarar på frågan "Vad vill du att kommunen ska göra?"

Uppfyller ditt medborgarförslag ovanstående regler?

Ja

Vad vill DU att kommunen ska göra?

Skriv kortfattat vad du anser att kommunfullmäktige ska besluta om.

Har sett under lång tid att en person matar sin hund vid å-promenaden nedanför kungsgårdsskolan, låter hunden skrämma ner änderna i ån och berömmer den med mat/godis när den gjort det. Tycker inte att detta är ok med tanke på änderna. Går dagligen förbi där själv och matar änderna så har sett detta en längre tid. Önskvärt att det kommer upp några skyltar som visar att detta inte är ok. Hundförbud skyltar eller liknande.

Motivera ditt förslag

Beskriv varför du anser att Säters kommun bör fatta det beslut du föreslår. Bifoga gärna dokument, bilder eller filer.

Tycker inte att det är ett ok beteende att låta hunden skrämma Änderna för att sedan belöna den. Änderna bör få ha det lugnt och fridfullt utan nåt sånt tokigt påfund.

Screenshot_20250204_122640_Messenger.jpg (491 KB)
Screenshot_20250204_122730_Gallery.jpg (376 KB)
Screenshot_20250204_122740_Gallery.jpg (407 KB)

Samtliga filer ovan finns bifogade i detta dokument, se bifogade filer.

2. Kontaktuppgifter

Vem är du som lämnar in medborgarförslaget?

Fyll i telefonnummer och e-post om det saknas.

[redacted]
ANNETTE HELENA KRISTINA

[redacted]

[redacted]

[redacted]

Notifieringar
E-post

Är det någon mer än du som lämnar in medborgarförslaget?

Nej

Jag godkänner att mina personuppgifter publiceras på kommunens hemsida.

Nej

Kf § 12 Svar på motion gällande återvätning av utdikad torv och skogsmark

KS2024/0396

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige bifaller motionen.

Bakgrund och ärendebeskrivning

En motion om återvätning av utdikad torv- och skogsmark lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2024-09-26 av Magnus Gabrielson (MP). Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2024-10-22 remittera motionen till samhällsbyggnadsnämnden för yttrande.

Motionärens förslag

” Världen befinner sig i en klimatkris. Den globala genomsnittstemperaturen slår ständigt nya rekord och effekterna av den hastiga temperaturökningen blir allt tydligare och allvarligare.

Vi – människan - behöver använda en mängd olika verktyg för att kunna dämpa takten i ökningen av mängden växthusgaser i atmosfären.

Ett sådant verktyg är återvätning av utdikad mark. Återvätning innebär att tidigare grävda diken, som dränerat marken från vatten, antingen tillåts växa igen eller fylls igen genom så kallad pluggning.

Det forskningen visar är att när återvätning görs på rätt sätt och på rätt plats är den en kraftfull metod för att öka kolinlagringen och minska utsläppen av växthusgaser. Med bakgrund av detta föreslår Miljöpartiet i Säter.

1. Att Säters kommun inventerar möjliga objekt för återvätning på kommunens mark i syfte att genomföra återvätningsprojekt.

2. Att kommunen samverkar med andra markägare och grannkommuner när det bedöms effektivt för att få största möjlig effekt av dess åtgärder.”

Yttrande från samhällsbyggnadsnämnden 2025-02-05

Samhällsbyggnadsnämnden har tagit del av motion om återvätning av torv- och skogsmark, skriven av Miljöpartiet, och har följande att yttra.

Till att börja med ska det sägas att ansvaret för skog och mark är tudelat i Säters kommun. Enligt Samhällsbyggnadsnämndens reglemente har nämnden i uppdrag av

Kommunfullmäktige att förvalta kommunens så kallade råmark. Med råmark avses generellt mark som ska förädlas, vilket tolkas som mark där det finns exploaterings- eller andra typer av utvecklingsplaner. Samhällsbyggnadsnämnden kan således bara svara utifrån sitt uppdrag.

Generellt kan sägas att intentionen i motionen är god. Nämnden delar bilden som förs fram angående det brådskande i att minska utsläpp och förbättra biologisk mångfald och att arbeta med just återvätning har visat sig vara positivt på många sätt.

Att som motionen föreslår inleda arbetet med en inventering av möjliga projekt är klokt då det skapar en övergripande bild av vilka insatser som är möjliga och ger bäst effekt. Ett förarbete behöver dels kartlägga vilka objekt som är lämpliga, dels fastställa arbetssätt, ansvar och finansiering för denna typ av projekt.
Samhällsbyggnadsnämnden ser att samverkan med andra myndigheter och övriga delar av samhället är en förutsättning för framgång i arbetet men först är det viktigt att klara ut vad som ska göras.

Ett annat perspektiv på återvätning av mark är att det även knyter an till klimatanpassning och till viss del kan ses som en säkerhetsfråga. Vårt förändrade klimat innebär att marker torkar ut och därmed blir mindre motståndskraftiga mot exempelvis skogsbränder. Att återväta mark kan således minska risken för stora skogsbränder.

Ska det göras ett arbete med återvätning av torv- och skogsmark såsom motionären föreslår behöver det spänna över kommunens samlade markinnehav.

Det är troligt att potentiella projekt kan finnas såväl inom råmark som inom annan typ av mark. Samhällsbyggnadsnämnden ser positivt på ett sådant arbete men vill samtidigt påtala att det tydligt hänger ihop med vad som beslutas i Miljö- och klimatplan samt mark- och skogspolicy. Nämnden ser också att kommunen kanske bör ta ansvar för att kartera hela kommunens mark utifrån det aktuella perspektivet, på så vis kan objekt identifieras oavsett vem som är markägare och fler aktörer kan inblandas i projekt som syftar till återvätning.

Om motionen bifalls föreslår Samhällsbyggnadsnämnden att Kommunstyrelsen ger Kommunstyrelsesektorn i uppdrag att arbeta fram en förstudie som visar på vilka möjligheter som finns i denna fråga. Med exempelvis Hållbarhetsstrateg som projektledare kan en projektgrupp med representanter från flera delar av kommunens organisation ta fram ett underlag för fortsatt arbete. Såväl samhällsbyggnadsnämnden som miljö- och byggnämnden har kompetens i frågeställningarna men kan inte ansvara för den övergripande bilden.

Beslutsunderlag

Motion samt beslut om yttrande från samhällsbyggnadsnämnden 2025-02-05

Handläggare
Margareta Jakobsson
Kommunsekreterare

Diarienummer
KS2024/0396

Svar på motion om återvätning av utdikad torv och skogsmark

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att motionen är ……...

Bakgrund och ärendebeskrivning

En motion om återvätning av utdikad torv- och skogsmark lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2024-09-26 av Magnus Gabrielson (MP). Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2024-10-22 remittera motionen till samhällsbyggnadsnämnden för yttrande.

Motionärens förslag

” Världen befinner sig i en klimatkris. Den globala genomsnittstemperaturen slår ständigt nya rekord och effekterna av den hastiga temperaturökningen blir allt tydligare och allvarligare.

Vi – människan - behöver använda en mängd olika verktyg för att kunna dämpa takten i ökningen av mängden växthusgaser i atmosfären.

Ett sådant verktyg är återvätning av utdikad mark. Återvätning innebär att tidigare grävda diken, som dränerat marken från vatten, antingen tillåts växa igen eller fylls igen genom så kallad pluggning.

Det forskninge visar är att när återvätning görs på rätt sätt och på rätt plats är den en kraftfull metod för att öka kolinlagringen och minska utsläppen av växthusgaser. Med bakgrund av detta föreslår Miljöpartiet i Säter.

1. Att Säters kommun inventerar möjliga objekt för återvätning på kommunens mark i syfte att genomföra återvätningsprojekt.
2. Att kommunen samverkar med andra markägare och grannkommuner när det bedöms effektivt för att få största möjligt effekt av dess åtgärder.”

Yttrande från samhällsbyggnadsnämnden 2025-02-05

Samhällsbyggnadsnämnden har tagit del av motion om återvätning av torv- och skogsmark, skriven av Miljöpartiet, och har följande att yttra.

Till att börja med ska det sägas att ansvaret för skog och mark är tudelat i Säters kommun. Enligt Samhällsbyggnadsnämndens reglemente har nämnden i uppdrag av Kommunfullmäktige att förvalta kommunens så kallade råmark. Med råmark avses generellt mark som ska förädlas, vilket tolkas som mark där det finns exploaterings- eller andra typer av utvecklingsplaner. Samhällsbyggnadsnämnden kan således bara svara utifrån sitt uppdrag.

Generellt kan sägas att intentionen i motionen är god. Nämnden delar bilden som förs fram angående det brådskande i att minska utsläpp och förbättra biologisk mångfald och att arbeta med just återvätning har visat sig vara positivt på många sätt.

Att som motionen föreslår inleda arbetet med en inventering av möjliga projekt är klokt då det skapar en övergripande bild av vilka insatser som är möjliga och ger bäst effekt. Ett förarbete behöver dels kartlägga vilka objekt som är lämpliga, dels fastställa arbetssätt, ansvar och finansiering för denna typ av projekt.
Samhällsbyggnadsnämnden ser att samverkan med andra myndigheter och övriga delar av samhället är en förutsättning för framgång i arbetet men först är det viktigt att klara ut vad som ska göras.

Ett annat perspektiv på återvätning av mark är att det även knyter an till klimatanpassning och till viss del kan ses som en säkerhetsfråga. Vårt förändrade klimat innebär att marker torkar ut och därmed blir mindre motståndskraftiga mot exempelvis skogsbränder. Att återväta mark kan således minska risken för stora skogsbränder.

Ska det göras ett arbete med återvätning av torv- och skogsmark såsom motionären föreslår behöver det spänna över kommunens samlade markinnehav.

Det är troligt att potentiella projekt kan finnas såväl inom råmark som inom annan typ av mark. Samhällsbyggnadsnämnden ser positivt på ett sådant arbete men vill samtidigt påtala att det tydligt hänger ihop med vad som beslutas i Miljö- och klimatplan samt mark- och skogspolicy. Nämnden ser också att kommunen kanske bör ta ansvar för att kartera hela kommunens mark utifrån det aktuella perspektivet, på så vis kan objekt identifieras oavsett vem som är markägare och fler aktörer kan inblandas i projekt som syftar till återvätning.

Om motionen bifalls föreslår Samhällsbyggnadsnämnden att Kommunstyrelsen ger Kommunstyrelsesektorn i uppdrag att arbeta fram en förstudie som visar på vilka möjligheter som finns i denna fråga. Med exempelvis Hållbarhetsstrateg som projektledare kan en projektgrupp med representanter från flera delar av kommunens organisation ta fram ett underlag för fortsatt arbete. Såväl samhällsbyggnadsnämnden som miljö- och byggnämnden har kompetens i frågeställningarna men kan inte ansvara för den övergripande bilden.

Beslutsunderlag

Motion samt beslut om yttrande från samhällsbyggnadsnämnden 2025-02-05.

Margareta Jakobsson
Kommunsekreterare

Malin Karhu Birgersson
Sektorchef kommunstyrelsesektorn

SBN § 1 Yttrande på remiss av motion om återvätning av torv- och skogsmark

SBN2024/0455

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar yttra sig enligt ställt förslag.

Förslag till yttrande

Samhällsbyggnadsnämnden har tagit del av motion om återvätning av torv- och skogsmark, skriven av Miljöpartiet, och har följande att yttra.

Till att börja med ska det sägas att ansvaret för skog och mark är tudelat i Säters kommun. Enligt Samhällsbyggnadsnämndens reglemente har nämnden i uppdrag av Kommunfullmäktige att förvalta kommunens så kallade råmark. Med råmark avses generellt mark som ska förädlas, vilket tolkas som mark där det finns exploaterings- eller andra typer av utvecklingsplaner. Samhällsbyggnadsnämnden kan således bara svara utifrån sitt uppdrag.

Generellt kan sägas att intentionen i motionen är god. Nämnden delar bilden som förs fram angående det brådskande i att minska utsläpp och förbättra biologisk mångfald och att arbeta med just återvätning har visat sig vara positivt på många sätt.

Att som motionen föreslår inleda arbetet med en inventering av möjliga projekt är klokt då det skapar en övergripande bild av vilka insatser som är möjliga och ger bäst effekt. Ett förarbete behöver dels kartlägga vilka objekt som är lämpliga, dels fastställa arbetssätt, ansvar och finansiering för denna typ av projekt.
Samhällsbyggnadsnämnden ser att samverkan med andra myndigheter och övriga delar av samhället är en förutsättning för framgång i arbetet men först är det viktigt att klara ut vad som ska göras.

Ett annat perspektiv på återvätning av mark är att det även knyter an till klimatanpassning och till viss del kan ses som en säkerhetsfråga. Vårt förändrade klimat innebär att marker torkar ut och därmed blir mindre motståndskraftiga mot exempelvis skogsbränder. Att återväta mark kan således minska risken för stora skogsbränder.

Ska det göras ett arbete med återvätning av torv- och skogsmark såsom motionären föreslår behöver det spänna över kommunens samlade markinnehav.

Sbn § 1 forts.

Det är troligt att potentiella projekt kan finnas såväl inom råmark som inom annan typ av mark. Samhällsbyggnadsnämnden ser positivt på ett sådant arbete men vill samtidigt påtala att det tydligt hänger ihop med vad som beslutas i Miljö- och klimatplan samt mark- och skogspolicy. Nämnden ser också att kommunen kanske bör ta ansvar för att kartera hela kommunens mark utifrån det aktuella perspektivet, på så vis kan objekt identifieras oavsett vem som är markägare och fler aktörer kan inblandas i projekt som syftar till återvätning.

Om motionen bifalls föreslår Samhällsbyggnadsnämnden att Kommunstyrelsen ger Kommunstyrelsesektorn i uppdrag att arbeta fram en förstudie som visar på vilka möjligheter som finns i denna fråga. Med exempelvis Hållbarhetsstrateg som projektledare kan en projektgrupp med representanter från flera delar av kommunens organisation ta fram ett underlag för fortsatt arbete. Såväl samhällsbyggnadsnämnden som miljö- och byggnämnden har kompetens i frågeställningarna men kan inte ansvara för den övergripande bilden.

Ärendebeskrivning

En motion har lämnats in till Kommunfullmäktige av Miljöpartiet de gröna. Motionen handlar om återvätning av utdikad torv- och skogsmark. Motionären framför följande förslag:

1. Att Säters kommun inventerar möjliga objekt för återvätning på kommunens mark i syfte att genomföra återvätningsprojekt.
2. Att kommunen samverkar med andra markägare och grannkommuner när det bedöms effektivt för att få största möjlig effekt av dess åtgärder.

Beslutsunderlag

Motion samt beslut om remiss.

Delges

Kommunstyrelsen

Handläggare
Mikael Spjut
Biträdande Samhällsbyggnadschef

Diarienummer
SBN2024/0455

Yttrande på remiss av motion om återvätning av torv- och skogsmark

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämndens arbetsutskott föreslår Samhällsbyggnadsnämnden yttra sig enligt ställt förslag.

Förslag till yttrande

Samhällsbyggnadsnämnden har tagit del av motion om återvätning av torv- och skogsmark, skriven av Miljöpartiet, och har följande att yttra.

Till att börja med ska det sägas att ansvaret för skog och mark är tudelat i Säters kommun. Enligt Samhällsbyggnadsnämndens reglemente har nämnden i uppdrag av Kommunfullmäktige att förvalta kommunens så kallade råmark. Med råmark avses generellt mark som ska förädlas, vilket tolkas som mark där det finns exploaterings- eller andra typer av utvecklingsplaner. Samhällsbyggnadsnämnden kan således bara svara utifrån sitt uppdrag.

Generellt kan sägas att intentionen i motionen är god. Nämnden delar bilden som förs fram angående det brådskande i att minska utsläpp och förbättra biologisk mångfald och att arbeta med just återvätning har visat sig vara positivt på många sätt.

Att som motionen föreslår inleda arbetet med en inventering av möjliga projekt är klokt då det skapar en övergripande bild av vilka insatser som är möjliga och ger bäst effekt. Ett förarbete behöver dels kartlägga vilka objekt som är lämpliga, dels fastställa arbetssätt, ansvar och finansiering för denna typ av projekt.
Samhällsbyggnadsnämnden ser att samverkan med andra myndigheter och övriga delar av samhället är en förutsättning för framgång i arbetet men först är det viktigt att klara ut vad som ska göras.

Ett annat perspektiv på återvätning av mark är att det även knyter an till klimatanpassning och till viss del kan ses som en säkerhetsfråga. Vårt förändrade klimat innebär att marker torkar ut och därmed blir mindre motståndskraftiga mot exempelvis skogsbränder. Att återväta mark kan således minska risken för stora skogsbränder.

Ska det göras ett arbete med återvätning av torv- och skogsmark såsom motionären föreslår behöver det spänna över kommunens samlade markinnehav. Det är troligt att potentiella projekt kan finnas såväl inom råmark som inom annan typ av mark. Samhällsbyggnadsnämnden ser positivt på ett sådant arbete men vill samtidigt påtala att det tydligt hänger ihop med vad som beslutas i Miljö- och klimatplan. Nämnden ser också att kommunen kanske bör ta ansvar för att kartera hela kommunens mark utifrån det aktuella perspektivet, på så vis kan objekt identifieras oavsett vem som är markägare och fler aktörer kan inblandas i projekt som syftar till återvätning.

Om motionen bifalls föreslår Samhällsbyggnadsnämnden att Kommunstyrelsen ger Kommunstyrelsesektorn i uppdrag att arbeta fram en förstudie som visar på vilka möjligheter som finns i denna fråga. Med exempelvis Hållbarhetsstrateg som projektledare kan en projektgrupp med representanter från flera delar av kommunens organisation ta fram ett underlag för fortsatt arbete. Såväl SBN som MBN har kompetens i frågeställningarna men kan inte ansvara för den övergripande bilden.

Ärendebeskrivning

En Motion har lämnats in till Kommunfullmäktige av Miljöpartiet de gröna. Motionen handlar om återvätning av utdikad torv- och skogsmark. Motionären framför följande förslag:

1. Att Säters kommun inventerar möjliga objekt för återvätning på kommunens mark i syfte att genomföra återvätningsprojekt.
2. Att kommunen samverkar med andra markägare och grannkommuner när det bedöms effektivt för att få största möjlig effekt av dess åtgärder.

Beslutsunderlag

Motion samt beslut om remiss.

Delges

Kommunstyrelsen

Underskrifter

Mikael Spjut
Biträdande Samhällsbyggnadschef

Andreas Mossberg
Samhällsbyggnadschef

Ksau § 132 Motion om återvätning av utdikad torv- och skogsmark

KS2024/0396

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar remittera motionen till samhällsbyggnadsnämnden för yttrande. Yttrandet ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast 10 februari 2025.

Bakgrund och ärendebeskrivning

En motion om återvätning av utdikad torv- och skogsmark lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2024-09-26 av Magnus Gabrielson (MP).

Motionärens förslag

” Världen befinner sig i en klimatkris. Den globala genomsnittstemperaturen slår ständigt nya rekord och effekterna av den hastiga temperaturökningen blir allt tydligare och allvarligare.

Vi – människan - behöver använda en mängd olika verktyg för att kunna dämpa takten i ökningen av mängden växthusgaser i atmosfären.

Ett sådant verktyg är återvätning av utdikad mark. Återvätning innebär att tidigare grävda diken, som dränerat marken från vatten, antingen tillåts växa igen eller fylls igen genom så kallad pluggning.

Det forskninge visar är att när återvätning görs på rätt sätt och på rätt plats är den en kraftfull metod för att öka kolinlagringen och minska utsläppen av växthusgaser. Med bakgrund av detta föreslår Miljöpartiet i Säter

1. Att Säters kommun inventerar möjliga objekt för återvätning på kommunens mark i syfte att genomföra återvätningsprojekt.
2. Att kommunen samverkar med andra markägare och grannkommuner när det bedöms effektivt för att få största möjligt effekt av dess åtgärder.”

miljöpartiet de gröna
Säter

Återvätning av utdikad torv- och skogsmark

Motion från Miljöpartiet de gröna i Säter

Världen befinner sig i en klimatkris. Den globala genomsnittstemperaturen slår ständigt nya rekord och effekterna av den hastiga temperaturökningen blir allt tydligare och allvarligare.

Vi – människan - behöver använda en mängd olika verktyg för att kunna dämpa takten i ökningen av mängden växthusgaser i atmosfären.

Ett sådant verktyg är återvätning av utdikad mark. Återvätning innebär att tidigare grävda diken, som dränerat marken från vatten, antingen tillåts växa igen eller fylls igen genom så kallad pluggning.

Det forskningen visar är att när återvätning görs på rätt sätt och på rätt plats är den en kraftfull metod för att öka kolinlagringen och minska utsläppen av växthusgaser.

Med bakgrund av detta föreslår Miljöpartiet i Säter

1. Att Säters kommun inventerar möjliga objekt för återvätning på kommunens mark i syfte att genomföra återvätningsprojekt.
2. Att kommunen samverkar med andra markägare och grannkommuner när det bedöms effektivt för att få största möjligt effekt av dess åtgärder.

Säter 22 september 2024

Magnus Gabrielson

Kf § 13 Ny motion gällande skydd av skog i naturreservat

KS2025/0105

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar hänskjuta motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Bakgrund och ärendebeskrivning

En motion gällande skydd av skog i naturreservat lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde den 10 april 2025 av Magnus Gabrielsson (MP)

Motionärens förslag

Skydd av skog i naturreservat.

Världen befinner sig i en klimatkris samtidigt som vi har att hantera ett mycket allvarligt hot mot naturens mångfald och artrikedom.

Skogar med högt innehåll av biologisk mångfald har bättre motståndskraft mot klimatförändringar än skogar med få arter. Vidare så ger en mångfald av arter och en mångfald av genetisk variation ett skydd för insektsangrepp, bränder och ett fuktigare och varmare klimat.

Säter är en av de kommuner i Sverige som har lägst andel mark med ett formellt naturvårdsskydd. I Dalarna är vi nummer 14 av 15 kommuner.

Med bakgrund av detta föreslår Miljöpartiet i Säter:

1. Att kommunen aktivt bidrar till att det bildas minst ytterligare ett naturreservat på skogsmark i Säters kommun. Kommunens egen mark bör utgöra grunden för detta antingen direkt eller via markbyte.
2. Att hotade biotoper med höga naturvärden, naturskogsrester och områdets representativitet för landskapet tas hänsyn till i urvalet av mark som ska skyddas.
3. Att kommunen samarbetar med andra markägare i kommunen och i närliggande kommuner för att få så stor effekt som möjligt på skyddet.

Beslutsunderlag

Motion från Magnus Garielson (MP) den 20 februari 2025

miljöpartiet de gröna
Säter

Skydd av skog i naturreservat

Motion från Miljöpartiet de gröna i Säter

Världen befinner sig i en klimatkris samtidigt som vi har att hantera ett mycket allvarligt hot mot naturens mångfald och artrikedom.

Skogar med högt innehåll av biologisk mångfald har bättre motståndskraft mot klimatförändringar än skogar med få arter. Vidare så ger en mångfald av arter och en mångfald av genetisk variation ett skydd för insektsangrepp, bränder och ett fuktigare och varmare klimat.

Säter är en av de kommuner i Sverige som har lägst andel mark med ett formellt naturvårdsskydd. I Dalarna är vi nummer 14 av 15 kommuner.

Med bakgrund av detta föreslår Miljöpartiet i Säter

1. att kommunen aktivt bidrar till att det bildas minst ytterligare ett naturreservat på skogsmark i Säters kommun. Kommunens egen mark bör utgöra grunden för detta antingen direkt eller via markbyte.
2. att hotade biotoper med höga naturvärden, naturskogsrester och områdets representativitet för landskapet tas hänsyn till i urvalet av mark som ska skyddas.
3. att kommunen samarbetar med andra markägare i kommunen och i närliggande kommuner för att få så stor effekt som möjligt på skyddet.

Säter 20 februari 2025

Magnus Gabrielson

Kf § 14 Nya motion och medborgarförslag

Ange diarienummer

Beslut

Skriv text här.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Skriv text här.

Kf § 15 Information från Falun – Borlänge regionen

Förslag till beslut

Skriv text här.

Information

Kf § 16 Uppdatering av avfallsföreskrifter och renhållningstaxa med avseende på Hemsorterat

KS2025/0076

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige besluta revidera Avfallsföreskrifter och Renhållningstaxa enligt förslag.

Ärendebeskrivning

Samhällsbyggnadsnämnden har 2025-02-05, § 10 beslutat föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige revidera Avfallsföreskrifter och Renhållningstaxa enligt förslag och med ett tillägg i Avfallsföreskrifter och Renhållningstaxa under § 36 ”rengöring av kärl”.

Bakgrund

Föreskrifter och taxa behöver anpassas till uppdaterade lagar såsom Avfallsförordningen och Förordningen om producentansvar för förpackningar. Det har även framkommit behov att förtydliga vissa formuleringar när handläggare arbetat utifrån dessa underlag.

Beslutsunderlag

Förslag till ny renhållningstaxa med ändringar gulmarkerade.
Förslag till nya avfallsföreskrifter med ändringar gulmarkerade samt samhällsbyggnadsnämndens beslut 2025-02-05

Delges

Samhällsbyggnadsnämnden

Handläggare
Margareta Jakobsson
Kommunsekreterare

Diarienummer
KS2025/0076

Uppdatering av avfallsföreskrifter och renhållningstaxa med avseende på Hemsorterat

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta revidera Avfallsföreskrifter och Renhållningstaxa enligt ställt förslag och med ett tillägg i Avfallsföreskrifter och Renhållningstaxa under § 36 ”rengöring av kärl”.

Ärendebeskrivning

Samhällsbyggnadsnämnden har 2025-02-05, § 10 beslutat föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige revidera Avfallsföreskrifter och Renhållningstaxa enligt förslag och med ett tillägg i Avfallsföreskrifter och Renhållningstaxa under § 36 ”rengöring av kärl”.

Bakgrund

Föreskrifter och taxa behöver anpassas till uppdaterade lagar såsom Avfallsförordningen och Förordningen om producentansvar för förpackningar. Det har även framkommit behov att förtydliga vissa formuleringar när handläggare arbetat utifrån dessa underlag.

Beslutsunderlag

Förslag till ny renhållningstaxa med ändringar gulmarkerade. Förslag till nya avfallsföreskrifter med ändringar gulmarkerade samt samhällsbyggnadsnämndens beslut 2025-02-05.

Delges

Samhällsbyggnadsnämnden

Margareta Jakobsson
Kommunsekreterare

Malin Karhu Birgersson
Sektorchef kommunstyrelsesektorn

SBN § 10 Uppdatering av avfallsföreskrifter och renhållningstaxa med avseende på Hemsorterat

SBN2025/0005

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta revidera Avfallsföreskrifter och Renhållningstaxa enligt ställt förslag och med ett tillägg i Avfallsföreskrifter och Renhållningstaxa under § 36 ”rengöring av kärl”.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar uppdra sektorchef att ta fram till information om ett förtydligande om den faktiska kostnaden för förpackningsinsamlingens andel av taxan.

Bakgrund

Föreskrifter och taxa behöver anpassas till uppdaterade lagar såsom Avfallsförordningen och Förordningen om producentansvar för förpackningar. Det har även framkommit behov att förtydliga vissa formuleringar när handläggare arbetat utifrån dessa underlag.

Konsekvensbeskrivning

Uppdatering behövs för att kunna följa gällande lagar och regelverk.

Beslutsunderlag

Förslag till ny renhållningstaxa med ändringar gulmarkerade. Förslag till nya avfallsföreskrifter med ändringar gulmarkerade.

Delges

Kommunstyrelsen

Delges

Kommunstyrelsen

2025-01-13

Renhållningstaxa

Säters kommun

SÄTERS KOMMUN

Samhällsbyggnad

SÄTERS KOMMUN

Dokumentinformation

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Omfattar
Renhållningstaxa		
Dokumentägare	Dokumentansvarig	Publicering
Vatten&Återvinning	Återvinningsansvarig	
Beslutsinstans	Beslutad	Diarienummer
KF		

Författningsstöd
Revidering
Bör revideras senast

SÄTERS KOMMUN

Innehåll

1 Allmänt 4

1.1 Avgifter 5

1.2 Sortering 5

1.3 Hämtningsintervaller 5

1.4 Kärlstorlek 6

2 Fastighetsnära insamling 7

2.1 Villor och fritidshus 7

2.2 Fritidshus som enbart bebos under sommarhalvåret. Hämtning maj-september 8

2.3 Gemensamma hämtställen (s.k. Ministationer) 9

2.4 Flerfamiljshushåll 9

2.5 Taxa förpackningar flerbostadshus och samlokaliserade verksamheter 11

2.5.1 Fast avgift för standardabonnemang 11

2.5.2 Tilläggsavgift vid tätare hämtning 12

3 Verksamheter med avfall jämförbart med hushållsavfall 13

3.1 Brännbart restavfall. Verksamheter 13

3.2 Matavfall. Verksamheter 14

4 Storbehållare 16

5 Extra hämtning och tilläggstjänster 17

6 Latrin 18

SÄTERS KOMMUN

1 Allmänt

För bortforsling och omhändertagande av avfall skall erläggas avgifter enligt renhållningstaxa tagen i kommunfullmäktige.

Avgifter enligt taxa för renhållningsabonnemang erläggs vid de tidpunkter som förutbestämts och som anges i räkning. Övriga avgifter för speciella renhållningsuppdrag debiteras i efterskott.

Vid försäljning av fastighet skall avgiften för denna regleras mellan säljare och köpare för den räkningsperiod under vilken försäljningen ägde rum.

Önskad förändring i abonnemang anmäls till kommunen för verkställighet samt för justering av debiteringsunderlag. Förändring som berättigar till annan avgift påverkar debiteringen fr o m nästföljande betalningsperiod. I samtliga priser ingår eventuell destruktionsavgift.

Vatten- & återvinningsenheten i Säters kommun förbehålls rätten att vid behov ändra kundens abonnemang för att passa avfallsmängden eller för att passa utsorteringsgraden.

Det ankommer på Samhällsbyggnadsnämnden att på kommunens vägnar avgöra tolkning och tillämpning av denna taxa.

Denna taxa kan regleras efter avfallsindex A12:1MD, efter beslut av Samhällsbyggnadsförvaltningen.

Regleringen kan fördelas på de poster i taxan där behov av förändring finns för att uppnå till exempel miljöstyrning.

Avgifterna i denna taxa anges i svenska kronor inklusive moms.

Denna taxa gäller från och med 1 juni 2025.

1.1 Avgifter

Kostnaden delas upp i fem delar, Skötselavgift återvinningsstationer, Grundavgift, Matavfallsavgift, Kärlhyra och transport samt Tömningsavgift.

I avgiften för återvinningsstationer ingår tömning av behållare, städning, snöröjning, sandning och övrigt underhåll av återvinningsstationerna.

Grundavgiften finansierar fasta kostnader för bl.a. fri avlämning för hushållen av sorterat grovavfall vid återvinningscentralen, avfallsplanering, miljöarbete, kundtjänst, administration och insamling av tidningar.

Avgiften för matavfall finansierar kostnaden för insamling, materialbehandling, kärlhyra och papperspåsar.

Kärlhyra och Transportkostnader finansierar insamlingen av restavfall och kostnader för avfallskärl. Tömningsavgiften täcker kostnader för behandling av restavfallet.

ÅVS-avgift, grundavgift och matavfallsavgift utgör tillsammans den fasta avgiften som är obligatorisk och ej kan väljas bort.

1.2 Sortering

Restavfall och matavfall ska sorteras separat och läggas i kärlen för respektive fraktion hemma vid fastigheten. Förpackningar och tidningar från hushåll lämnas i eventuella förpackningskärl vid fastigheten, vid en återvinningsstation eller i miljörum som erbjuder insamling av förpackningar och tidningar. Övrigt avfall lämnas på återvinningscentralen.

Avfallsbehållare ska vara fria från snö eller andra blockerande föremål och dragväg ska vara skottad och halkbekämpad. För ytterligare information om fastighetsägarens ansvar, se Föreskrifter om avfallshantering i Säters kommun.

Renhållaren har rätt att ta ut en felsorteringsavgift. Felsorteringsavgiften är 1 kr/liter för kärlstorlekar mellan 140 och 660 liter. För djupbehållare och container är avgiften 1000 kr per felsorterad behållare.

1.3 Hämtningsintervaller

Ordinarie hämtning av matavfall sker var 14:e dag för samtliga kunder oavsett vilken tömningsfrekvens kunden valt för restavfallet.

För enfamiljshushåll som erhållit kärl för förpackningsavfall sker hämtning av dessa kärl var 6e vecka. Restavfall hämtas var 6e vecka eller var 12e vecka beroende på vilket alternativ kunden väljer.
Fritidshus som enbart bebos under sommarhalvåret kan välja sommarhämtning och då sker hämtning med samma intervall som ovan under perioden 1 maj – 30 september.
Vid flerfamiljshus och verksamheter sker hämtningen av restavfall var 14:e dag, en gång i veckan eller två gånger i veckan, beroende på vilket alternativ kunden väljer.

Vid Gemensamma hämtställen (s k Ministationer) sker hämtning var 14:e dag. Vid Gemensamma hämtställen för fritidshus som enbart bebos under sommarhalvåret sker hämtning med samma intervall som ovan under perioden 1 maj – 30 september. Möjligheten till Gemensamt hämtställe prövas separat och avgörs av Renhållaren.

Sophämtning i övrigt benämns extra hämtning. Extrahämtning kan enbart ske om sopbilen passerar området utanför ordinarie hämtning

1.4 Kärlstorlek

Helårsboende villaägare samt fritidshus erbjuds kärl med storlekarna 140 liter, 190 liter och 370 liter för restavfall samt 240 liter för förpackningsavfall. Övriga kärlstorlekar kommer att fasas ut under en övergångsperiod. Tömningsfrekvenserna för restavfall är valbart var 6:e vecka eller var 12:e vecka. Kärlet för matavfallsinsamling är 140 liter där är tömningsfrekvensen var 14e dag.

Vid delat kärl mellan två fastigheter betalar båda fastighetsinnehavarna varsin grundavgift och matavfallsavgift. Avgiften för kärlhyra och transport samt tömningsavgift delas mellan fastighetsinnehavarna. Kärl för matavfall kan delas, men ger inte fastighetsägarna någon reducerad avgift.

De hushåll som hemkomposterar och har en av den kommunala Tillsynsmyndigheten godkänd varmkompost betalar inte avgiften för matavfall. Till hemkomposterare erbjuds storlekarna 140 liter, 190 liter och 370 liter för restavfall samt 240 liter för förpackningsavfall. Övriga kärlstorlekar kommer att fasas ut under en övergångsperiod.

2 Fastighetsnära insamling

2.1 Villor och fritidshus

Kärlet för matavfall töms varannan vecka. Matavfallskärlet som erbjuds är 140 liter. För restavfallet finns valet att låta kärlet tömmas var 6:e vecka eller var 12:e vecka.

Den fasta avgiften består av ÅVS-avgift, grundavgift och matavfallsavgift. Den fasta avgiften är obligatorisk och kan ej väljas bort. Valbart är hur ofta tömning önskas samt storlek på kärl.

Årsavgift. Tömning var sjätte vecka

Kärlstorlek (liter)	Grund avgift	ÅVS avgift	Matavfalls avgift	Kärlhyra & transport	Tömnings avgift	TOTALT/ÅR
140	1508,00	35	319,24	283,54	266,74	2412,52
190	1508,00	35	319,24	445,26	1119,45	3426,95
370	1508,00	35	319,24	531,37	2661,06	5054,67

Årsavgift. Tömning var tolfte vecka

Kärlstorlek (liter)	Grund avgift	ÅVS avgift	Matavfalls avgift	Kärlhyra & transport	Tömnings avgift	TOTALT/ÅR
140	1508,00	35	319,24	189,03	133,37	2184,64
190	1508,00	35	319,24	295,09	559,73	2717,06
370	1508,00	35	319,24	354,95	1331,58	3548,77

Delade kärl, villor och fritidshus

Två närliggande fastigheter kan dela avfallsbehållare med varandra. Vid delat kärl mellan två fastigheter betalar båda fastighetsinnehavarna varsin grundavgift, ÅVS-avgift och matavfallsavgift. Avgiften för kärlhyra och transport samt tömningsavgift delas mellan fastighetsinnehavarna. Samtliga nämnda avgifter är de som avses i tabeller ovan.

2.2 Fritidshus som enbart bebos under sommarhalvåret. Hämtning maj-september

Fritidshusägaren ansvarar för att avfallskärlen står på överenskommen plats under tömningsdagen. Under perioden 30 september till 1 maj ansvarar fastighetsägaren för kärlets förvaring. Kärlet för matavfall töms varannan vecka. Matavfallskärlet som erbjuds är 140 liter. För restavfallet finns valet att låta kärlet tömmas var 6:e vecka eller var 12:e vecka.

Den fasta avgiften består av ÅVS-avgift, grundavgift och matavfallsavgift. Den fasta avgiften är obligatorisk och kan ej väljas bort. Valbart är hur ofta tömning önskas samt storlek på kärl.

Årsavgift. Tömning var sjätte vecka.

Kärlstorlek (liter)	Grund avgift	ÅVS avgift	Matavfalls avgift	Kärlhyra & transport	Tömnings avgift	TOTALT/ÅR
140	1056,44	18	159,62	142,82	133,37	1510,25
190	1056,44	18	159,62	221,58	559,73	2015,37
370	1056,44	18	159,62	266,74	1331,58	2832,38

Årsavgift. Tömning var tolfte vecka.

Kärlstorlek (liter)	Grund avgift	ÅVS avgift	Matavfalls avgift	Kärlhyra & transport	Tömnings avgift	TOTALT/ÅR
140	1056,44	18	159,62	94,51	67,21	1395,78
190	1056,44	18	159,62	147,02	279,34	1660,42
370	1056,44	18	159,62	177,47	665,79	2077,32

Delade kärl vid sommarhämtning

Två närliggande fastigheter kan dela avfallsbehållare med varandra. Vid delat kärl mellan två fastigheter betalar båda fastighetsinnehavarna varsin grundavgift, ÅVS-avgift och matavfallsavgift. Avgiften för kärlhyra och transport samt tömningsavgift delas mellan fastighetsinnehavarna. Samtliga nämnda avgifter är de som avses i tabellen ovan.

2.3 Gemensamma hämtställen (s.k. Ministationer)

Tre eller fler fastighetsinnehavare delar på en eller flera behållare för avfall. Avgifterna gäller per hushåll. Priset är oberoende av storlek på kärl.

Möjligheten till ministation prövas separat och avgörs av Renhållaren.

Minstationer. Villor och fritidshus. Årsavgift. Tömning varannan vecka

Grundavgift	ÅVS avgift	Matavfalls avgift	Kärlhyra & transport	Tömnings avgift	TOTALT/ÅR
1508,00	35	319,24	147,02	279,34	2288,60

Minstationer. Fritidsboende under sommarhalvåret. Årsavgift. Tömning varannan vecka, period maj-september

Grundavgift	ÅVS avgift	Matavfalls avgift	Kärlhyra & transport	Tömnings avgift	TOTALT/ÅR
1056,44	18	159,62	74,56	140,72	1449,34

2.4 Flerfamiljshushåll

Kärlet för matavfall töms varannan vecka.

Grundavgift, ÅVS-avgift och matavfallsavgift är en kostnad per hushåll.

Kärlhyra och transport samt Tömningsavgift är en kostnad per avfallskärl.

För restavfallet finns valet att låta kärlet tömmas varannan vecka, en gång i veckan eller två gånger i veckan.

Grundavgift	ÅVS-avgift	Matavfallsavgift	TOTALT/ÅR
1419,79	25[1]	319,24	1739,03

Flerfamiljshushåll och verksamheter, årsavgift.
Tömning varannan vecka

Kärlstorlek (liter)	Kärlhyra & transport	Tömnings avgift	TOTALT/ÅR
140	266,74	531,37	798,11
190	302,44	1242,32	1544,76
370	354,95	1596,21	1951,16
660	709,90	2307,16	3017,06

Flerfamiljshushåll och verksamheter, årsavgift.

Tömning en gång i veckan

Kärlstorlek (liter)	Kärlhyra & transport	Tömnings avgift	TOTALT/ÅR
140	665,79	1064,84	1730,63
190	754,00	2483,58	3237,58
370	887,37	3194,53	4081,90
660	1774,74	4613,27	6388,01

[1] Avgiften anges per lägenheter/lokal och per år. Samma avgift gäller både för lägenheter och för samlokaliserade verksamheter.

Flerfamiljshushåll och verksamheter, årsavgift.

Tömning två gånger i veckan

Kärlstorlek (liter)	Kärlhyra & transport	Tömnings avgift	TOTALT/ÅR
140	1864,00	2129,69	3993,69
190	2111,83	4969,27	7081,10
370	2483,58	6388,01	8871,59
660	4969,27	9226,54	14195,81

2.5 Taxa förpackningar flerbostadshus och samlokaliserade verksamheter

2.5.1 Fast avgift för standardabonnemang

Tömning sker fastighetsnära enligt nedanstående standardmodell. Renhållaren dimensionerar kärlvolym för respektive förpackningsslag och utgår från nationella riktlinjer.

Pappersförpackningar	Tömning varannan vecka
Plastförpackningar	Tömning varannan vecka
Metallförpackningar	Tömning var 4:e vecka
Ofärgat glas	Tömning var 4:e vecka
Färgat glas	Tömning var 4:e vecka

Avgift per lägenhet (lokal[2]) och år vid standardabonnemang

Fast avgift	**120**

2.5.2 Tilläggsavgift vid tätare hämtning

Vid tömningsintervall som avviker från standardmodell tillkommer följande avgifter utöver den fasta avgiften. (tömning max 1 gång per vecka och fraktion).

Om kund väljer hämtning av en eller flera förpackningsslag, men inte alla enligt standardmodell, gäller följande taxa.

Kärlstorlek	**Månadstömning**	**14 dagarstömning**	**Veckotömning**
140 liter	650 kr	1 300	2 600
190 liter	715 kr	1 430	2 860
370 liter	780 kr	1 560	3 120
660 liter	910 kr	1 820	3 640
Underjordsbehållare/ Container	3770	7 540	15 080

Felsorteringsavgift 1 kr/liter för kärlstorlekar mellan 140 och 660 liter. För djupbehållare och container är avgiften 1000 kr per felsorterad behållare.

[2] Samlokaliserade verksamheter är verksamheter som hyr lokal i ett bostadshus och använder samma soprum som de boende. ”Verksamheter som har sin avfallshantering samlokaliserad med hushåll.”

3 Verksamheter med avfall jämförbart med hushållsavfall

Med avfall från verksamheter som är jämförligt med hushållsavfall menas sådant avfall som liknar det avfall som också kan uppstå vid användning av mark eller byggnad för bostadsändamål. Avfallet uppkommer som ett resultat av att människor använder och vistas i lokaler eller anläggningar. Exempel på sådan verksamhet är personalutrymmen, toaletter, skolor, förskolor, väntrum och serveringar.

3.1 Brännbart restavfall. Verksamheter

Grundavgiften är en kostnad per verksamhet.

Grundavgift	**1331,58**

Kärlhyra och transport samt Tömningsavgift är en kostnad per avfallskärl.

För restavfallet finns valet att låta kärlet tömmas varannan vecka, en gång i veckan eller två gånger i veckan

Brännbart restavfall för verksamheter med avfall jämförbart med hushållsavfall, årsavgift. Tömning varannan vecka.

Kärlstorlek (liter)	Kärlhyra och transport	Tömningsavgift
140	709,90	1154,10
190	799,16	1952,21
370	1242,32	3370,95
660	1941,71	5323,16

Brännbart restavfall för verksamheter med avfall jämförbart med hushållsavfall, årsavgift. Tömning 1 ggr/vecka.

Kärlstorlek (liter)	Kärlhyra och transport	Tömningsavgift
140	1774,74	2307,16
190	1996,32	3904,42
370	3106,32	6742,96
660	2839,58	10647,38

Brännbart restavfall för verksamheter med avfall jämförbart med hushållsavfall, årsavgift. Tömning 2 ggr/vecka.

Kärlstorlek (liter)	Kärlhyra och transport	Tömningsavgift
190	4991,32	7933,82
370	7763,69	13485,91
660	7098,95	21294,76

3.2 Matavfall. Verksamheter

Matavfall för verksamheter med avfall jämförbart med hushållsavfall, årsavgift. Tömning varannan vecka.

Kärlstorlek (liter)	Kärlhyra och transport	Tömningsavgift
140	531,37	1242,32
190	621,68	1952,21
240	887,37	3106,32

Matavfall för verksamheter med avfall jämförbart med hushållsavfall, årsavgift. Tömning 1 ggr/vecka.

Kärlstorlek (liter)	Kärlhyra och transport	Tömningsavgift
140	1064,84	2483,58
190	1242,32	3904,42
240	1774,74	6210,53

Matavfall för verksamheter med avfall jämförbart med hushållsavfall, årsavgift. Tömning 2 ggr/vecka.

Kärlstorlek (liter)	Kärlhyra och transport	Tömningsavgift
140	2129,69	4969,27
190	2483,58	7807,80
240	3548,43	12421,07

4 Storbehållare

Beloppen gäller kronor per år. Grundavgift och matavfallsavgift ska betalas av alla hushåll som nyttjar storbehållaren. Verksamheter med avfall jämförbart med hushållsavfall betalar ingen matavfallsavgift, de betalar efter valt tömningsintervall.

Avgift	Kr, inkl. moms
Grundavgift flerfamiljshushåll	1419,79
Matavfallsavgift, flerfamiljshushåll	317,14
Grundavgift verksamhet med avfall jämförbart med hushållsavfall	1331,58

Underjordsbehållare	Pris per styck
Brännbart restavfall	
Underjordsbehållare 5 m^3, tömning var 14e dag	20111,25
Underjordsbehållare 5 m^3, tömning 1 ggr/veckan	40221,45
Underjordsbehållare 5 m^3, tömning var 2 ggr/veckan	80443,95
Matavfall, verksamheter med avfall jämförbart med hushållsavfall	
Underjordsbehållare 0,75 m^3, tömning var 14e dag	17745,28
Underjordsbehållare 0,75 m^3, tömning 1 ggr/veckan	35489,52
Underjordsbehållare 0,75 m^3, tömning var 2 ggr/veckan	70980,08

5 Extra hämtning och tilläggstjänster

Kostnaden för tilläggstjänst för låsta och olåsta dörrar är en årsavgift. Fastighetsägaren ansvarar för överlämnande av nycklar till renhållaren.

Dragmeter är gångtillägg för tömning av kärl som står längre än 2 meter innanför tomtgräns eller renhållarfordonets möjliga uppställningsplats. Priset är per kärl och dragtillfälle. Dragväg ska vara jämn och ha hård ytbeläggning som tål tyngdens belastning. Längsta dragväg är 20 meter enkel väg.

Avgift	Kr, inkl. moms
låst dörr 1ggr/vecka	738,25
låst dörr 2ggr/vecka	1412,44
låst dörr 14-dagars	352,85
låst dörr 4v	176,42
olåst dörr 1ggr/vecka	212,13
olåst dörr 2ggr/vecka	423,21
olåst dörr 14-dagars	106,06
olåst dörr 4v	52,51
Dragmeter	1,37 kr/meter
Byte av sopkärl	511,42

Extra tömning utöver abonnemang	
Avgift per kärl upp till 370 liter	542,92
Avgift per kärl 660 liter	814,91
Extra säck	115,52
Underjordsbehållare	2037,27

6 Latrin

Återvinningscentralen i Säter tar emot latrinkärl. Endast latrinkärl godkända och inköpta hos återvinningscentralen i Säter får lämnas. I priset för latrinkärlet ingår kostnaden för inlämning av fyllt kärl.

Avgift	Kr, inkl. moms
Köp och inlämning av latrinkärl	630,08 kr/kärl

SÄTERS KOMMUN

SÄTERS KOMMUN

AVFALLSHANTERING

SÄTERS KOMMUN

SÄTERS KOMMUN

Dokumentinformation

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Omfattar
Avfallsföreskrifter		
Dokumentägare	Dokumentansvarig	Publicering
Vatten & Återvinning	Återvinningsansvarig	
Beslutsinstans	Beslutad	Diarienummer
		SBN2025/0005

Författningsstöd
Revidering
Reviderad efter beslut i SBNau 2025-01-22
Bör revideras senast

SÄTERS KOMMUN

Innehåll

1 Inledning 5

1.1 INLEDANDE BESTÄMMELSER 6

1.2 FASTIGHETSINNEHAVARENS ANSVAR 7

1.3 RESTAVFALL, MATAVFALL OCH FÖRPACKNINGAR 9

1.3.1 HÄMTNINGSOMRÅDEN 9

HÄMTNINGSINTERVALL 9

1.3.2 AVFALLSBEHÅLLARE 10

TRÄDGÅRDSAVFALL 10

1.4 AVFALL FRÅN SMÅ AVLOPPS-ANORDNINGAR OCH FETTAVSKILJARE 10

1.4.1 SLAMAVSKILJARE OCH SLUTEN TANK 11

1.4.2 MINIRENINGSVERK 12

1.4.3 FOSFORFÄLLOR 12

1.4.4 FETTAVSKILJARE 12

LATRIN 12

1.5 AVFALL FRÅN VERKSAMHETER 13

1.5.1 HUSHÅLLSAVFALL 13

1.5.2 ANNAT AVFALL ÄN HUSHÅLLSAVFALL 13

1.6 ABONNEMANGSÄRENDEN 13

1.6.1 GENERELLA REGLER 13

1.6.2 DELADE KÄRL 14

1.6.3 GEMENSAMT HÄMTSTÄLLE 14

1.6.4 UPPEHÅLL I HÄMTNING HUSHÅLLSAVFALL 14

1.7 DISPENSER 15

1.7.1 GENERELLA REGLER 15

1.7.2 EGET OMHÄNDERTAGANDE 15

1.7.3 FÖRLÄNGT TÖMNINGSINTERVALL SLAM 16

1.7.4 UPPEHÅLL I HÄMTNING SLAM 16

1.8 UTVECKLINGSARBETE 16

2 BILAGA 1. DEFINITIONER AV AVFALL SAMT SORTERINGSANVISNINGAR 17

SÄTERS KOMMUN

1 Inledning

För varje kommun ska det enligt **15 kap 11 § Miljöbalken** finnas en **renhållningsordning** som innehåller de **föreskrifter** om hantering av avfall som gäller för kommunen och en avfallsplan (avfallsplanen kallas **kretsloppsplan i vår kommun)**.

I Dalarna samverkar kommunerna för att bibehålla och utveckla en bra avfallshantering där kommuninvånare så långt möjligt ges samma rättvisa förutsättningar.

Den XX (månad) 2025 antog Säters kommunfullmäktige beslut om att fastställa föreskrifterna.

Dessa föreskrifter anger de regler som gäller för avfallshantering i kommunen. I föreskrifterna delegeras ansvar för att ge anvisningar och information som strävar till att uppfylla mål och regelverk.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser: Dessa föreskrifter träder i kraft 2025-06-01, då föreskrifter om hantering av hushållsavfall för Säters kommun fastställd av kommunfullmäktige 2020-01-01, upphör att gälla. Beslut som fattats med stöd av tidigare föreskrifter om avfallshantering gäller tills den kommunala tillsynsmyndigheten beslutat annat.

GÄLLANDE LAGSTIFTNING

För kommunens avfallshantering gäller:

- Miljöbalken (1998:808)
- Avfallsförordningen (2020:614)
- Förordning (2022:1274) om producentansvar för förpackningar
- Arbetsmiljölag (1977:1160),
- Lag (2006:412) övriga om allmänna vattentjänster
- Övriga författningar angående hantering av avfall utifrån ovan nämnda lagstiftningsområden.

Vid sidan av nationella författningar och föreskrifter om avfallshantering gäller dessa kommunala föreskrifter

1.1 INLEDANDE BESTÄMMELSER

BEMYNDIGANDE

1 § Föreskrifterna är antagna med stöd av 15 kap. 38, 39 och 41 §§ Miljöbalken (1998:808) och 9 kap. 1–3 §§ i avfallsförordningen (2020:614).

2 § Kommunfullmäktige har via beslut (KF 2025-0X-XX) gett uppdraget för insamlingen och behandlingen av hushållsavfallet i kommunen till Samhällsbyggnadssektorns enhet Vatten och Återvinning. (Fortsättningsvis benämnd Renhållaren).

3 § För tillsyn av avfallshanteringen enligt dessa föreskrifter ansvarar kommunens tillsynsmyndighet.

DEFINITIONER

4 § Termer och begrepp som används i dessa föreskrifter har samma betydelse som i 15 kap. Miljöbalken och avfallsförordningen.

För definitioner av olika avfallsslag se bilaga 1.

KOMMUNENS ANSVAR

5 § Renhållaren ansvarar för att hämtning sker vid fastighetsgräns, gemensamt hämtställe, annan överenskommen plats eller av kommunens tillsynsmyndighet anvisad plats.
Senast utgången av 2026 ska kommunen samla in hushållens pappers-, plast, glas- och metallförpackningar (6 kap 3 § förordningen [2022:1274] om producentansvar för förpackningar) genom en fastighetsnära insamling eller via lättillgängliga insamlingsplatser. För information om vad som gäller för samlokaliserade verksamheter, se 33a §.

6 § Avgift för avfallshantering tas ut i enlighet med gällande renhållningstaxa. Avgift för tillsyn tas ut enligt taxa med stöd av miljöbalken.

7 § Avfallsbehållare anskaffas och ägs av Renhållaren om inte annat anges i föreskrifterna.

8 § Kommunfullmäktige ger uppdrag till Renhållaren respektive kommunens tillsynsmyndighet att utfärda råd och rekommendationer rörande:

A. Sorteringsguide (baserad på sorteringsanvisningar i bilaga 1) (Renhållaren)

B. Avfall från små avloppsanordningar (Renhållaren och kommunens tillsynsmyndighet i samverkan)

C. Placering kärl, avfallsutrymmen och transportvägar (Renhållaren)

D. Handläggning av ärenden kopplat till föreskrifterna (Renhållaren och kommunens tillsynsmyndighet i samverkan)

E. Guider för eget omhändertagande (kommunens tillsynsmyndighet)

1.2 FASTIGHETSINNEHAVARENS[1] ANSVAR

9 § Fastighetsinnehavare ska sortera ut avfallsslag i enlighet med bilaga 1. Utsorterade avfallsslag får inte blandas med varandra och ska emballeras så att skada eller annan olägenhet inte uppkommer. Den som har en förpackning som innehåller avfall ska se till att förpackningen skiljs från innehållet.
Undantag från ovanstående gäller för en förpackning som innehåller farligt avfall eller läkemedelsavfall, om förpackningen underlättar den praktiska hanteringen av avfallet (3 kap 4 § avfallsförordningen [2020:614]).

---

[1] Fastighetsinnehavare enligt Fastighetstaxeringslagen 1 kap. 5 §. Med fastighetsinnehavare likställs i dessa föreskrifter nyttjanderätts-havare.

10 § Ansvarig gentemot Renhållaren gällande abonnemang och avgifter är alltid fastighetsinnehavaren.

11 § Fastighetsinnehavare till fastighet där hushållsavfall generellt kan anses uppkomma, ska ha ett abonnemang. Fastighetsinnehavare är skyldig att anmäla abonnemang till Renhållaren.
Om en fastighet har flera innehavare ska dessa inom sig utse en huvudman som ansvarar för fastighetens renhållningsfrågor. Renhållaren har annars rätt att utse huvudman.
Om en fastighet består av flera geografiskt skilda platser där hushållsavfall generellt kan anses uppkomma ska abonnemang finnas för varje sådan plats.
Ändring av ägandeförhållanden för fastighet som påverkar abonnemanget, avfallshanteringen eller annan ändring som berör abonnemang eller avfallshantering ska snarast meddelas Renhållaren.

12 § Fastighetsinnehavare är skyldig att säkerställa att;

Sortering och information

a) Den eller de som bor i eller är verksam på fastigheten i erforderlig omfattning informeras om gällande föreskrifter och regler för avfallshantering.

b) Hushållsavfall sorteras enligt sorteringsanvisningar i bilaga 1, emballeras så att skada eller annan olägenhet inte uppkommer och lämnas till Renhållaren eller annan ansvarig (ex apotek, Elkretsen) på anvisat sätt om inte annat sägs i dessa föreskrifter.

Rengöring och tillsyn
c) Såväl behållare som inom fastigheten förekommande anläggningar, anordningar och utrymmen för avfallshantering sköts så att kraven på god arbetsmiljö uppfylls och risken för olycksfall minimeras.

d) Behållare samt anläggning och anordning rengörs för att förebygga olägenhet såsom lukt och skadedjur.

Åtgärder inför hämtning
e) Renhållaren och entreprenören har tillträde till de utrymmen i fastigheten där arbetet ska utföras. Nycklar, portkoder och dylikt som endast ger tillträde till avfallsutrymme ska vid begäran om hämtning lämnas till Renhållaren.

Hämtnings- och transportvägar
f) Transport- och dragväg fram till behållarens hämtnings- och tömningsplats hålls i lättframkomligt skick för de hämtningsfordon som normalt används i hämtningsområdet. Transportvägen ska röjas från snö och hållas halkfri. Det är Renhållaren som avgör när detta uppfyllts.

g) Väg och tomtmark som nyttjas vid hämtning dimensioneras och hålls i sådant skick att de är farbara för hämtningsfordon under av Renhållaren planerad hämtningstid.

13 § Om kraven i dessa föreskrifter inte uppfylls har Renhållaren rätt att inte utföra ordinarie hämtning/tömning. Om fastighetsägaren inte åtgärdar bristerna, eller det finns risk att olägenhet för människors hälsa och miljön uppstår, har Renhållaren rätt att hämta avfallet mot en extra avgift för fastighetsinnehavaren enligt taxa.
Renhållaren har rätt att i behållare utföra kvalitetskontroll av sortering och emballering.

14 § Samfällighet kan iträda sig fastighetsinnehavarens ansvar om beslut dokumenterat i föreningens stadgar medger detta.

1.3 RESTAVFALL, MATAVFALL OCH FÖRPACKNINGAR

1.3.1 HÄMTNINGSOMRÅDEN

15 § Kommunen är inte indelad i hämtningsområden.

HÄMTNINGSINTERVALL

16 § Hämtning utförs, i den ordning som Renhållaren bestämmer.

17 § Hämtintervall för respektive avfallsslag anges i avfallstaxan.
Från bostäder och verksamheter hämtas avfallet året om. För fritidshus som används enbart under sommarhalvåret är hämtningsperioden 1 maj till och med 30 september.

1.3.2 AVFALLSBEHÅLLARE

18 § Avfallsbehållare får inte fyllas mer än att den lätt kan tillslutas och den får inte blir så tung att det blir uppenbart svårt att flytta den. Behållaren bör vara fri från snö och is vid hämtningstillfället.

19 § Behållare ska vara uppställda så att hantering med den utrustning som används i kommunens insamlingssystem kan ske och att hämtning underlättas. Kärl ska placeras och vändas så att de kan hämtas med sidlastande fordon där sådant används och baklastande fordon där sådant används.

20 § Behållare som anskaffas och ägs av fastighetsägare ska vara anpassade till aktuellt hämtningssystem. Behållarens placering och utformning ska godkännas av Renhållaren.

TRÄDGÅRDSAVFALL

21 § Kompostering eller eldning av trädgårdsavfall på den egna fastigheten är tillåten i hela kommunen under förutsättning att det kan ske utan olägenhet för omgivningen och det i övrigt inte strider mot författning eller eldningsförbud.

1.4 AVFALL FRÅN SMÅ AVLOPPS-ANORDNINGAR OCH FETTAVSKILJARE

22 § Fastighetsinnehavare ansvarar för avloppsanordningens och fettavskiljarens anskaffning, skötsel och underhåll. Tömning ska ske så ofta att god funktion upprätthålls samt att olägenhet för människors hälsa och miljö inte uppkommer.

Fastighetsinnehavaren är skyldig att vidta erforderliga åtgärder för att skydda sin anordning från skador vid tömning.

Anordningen ska vara tillsluten på ett barnsäkert sätt och försedd med de säkerhetsanordningar som behövs med hänsyn till anordningens beskaffenhet och belägenhet.

23 § Avstånd mellan uppställningsplats för slambil och anslutningspunkt för tömning får vid nyanläggning inte överstiga 10 meter, såvida inte särskilda skäl föreligger.

Höjdskillnaden mellan fordonets uppställningsplats och botten på anordningen ska vara mindre än 6 meter.

24 § Anordningar ska vara lätt tillgängliga för tömning enligt av Renhållaren lämnade anvisningar i råd och rekommendationer.

Lock eller manlucka får inte vara övertäckt eller fastfruset när tömning ska ske. Lock eller manlucka som lyfts manuellt får väga högst 15 kilogram. Om brunnen eller tanken öppnas genom att locket kan dras åt sidan får locket väga högst 35 kilogram. Viktbegränsningarna gäller om inte särskilda skäl föreligger.

Instruktioner som behövs i samband med tömning ska tillhandahållas av fastighetsinnehavaren.

1.4.1 SLAMAVSKILJARE OCH SLUTEN TANK

25 § Tömning av slam från slamavskiljare med ansluten WC ska ske minst en gång per år om inte annat anges i gällande tillstånd för anordningen.

Tömning av slam från slamavskiljare för bad-, disk- och tvättvatten (BDT) ska ske minst vart annat år om inte annat anges i gällande tillstånd för anordningen.

Renhållaren har rätt att lämna kvar vattenfasen i slamavskiljaren efter verkställd slamtömning.

26 § Tömning av sluten tank ska ske minst vart tredje år om inte annat anges i gällande tillstånd för anordningen.

27 § Om anordningen tas ur bruk ska sluttömning ske. Sluttömning ska beställas av fastighetsinnehavaren.

1.4.2 MINIRENINGSVERK

28 § Slam från minireningsverk ska tömmas enligt intervall som föreskrivits i gällande tillstånd för anordningen.

Instruktioner som behövs i samband med tömning ska tillhandahållas av fastighetsinnehavaren.

Tömning ska ske genom Renhållarens försorg om inte annat anges i gällande tillstånd för anordningen.

1.4.3 FOSFORFÄLLOR

29 § Filter-/fällningsmaterial från fosforfällor och andra jämförbara filter ska hämtas enligt intervall som föreskrivits i gällande tillstånd för anordningen.

Anordningen ska placeras så att den är tillgänglig för hämtning.

Hämtning ska ske genom Renhållarens försorg om inte annat anges i gällande tillstånd för anordningen.

Instruktioner som behövs i samband med hämtning ska tillhandahållas av fastighetsinnehavaren.

1.4.4 FETTAVSKILJARE

30 § Livsmedelsverksamheter som hanterar fett ska ha en typgodkänd fettavskiljare dimensionerad efter mängden fett som uppkommer.

Fastighetsinnehavaren ansvarar för anordningens anskaffning, skötsel och underhåll och att den töms så att avsedd funktion upprätthålls.

Fett från fettavskiljare ska tömmas så ofta god funktion upprätthålls och att olägenhet för allmän VA-anläggning samt människors hälsa och miljö inte uppkommer.

LATRIN

31 § För latrin får endast behållare som godkänts av Renhållaren användas. Latrinbehållare tillhandahålls av Renhållaren mot särskild avgift. Latrinkärl lämnas på anvisad plats på kommunens återvinningscentral. Latrinbehållare ska vid avlämning vara försluten och rengjord på utsidan.

1.5 AVFALL FRÅN VERKSAMHETER

1.5.1 HUSHÅLLSAVFALL

32 § Hushållsavfall från verksamheter ska hållas skilt från annat avfall från verksamheten. För hushållsavfall från verksamheter gäller dessa föreskrifter.

Vid besök på återvinningscentral ska yrkesmässiga verksamheter betala besöksavgift för nyttjanderätt. Personalen på återvinningscentralen har rätt att göra bedömningen om avfallet klassas som verksamhetavfall, vid exempelvis transport med privat fordon.

1.5.2 ANNAT AVFALL ÄN HUSHÅLLSAVFALL

33 § Den som bedriver en yrkesmässig verksamhet som ger upphov till annat avfall än hushållsavfall ska på begäran lämna de uppgifter till kommunens tillsynsmyndighet i fråga om avfallets art, sammansättning, mängd och hantering av avfallet.

33a §

Verksamhet med avfallshantering som är samlokaliserad med hushåll och som vill ha kommunal insamling av förpackningsavfall ska sortera ut förpackningsavfall och lämna detta till ett insamlingssystem som Renhållaren tillhandahåller. Anmälan om samlokaliserad insamling ska inkomma till Renhållaren senast 1 månad innan insamlingen ska påbörjas.

1.6 ABONNEMANGSÄRENDEN

1.6.1 GENERELLA REGLER

34 § Ändring av abonnemang hanteras av Renhållaren. Begäran om ändring av abonnemang ska gälla fastighetsinnehavare och inkomma till Renhållaren senast en månad innan avsedd start.

Om begäran om ändring avviker från angivna förutsättningar hänvisas kunden till att istället lämna in en anmälan eller ansökan till kommunens tillsynsmyndighet.

Renhållaren förbehålls rätten att vid behov ändra kundens abonnemang för att passa hämtning, avfallsmängd eller utsorteringsgrad.

1.6.2 DELADE KÄRL

35 § Två fastighetsinnehavare kan dela avfallskärl för mat-, rest- och förpackningsavfall. För delade kärl krävs att parterna är överens, att bostadshusen är närbelägna och att avfallet ryms i ordinarie avfallsbehållare för villahushåll alt. fritidshus. Fastighetsinnehavare som önskar dela kärl skall ha samma abonnemang och tar ett solidariskt ansvar vid felsortering.

Vid delat kärl mellan två fastigheter betalar båda fastighetsinnehavarna varsin fast avgift (Grundavgift, ÅVS avgift och matavfallsavgift). Avgiften för Kärlhyra & transport samt Tömningsavgift delas mellan fastighetsinnehavarna. Abonnemang om delade kärl gäller tills vidare. och upphör om en fastighetsinnehavare ersätts med en ny. Fastighetsinnehavaren ansvarar för att meddela detta till Renhållaren.

1.6.3 GEMENSAMT HÄMTSTÄLLE

36 § Fastighetsinnehavare kan efter Renhållarens godkännande få rätt att ersätta kärlhämtning vid fastighetsgräns med ett gemensamt hämtställe. Förutsättningarna är att samtliga berörda fastighetsinnehavare inom aktuellt område är överens om detta. För att erhålla gemensamt hämtställe krävs ett skriftligt meddelande till Renhållaren som redovisar områdets avgränsning, vilka fastigheter som berörs samt intyg om att parterna är överens. Ett avtal upprättas där förutsättningarna för det gemensamma hämtstället regleras. En av förutsättningarna i avtalet omfattar ett solidariskt ansvar för felsortering. Fastighetsinnehavarna ansvarar för skötsel av hämtstället som till exempel snöröjning och halkbekämpning samt.

1.6.4 UPPEHÅLL I HÄMTNING HUSHÅLLSAVFALL

37 § Uppehåll i hämtning kan begäras om fastigheten inte kommer att nyttjas under en sammanhängande tid av minst fyra månader för permanentbostäder och minst hela hämtningssäsongen för fritidshus med sommarhämtning. Anmälan görs till Renhållaren.

Uppehåll gäller upp till tre år och kan sökas om max en gång. Om behov kvarstår finns möjlighet att söka dispens hos kommunens tillsynsmyndighet.

Skyldighet att betala grundavgift kvarstår.

1.7 DISPENSER

1.7.1 GENERELLA REGLER

38 § Dispenser från föreskrifter kräver anmälan eller ansökan till kommunens tillsynsmyndighet. Anmälan eller ansökan om dispens ska vara skriftlig och gälla fastighetsinnehavare och inkomma till kommunens tillsynsmyndighet senast en månad innan avsedd start.

Beviljande av dispens kräver att ingen olägenhet uppkommer för människors hälsa eller miljön samt att det finns särskilda skäl för dispens.

Vid förfarande hos fastighetsinnehavare som avviker från beslutad dispens kan kommunens tillsynsmyndighet upphäva meddelat beslut.

1.7.2 EGET OMHÄNDERTAGANDE

39 § Matavfall får efter anmälan komposteras på den egna fastigheten om det kan ske utan olägenhet för människors hälsa och miljö. Komposten ska utföras enligt av Renhållaren lämnade anvisningar i råd och rekommendationer. Kompostjorden ska kunna nyttiggöras på fastigheten. Anmälan görs till kommunens tillsynsmyndighet.

40 § Latrinavfall får efter anmälan komposteras på den egna fastigheten om det kan ske utan olägenhet för människors hälsa och miljö. Anmälan görs till kommunens tillsynsmyndighet.

41 § Avfall från små avloppsanordningar får efter ansökan omhändertas på den egna fastigheten om det kan ske utan olägenhet för människors hälsa och miljö. Anmälan görs till kommunens tillsynsmyndighet.

42 § Dispens från förbudet enligt 15 kap. 24 § 1 st. miljöbalken att själv hantera allt avfall kan efter ansökan medges om det finns

särskilda skäl och fastighetsinnehavaren kan hantera avfallet på fastigheten på ett hälso- och miljömässigt godtagbart sätt. Ansökan görs till kommunens tillsynsmyndighet. Dispens gäller upp till tre år.

1.7.3 FÖRLÄNGT TÖMNINGSINTERVALL SLAM

43 § Förlängt tömningsintervall för slam från små avloppsanordningar kan medges om belastningen är låg och slamavskiljaren är dimensionerad för detta och har en god funktion och det kan ske utan olägenhet för människors hälsa och miljö. Ansökan görs till kommunens tillsynsmyndighet.

Tömningsintervall på dubbel tid mot ordinarie hämtningsintervall enligt föreskrifterna kan beviljas. Förlängt tömningsintervall gäller upp till tio år.

1.7.4 UPPEHÅLL I HÄMTNING SLAM

44 § Uppehåll i hämtning kan medges om fastigheten inte kommer att nyttjas under en sammanhängande tid av minst ett år. Ansökan görs till kommunens tillsynsmyndighet.

Slamtömning måste ske innan uppehåll inleds. Uppehåll gäller upp till tre år.

1.8 UTVECKLINGSARBETE

45 § Renhållaren har rätt att i samråd med kommunens tillsynsmyndighet bedriva utvecklingsarbete för att uppfylla avfallsplanens intentioner vad gäller minskning av avfallsmängder och minskad miljöpåverkan.

SÄTERS KOMMUN

2 BILAGA 1. DEFINITIONER AV AVFALL SAMT SORTERINGSANVISNINGAR

Avfallsslag	**Hantering**
Restavfall	Restavfall är hushållsavfall som inte är en förpackning, eller ingår i någon annan fraktion nedan, men som är brännbart och tillräckligt litet för att rymmas i soppåsen. Restavfall läggs i soppåse i kärlet för restavfall. Varm aska, slagg, frätande ämnen eller ämnen som kan förorsaka antändning får inte läggas i kärl/säck. Detsamma gäller jord, sten eller dylikt.
Matavfall	Matavfall är matrester eller mat som har blivit förstörd och otjänlig som föda. Matavfall är även bl.a. skal från frukt och grönsaker, kaffesump, köttrester, fiskrens, ben från kött, fisk och fågel. Matavfall läggs i papperspåsen och sedan i kärlet för matavfall.
Förpackningar	Förpackningar är engångsartiklar som har framställts för att innehålla, skydda eller presentera en vara eller användas för att leverera, eller på annat sätt hantera en vara.
Grovavfall	Grovavfall är avfall som kan förekomma i ett hushåll men exempelvis är för stort eller tungt för att läggas i soppåsen. Grovavfall lämnas på återvinningscentral. På återvinningscentralen ska grovavfallet sorteras och lämnas enligt instruktion på plats.

	Exempel på grovavfall är: - möbler och mattor - barnvagnar - pulkor och skidor - gräsklippare och trädgårdsslangar - isolering, porslin och keramik - trädgårdsavfall som löv, ris, ogräs, jord
Farligt avfall	Farligt avfall är sådant avfall som potentiellt utgör en risk för hälsa eller miljön genom att, i sig självt eller i kontakt med luft eller vatten, bära egenskaper såsom att vara frätande, toxiskt, radioaktivt, brandfarligt, explosivt eller liknande. Farligt avfall är exempelvis kemiska produkter, färgrester, lösningsmedel, batterier och avfall som innehåller kvicksilver. Farligt avfall lämnas på återvinningscentral.
Producentansvars - material	Producentansvarsmaterial är exempelvis, batterier, bilar, däck, elektriska produkter, fiskeutrustning, förpackningar, returpapper, läkemedel och radioaktiva produkter.

Handläggare
Marina Svensson
Återvinningsansvarig

Diarienummer
SBN2025/0005

Uppdatering av avfallsföreskrifter och renhållningstaxa med avseende på Hemsorterat

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämndens arbetsutskott föreslår Samhällsbyggnadsnämnden föreslå kommunstyrelsens arbetsutskott föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att besluta att revidera

- Avfallsföreskrifter enligt ställt förslag.
- Renhållningstaxa enligt ställt förslag.

Bakgrund

Föreskrifter och taxa behöver anpassas till uppdaterade lagar såsom Avfallsförordningen och Förordningen om producentansvar för förpackningar. Det har även framkommit behov att förtydliga vissa formuleringar när handläggare arbetat utifrån dessa underlag.

Konsekvensbeskrivning

Uppdatering behövs för att kunna följa gällande lagar och regelverk.

Beslutsunderlag

Förslag till ny renhållningstaxa med ändringar gulmarkerade. Förslag till nya avfallsföreskrifter med ändringar gulmarkerade.

Underskrifter

Marina Svensson
Återvinningsansvarig

Sektorchefs namn
Titel

Kf § 17 Information från revisionen

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige tackar för informationen.

Information om

Beslutsunderlag

Kf § 18 Revisionsrapporter

Ange diarienummer

Förslag till beslut

_____

Bakgrund och ärendebeskrivning

Skriv text här.

Beslutsunderlag

Kf § 19 Årsredovisning 2024 Säters kommun

KS2025/0069

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att tacka för information och lägger den till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Kommunerna är enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) skyldiga att upprätta en årsredovisning. Årsredovisningen ska bestå av resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftsredovisning, investeringsredovisning och förvaltningsberättelse för både koncern och kommun.

Koncernen Säters kommun omfattas vid utgången av 2024 av kommunens förvaltning och en helägd bolagskoncern; Säterbostäder AB och dess dotterbolag Säters kommuns Fastighets AB.

Koncernens resultat

Koncernens resultat för 2024 uppgick till -17,5 mkr (2023 15,2 mkr). Koncernbolagen resultat blev 2,1 mkr (2023 6,1 mkr) och kommunen uppvisar ett resultat på -19,6 mkr (2023 9,1 mkr).

Kommunens resultat justeras sedan med VA:s resultat samt avkastning från och uttag av pensionsmedel. Kommunens justerade resultat för 2024 uppgick till ett nollresultat (2023 17,7 mkr) och utgör 0% av skatteintäkter och generella bidrag, vilket är i linje med budget på 0 mkr (0%). Uttag av medel från pensionsförvaltningen var budgeterat med 9,4 mkr för 2024 och uttag på 15,2 mkr föreslås. I budget för 2024 planerades disponering av RUR med 10,4 mkr och uttag av RUR föreslås i enlighet med budget. Kommunens balanskravsresultat för 2024 uppgår till -8,0 mkr och efter åberopande av synnerliga skäl uppgår balanskrav att återställa till 0 mkr.

Uppföljning av mål

Den sammantagna bedömningen är att Säters kommun uppnår en god ekonomisk hushållning under 2024 genom att de finansiella målen för året uppnås samt att måluppfyllelsen för de strategiska målen bedöms som i hög grad uppfyllda eller delvis uppfyllda. Bedömningen för kommunkoncernen är att god ekonomisk hushållning

uppnås för 2024 genom att kommunkoncernens finansiella mål om skuldsättning uppnås samt att bolagskoncernens mål uppfylls.

Beslutsunderlag

Årsredovisning 2024 Säters kommun
Verksamheternas bokslut och övrig information för 2024

Handläggare
Catherine Hellgren
Ekonomichef

Diarienummer
KS2025/0069

Årsredovisning 2024 för Säters kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta att fastställa 2024 års årsredovisning för Säters kommun.

Ärendebeskrivning

Kommunerna är enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) skyldiga att upprätta en årsredovisning. Årsredovisningen ska bestå av resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftsredovisning, investeringsredovisning och förvaltningsberättelse för både koncern och kommun.

Koncernen Säters kommun omfattas vid utgången av 2024 av kommunens förvaltning och en helägd bolagskoncern; Säterbostäder AB och dess dotterbolag Säters kommuns Fastighets AB.

Koncernens resultat

Koncernens resultat för 2024 uppgick till -17,5 mkr (2023 15,2 mkr). Koncernbolagen resultat blev 2,1 mkr (2023 6,1 mkr) och kommunen uppvisar ett resultat på -19,6 mkr (2023 9,1 mkr).

Kommunens resultat justeras sedan med VA:s resultat samt avkastning från och uttag av pensionsmedel. Kommunens justerade resultat för 2024 uppgick till ett nollresultat (2023 17,7 mkr) och utgör 0% av skatteintäkter och generella bidrag, vilket är i linje med budget på 0 mkr (0%). Uttag av medel från pensionsförvaltningen var budgeterat med 9,4 mkr för 2024 och uttag på 15,2 mkr föreslås. I budget för 2024 planerades disponering av RUR med 10,4 mkr och uttag av RUR föreslås i enlighet med budget. Kommunens balanskravsresultat för 2024 uppgår till -8,0 mkr och efter åberopande av synnerliga skäl uppgår balanskrav att återställa till 0 mkr.

Uppföljning av mål

Den sammantagna bedömningen är att Säters kommun uppnår en god ekonomisk hushållning under 2024 genom att de finansiella målen för året uppnås samt att måluppfyllelsen för de strategiska målen bedöms som i hög grad uppfyllda eller delvis uppfyllda. Bedömningen för kommunkoncernen är att god ekonomisk hushållning uppnås för 2024 genom att kommunkoncernens finansiella mål om skuldsättning uppnås samt att bolagskoncernens mål uppfylls.

Beslutsunderlag

Årsredovisning 2024 Säters Kommun
Verksamheternas bokslut och övrig information för 2024

Catherine Hellgren
Ekonomichef

Marita Skog
Kommundirektör

Verksamheternas bokslut och övrig information 2024

2025-03-06

SÄTERS KOMMUN

SÄTERS KOMMUN

Innehållsförteckning

1 Organisation 4

2 Finansiell analys 5

2.1 Mål för god ekonomisk hushållning 6

2.2 Årets resultat 7

2.3 Justerat resultat 7

2.4 Nettokostnadsandel 9

2.5 Årets investeringar 9

2.6 Skuldsättningstak 10

2.7 Likviditet 10

2.8 Soliditet 10

2.9 Pensionsförpliktelser 11

2.10 Borgensåtaganden 11

2.11 Utfall i förhållande till budget 12

2.12 Prognosavvikelser 12

2.13 Driftsbudget per nämnd 12

2.14 Investeringar per nämnd 13

3 De kommunala bolagens kommentarer 14

3.1 Säterbostäder AB 14

3.2 Säterskommuns fastighet AB 15

4 Kommunala uppdragsbolag, kommunalförbund, gemensamma nämnder & samverkan ... 16

4.1 Falun-Borlänge regionen 16

4.2 Räddningstjänstförbundet Dala-Mitt 16

4.3 Överförmyndare i samverkan 17

4.4 Utveckling i Dalarna Holding AB/Visit Dalarna AB 17

4.5 Gemensamma nämnden för upphandlingssamverkan 18

4.6 Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel ATL 18

4.7 E-arkiv Mitt 19

4.8 Övriga gemensamma nämnder för samverkan 19

5 Befolkningsutveckling 20

6 Kommunstyrelsens kommentar 21

6.1 Viktiga händelser 21

6.2 Det ekonomiska resultatet 22

6.3 Investeringar 23

6.4 Personalsituation 23

SÄTERS KOMMUN

6.5 Internkontrollplan 23
6.6 Hur ser framtiden ut 2025-2027? 25
7 Barn- och utbildningsnämndens kommentar 26
7.1 Viktiga händelser 26
7.2 Det ekonomiska resultatet 28
7.3 Investeringar 28
7.4 Personalsituation 28
7.5 Internkontrollplan 28
7.6 Hur ser framtiden ut 2025-2027? 29
8 Socialnämndens kommentarer 30
8.1 Viktiga händelser 30
8.2 Det ekonomiska resultatet 32
8.3 Investeringar 33
8.4 Personalsituation 33
8.5 Internkontrollplan 34
8.6 Hur ser framtiden ut 2025-2027? 34
9 Samhällsbyggnadsnämnden kommentar 36
9.1 Viktiga händelser 36
9.2 Det ekonomiska resultatet 39
9.3 Investeringar 40
9.4 Personalsituation 40
9.5 Internkontrollplan 41
9.6 Hur ser framtiden ut 2025-2027? 41
10 Miljö- och byggnämndens kommentar 43
10.1 Viktiga händelser 43
10.2 Det ekonomiska resultatet 44
10.3 Investeringar 44
10.4 Personalsituation 44
10.5 Internkontrollplan 45
10.6 Hur ser framtiden ut 2025-2027? 45
11 Kulturnämndens kommentar 46
11.1 Viktiga händelser 46
11.2 Det ekonomiska resultatet 47
11.3 Investeringar 47
12 Kommunrevisionen 48
12.1 Viktiga händelser 48

SÄTERS KOMMUN

12.2 Det ekonomiska resultatet 48
12.3 Personalsituation 48
12.4 Internkontroll 48
12.5 Hur ser framtiden ut 2025-2027? 48
13 E-arkiv 49
13.1 Viktiga händelser 49
13.2 Det ekonomiska resultatet 49
13.3 Personalsituation 50
13.4 Uppföljning av verksamhet 50
13.5 Hur ser framtiden ut 2025-2027? 51
14 Kommunens kvalitet i korthet (KKIK) 52
15 Agenda 2030 - Globala målen för hållbar utveckling 54

SÄTERS KOMMUN

1 Organisation

Politisk organisation Säters kommun:

Organisation sektorer Säters kommun:

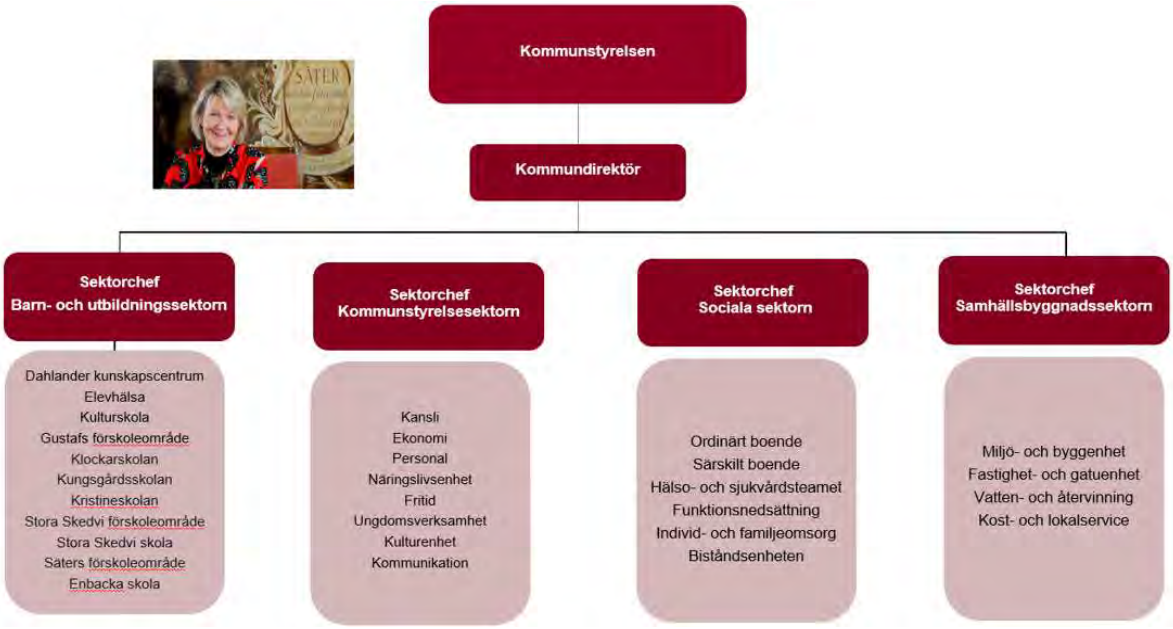

Organisation och gemensamma nämnder, samverkan mm:

Helägda företag	Delägda företag	Organisation och nämnder gemensamt med andra kommuner		
Säterbostäder AB	Utveckling i Dalarna Holding AB	Räddningstjänsten Dala Mitt	Språktolknämnden	Dalabanans intressenter
Säters kommuns fastighets AB	Visit Dalarna	Gemensam nämnd för upphandling	Gemensam nämnd alkohol, tobak och receptfria läkemedel	Dalarnas kommunförbund
	Falun Borlänge regionen AB	Södra Dalarnas Samordningsförbund	Hjälpmedelsnämnden	Överförmyndarnämnd
			E-arkiv Mitt	Leader Nedre Dalälven

SÄTERS KOMMUN

2 Finansiell analys

Resultaträkning

Kontostruktur	Bokslut 2023	Budget 2024	Utfall Jan - Dec 2024	Budget Jan - Dec 2024	Avvikelse Jan - Dec 2024
Total	**9 060**	**-18 795**	**-19 649**	**-18 795**	**-854**
Verksamhetens intäkter:	264 599	289 197	299 328	289 197	10 131
Personalkostnader	-584 397	-613 738	-622 117	-613 738	-8 379
Övriga kostnader	-434 811	-459 043	-471 232	-459 043	-12 189
Kapitalkostnader	-34 840	-45 700	-40 347	-45 700	5 353
Finansiella kostnader/Intäkter	-5 878	-13 868	-12 428	-13 868	1 440
Skatteintäkter	608 444	613 923	612 872	613 923	-1 051
Generella Statsbidrag	195 944	210 434	214 274	210 434	3 840

Balansräkning

Balansräkning Belopp i tkr	Utfall Jan - Dec 2024	Ingående balans 2024	Utgående balans Dec 2024
Immateriella anläggningstillgångar	4 008	82	4 090
Materiella anläggningstillgångar	74 158	842 927	917 085
Finansiella anläggningstillgångar	1 109	37 363	38 472
Summa ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	**79 275**	**880 372**	**959 647**
Expl mark och fastighetsförsäljning	942	4 976	5 918
Fordringar	34 310	82 001	116 311
Pensionsförvaltning	-12 035	127 869	115 834
Kassa och bank	-5 604	44 336	38 732
Summa OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR	**17 613**	**259 182**	**276 795**
Summa TILLGÅNGAR	**96 888**	**1 139 554**	**1 236 442**
Ingående eget kapital	0	-497 335	-497 335
Resultat	19 649	0	19 649
Summa EGET KAPITAL	**19 649**	**-497 335**	**-477 686**
Avsättningar långfristiga	-1 129	-13 085	-14 214
Summa AVSÄTTNINGAR	**-1 129**	**-13 085**	**-14 214**
Långfristiga skulder	-63 032	-493 420	-556 452
Kortfristiga skulder	-52 376	-135 714	-188 090
Summa SKULDER	**-115 408**	**-629 134**	**-744 542**
Summa SKULDER OCH EGET KAPITAL	**-96 888**	**-1 139 554**	**-1 236 442**

SÄTERS KOMMUN

Säters kommun redovisar för 2024 ett negativt resultat på -19,6 mkr (2023 + 9,1 mkr).

Säters kommun har sedan 1998 ett finansiellt sparande för ökande kostnader för pensioner intjänade före 1998. Genom att tillskjuta medel från sparandet avlastas kommunens ekonomi från en del av dessa kostnader och mer resurser görs tillgängliga för kommunal verksamhet. Det finns en grundplan för hur sparandet skall användas. Planen revideras årligen och beroende av kommunens resultat kan omdisponeringar göras mellan åren. Avkastningen av sparandet och tillskott från sparandet hanteras i avstämningen mot balanskravet.

Säters kommun har bokfört 4,9 mkr i statsbidrag från Migrationsverket på verksamheternas intäkter 2024. Detta kan jämföras med 5,8 mkr för 2023, 4,5 mkr för 2022; 4,8 mkr minus återförda -3,0 mkr för 2021; 6 mkr 2020; 13 mkr 2019; 21 mkr 2018 och 51 mkr 2017.

Investeringsnivåerna har ökat och Säters kommun har stora investeringsbehov de kommande åren. Standarden på kommunens fastigheter behöver generellt höjas framför allt på ventilation och brandskydd. På gatusidan behövs ombyggnader, förbättrad gatubelysning och nya gång- och cykelvägar. Anläggningar för vatten och avlopp behöver byggas om och förbättras samt större investeringar inom skolor och verksamhetslokaler. Användningen av IT inom skola och administration kräver löpande investeringar. Prognosticerad demografi visar en åldrande befolkning med ökade behov inom äldreomsorgen.

Stora investeringsbehov ställer höga krav på planering och finansiering under de kommande åren.

För att inte kostnaderna för investeringar ska ta alltför stort utrymme av den kommunala kakan behöver investeringsnivåerna anpassas i storlek och tid. Över en fyraårsperiod, tre föregående år plus beräkningsår, skall minst 60 % av investeringarna vara självfinansierade. Med självfinansiering menas det likvida utrymme som skapas av kommunens justerade resultat och nivån för avskrivningar. Undantag från självfinansieringsgraden kan beslutas av kommunfullmäktige för enskilda objekt.

Det finns ett beslutat skuldsättningstak för kommunkoncernen. Långsiktigt mål för kommunkoncernens skuldsättningstak är 90 000 kronor per invånare. I budget för 2024 är mål för kommunkoncernens lånetak 86 000 kronor per invånare.

Säters kommun har ett beslutat resultatmål på minst 3% av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning som är lagt på det justerade resultatet.

Säters kommuns samlade investeringsvolym under 2024 uppgick till 121,4 mkr (2023 140,6 mkr).

Soliditeten minskar till 38,6% för 2024 (2023 42,4%) beroende på främst hög investeringsnivå som har ökat balansomslutningen samt det negativa resultatet som har minskat eget kapital.

2.1 Mål för god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige har beslutat om 4 strategiska mål för mandatperioden 2024 - 2027.

De finansiella målen för 2024 utgörs av resultatmål, investeringsramar med mål för självfinansieringsgrad, mål för kommunkoncernens skuldsättning och budgeterat uttag av pensionsmedel.

Målen stäms av i årsredovisningen. Där görs även en avstämning mot balanskravet och justerat resultat.

SÄTERS KOMMUN

2.2 Årets resultat

Årets resultat för år 2024 uppgår till -19,6 vilket är 0,9 mkr sämre än budget på -18,8 mkr.

Inför budgetarbete för 2024 påverkades kommunen starkt av omvärldsfaktorer med kostnadsökningar, höga pensionskostnader, löneökningar, kraftigt ökade räntekostnader genom ökad upplåning med ökade räntenivåer mm. Kommunens förväntade intäkter beräknades bli lägre än kommunens totala kostnader för 2024 varvid ett underskott budgeterades på -18,8 mkr för årets resultat. På grund av det ansträngda ekonomiska läget har arbetet med effektiviseringar och besparingsåtgärder som påbörjades under 2023 fortsatt under 2024.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Årets resultat (mkr)	11,2	14,6	17,0	12,3	9,1	-19,6
Årets resultat/ skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning (%)	1,7%	2,1%	2,3%	1,6%	1,1%	-2,4%
Årets resultat / eget kapital (%)	2,5%	3,2%	3,6%	2,5%	1,8%	-4,1%
Årets inflation - procentuell förändring av KPI (%)	1,8%	1,9%	2,2%	8,4%	8,5%	2,8%

2.3 Justerat resultat

Resultatmålet är lagt på det justerade resultatet, där hänsyn tagits till såväl avkastning som tillskott från kommunens pensionsmedelsförvaltning samt VA-enhetens resultat av- och tillräknas. Målet över tid har varit att resultatet skall överstiga 2 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Efter en översyn av resultatmålet bedömdes att kommunen behövde öka resultatmålet till minst 3% i genomsnitt för att kommunen skall kunna hantera ökade behov av investeringar och det ökade lånebehovet. Med fokus på långsiktighet så kommer beräkning och analys att göras för kommande tioårsperiod.

Målet from 2023 är att resultatet årligen skall överstiga 3,0 % av skatteintäkter generella statsbidrag och utjämning. Plusresultatet är inte en vinst utan ett överskottsmål, som bl. a skall täcka:

- Inflationssäkring av eget kapital. Vid ett nollresultat minskar det egna kapitalet i reala värden med kostnaden för inflationen.

- Finansiellt sparande för framtida behov som investeringar och pensionsåtaganden.

- Marginaler för osäkerheter i intäkter och kostnader.

I samband med budget och framtagning av budgetdirektiv föreslås årliga resultatmål vilka kan variera med anledning av omvärldsfaktorer och kommunens satsningar/fokusområden.

För budget 2024 bedömdes att resultatmålet på minst 3% inte skulle kunna uppnås och budgeterat justerat resultat sattes till 0 mkr viket innebär 0 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, där disponering av resultatutjämningsreserv (RUR) beräknades göras med 10,4 mkr samt uttag av pensionsmedel med 9,4 mkr. Slutligt beslut vad gäller RUR och pensionsmedel tas i samband med beslut om årsredovisning för 2024. Totalt belopp att disponera från RUR uppgår till 10,4 mkr.

SÄTERS KOMMUN

Justerat resultat uppgår till nollresultat, dvs 0,0 mkr (2023 17,7 mkr) och utgör således 0 % av skatteintäkter och generella bidrag vilket är i enlighet med budget på 0 mkr (0%). Justering görs med -2,0 mkr för den positiva avkastningen på pensionsförvaltningen och med -4,0 mkr för VA-enhetens positiva resultat. I budget för 2024 planerades disponering av RUR med 10,4 mkr samt uttag av pensionsmedel med 9,4 mkr för att kunna uppnå ett nollresultat. Disponering av RUR kan göras för 2024 genom att kommunen redovisar ett negativt resultat. Utöver förslag av disponering av RUR föreslås uttag från pensionsförvaltningen med 15,2 mkr för 2024 för att kunna uppnå ett justerat resultat i enlighet med budget.

RESULTATRÄKNING	Bokslut 2023	Budget 2024	Prognos 2024	Differens
Verksamhetens intäkter	162 443	168 136	177 727	9 591
Verksamhetens kostnader	-918 549	-951 720	-971 748	-20 028
Avskrivningar	-34 840	-45 700	-40 347	5 353
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	**-790 946**	**-829 284**	**-834 368**	**-5 084**
Skatteintäkter	608 444	613 923	612 872	-1 051
Generella statsbidrag och utjämning	195 944	210 434	214 274	3 840
Summa	**804 388**	**824 357**	**827 146**	**2 789**
VERKSAMHETENS RESULTAT	**13 442**	**-4 927**	**-7 222**	**-2 295**
Finansiella intäkter	4 038	3 132	4 436	1 304
Finansiella kostnader	-13 251	-18 050	-18 828	-778
RESULTAT FÖRE PENSIONSFÖRVALTNING	**4 229**	**-19 845**	**-21 614**	**-1 769**
Pensionsförvaltning	4 831	1 050	1 965	915
ÅRETS RESULTAT	**9 060**	**-18 795**	**-19 649**	**-854**
JUSTERAT RESULTAT	**Bokslut 2023**	**Budget 2024**	**Prognos 2024**	**Differens**
Resultat	9 060	-18 795	-19 649	-854
VA resultat	-543	0	-4 017	-4 017
Avdrag avkastning på pensionsmedel	-4 831	-1 050	-1 965	-915
Tillskott från pensionsmedel	14 000	9 409	15 195	5 786
JUSTERAT RESULTAT	**17 686**	**-10 436**	**-10 436**	**0**
Justerat resultat i %	2,2%	-1,3%	-1,3%	
Avsättning/disponering RUR	0	10 436	10 436	0
TOTAL INKLUSIVE RUR	**17 686**	**0**	**0**	**0**
Justerat resultat inkl RUR i %	2,2%	0,0%	0,0%	

SÄTERS KOMMUN

Resultatutjämningsreserv (RUR)

Säters kommun har en resultatjämningsreserv (RUR) vars syfte är att utjämna normala svängningar i skatteunderlaget över konjunkturcykeln för att skapa större stabilitet för verksamheterna. Kommunens ingående reserv uppgick till 10,4 mkr. I en balanskravsutredning görs en beräkning av balanskravsresultatet och vid ett negativt resultat kan disponering av RUR göras. Kommuner som vill ta hänsyn till andra bedömningar som man anser vara förenliga med god ekonomisk hushållning får hantera dessa inom ramen för kommunallagens regler för synnerliga skäl.

Med anledning av det ekonomiska läget där kommunens förväntade intäkter beräknades bli lägre än kommunens totala kostnader för 2024 budgeterades ett underskott på -18,8 mkr för årets resultat. Bedömning var att det inte skulle vara god ekonomisk hushållning för kommunen att vidta drastiska åtgärder för ett enskilt år. För 2024 balanseras budgeten med uttag av pensionsmedel med 9,4 mkr samt disponering av resultatutjämningsreserven med 10,4 mkr. Den största orsaken var att pensionskostnaderna ökade dramatiskt under 2023 och ytterligare för 2024 men förväntades minska kraftigt till år 2025 och därefter ligga kvar på en likande nivå. Disponering av total RUR föreslås för 2024.

2.4 Nettokostnadsandel

En grundläggande förutsättning för att uppnå och vidmakthålla en god ekonomisk hushållning är att balansen mellan löpande intäkter och kostnader är god. Ett djuplodande mått på denna balans är nettokostnadsandelen, som innebär att samtliga löpande kostnader inklusive finansnetto relateras till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Redovisas en nettokostnadsandel under 100 % har kommunen en positiv balans mellan löpande kostnader och intäkter. Sett över en längre tidsperiod, klarar då kommunen av att finansiera ersättningsinvesteringar och nödvändiga nyinvesteringar.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Verksamhetens nettokostnader (mkr)	657,4	689,4	708,0	736,1	790,9	834,4
Varav avskrivningar (mkr)	28,6	30,6	32,8	33,9	34,8	40,3
Finansnetto (mkr)	-7,1	1,7	1,6	0,8	-9,2	-14,4
Skatteintäkter (mkr)	544,6	538,9	557,8	581,0	608,4	612,9
Generella statsbidrag & utjämning (mkr)	117,2	147,5	169,5	180,4	195,9	214,3
Nettokostnadens andel av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. (%)	99,3%	100,4%	97,3%	96,7%	98,3%	100,9%

2.5 Årets investeringar

Säters kommun har haft höga investeringsvolymer under de senast åren och detta kommer att fortgå även under de närmast kommande åren. En följd av detta är att behovet av upplåning kommer att öka i takt med de höga investeringsnivåerna.

Investeringsnivåerna styrs genom att 60 % av investeringarna ska vara självfinansierade beräknat över en fyraårsperiod beräknat utifrån justerat resultat. Undantag från självfinansieringsgraden kan beslutas av kommunfullmäktige för enskilda objekt, tex investeringen i ett nytt särskilt boende på totalt 230 mkr.

SÄTERS KOMMUN

Under året utfördes investeringar för sammanlagt 121,4 mkr, där självfinansieringsgraden över en 4-års period uppgår till 40,3%. Under åren 2019-2023 har investeringar gjorts i nytt särskilt boende.

I nedanstående tabell är årlig självfinansieringsgrad beräknad utifrån årets resultat.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Investeringsvolym (mkr)	57,3	90,5	84,4	155,7	140,6	121,4
Investeringsvolym exkl SÄBO (mkr)	57,3	58,3	50,2	71,4	75,0	121,4
Självfinansieringsgraden (årlig) (%) per:						
Totala investeringar	72%	50%	59%	30%	31%	17%
Investeringar exkl SÄBO	72%	78%	99%	65%	59%	17%

2.6 Skuldsättningstak

Nytt mål för skuldsättning har beslutats från år 2023 som utgörs av att ett lånetak införs, vilket innebär att beräkning görs av den faktiska skuldsättningen inom kommunkoncernen i förhållande till kommunens invånare. Beräkningen görs på kommunkoncernens totala låneskulder per invånare i stället för på nettoskuldsättningen såsom tidigare.

Total fastställd låneram av Kommunfullmäktige för Säters kommun och för kommunens bolag uppgår till 975,5 mkr för 2024 och innebär ett lånetak på 86 000 kr per invånare.

Utfall 2024 för kommunkoncernen uppgår till 80 381 kr per invånare.

Långsiktigt mål för kommunkoncernens totala lånetak är 90 000 kronor per invånare.

2.7 Likviditet

Likviditeten är ett mått på kommunens kortsiktiga betalningsberedskap. Säters kommun har en likviditet som ligger i relation till pågående stora investeringar.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Likvida medel/ externa kostnader exklusive pensionsförvaltning	7,9%	8,2%	0,7%	1,3%	4,6%	3,8%
Likvida medel/ externa kostnader inklusive pensionsförvaltning	24,9%	25,0%	16,6%	15,1%	17,8%	15,0%

2.8 Soliditet

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Det visar i vilken utsträckning kommunens tillgångar har finansierats med eget kapital respektive skulder. Ett viktigt kriterium för god ekonomisk hushållning är att soliditeten över en längre period inte försvagas utan behålls eller utvecklas i positiv riktning.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Soliditet enligt balansräkningen	55,4	52,4	54,3	47,6	42,2	38,6
Soliditet inklusive samtliga pensionsåtaganden och löneskatt	28,1	28,1	30,4	28,0	25,0	21,8

2.9 Pensionsförpliktelser

Ur risksynpunkt är kommunens pensionsförpliktelser viktiga att beakta, eftersom skulden skall finansieras de kommande 40 åren. Pensionsåtagandet uppgick vid 2024 års slut till 222,5 mkr (217,5). Av dessa redovisas 14,2 mkr (13,1) i balansräkningen som en avsättning och 208,3 mkr (204,4) återfinns utanför balansräkningen som en ansvarsförbindelse. Den avser pensioner intjänade före 1998. För den del av pensionsåtagandet som utgör ansvarsförbindelse finns en särskild delfinansiering i form av avsatta medel i pensionsförvaltning. Pensionsförvaltningen täcker drygt hälften av åtagandet och används enligt särskild plan för att avlasta kommunens ekonomi.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Pensionsåtagande i ansvarsförbindelse inklusive löneskatt (mkr)	223,8	216,8	212,4	201,8	204,4	208,3
Pensionsförvaltning bokfört värde (mkr)	136,6	138,6	136,7	123,0	127,9	115,8
Finansieringsgrad (%)	61,0%	63,9%	64,4%	61,0%	62,6%	55,6%

2.10 Borgensåtaganden

Kommunen tecknar i vissa fall borgen för lån till de kommunägda bolagen, men även för andra externa verksamheter. Kommunens samlade borgensåtagande för lån uppgick 2024 till 363,4 mkr, vilket är en minskning med 11,0 mkr jämfört med föregående år.

Säters kommun har inte infriat några borgensåtaganden under åren 2012 - 2024 och det finns inga indikationer på att så skulle behöva ske inom de kommande åren. Då 98 % av den totala borgensförbindelsen utgörs av borgen gentemot det av kommunen helägda bostadsbolaget Säterbostäder AB, är den generella bedömningen, att risken är låg då bolagens verksamhet till största delen omfattas av att äga och förvalta fastigheter. I fastigheter finns ofta stora dolda värden, vilka ofta försvarar ytterligare lån. Vakansgraden är så gott som obefintlig.

Kommunens borgensåtagande	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Säterbostäder AB (mkr)	307,5	295,5	305,5	305,5	363,0	352,5
Övriga kommunala bolag (mkr)	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4
Småhus (mkr)	0,2	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0
Föreningar (mkr)	15,4	19,5	9,8	9,5	9,0	8,5
Totala borgensåtaganden (mkr)	325,5	317,6	317,9	317,4	374,4	363,4

SÄTERS KOMMUN

2.11 Utfall i förhållande till budget

Jämfört med budget redovisade kommunen för 2024 en avvikelse på -0,8 mkr. Underskott från verksamheten uppgick till -5,7 mkr.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Avvikelse verksamhet (mkr)	-3,9	-3,3	-12,3	-8,3	-7,3	-5,7
Avvikelse resultat (mkr)	5,9	13,0	8,1	3,7	13,6	-0,8

2.12 Prognosavvikelser

En god prognossäkerhet innebär att kommunen har goda förutsättningar att anpassa sig till förändrade förutsättningar under året. En prognosavvikelse under 1 % av kostnadsomslutningen innebär en god prognossäkerhet.

2.13 Driftsbudget per nämnd

Verksamhetens nettokostnader är totalt 5,7 mkr högre än budget.

Nämnd/sektor 2024-12 *Belopp i tkr*	**Ackumulerat utfall**	**Ackumulerad budget**	***Avvikelse Ack utfall vs Ack budget***	**Budget 2024**	**Ack utfall i % av årsbudget**
Totalsumma	**847 444**	**841 784**	**-5 660**	**841 784**	**101%**
Kommunstyrelse	87 671	101 097	13 426	101 097	87%
Kommunstyrelsens förvaltning	65 372	66 068	*696*	66 068	99%
Pensioner (inkl pensionsförsäkr)	22 041	34 979	*12 938*	34 979	63%
Reserv oförutsedda kostnader	258	50	*-208*	50	516%
Verksamheter i samverkan	16 593	17 014	421	17 014	98%
Räddningstjänsten Dalamitt (RDM)	14 478	14 700	*222*	14 700	98%
Överförmyndare i samverkan (ÖIS)	902	1 071	*169*	1 071	84%
Gemensam nämnd för upphandling (GNU)	1 213	1 243	*30*	1 243	98%
Samhällsbyggnadsnämnd	36 110	45 826	9 716	45 826	79%
SBN Skattefinansierat	41 729	45 826	*4 097*	45 826	91%
VA/Återvinning	-5 618	0	*5 618*	0	0%
Miljö- och byggnämnd	5 330	4 890	*-440*	4 890	109%
Kulturnämnd	17 568	18 585	*1 017*	18 585	95%
Barn- och utbildningsnämnd	351 376	332 606	*-18 770*	332 606	106%
Socialnämnd	332 002	320 626	*-11 376*	320 626	104%
Kommunrevisionen	794	1 140	*346*	1 140	70%

Underskott redovisas för Barn- och utbildningsnämnden på -18,8 mkr, för Socialnämnden på -11,4 mkr och för Miljö- & Byggnämnden på -0,4 mkr.

Samhällsbyggnadsnämnden redovisar ett överskott på +9,7 mkr, varav +4,1 mkr för SBN Skattefinansierat och för VA/återvinning +5,6 mkr, där överskottet för VA-enheten är +4,0 mkr

och för Återvinning +1,6 mkr. Kulturnämnden redovisar ett överskott på +1,0 mkr och kommunstyrelsesektorn ett överskott på +0,7 mkr.

Utfall för pensioner är ett överskott på 12,9 mkr. Under 2024 har justeringar av pensionskostnader gjorts mot pensioner i stället för mot finans. Tidigare år har således justeringar av pensionskostnaderna redovisats mot finans och inte inom driftsredovisningen. Omföringen av pensionskostnaderna gjordes vid delårsbokslutet per sista augusti.

Reserv för oförutsedda kostnader för året är ett underskott på -208 tkr, där underskottet beror på att medel för lönesatsning 2024 betalats ut till socialnämnden i maj enligt beslut i personalutskottet.

Prognosen för övriga verksamheter har under året varit i linje med budget. Totalt för år 2024 redovisar övriga verksamheter mindre överskott med 222 tkr för Räddningstjänsten Dalamitt, +169 tkr för Överförmyndare i samverkan, +30 tkr för Upphandlingscenter samt +346 tkr för Kommunrevisionen.

2.14 Investeringar per nämnd

Totala ackumulerade investeringar under 2024 uppgår till 121,4 mkr och uppgår till 67% av årsbudget vilket är 60,8 mkr lägre än budget.

Årets beslutade investeringsbudget ligger på 110,4 mkr samt att det tillkommer beslutade överförda investeringsmedel från 2023 med 71,8 mkr. Total budget 2024 inklusive överförda medel uppgår till 182,2 mkr med en beräknad upparbetningsgrad på 60 % som innebär investeringar på 109,3 mkr. Inom Samhällsbyggnadsnämnden har omprioriteringar gjorts av årets budget mellan enheterna, där 5 mkr har omförts från staben med fördelning av 2 mkr till Gata och 3 mkr till Fastighet samt att 0,5 mkr har omförts från Återvinning till VA.

Investeringsbudget 2024 med upparbetningsgrad

2024-12 Nämnd	Ackumulerat utfall	Årets budget (justerad)	*Avvikelse 2024*	Ack utfall i % av årsbudget
Kommunstyrlese	1 278	6 900	*-5 622*	19%
Kanslienhet mfl	1 009	5 400	*-4 391*	19%
IT-enhet	269	1 500	*-1 231*	18%
Samhällsbyggnadsnämnd	117 137	170 097	*-52 959*	69%
Samhällsbyggnadsförvaltning stab	6 022	*7 535 **	*-1 512*	80%
Gatuenhet	28 238	*46 102 **	*-17 864*	61%
Fastighetsenhet	28 457	*31 077 **	*-2 620*	92%
Kostenhet	273	600	*-327*	45%
Lokalservice	48	100	*-52*	48%
VA-enhet	52 220	*83 276 **	*-31 056*	63%
Återvinning	1 879	*1 407 **	*472*	134%
Kulturnämnd	96	367	*-271*	26%
Barn- och utbildningsnämnd	1 538	3 500	*-1 962*	44%
Socialnämnd	1 347	1 344	*3*	100%
Totalsumma	**121 395**	**182 208**	***-60 812***	**67%**
Budget med upparbetningsgrad 60%		**109 325**		

SÄTERS KOMMUN

3 De kommunala bolagens kommentarer

3.1 Säterbostäder AB

	Bokslut 2024	Bokslut 2023
Omsättning, Mkr	106,2	103,6
Resultat före e.o. poster	1,1	6,7
Resultat e. bokslutsdisp. och skatt	2,7	6,0
Nettoinvesteringar, Mkr	2,7	55,4
Soliditet, %	21,0	19,8
Årsarbetare	24,6	25,0

Årets resultat
Resultatet efter finansiella poster uppgår till 1,1 mkr (6,7 mkr).

Årets verksamhet
Under 2024 har verksamheten präglats av ett stabilt och förvaltande arbete där fokus legat på löpande underhåll och optimering av befintliga fastigheter. Inga större investeringsprojekt har genomförts, men vi har fortsatt att arbeta strategiskt med vår fastighetsförvaltning för att säkerställa kvalitet, trygghet och långsiktig hållbarhet i vårt bestånd. Förutom löpande underhåll i fastigheterna har vi investerat i ny pelletspanna på Enbackagården och utökat parkeringsytan på Kungsvägen 16–18.
En viktig del av årets arbete har varit att uppdatera våra styrsystem för att optimera drift och energieffektivitet. Genom att samla in och analysera data kan vi arbeta mer proaktivt med fastighetsdriften och skapa bättre förutsättningar för en effektiv och hållbar förvaltning. Parallellt har vi påbörjat en spännande resa inom digitalisering, där vi ser stora möjligheter att förbättra både interna processer och service för våra hyresgäster.

Under året genomfördes en nöjd kundundersökning, vilket gav oss värdefull insikt i hur våra hyresgäster upplever sitt boende och vår service. Resultatet visade en nöjdhet med boendet på 74 av 100, vilket bekräftar att vi erbjuder attraktiva och välskötta bostäder. Kundnöjdheten gällande vår service fick 71 av 100, vilket ger oss en tydlig bild av vad vi gör bra och vilka områden vi kan utveckla vidare.

Även om 2024 varit ett förvaltande år har vi parallellt arbetat vidare med planering och projektering av framtida bostadsprojekt.
Året har präglats av stabilitet och långsiktighet, där vi fortsatt att förvalta och utveckla vårt fastighetsbestånd med fokus på underhåll, digitalisering och kundnöjdhet.

Försäljning fastigheter
Bolaget har förhandlat fram ett köpekontrakt med Lindbloms fastigheter, gällande Idealet 1 i Säter och Landa 23:5 i Stora Skedvi, för övertagande 1 oktober 2024.

Ägardirektiv
Kommunfullmäktige fastställde 2024-11-28 ett nytt ägardirektiv för Bolaget. Ägardirektivet innefattar Ägaruppdrag, verksamhetens inriktning, ekonomiska mål, social inriktning, ekologisk inriktning, samordning med koncern, informationsskyldighet, samt specifikt direktiv om att tillskapa eller via andra aktörer bidra till att det i genomsnitt uppförs 30 lägenheter per år företrädelsevis hyresrätter, trygghetsbostäder och LSS-boenden. Fokus ska vara på prisvärda lägenheter för bland annat ungdomar, äldre och sociala ändamål.

Investeringsplan
Investeringsplan för perioden 2025 – 2029 antogs i av styrelsen i slutet av 2024. Investeringarna uppgår totalt till 223 mkr.
Investeringsplanen innefattar nyproduktion av bostäder och fortsatta investeringar i underhåll och energieffektiviseringar av befintligt fastighetsbestånd.

Förväntad utveckling
Efterfrågan på bostäder kvarstår i kommunen. Den önskvärda flyttkedjan med att nya hyresgäster säljer hus i kommunen har inte riktigt gett önskat resultat. Trots detta bedömer vi att den äldre kundgruppen kommer att öka mest de kommande åren då andelen äldre ökar i Säters kommun. Detta föranleder behov av bostäder för den äldre kategorin för att kunna bo kvar i de olika kommundelarna. Styrelsen har under 2024 arbetat fram en affärsplan som gäller fram till 2029 där strategier för framtida behov och hållbart byggande finns inkluderat.

3.2 Säterskommuns fastighet AB

	Bokslut 2024	Bokslut 2023
Omsättning, Mkr	2,4	2,1
Resultat före e.o. poster	-0,4	0,2
Resultat e. bokslutsdisp. o skatt	-0,5	0,1
Nettoinvesteringar, Mkr	0,1	0,0
Soliditet, %	68,6	71,6

Årets resultat
Resultatet efter finansiella poster uppgår till -0,5 mkr (0,1 mkr).

Framtiden
Bolagets uppgift är att producera och sälja fjärrvärme. Anläggningarna är lokaliserade till Mora och Storhaga i Gustafs. Leverans säkerställs till Säterbostäders och kommunens fastigheter samt till Isoflex AB

SÄTERS KOMMUN

4 Kommunala uppdragsbolag, kommunalförbund, gemensamma nämnder & samverkan

4.1 Falun-Borlänge regionen

2003 bildades Utvecklingsbolaget Falun-Borlänge Regionen AB (FBR), org. nr 556645-9284, i vilket kommunen är delägare tillsammans med Borlänge, Falun, Gagnef, Smedjebacken och Ludvika kommuner. Smedjebacken är sedan 2020 inte längre delägare i FBR.

Bolagets vision är att tillsammans skapa en attraktiv och växande Falun Borlänge-region. Kommunerna ska genom bolaget arbeta tillsammans inom de utpekade utvecklingsområdena; Kompetensförsörjning, Näringslivsutveckling, Infrastruktur och Byggande.

De samverkande kommunerna finansierar verksamheten i FBR i proportion till invånarantalet. Säter har under 2024 betalt 230 tkr i grundersättning, samt 72 tkr för olika specifika uppdrag. Kommunens aktiekapital är 37,5 tkr vilket utgör en andel på 7,5 % i bolaget.

4.2 Räddningstjänstförbundet Dala-Mitt

Säters kommun har tillsammans med Falun, Borlänge, Gagnef och Ludvika ett kommunalförbund för räddningstjänst, Räddningstjänst Dala Mitt (RDM), org. nr 222000-1099. Förbundet startade sin verksamhet 1998-10-01 och säljer sina tjänster via räddningstjänstavtal till ägarkommunerna. Ludvika kommun anslöt sig till RDM from 2019-01-01.

Räddningstjänstens avdelning arbetar med:

- Myndighetsutövning i syfte att förebygga bränder.
- Undersökning av olyckor och analys av risker.
- Information, rådgivning och utbildning som stöd till flickor, pojkar, kvinnor och män.
- Att utföra räddningstjänst.
- Uppdragsverksamhet.

Enligt Lagen om skydd mot olyckor är kommuner skyldiga att arbeta för att förhindra att bränder och andra olyckor sker. RDM har av medlemskommunerna fått uppdraget att leda arbetet med skydd mot bränder medan övrigt olycksförebyggande arbete skall genomföras av medlemskommunerna och RDM ska stötta medlemmarna i deras arbete.

Räddningstjänst Dalamitt redovisar ett positivt resultat på 1,7 mkr för år 2023.

SÄTERS KOMMUN

4.3 Överförmyndare i samverkan

Överförmyndare i samverkan Falun Borlängeregionen är en samverkan mellan 6 kommuner: Falun, Borlänge, Gagnef, Ludvika Smedjebacken och Säter.

Överförmyndaren är en obligatorisk kommunal förvaltningsmyndighet vars huvuduppgift är att utöva tillsyn över kommunens förmyndare, gode män och förvaltare. Normalt har gode män, förvaltare och särskilt förordnade förmyndare tre uppgifter att ta hand om för sina huvudmän nämligen att;

1. Bevaka deras rätt (den juridiska delen av uppdraget)

2. Förvalta deras egendom (den ekonomiska delen av uppdraget)

3. Sörja för deras person (den sociala delen av uppdraget)

Överförmyndarens uppdrag är att genom tillsyn, råd och stöd vara en garant för att ställföreträdarna utför sina uppgifter på ett oklanderligt sätt. Det ingår även i överförmyndarens uppdrag att rekrytera och utbilda ställföreträdare.

Utfallet för 2024 för verksamheten uppgick till ett överskott på 312 tkr, vilket regleras av kommunerna i enlighet med samverkansavtalet.

Utfall för totala kostnader uppgick till 10 364 tkr vilket var 312 tkr lägre än de budgeterade kostnaderna på 10 676 tkr. Differensen på +312 tkr berodde huvudsakligen på lägre personalkostnader, vilket dels var ett resultat av vakanta tjänster i början av året och sjukskrivningar där vikarier inte kunde tillsättas. Hyrorna var högre än budgeterat under året, och nyanställningar under senare delen av året ledde till ökade utbildningskostnader, vilket minskade det totala överskottet.

Kostnaderna för ÖiS fördelas per invånare. Säters del av total budget för 2024 uppgick till 705 tkr och utfallet blev 684 tkr, vilket innebär en reglering med 21 tkr för året.

4.4 Utveckling i Dalarna Holding AB/Visit Dalarna AB

Visit Dalarna är ett destinationsbolag. Bolaget har det regionala uppdraget att marknadsföra och sälja besöksregionen Dalarna nationellt och internationellt. Bolaget har utvecklingsansvar såväl regionalt som lokalt och har ett tydligt och utvecklat samarbete med företagen i besöksnäringen.

Kommunen har betalat 765 tkr till bolaget för tjänsten under året.

Under 2017 lanserades en helt ny organisation för besöksnäringen i Dalarna med syfte att skapa synergier för destinationsutveckling och tillväxt, Destinationsbolaget Visit Dalarna AB. Uppdraget är att marknadsföra och sälja besöksregionen Dalarna nationellt och internationellt. Företräda regionens besöksnäring i nationella och internationella sammanhang. Driva utvecklingsfrågor i samverkan med företag och organisationer samt ansvara för Tourist Centers i Dalarna. Destinationsbolaget Visit Dalarna AB ägs av Dalarnas 15 kommuner (genom Utveckling i Dalarna Holding AB, 559098-5536) i nära samverkan med 850 medlemsföretag i Dalarnas Besöksnäring ek. förening.

SÄTERS KOMMUN

4.5 Gemensamma nämnden för upphandlingssamverkan

Den gemensamma nämnden består av Falun, Borlänge, Ludvika, Gagnef, Hedemora, Avesta och Säters kommuner. Verksamheten leds politiskt av en gemensam nämnd för upphandlingssamverkan (GNU), som består av en ledamot från varje samverkande kommun.

Den gemensamma nämndens uppgift är att på grundval av samarbetsavtal, reglemente och gemensam upphandlingspolicy och med stöd av Upphandlingscenter (UhC), svara för alla upphandlingar med undantag för direktupphandlingar och vad som i Lag om offentlig upphandling definieras som byggentreprenader samt konkurrensutsättningar enligt Lag (2008:962) om valfrihetssystem.

I grunden är skapandet av Upphandlingscenter ett sätt att förstärka de medverkande kommunernas samlade upphandlingskompetens och skapa en större affärsnytta.

UhC är en etablerad aktör och en av Sveriges största upphandlande organisationer som årligen genomför ca 250-300 upphandlingar med ett samlat affärsvärde på mellan tre till fyra miljarder kronor och förvaltar tillsammans med kommunerna 1 200 avtal fördelade på 160 varugrupper/avtalsområden inom 12 olika kategorier.

Under 2024 har UhC genomfört drygt 321 (2023, 302) upphandlingar/projekt inkl. dynamiskt inköpssystem (DIS) och direktupphandlingar till ett årligt upphandlat värde på 3-4 miljarder kronor. Spännvidden är stor, UhC upphandlar allt från kontorsmaterial, utbildningar, konsulter och livsmedel till snöröjning, fordon och fastighetstjänster. Under året har bland annat upphandling av IT-partner, sotning, samordnad varudistribution, sjukvårdsmaterial och drift av särskilt boende genomförts.

Det blev ett överskott i 2024 års verksamhet med +0,5 mkr, som återbetalas till medlemskommunerna enligt samarbetsavtalet, där Säters del uppgår till 30 tkr.

Säters kommuns kostnad för 2024 uppgick till 1213 tkr.

4.6 Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel ATL

Den gemensamma nämnden ansvarar för de samverkande kommunernas (Falun, Borlänge, Ludvika, Hedemora, Säter, Gagnef och Smedjebacken) skyldigheter enligt alkohollag och Lag om Tobak och Liknande Produkter (LTLP) samt den kommunala kontrollen av receptfria läkemedel i detaljhandeln. Falu kommun är värdkommun och den gemensamma nämnden ingår i värdkommunens organisation.

Nämndens uppdrag består av myndighetsutövning vilket innebär att utreda ansökningar om serveringstillstånd för alkoholdrycker och försäljningstillstånd för tobaksvaror. Nämnden hanterar anmälningar om försäljning av folköl, e-cigaretter och påfyllningsbehållare. Under året har uppdraget utökats med att hantera anmälningar om försäljning av tobaksfria nikotinprodukter. Uppdraget innefattar även tillsyn över serveringsställen och försäljningsställen som bedriver försäljning liksom den kommunala kontrollen av receptfria läkemedelsförsäljningen.

I Säters kommun finns 13 stadigvarande tillstånd för utskänkning av alkohol, 8 försäljningsställen av tobak, 3 försäljningsställe av e-cigaretter, 6 försäljningsställen av folköl och 7 försäljningsställen för receptfria läkemedel samt 6 försäljningsställen av nikotinprodukter. Tillsynsbesök har gjorts på de flesta försäljningsställen.

SÄTERS KOMMUN

4.7 E-arkiv Mitt

Säters kommun är värdkommun för en avtalsbaserad e-arkivsamverkan mellan 22 kommuner; Avesta, Bollnäs, Borlänge, Falun, Gagnef, Hedemora, Hudiksvall, Leksand, Ljusdal, Ludvika, Malung-Sälen, Mora, Nora, Nordanstig, Orsa, Ovanåker, Rättvik, Sandviken, Smedjebacken, Säter, Vansbro och Älvdalen. Stödfunktionen i samverkan – E-arkiv Mitt, har i uppdrag att samordna inleveransprojekt mellan kommunerna, stödja med kompetens i långsiktigt bevarande och arkiveringsprocessen, ta emot och läsa in data samt förvalta IT-systemet. Verksamheten rapporterar till ett kommungemensamt, politiskt samverkansråd.

E-arkivsamverkan ombildades under år 2023 och har under året 2024 slutfört införandet av det, under föregående år, upphandlade e-arkivsystemet. Driftsmiljön har samtidigt uppdaterats och informationssäkerheten har höjts. Styrgruppen har fastställt en Förvaltningsplan för verksamheten och har tagit del av Samrådsgruppens arbete med en gemensam leveransplan för e-arkivering, som har varit fulltecknad efter införandeprojektets avslut.

E-arkiv Mitt har i uppföljning av året 2024 genomfört avtalsuppföljningar med e-arkivleverantören samt med Borlänge kommun, som driftkommun. Uppföljande samtal har genomförts med alla samverkanskommuner. Uppföljande samtal visar att det finns återstående arbete att göra i några av samverkanskommunerna vad gäller en intern organisation för e-arkivfrågor.

4.8 Övriga gemensamma nämnder för samverkan

Säters kommun deltar även i Språktolknämnden och Hjälpmedelsnämnden. Dessa nämnders verksamhet finansieras huvudsakligen av tjänsteköp från kommun och region. Säters kommuns kostnad ingår i olika nämnders verksamhetskostnad.

Säters kommun och Falu kommun har sedan 2016-04-01 haft en gemensam lönenämnd med ansvarar för löne- och pensionsadministration i de två kommunerna. Denna nämnd avvecklades under 2020 och har ersatts med ett samverkansavtal som innebär att Säters kommun köper tjänster avseende löne- och pensionsadministration från Falu kommun. Kostnaderna för Säters kommuns löne- och pensionsadministration redovisas i Kommunstyrelsens verksamhetskostnad.

SÄTERS KOMMUN

5 Befolkningsutveckling

BEFOLKNINGSUTVECKLING

2009-2024

Invånarantal per den 31 december respektive år

År	Befolkning	Förändring
2009	10 900	-57
2010	10 840	-60
2011	10 861	21
2012	10 851	-10
2013	10 873	22
2014	10 886	13
2015	11 009	123
2016	11 086	77
2017	11 160	74
2018	11 123	-37
2019	11 093	-30
2020	11 161	68
2021	11 242	81
2022	11 271	29
2023	11 243	-28
2024	11 223	-20

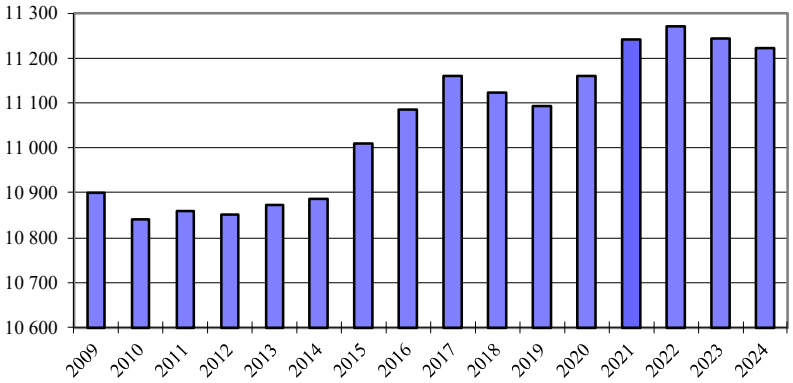

Invånare fördelade per ålder 2024-12-31

Ålder	2024	2023	Förändring	%	Ålder	2024	2023	Förändring	%
0 - 6 år	806	853	-47	-5,5%	18 -24 år	610	610	0	0,0%
7 - 15 år	1 206	1 187	19	1,6%	25 - 44 år	2 536	2 535	1	0,0%
16 - 18 år	372	352	20	5,7%					
19 - 64 år	5 717	5 771	-54	-0,9%					
65 - 79 år	2 227	2 259	-32	-1,4%					
80 - 89 år	760	694	66	9,5%					
90 + år	135	127	8	6,3%					
Summa	**11 223**	**11 243**	**-20**	**-0,2%**					

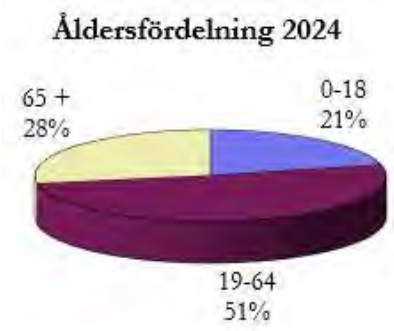

SÄTERS KOMMUN

6 Kommunstyrelsens kommentar

Verksamhetens nettokostnader *Belopp i tkr*	Bokslut 2023	Budget 2024	Utfall Jan - Dec 2024	Budget Jan - Dec 2024	Avvikelse Jan - Dec 2024
19-KOMMUNSTYRELSEN	**-90 000**	**-101 097**	**-87 671**	**-101 097**	**13 426**
13-EKONOMIADMINISTRATION	-4 323	-4 782	-4 236	-4 782	546
14-PERSONALADMINISTRATION	-6 325	-6 852	-6 661	-6 852	191
2-RESERV OFÖRUTSEDDA KOSTNADER	-400	-50	-258	-50	-208
30-ITENHETEN	-8 341	-6 786	-8 743	-6 786	-1 957
39-Fritidsenheten	-17 142	-19 496	-18 885	-19 496	611
4-KANSLI	-14 680	-18 292	-17 703	-18 292	589
6-PENSIONER	-30 066	-34 979	-22 041	-34 979	12 938
7-EGEN FÖRSÖRJNING	0		0		0
8-NÄRINGSLIV	-4 810	-5 808	-5 113	-5 808	695
9-KOMMUNIKATION	-3 913	-4 052	-4 031	-4 052	21

6.1 Viktiga händelser

Under 2024 genomfördes EU val. I arbetet, för att säkerställa att ett korrekt genomfört val, inkluderar flera av kommunens verksamheter. Flera sektorer arbetar med att bemanna förtidsröstning och arbetet med säkerheten runt valet är en viktig del som kräver att fler förstår och har kunskap kring risker och hantering av säkerhet.

Under hösten beslutades att personalutskottet och fritidsutskottet skulle upphöra och från 1 jan 2025 ingår utskottens frågor i kommunstyrelsens arbetsutskott. Detta innebar att delegation, arbetsordning och arbetssätt sågs över.

Ekonomi har under året varit ansträngd vilket har medfört att delar av verksamheten har pausats.

IT kostnaderna har varit en del som har bidragit till den ekonomiska utmaningen. Leasingkostnaderna påverkas av ränteläget vilket har medfört svårigheter att planera för kostnaderna. Serverutrymme har setts över för att inte avslutade system ska finns kvar som en kostnad.

Med ett helt nytt Intranät förbättrades den interna kommunikationens huvudkanal.

Genom att uppgradera kommunens webbplats säkerställdes funktionalitet och säkerhet.

Säters kommun har förstärkt dialogen med näringslivet under året genom olika insatser.

Flera utvecklingsprojekt har startat med syfte att utveckla en attraktiv kommun för så väl boende som företagare och besökare.

Inom hållbarhetsarbetet har samordningen av olika styrdokument gjorts

Upphandling av beslutsstödsystem har slutförts och nytt avtal har tecknats med samma leverantör som tidigare där implementationen av en molnlösning kommer att ske under våren 2025.Under året har upphandlingar påbörjats avseende pensionsadministration/försäkringslösningar och leasing av fordon.

Feriearbete erbjöds till alla 150 ungdomar som var behöriga till ett sommarjobb. Nybyggnationer av omklädningsrum på Morbyvallen och Säters IP invigdes.

Ung Livsstil är ett projekt som kommunen genomför tillsammans med banken i Bergslagen och syftar till att lyfta och premiera de ungdomar som avstår alkohol, tobak och droger under hela högstadietiden.

Seniorkul startade under våren 2024 ett projekt i samarbete med RF SISU Dalarna med stöd från Allmänna Arvsfonden. Intresset är stort bland de äldre 65+ som ges chansen att två dagar i veckan under 10 veckor prova på olika aktiviteter tillsammans med andra. En satsning som främjar fysisk aktivitet och samtidigt möjliggör den viktiga sociala biten.

6.2 Det ekonomiska resultatet

Kommunstyrelsesektorn har vid årets slut förbrukat 99 % av årsbudgeten och ett överskott på 0,7 mkr redovisas.

IT gör ett underskott på -2 mkr. Underskottet förklaras av att kostnaden för servrar, licenser samt system blivit högre än budgeterat.

Total prognos för Kommunstyrelsesektorn för 2024 var i mars -1 mkr per årets slut. I april togs åtgärder fram för att nå budget i balans. Åtgärderna har bland annat inneburit att konsultstödet inte nyttjats hos näringsliv, att man hållit på vakanta tjänster samt en allmän återhållsamhet när det kommer till resor och konferenser. Åtgärderna har inneburit ett överskott på samtliga enheter vid årets slut under Kommunstyrelsesektorn bortsett från IT-enheten.

Det totala överskottet per årets slut inklusive reserv och pensioner för kommunstyrelsen är 13,4 mkr.

För kommunstyrelsen inklusive pensioner och reserv var prognosen vid budgetuppföljningen i maj -3 mkr, där pensionerna stod för det största underskottet. Vid delåret gjordes en justering av pensionskostnaderna på +9,7 mkr som föregående år justerats på finans istället mot pensioner under kommunstyrelsen. Bedömningen är att det är mest rätt att lägga justeringen under pensioner och inte finans, såsom gjorts tidigare år. I samband med pensionsprognosen per 31 december från Skandia har ytterligare +5,5 mkr justerats, vilket leder till ett överskott på totalt +12,9 mkr under pension för 2024.

Under reserv för oförutsedda kostnader redovisas ett underskott på -208 tkr, underskottet beror på att medel för lönesatsning 2024 betalats ut till socialnämnden i maj enligt beslut i personalutskottet.

SÄTERS KOMMUN

6.3 Investeringar

Kommunstyrelsesektorn exklusive IT visar ett ackumulerat utfall per årets slut på 1 mkr vilket motsvarar 19 procent av årsbudgeten. IT-enhetens utfall uppgår vid årets slut till 269 tkr vilket motsvarar 18 procent av årsbudgeten.

6.4 Personalsituation

Personalsituationen för Kommunstyrelsesektorn har under 2024 varit stabil.

6.5 Internkontrollplan

Följande internkontrollpunkter har kontrollerats under 2024 för kommunstyrelsen.

Medborgarna förväntar sig och ställer krav på att verksamheten i kommunen är rättssäker och effektiv. I grunden har också kommuner en förväntan att vara pålitliga, kompetenta och stabila institutioner. Ledorden har över tid varit opartiskhet, rättssäkerhet, öppenhet och likabehandling.

Sammanfattande bedömning

De intern kontrollpunkten som beslutades inför 2024 har kontrollerats och bedömning har gjorts om de behöver kvarstå eller inte. För många av de punkter som beslutats har åtgärder skett men det behöver fortsättningsvis kontrolleras så att det är säkerställt att åtgärderna är tillräckliga för att det inte längre ska finnas en risk inom området.

Risk för otydlighet i ansvaret för arbetsmiljöuppgifter

Kommentar:

Risk för otydlighet i ansvaret för arbetsmiljöuppgifter

Kontroll av att gällande arbetsmiljöfördelningar finns. Kontrollen sker manuellt.

Analys: Punkten kvar 2025 då det krävs att det finns fungerande rutiner

Risk för bristfällig kunskap i informationssäkerhet

Kommentar:

Risk för bristfällig kunskap i informationssäkerhet Privata enheter kan inte användas. Multifaktorsinloggning krävs. Utbildning i informationssäkerhet har genomförts.

Analys: Inom området sker ständigt nya hot och utmaningar vilket kommer att medföra att området ständigt måste ses över. Punkten kvarstår 2025

Risk att obehöriga kommer åt personuppgifter i personaldiariet

Kommentar:

Risk att obehöriga kommer åt personuppgifter i personaldiariet

Kansli gör en kontroll på personaldiariet att ingen kommer åt felaktiga uppgifter. Kansli gör kontroll av att register med personuppgifter är uppdaterade. PUB avtal finns på gällande avtal.

Analys Punkten kring personaldiarium kvarstår 2025 även om rutinen fungerar är viktigt att säkerställa att obehöriga ej kommer åt uppgifter och att rutiner kring detta kan utvecklas

Risk att personuppgifter används utan att det för den enskilde går att säkerhetsställa att uppgifterna kan raderas.

Kommentar:

Risk att personuppgifter används utan att det för den enskilde går att säkerställa att uppgifterna kan raderas

Åtgärder så som upphandling av bättre system för hantering har gjorts. Inventering görs på varje enhet för att säkerställa att personuppgifter registreras.

Analys: Även om flera åtgärder gjorts så finns behov av att säkerställa rutinerna. Punkten kvarstår 2025

Risk att anställningsavtal inte arkiveras på rätt sätt

Kommentar:

Analys Punkten om anställningsavtal bort 2025 då det nu är en digital process

Risk att SLA inte följs

Kommentar:

Kontroll sker löpande och dialog förs mellan Säters kommun och Borlänge.

Analys :Punkten kvarstår 2025

Konvertering

Kommentar:

Rutiner finns.

Analys Punkten tas bort 2025

Risk att delegationsbeslut tas utan delegat och att beslutet inte återrapporteras

Kommentar:

Risk att delegationsbeslut tas utan att delegat finns och att beslutet inte återrapporteras Ärenden som registreras i P360 hanteras genom att listor tas fram och redovisas. Rutiner finns gällande anställningar och upphandlingar. Dialog om hantering sker löpande på KS ledningsgrupp.

Analys; Punkten kvarstår 2025 eftersom arbetet med att skapa förståelse för vad som är delegationsbeslut och kunskap kring kommunallag är ett arbete som behöver pågå hela tiden

Upphandling/Inköp

Kommentar:

Upphandling/inköp

Stickprov av fakturor kopplade till avtal görs på Sätes kommun - övergripande nivå. Det finns avtal som inte är fullständiga och rutiner fungerar inte fullt ut

Analys: Punkten ska kvarstå 2025 då det finns mer att göra för att säkerställa att inköp sker på rätt sätt

Risk att fakturor inte betalas på rätt dag vilket kan medföra extra kostnader

Kommentar:

Risk att fakturor inte betalas på rätt dag vilket kan medföra extra kostnader

Kontrollen är att ekonomienheten tar fram en förteckning på vilka fakturor som inte är betalade i tid. Kontakt tas från ekonomienheten till de/den enhet som har fakturor som får dröjsmålsränta för att hitta åtgärder.

Analys: Även om problemet till viss del kvarstår finns fungerande rutiner och tas bort som inter kontrollpunkt 2025

E-tjänster

Kommentar:

E-tjänster

Rutiner behöver ses över, risker kvarstår att hanteringen inte sker rätt

Analys: Det har varit utmaningar med både byggande och förvaltande av E-tjänster så rutiner för detta är inte på plats. Punkten kvarstår 2025

6.6 Hur ser framtiden ut 2025-2027?

Kommunstyrelsen kommer framåt att hantera sektorernas underskott med tydliga förväntningar på åtgärder. De ekonomiska förutsättningarna innebär att verksamhet behöver ses över och i vissa fall behöver omprioriteringar göras.

Kommunstyrelsesektorn står inför ett flertal pensionsavgångar. Detta medför att möjlighet att se över organisation skapas och det kommer nya ögon som kan se på verksamhet och arbetssätt i nya perspektiv.

Den digitala utvecklingen kommer att fortsätta och förhoppningsvis bidra till att kompetensförsörjningsutmaningen kan klaras av. Vid inköp av nya system kommer tydligare krav på robusta lösningar vara ett krav. Detta för att klara säkerhetskraven.

Nya och större krav inom civilförsvaret kommer att ställa andra krav på kommunerna och det påverkar både hur driftsbudget och investeringsbudget ska hanteras.

Arbetet med hållbarhet fortsätter

Nyinvesteringar i lokaler kommer att leda till högre hyreskostnader vilket behöver beaktas.

SÄTERS KOMMUN

7 Barn- och utbildningsnämndens kommentar

Verksamhetens nettokostnader *Belopp i tkr*	Bokslut 2023	Budget 2024	Utfall Jan - Dec 2024	Budget Jan - Dec 2024	Avvikelse Jan - Dec 2024
15-BARN- & UTBILDNINGSNÄMND	**-311 795**	**-332 606**	**-351 376**	**-332 606**	**-18 770**
60-POLITIK & ADM	-24 586	-36 000	-27 301	-36 000	8 699
62-FÖRSKOLEVERKSAMHET	-66 500	-70 200	-72 696	-70 200	-2 496
63-Anpassad verksamhet	-6 598	-5 800	-8 407	-5 800	-2 607
64-GRUNDSKOLEVERKSAMHET	-139 978	-148 306	-158 029	-148 306	-9 723
65-GYMNASIESKOLA	-64 118	-63 400	-75 159	-63 400	-11 759
66-VUXENUTBILDNING	-3 109	-1 600	-2 517	-1 600	-917
69-KULTURSKOLA	-6 906	-7 300	-7 265	-7 300	35

7.1 Viktiga händelser

Tre gånger per år genomförs SKA-samtal med respektive rektor. SKA-samtalet handlar om systematiskt kvalitetsarbete och fokus är verksamhetens mål och aktiviteter för att nå målen. Under våren genomförde Skolinspektionen en granskning av huvudmannens systematiska kvalitetsarbete både på huvudmannanivå och för det uppdrag som elevhälsan numera har enligt skollagen. Granskningen visade att huvudmannens arbete håller mycket hög standard.

Nämnden tar del av redovisning av delar av nämndmålen vid varje sammanträde.

Förarbete och framtagande av programhandling för ombyggnad av Kungsgårdsskolan har genomförts. Fullmäktige beslutade under hösten gå vidare med projektering av ombyggnation. Dialog om Fågelsångens användning har skett inom sektorn och kommunövergripande. Sektorns behov av funktionella lokaler är fortsatt stort. Kristineskolan flyttade delar av verksamheten till andra lokaler vid Klockarskolan då befintliga lokaler inte längre var lämpliga. På grund av detta så flyttade Elevhälsans administration till Öhlinska villan.

Centrala elevhälsans uppdrag att tillskapa Central Särskild Undervisningsgrupp (en resursskola) fortgår.

Under året har sektorn upphandlat ett nytt elevjournalsystem och kommer att byta ut PMO till förmån för Prorenata.

I oktober gick sektorchef i pension och biträdande sektorchef samt ekonom avslutade sina tjänster. I oktober började ny sektorchef och rekrytering av ekonom inleddes. Tjänsten som biträdande sektorchef kommer inte att tillsättas.

För närvarande genomför sju skolledare den statliga utbildningen Rektorsprogrammet. Utbildningarna genomförs vid olika lärosäten i Sverige.

Under 2025 kommer delar av de nationella proven att vara digitala. Sektorn har förberett sig genom att utbilda personal, säkerställa trådlöst nätverk, datorer, inköp av hörlurar och genomförande av testprov.

Dahlander kunskapscentrum har påbörjat nya utbildningar. Specialistundersköterska, en YH-utbildning i samverkan med regionen, jobbspår mot lokal och kost i samverkan med andra sektorer i kommunen samt privata företag.

	2024	2023	2022
Förskola	551	587	604
Pedagogisk omsorg	31	31	43

Tabell 1 - Antal barn placerade i barnomsorg, 20 maj. Källa: Schoolsoft

Födelseår	Centrum	St Skedvi	Gustafs	Totalt
2024	45	23	26	94
2023	53	18	35	106
2022	55	17	43	115
2021	60	21	32	115
2020	75	21	34	128

Tabell 2 - Antal födda fördelat på kommundel samt totalt

Antalet barn som föds i Säters kommun varierar något år från år och utvecklingen följs i kommunens olika delar. Under 2024 var födelsetalen betydligt lägre än tidigare år. Behovet av fler platser i barnomsorg har minskat. Bygglovet för Trollskogens lokaler går ut 2027 och innan dess behöver verksamheten flytta till andra lokaler.

	2024	2023	2022
Genomsnittligt meritvärde åk 9	205,2	202,2	210,3
Andel (%) behöriga till gymnasiet	77,0	81,3	84,2

Tabell 3 - Betygsresultat 2024 skolår 9, källa: Kolada, N15505, N15564

	2024	2023	2022
Matematik	85,5	88,2	88,5
Svenska	84,8	93,0	92,7

Tabell 4: Elever med lägst betyget E i respektive ämne åk 6. Källa: Kolada, N15485, 15488

	2024	2023	2022
Matematik	51,0	51,0	68,0
Svenska	65,0	72,0	75,0

Tabell 5 - Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet. Källa: Kolada, N15454, 15452

Meritvärdet i åk 9 visar en svag förbättring jämfört med föregående år men fler elever är obehöriga till gymnasieskolans nationella program. Resultaten för åk 3 och 6 sjunker drastiskt vilket är mycket oroande. Analysarbete kommer att genomföras under 2025 för att visa vilka åtgärder som ska vidtas.

SÄTERS KOMMUN

7.2 Det ekonomiska resultatet

Resultatet för 2024 uppvisar ett underskott på -18,7 mkr vilket är 10,5 mkr sämre än senaste prognosen per november och 16,7 mkr sämre än delårsprognosen per augusti.

Flertalet poster uppvisar avvikelser mot budget. Intäkter uppvisar en positiv avvikelse mot budget med 1,9 mkr. Ett statsbidrag på 650tkr för läroböcker och lärarhandledningar har tillkommit under året, däremot har avgifterna för barnomsorg sjunkit och visar ett underskott mot budget med -0,3 mkr.

Personalkostnaderna visar ett underskott med -8,3 mkr, vilket blev ytterligare 1,3 mkr mer än det som var känt under hösten. Köp av plats där interkommunala ersättningar (IKE) ingår som den största posten uppvisar ett underskott med -9,4 mkr.

Inom övriga kostnader har höjningarna av busskorten from september har blivit 0,5 mkr dyrare än beräknat. Även skjutsarna för elever i anpassad grundskola har skjutit i höjden och blivit 0,6 mkr dyrare detta år jämfört med föregående år, totalt en ökad kostnad på 1,1mkr för skolskjutsar. Ökade IT-kostnader mellan åren uppgår till 1,3 mkr.

7.3 Investeringar

Investeringsbudgeten uppgick till 3 500 tkr. Av dessa har 1 538 tkr förbrukats.

7.4 Personalsituation

Rekryteringsläget av behöriga lärare till grundskola är gott. Däremot är det svårt att rekrytera behörig personal till fritidshemmet. Andelen förskollärare i förhållande till antalet barnskötare är fortfarande lägre än 2:1, vilket är det önskade läget.

Karriärtjänster och lärarlönelyft har förändrats så att personal numera har ett tidsbegränsat förordnande. Syftet är att öka kvaliteten på det arbete som läraren utför under sin tid som förstelärare/innehar lärarlönelyft. Både karriärtjänster och lärarlönelyft är finansierade av statliga bidrag.

7.5 Internkontrollplan

Internkontrollplan är upprättad, riskanalys genomförd och fastställd av nämnden. Planen har reviderats under 2024 och antalet kontrollmoment är 9 st. Vid sidan av Internkontrollplanen har sektorn ett årshjul med 12 kontrollpunkter som följs upp var månad och lyfts på kansliets APT:er.

Redovisning till nämnden görs månatligen av genomförda kontrollmoment. Vid behov har nämnden fattat beslut om åtgärder med anledning av resultatet av gjorda iakttagelser. Med utgångspunkt från risk- och konsekvensbedömningar har en årlig sammanfattande uppföljning genomförts. Uppföljningen ligger till grund för ny plan för 2025.

SÄTERS KOMMUN

7.6 Hur ser framtiden ut 2025-2027?

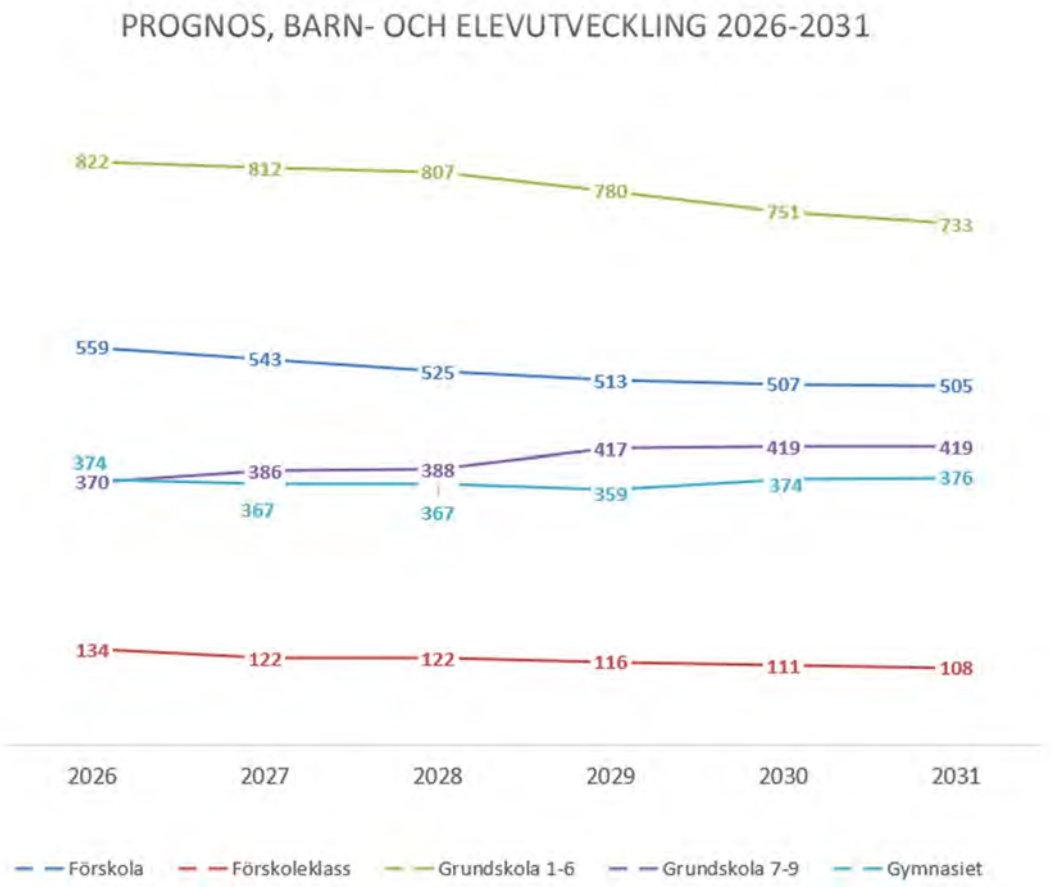

Figur 1. Prognos barn- och elevutveckling 2026-2031 - Källa: SKR Befolkningsprognos 31/12 2024

Nämnden har tidigare beslutat om en ny nämndplan. Denna nämndplan innehåller 8 mål som är kopplade till kommunens strategiska mål och inriktningar.

Barn- och utbildningssektorn har fortsatt stora behov av funktionella lokaler. Under 2025 projekteras ombyggnad av Kungsgårdsskolan och fortsatt planering av Fågelsångens lokaler. Utifrån de senaste två åren med lägre antal födda barn så behöver sektorn dimensionera lokaler i förskola samtidigt som Trollskogens tillfälliga lokaler inte kan användas efter 2027.

SKR´s prognos med drastiskt sjunkande födelsetal under lång tid framöver, kommer att påverka all skolverksamhet genom vikande barn- och elevunderlag. Verksamheten dimensioneras utifrån antalet inskrivna barn och elever och redan under 2025 behöver anpassningar göras.

Figur 1. Prognos barn- och utbildningsnämnden och elevutveckling perioden 2024-2031.

SÄTERS KOMMUN

8 Socialnämndens kommentarer

Verksamhetens nettokostnader *Belopp i tkr*	Bokslut 2023	Budget 2024	Utfall Jan - Dec 2024	Budget Jan - Dec 2024	Avvikelse Jan - Dec 2024
16-SOCIALNÄMNDEN	**-314 030**	**-320 626**	**-332 002**	**-320 626**	**-11 376**
70-GEMENSAM VERKSAMHET	-12 182	-8 803	-8 395	-8 803	408
71-SÄRSKILT BOENDE	-99 385	-108 569	-107 425	-108 569	1 144
72-HEMTJÄNST	-49 585	-45 211	-53 008	-45 211	-7 797
73-HÄLSO OCH SJUKVÅRD	-27 038	-30 449	-29 102	-30 449	1 347
74-BISTÅNDSENHETEN	-8 057	-5 868	-5 026	-5 868	842
75-INDIVID O FAMILJEOMSORG	-50 476	-48 885	-47 826	-48 885	1 059
78-FUNKTIONSNEDSÄTTNING	-67 505	-72 841	-81 491	-72 841	-8 650
79-INTEGRATIONSENHETEN	198		271		271

8.1 Viktiga händelser

Inom verksamheten för funktionsnedsättning har projektet Yrkesresan påbörjats hösten 2024. Denna utbildningsinsats kommer att fortgå fram till 2027. Målet med Yrkesresan är att stärka kompetens och yrkesstolthet för både medarbetare och chefer. Statliga medel är ansökt och beviljade för hela utbildningstiden. Utbildning i MHFA (Första hjälpen till psykisk hälsa) har hållits av instruktörer från verksamheten till andra sektorer i kommunen under året. Planen är att utbilda flertalet personal i Säters kommun.

Under hösten var den årliga fokusveckan för psykisk hälsa. Fokusveckan är ett regionalt samarbete där ett flertal av länets kommuner deltar. Arbetet i Säter genomförs av Socialpsykiatrin och Kulturenheten i samverkan med Mentalvårdsmuseet och studieförbund.

En brukarstyrd brukarrevision har genomförts. Målgruppen har varit personer som har boendestöd samt en kontakt inom psykiatrin. Syftet har varit att stärka brukarinflytande och inhämta synpunkter från berörd målgrupp samt förbättringsförslag från utförare och för att själva och i samverkan med psykiatrin ytterligare identifiera förbättringsområden sett till de respektive insatserna.

Under hösten har biståndsenheten tillfälligt ingått i individ och familjeomsorgens (IFO) organisation då tidigare verksamhetschef var tjänstledig. I november stod det klart att verksamhetschef inte kommer att återkomma och omorganisationen har permanentats.

Socialnämnden antog nya riktlinjer för bistånd enligt socialtjänstlagen inom äldreomsorgen och verksamheten för funktionsnedsättning. Detta innebär bland annat en striktare bedömning vid beslut av insats.

Under våren minskades bemanningen nattetid i hemtjänsten, från fyra till tre personal. Den minskade bemanningen nattetid har fallit väl ut. Insatserna under natten har varit ganska stabilt vilket underlättat arbetet.

Läkemedelsautomat används i hemtjänsten. Det innebär att omsorgstagaren med hjälp av automaten får sin medicin. Verksamheten arbetar för att fler omsorgstagare ska kunna använda läkemedelsautomat då det innebär att tid frigörs och insatser kan planeras på andra tider. Behovet av delegerad personal minskar vilket underlättar bemanningen. Under hösten startade hemtjänsten med digitala inköp av dagligvaror till omsorgstagarna. Personalen tar med en Ipad hem till omsorgstagaren och tillsammans gör man beställningen. Att handla digitalt är ett val som omsorgstagaren i dag kan göra och vi jobbar för att fler omsorgstagare skall välja digitalt inköp.

Det nya särskilda boendet Prästgärdet har nu varit i drift drygt ett år. Alla lägenheter är uthyrda och korttidsplatserna är belagda i stort sett hela tiden. Samtliga lägenheter på Enbackagården och Skedvigården har också varit uthyrda, de står tomma endast ett kort tag mellan ut- och inflytt. Det kan dröja något längre utifall lägenheten behöver renoveras.

Väntetiden från ansökningsdatum till första erbjudande om särskilt boende var 62 dagar (medelvärde) 2024, att jämföra med 2023 års väntetid på 173 dagar (Kolada). Vid årsskiftet fanns 9 ej verkställda beslut på särskilt boende. Verksamheten har fått viten från Inspektionen för vård och omsorg (IVO) på grund av beslut som ej blivit verkställda inom 3 månader. Orsaken till detta är bland annat bristen på platser under 2023. IVO:s handläggningstid medför att dessa kostnader (cirka 700 tkr) belastar 2024.

Äldreomsorgen sökte och beviljades ett statsbidrag för att motverka ensamhet bland äldre. Bidraget användes till en projektanställning. Uppdraget är att arbeta med social samvaro, aktiviteter, samtalskontakt och uppsökande verksamhet inom särskilt boende och hemtjänst. Under året har 70 aktiviteter anordnats och antal deltagare har totalt varit cirka 2 000.

Antal personer som avlidit under 2024 och som den kommunala hälso- och sjukvården tagit hand om var 50 personer; 37 på särskilt boende, 4 som vistas på korttids, 1 person inom socialpsykiatrin och 8 personer i hemsjukvården. År 2023 var den siffran 56. Vi skall ta i beaktande att det var 16 fler särskilda boende platser under 2024 jämfört med 2023 vilket innebär en minskning av antal dödsfall.

Tillsammans med Region Dalarna och övriga dalakommuner har en kampanj pågått om att lämna tillbaka hjälpmedel som inte används. Hjälpmedel som inte används är inte kostnadseffektivt. Ökad återanvändning och färre nyinköp gör att kostnaden minskar både för kommuner och regionen.

1 april 2024 kom en ny lagstiftning som påverkar IFO:s verksamhet; Lagen om placering av barn i skyddat boende. Syftet med lagen är att säkra upp skyddet för barn som placeras i skydd med sin våldsutsatta förälder. Placeringsprocessen blir tydligare juridiskt och mer rättssäker.

Under våren 2024 gjorde KPMG en granskning av barn- och ungdomsgruppens arbete kring placerade barn. Många delar i granskningen var fungerade, men det blev tydligt att mycket av arbetet var personbundet och att det saknades nedskrivna rutiner. Utifrån detta så har barn- och ungdomsgruppen efter granskningen gjort ett omfattande arbete att upprätta rutiner för att säkerställa arbetet kring placerade barn.

Den tidigare satsningen som socialnämnden gjort i Samverkansteamet har under året gett effekt. Flera individer i långvarigt försörjningsstöd har avslutats och som det ser ut nu kommer flera att göra det kommande månader. Det har genererat i ett överskott i budgeten för försörjningsstöd 2024. Vuxengruppen har under året arbetat med att implementera barnperspektivet i ärenden som

uppbär försörjningsstöd. Detta för att se över barnens situation i ekonomiskt utsatta familjer. Det innebär bland annat att det görs en fördjupad utredning där bland annat barnets situation lyfts och bedöms. Detta görs när familjen varit aktuell i 10 månader.

I mars övergick sektorn till ett nytt verksamhetssystem vilket inneburit mycket arbete och förberedelse inför, under och efter införandet.

Arbetet med den civila beredskapen har pågått under 2024. Sektorn har haft en projektanställd beredskapssamordnare som lett detta arbete. Anställningen har finansierats av statliga medel. Verksamheterna har uppdaterat kontinuitetsplaner och tagit fram rutiner utifrån arbetet med civil beredskap.

8.2 Det ekonomiska resultatet

Socialnämnden redovisar ett underskott på motsvarande -11,4 miljoner kronor för helåret 2024.

Socialnämnden (politisk verksamhet): Överskottet på +90 tkr beror på lägre kostnader för sammanträdesarvoden.

Stab och gemensamma resurser*:* Överskottet beror främst på att sektorn erhållit statsbidrag för införandet av nya Socialtjänstlagen. Överskottet blev något lägre på grund av högre kostnader för telefoni och kundförluster/osäkra kundfordringar.

Individ- och familjeomsorg: Verksamheten redovisar ett överskott på 1 060 tkr. Kostnaden för placeringar av barn, unga och vuxna uppgick till 20,7 mnkr, det är en ökning med 900 tkr jämfört med 2023. Försörjningsstödet redovisar ett överskott på cirka 900 tkr jämfört med budget. Orsaken är bland annat att flera individer med långvarigt försörjningsstöd har avslutats.

Biståndsenheten: Resultatet på +842 tkr beror på att vakanta tjänster, föräldraledighet, tjänstledighet och sjukfrånvaro ej ersatts fullt ut under året. Dessutom lämnar budgetposten för bostadsanpassningsbidrag ett överskott på 220 tkr.

Särskilt boende: Verksamheten redovisar ett överskott på 1,1 mnkr. Detta beror främst på ökade intäkter och att kostnaden för externa vårdköp minskat. Kostnaden för övertid uppgick till cirka 0,5 mnkr. Det är en minskning jämfört med 2023, då var kostnaden cirka 1,3 mnkr. Verksamheten har fått viten från Inspektionen för vård och omsorg (IVO) på grund av beslut som ej blivit verkställda inom 3 månader. Orsaken till detta är bland annat bristen på platser under 2023. IVO:s handläggningstid medför att dessa kostnader belastar 2024. Det totala vitesbeloppet uppgår till cirka 700 tkr.

Hälso- och sjukvårdsteamet: Resultatet visar ett överskott på +1 347 tkr. Två statsbidrag på 1,6 mnkr respektive 0,6 mnkr bidrar till verksamhetens överskott. Bemanningssjuksköterskor har tagits in under året på grund av vakanta tjänster och sommarsemester vilket medfört ökade kostnader.

Funktionsnedsättning: Resultatet för året visar ett underskott på -8,7 mnkr. Orsaken till underskottet är ökade kostnader för externa vård- och boendeplatser, LSS-boende samt elevhemsboende. Även kostnaderna inom personlig assistans har ökat på grund av nya assistansärenden och utbetalning av retroaktiva externa sjuklöner till privata utförare.

Hemtjänst: Verksamheten redovisar ett underskott på cirka -7,9 mnkr. Underskottet beror bland annat på beslutade åtgärder (juni 2023) som ej har genomförts och därför inte gett ekonomisk effekt. Det är hemtjänsten i Skedvi som har ett underskott p.g.a. personalbehovet överstiger antal budgeterade årsarbetare. Orsaken är att omsorgsbehovet har varit större. Införande av nytt verksamhets- och planeringssystem har medfört extra kostnader. Två planerare har frikopplats tidvis under året för att arbeta med införandet. Ett nytt avtal med Samhall avseende brukartvätt har medfört en kraftig prisökning och gav ökade kostnader på cirka 150 tkr.

Integration: Överskottet på 271 tkr beror på att ersättningen från Migrationsverket för ensamkommande barn och unga var högre jämfört med verksamhetens kostnader.

Verksamheterna har under året tagit fram och vidtagit åtgärder för att minska kostnaderna. Åtgärderna innefattar bland annat vakanshållning av tjänster, minska antalet köp av externa vård- och boendeplatser samt generell återhållsamhet. Dessa åtgärder resulterade i minskade kostnader på cirka 4,9 mnkr.

8.3 Investeringar

Investeringarna under året uppgår till cirka 1,3 mnkr. Fortsatta inköp av inventarier och inredning har gjorts till Prästgärdet (särskilt boende) samt gruppbostaden på Bergstäktsvägen. För övrigt har investeringar gjorts till personal- och boendeutrymmen så att verksamheterna ska ha hela och funktionella inventarier.

8.4 Personalsituation

Bemanningssjuksköterskor har varit inne under året för att täcka upp vakanta tjänster, frånvaro och semester i hälso- och sjukvårdsteamet. Timvikarier har inte funnits att tillgå i den omfattning som behovet krävt. Från och med mitten av september finns ingen inhyrd personal i verksamheten.

När det gäller rekrytering av personal går det fortfarande relativt bra vid tillsvidareanställningar. Rekrytering av vikarier sker sedan våren 2023 av bemanningsenheten. Det har resulterat i att rekrytering av vikarier har kvalitetssäkrats. Verksamheterna och bemanningsenheten arbetar för att få till bästa möjliga samarbete.

Sommaren 2024 var första sommaren som medarbetare ute i verksamheterna hade en semesterperiod mellan 2024-06-02 och 2024-09-01. Förutsättningarna var att två tredjedelar av medarbetarna skulle finnas i tjänst under hela sommaren. Det blev lugnare i verksamheterna, men det finns förbättringar att göra inför sommaren 2025.

Under året har det processats en omorganisering av ledarskapet på IFO. Detta utmynnade i att 1:e socialsekreterare kommer att utgå som yrkestitel och rätt befattning är numer enhetschef. Detta trädde i kraft i januari 2025. Syftet är att tydliggöra ledarskapet och även ha samma titel som övriga delar av sociala sektorn.

Målet är att sjukfrånvaron i sociala sektorn ska vara max 5,0 % år 2027. Under 2024 uppgick sjukfrånvaron till 8,1 %, det är en minskning jämfört med 2023 då sjukfrånvaron var 9,3 %. Det är långtidsfrånvaron som minskat. Sociala sektorn kommer fortsätta att arbeta för att sänka sjukfrånvaron under 2025. Under vintern 2025 kommer sociala sektorn börja använda en sjuk- och

frisktjänst via företagshälsovården. Sektorns medarbetare kommer att göra anmälan online eller per telefon och då få möjlighet till sjukvårdsrådgivning.

8.5 Internkontrollplan

Enligt beslutad internkontrollplan har följande punkter/områden kontrollerats:

- avtalstrohet
- informationssäkerhet, rutin och utbildning
- välkomstsamtal
- genomförandeplaner

En utförligare uppföljning av internkontrollen 2024 redovisas till socialnämnden i mars 2025.

8.6 Hur ser framtiden ut 2025-2027?

Under året har ledningsgruppen deltagit i informationsmöten kring nya socialtjänstlagen – Hållbar socialtjänst. Arbetet kring att organisera arbetet kring lagen är pågående och olika lösningar för att möta upp lagkravet är i process. Hållbar socialtjänst handlar i korta drag om att förebygga, kvalitetssäkra, tillgängliggöra, upprätthålla barns delaktighet och digitalisera socialtjänsten. Den nya Socialtjänstlagen planeras träda i kraft i juli 2025. Hur utfallet av lagen kommer att påverka verksamheterna är i dagsläget inte helt klarlagt. Det kommer att krävas en omställning av sociala sektorns verksamheter i flera delar. Vissa områden som tidigare inte varit primärt socialtjänstens kommer att belysas som nya arbetsområden, så som ett tydligare uppdrag att arbeta alltmer förebyggande. Det kommer att kunna innebära en omfördelning av resurser för att sjösätta detta. Implementeringen av nya lagen kommer att ske i steg då det framför allt handlar om att ändra ett förhållningssätt till arbetet och det är en process som behöver få ta tid. IFO:s ledningsgrupp jobbar med att ta fram en handlingsplan för att tydliggöra arbetet inför den nya lagstiftningen.

Vi kommer behöva anpassa oss till att uppfylla de regler och krav som European Health Data Space, EHDS ställer. Den syftar till att skapa en gemensam plattform för hantering och delning av hälsodata över gränserna inom EU. Målet är att förbättra tillgången till och användningen av hälsodata för att stödja forskning, sjukvård och policyutveckling. Det innebär bland annat att patienter kan få tillgång till sina hälsouppgifter över hela EU och att data kan delas mellan länder för att underlätta gränsöverskridande vård. För att detta skall vara möjligt kommer det att ställas stora krav på systemleverantörerna.

Den demografiska utvecklingen gör att efterfrågan på välfärdstjänster ökar vilket innebär att kommunen måste leverera mer välfärd med relativt mindre resurser. Detta kräver att en omställning sker eftersom kraven på effektivitet och produktivitet ökar. Ökningen av antalet äldre äldre (85+) kommer troligtvis att påverka behovet av antal platser på särskilt boende och sektorn kommer att behöva undersöka möjligheten att utöka antalet platser inom särskilt boende för att kunna säkerställa behovet.

Att följa utvecklingen inom välfärdsteknologin är viktig då det kommer att ge nya möjligheter och lösningar för verksamheterna. Initialt finns ett investeringsbehov för tekniken, men all ny teknik

som till exempel kan underlätta för den enskilde att bo kvar i det egna hemmet bör prioriteras. Läkemedelsautomater, tillsyn via trygghetskamera och digitala inköp är en del av digitaliseringen som redan nyttjas.

2024 genomfördes en ny upphandling gällande trygghetslarm på särskilt boende. Upphandlingen genomfördes tillsammans med fem andra dalakommuner Borlänge, Falun, Ludvika, Gagnef och Hedemora. Smedjebacken är redan användare av systemet. Hos leverantören Sensio Care finns så väl traditionella trygghetslarm som sensorer att välja på för att göra det så bra som möjligt både för individen och personalen. Personal kommer att få stöd av sensorbaserad teknik. De ser till exempel direkt i mobilen om någon av de äldre är på väg upp ur sängen, riskerar att falla eller om de är kvar ovanligt länge i badrummet. Medarbetarna kan då agera på ett mer proaktivt sätt.

Det finns behov av att kartlägga boendeplatser för personer inom socialpsykiatrin. Kommunens egen fastighet Bergsgården har stort underhållsbehov. På Bergsgården bor personer som av olika anledningar har svårt att hitta egen lägenhet.

SÄTERS KOMMUN

9 Samhällsbyggnadsnämnden kommentar

Verksamhetens nettokostnader *Belopp i tkr*	Bokslut 2023	Budget 2024	Utfall Jan - Dec 2024	Budget Jan - Dec 2024	Avvikelse Jan - Dec 2024
12-SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMND	**-50 569**	**-45 826**	**-41 729**	**-45 826**	**4 097**
22-KOSTVERKSAMHET	-380	0	777	0	777
24-Lokalservice	77	0	-303	0	-303
34-Fastighetsenheten	-3 327	0	-1 284	0	-1 284
35-Gatukontor	-34 348	-33 590	-31 402	-33 590	2 188
84-SBN Stab	-12 590	-12 236	-9 516	-12 236	2 720

Verksamhetens nettokostnader *Belopp i tkr*	Bokslut 2023	Budget 2024	Utfall Jan-Dec 2024	Budget Jan - Dec 2024	Avvikelse Jan - Dec 2024
VA/Återvinning	**-718**	**0**	**5 618**	**0**	**5 618**
VA	543	0	4 017	0	4 017
Återvinning	-1 262	0	1 601	0	1 601

9.1 Viktiga händelser

Samhällsbyggnadsnämndens ansvar och verksamhet spänner över ett brett fält i samhällslivet. Från markinnehav och fysisk planering, vatten- och avlopp, gatu- och vägnät, byggnader och lokaler till kost, drift och underhåll. Vi bygger, driver och förvaltar Säters bebyggda miljö. Vi ansvarar för att mat kan serveras i våra verksamheter och att lokalerna hålls attraktiva och välvårdade. I vårt arbete ställer vi medborgare, företagare och övriga förvaltningar i fokus. Vi utgår från deras behov, vi guidar medborgare, företag och verksamheter genom regelverk och främjar utveckling i kommunen.

Under året har många ärenden/medborgarförslag/motioner och info hanterats och beretts på Samhällsbyggnadsnämnden. Exempelvis:* Medborgarförslag om en julgran vid nya busshållplatsen Lagmannen (besvarat)

- Medborgarförslag om tillgång till toaletter i centralorten (bifall)
- Remiss medborgarförslag om att tillåta förbeställning och köp av mat från Skedvigården
- Yttrande på medborgarförslag om en hockeyrink på Kungsgårdsskolan skolgård
- Yttrande på medborgarförslag om kost till äldre
- Yttrande medborgarförslag gång och cykelväg efter Kungsvägen
- Yttrande, granskning av efterlevnaden av offentlighetsprincipen (beslut KF)
- Yttrande över remiss rörande om medborgarförslag om en pendlarparkering i Fäggeby (beslut KS/KF)

- Medborgarförslag om gatubelysning och asfaltering av gång- och cykelväg Bispberg (besvarat respektive bifall)
- Medborgarförslag om en hundrastgård på fotbollsplanen på Åsen (avslag)
- Medborgarförslag - om att göra om lekplatsen på Gruvplan efter Kungsvägen (avslag)
- Revision avseende underhålls & lokalplanering

Årshjul: Samhällsbyggnadsnämnden har arbetat strukturerat och har löpande följt upp kontrollpunkter i, av nämnden beslutat, årshjul. Årshjul för 2025 kompletteras med kvartalsrapporter från respektive verksamhet. Exempel på punkter som följts upp under 2024 har varit:

- Antagande av delegationsordning & Internkontrollplan
- Fördelning av driftsbudget och investeringsbudget
- Rapportering av arbetsmiljö SAM till PU
- Redovisning av energiförbrukning
- Rapportering detaljplaner & större investeringsredovisning
- Redovisning aktuella medborgarförslag m.m

Samverkan & medborgardialog: Samverkan och medborgardialog är ett viktigt inslag i arbetet inom Samhällsbyggnad. Under året har organisationsanpassningen Samhällsbyggnads 2.0 varit en viktig fråga för sektorns samverkansarbete. Andra exempel på samverkan

- Samverkansmöte med LRF
- Arbete inom KPR, BRÅ med flera där sektorn ingår
- Företagsråd & företagsfrukostar & företagsbesök & möte med svenskt Näringsliv
- Medborgardialog kring nya vattenföreskrifter & detaljplaner
- Tillgänglighetsrådet
- Samverkan med fackliga parter i enlighet med samverkansavtal
- Samrådsgrupp: Den politiskt beslutade samrådsgruppen har under 2024 utvecklats till att bli ett viktigt informations & beredningsorgan kopplat till de strategiska målen. Samtliga sektorer/nämnder samt Säterbostäder är representerade i gruppen. Gruppen stödjer även det uppsiktsansvar som Kommunstyrelsen har enligt kommunallagen över övriga nämnder. Beslutade centrala processer bereds och bearbetas inom samrådsgruppen. Till 2025 planeras arbetet att utvecklas ytterligare.

Beredskap & säkerhet: Omvärldsläget och arbetet med vår risk och sårbarhetsanalys har lett till att vi under 2024, i samverkan med kommunens säkerhetsskyddschef, genomfört många olika åtgärder för att förbättra kommunens beredskap, redundans och skalskydd. Exempel på detta är:

- 2-faktorinloggning: införandet av tvåfaktorinloggning minskar vår digitala sårbarhet.
- Skalskydd: arbete med att säkerställa skalskydd och att endast behöriga har tillträde till våra anläggningar
- RSA: arbete med kommunens risk och sårbarhetsanalys.
- Reservel: förstudie avseende Enbacka skola

- Nödvatten: mycket återstår att göra men arbetet med att säkra en god nödvattenplanering har inletts.
- VMA: planering inför installation under 2025 på utvalda platser
- Beredskapsarbete – Som en del av kostenhetens beredskapsarbete har en fältvagn införskaffats. Fältvagnen har kapacitet för att ombesörja måltider till ca 300-500 portioner/tillfälle beroende av maträtt. Fältvagnen kan värmas med gas alternativt ved. Under 2024 har övning genomförts med fältvagnen vid tre tillfällen.

Stab & central planering: Under året har flera samhällsplaneringsprocesser fortskridit enligt plan, det är svårt att lista alla men ett axplock följer.

- Antagande av en planeringstrategi
- Arbete med detaljplan Bladguldet
- Arbete med detaljplan Kyrkberget
- Marköverlåtelseavtal Präst Källa
- Planbesked Kulinariet
- Planbesked Romme stugby
- Planansökan Kullsveden
- Antagande av planprioriteringslista
- Upphandling av nytt GIS-system
- Framtagande av ny Mark- och skogspolicy

Gatu- och fastighetsenheten: I augusti 2024 initierades fas 1 av organisationsanpassningen Samhällsbyggnad 2.0. Det innebar att en ny enhet bildades där gatuenheten och fastighetsenheten slogs samman. Exempel på åtgärder som utförts under 2024:

- Byggnation påbörjad av järnvägsbro/gång- och cykeltunnel Mora by
- Arbete med projekt Gruvplan och färdigställande av uppgång Salutorget & stationsområdet
- Upphandling av BATMAN (system för brounderhåll)
- Färdigställt infrastruktur och parkering kring SäBo
- Gång och cykelväg vid Hagavägen färdigställd (etapp 1) + bymiljöväg hagavägen färdigställd.
- Bussangöring lagmannen & busshållplats mora by färdigställda
- Förstärkt Beläggningsprogram genomfördes enligt budget.
- Fortsätter med utbytet till LED på resterande belysningsstolpar.
- Beslut om projektering på Ny KG skola
- Beslut om projektering ombyggnad Fågelsången
- Renovering klassrum på Klockarskolan +Solceller elevhälsan Klockarskolan
- Belysningsbyte idrottshallen Klockarskolan, Myrans Förskola, Enbacka skola, Skönvikshallen
- Ombyggnationen Säters IP färdigställt

Kost & lokalservice: Kost och Lokalvård blir i september 2024 en enhet (i enlighet med planeringen för Samhällsbyggnad 2.0). Som kickoff för sammanslagningen hölls ett stormöte där medarbetarna tillsammans tolkade medarbetarpolicyn.

- Riktlinjer - Under året har ett arbete genomförts med sektorsspecifika riktlinjer kopplade till KF-beslutade kostpolicy 2023-11-30. De verksamhetsspecifika riktlinjerna som är antagna av BUN är: riktlinjer måltider förskola, riktlinjer måltider förskoleklass, skola och fritidsbarn
- Förändring av måltidsproduktionen - Under hösten 2024 flyttas ca 150 måltider per dag för utskick från Klockarskolans kök till Prästgärdets kök
- Stöd och hjälp till Borlänge kommun vid en evakuering
- Pilotprojekt Stora Skedvi - servera måltider till personer +65

VA & Återvinning: Under året som gått har Vatten & Återvinning levererat 878 500 m3 dricksvatten och renat 1 150 781 m3 avloppsvatten. Vi har samlat in 1295 ton restavfall och 597 ton matavfall hos fastigheter i kommunen. På vår ÅVC har vi tagit emot 670 ton brännbart och 71 ton deponirest.

- På Återvinningen har vi tagit över ansvaret för drift och skötsel av ÅVSerna. Vi hann få ut ca hälften av förpackningskärlen till flerfamiljshusen. Borlänge tömmer dem, och ersättning från NVV kommer in.
- Vi har lagt om VA- ledningar i Ljustern samt på Ekvägen.
- Vi har byggt ett nytt VV i Skaraborg/Ulvshyttan och påbörjat arbeten med överföringsledningar till St Skedvi samt ny pumpstation i Grängshammar
- Helrenovering av pumstation Kvarndammen
- Underhåll yttre betong/uppfräschning av anläggningen på Åsen
- Byte slamskrapor + ny drivning

9.2 Det ekonomiska resultatet

Samhällsbyggnadsnämndens skattefinansierade verksamhet redovisar ett överskott på 4,1 Mkr per sista december. Prognosen för helår var efter november månad ett överskott på 3,9 Mkr. Gata redovisar ett överskott på 2,2 per sista december till följd av högre ram för kapitalkostnader som ännu ej realiserats samt även något lägre kostnad än budget för snöröjning pga mild o snöfattig höst. Fastighet redovisar ett underskott på 1,3 Mkr baserat på ökade kostnader för underhåll, el och uppvärmning. Försämringen mot tidigare prognos beror på att dessa kostnader ökat ytterligare under senhösten. Staben redovisar ett överskott på 2,7 Mkr till följd av ännu ej nyttjade medel för Översiktsplanering och Utredningar. Delar av dessa har hållits inne för att parera övriga enheters underskott. Kostenheten redovisar ett överskott på 0,8 Mkr kopplat till ökade intäkter från merförsäljning samt effektivare hantering av utskicksmat. Lokalservice har ett underskott på 0,3 Mkr per sista december till följd av löneökningar utöver ram samt prisökning på fönsterputs.

- Årsbudget SBN 2024 45,8 Mkr

- Utfall tom december 41,7 Mkr

- Överskott tom december 4,1 Mkr

- Prognos avvikelse helår 2024 per november 3,9 Mkr

Samhällsbyggnadsnämndens taxefinansierade verksamhet redovisar ett ackumulerat utfall med ett överskott på 5,6 Mkr per sista december. Av dessa står VA-enheten för ett utfall med ett överskott mot budget på 4,0 Mkr och Återvinningsenheten redovisar ett utfall med ett överskott på 1,6 Mkr. Prognosen för VA-enheten för helåret var efter november ett överskott på 2,0 Mkr kopplat till målsättningen om ett överskott vid årsskiftet för att täcka tidigare års underskott. Generell återhållsamhet tillsammans med bromsning av utredningar och återbesättning av tjänster under året för att generera ett överskott för att täcka det gamla underskottet från tidigare år. Detta slutade i ett högre överskott än prognostiserat tack vare en mild höst med mycket få läckor och haverier. Även lägre elkostnader än budgeterat tack var energieffektiviseringsåtgärder i verken som börjar ge effekt. Återvinningsenheten utfall för helår är ett överskott på 1,6 Mkr. Överskott blev större än tidigare prognostiserat tack vare lägre kostnader för omhändertagande av hushållsavfall till följd av minskade avfallsmängder. Även kostnaderna för införandet av FNI blev lägre än budgeterat. Till detta kommer även generell återhållsamhet under året för att parera tidigare prognostiserat underskott.

- Årsbudget VA/Återvinning 0 Mkr
- Budget tom december 0 Mkr
- Utfall tom december 5,6 Mkr
- Överskott tom december 5,6 Mkr
- Prognos avvikelse helår 2024 per november 2,5 Mkr

9.3 Investeringar

Investeringsbudgeten för Samhällsbyggnadssektorn uppgår till 170,1 Mkr på helår 2024. Den prognostiserade upparbetandegraden för helår 2024 var efter november månad 71% och upparbetningsgraden för helår slutade på 69 %.

- Beslutad investeringsbudget 2024: 99,2 Mkr
- Överflyttade medel från 2023 70,9 Mkr
- Total investeringsbudget 2024 170,1 Mkr
- Förbrukat t o m december 2024 117,1 Mkr,
- Prognos förbrukning helår per nov 121,1 Mkr,

9.4 Personalsituation

Sektorn arbetar löpande med att kompetensförsörja. Många roller är svåra att rekrytera vilket också ofta innebär att konkurrensen är hög. Löneanspråk och andra praktiska aspekter blir viktiga för att möta upp i konkurrensen. Samtidigt behöver samverkan med övriga kommuner öka för att på så sätt hjälpas åt i kompetensförsörjningen. Säters kommun behöver vara en attraktiv arbetsgivare kopplat till även andra faktorer än lön (möjlighet till arbete på distans/på annan plats, stor frihet att planera och ta beslut inom sitt uppdrag, delaktighet och att kunna vara med och påverka. Känsla av sammanhang med mera)

Sjukfrånvaro Samhällsbyggnadssektorn:

- 2022: 7,89%
- 2023: 5,59%
- 2024: 6,43%

Under 2024 genomfördes en större organisationsanpassning (fas1 och 2). Nedan syns underlag från utredningen som rörde organisationsanpassningen som bar namnet Samhällsbyggnad 2.0. Arbetet med fas 3 och projekt utvecklad driftgrupp fortsätter under 2025.

9.5 Internkontrollplan

Internkontroll är en viktig del i arbetet med uppföljning av Samhällsbyggnadsnämndens verksamhet. Andra delar som möjliggör en effektiv uppföljning är tydliga rutiner samt system för hantering av avvikelser. Det vill säga att hela tiden arbeta för att lära av sina misstag och skapa en lärande organisation. Även en bra dialog mellan sektor, nämnd, revisorer och kommunstyrelse med flera är en viktig grund för en bra internkontroll.

Kommunstyrelsen kallar till sig 2 nämnden gånger per år i enlighet med uppsiktsansvaret. Även revisionen kallar till sig nämnden för uppsikt över hur arbetet inom ramen för uppdraget bedrivs. Som en del av internkontrollen har Samhällsbyggnadsnämnden upprättat en årsagenda/årshjul för att på så sätt ha fastställda avrapporteringstillfällen för olika områden.

Resultatet av internkontroll 2024 bedöms som övergripande bra. Dock har vi identifierat områden där vi behöver bli effektivare.

Till 2025 har årshjulet kompletterats med skriftliga kvartalsrapporter från respektive verksamhet.

9.6 Hur ser framtiden ut 2025-2027?

Det eftersatta underhållet är stort samtidigt som det är viktigt att hålla farten uppe i planeringsprocesser för att ha exempelvis detaljplaner klara för exploatering när lågkonjunkturen viker. Framtiden ser dock väldigt spännande ut inom Samhällsbyggnadsområde både avseende utmaningar och utveckling. Då många av utmaningarna är komplexa så behöver Samhällsbyggnadsnämnden och sektorn arbeta väldigt nära varandra i många frågor. Även samverkan med övriga nämnder/styrelser kommer bli extra viktigt kommande år. Nedan följer några områden som kan vara lite extra intressanta att bevaka.

Planeringstrategi på väg mot en uppdaterad Översiktsplan: Under 2024 antogs planeringstrategin för Säters kommun. Strategin belyser flera viktiga områden som vi behöver arbeta med för att ha en aktuell översiktsplan som visar hur kommunen tillgodoser ett visst allmänt intresse, exempelvis:

Klimatanpassning, beredskap och energieffektiva anläggningar: kommande år kommer sektorn att behöva arbeta för att bygga robustare anläggningar för framtiden. Det innebär både att göra dem säkrare ur ett beredskapsperspektiv såväl som att göra att de klarar ökade vattenflöden med mera.

Exempel på åtgärder som behöver arbetas med kommande år:

- Redundans avseende vattenförsörjning för minskad störningskänslighet. Arbeten med ny vattenledning för dubbelmatning mellan Uggelbo – Säter
- Förbättrat skalskydd och larm
- Hantering av dagvatten och översvämningshantering
- Överföringsledningar: Arbeten med överföringsledningar mellan Gustafs – Borlänge samt mellan Bispberg
- Utredning avseende resursverk
- Arbete med energieffektiviseringar kopplat till våra anläggningar

Programhandling KG och del av Klockar: Kommunfullmäktige har under 2024 godkänt båda programhandlingarna vilket innebär att vi börjar att under 2024 arbeta fram förfrågningsunderlag och en mer detaljerad budget.

Markförvaltning enligt markpolicyn: I början av 2025 antogs mark och skogspolicyn. Det innebär en grund för ett utvecklat arbetssätt inom mark- och skogsförvaltning. Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens skogsförvaltning vilket ger ett behov av nära samverkan mellan sektorn och styrelsen.

Övertagande av förpackningsinsamlingen ett steg mot hushållsnära insamling: Från och med 1 januari har kommunen ansvar för förpackningsinsamlingen. Under 2025 kommer utbyggnad av fastighetsnära insamling till flerfamiljshus att fortsätta. Hushållsnära insamling av förpackningar för villor kommer att planeras och byggas ut under 2025–26

- Under våren pågår arbeten med att införa ruttplaneringsprogram
- Märka upp och koppla alla befintliga kärl till systemet
- Arbeten med att köra ut förpackningskärl till alla enfamiljshus kommer att start efter semestrarna.
- Ett aviseringssystem för att skicka påminnelse om att sopbilen kommer ska införas.
- Till projektet har en logistiker anställts. Tillfälliga förstärkningar kommer även att tas in för att hjälpa till med kundtjänst, utkörning och märkning av kärl.

Riktlinjer för måltider inom de särskilda boendena: Tillsammans med sociala sektorn arbeta fram riktlinjer för mat och måltider inom de särskilda boendena med KF-beslutade kostpolicyn som underlag för arbetet. Riktlinjerna ska vara anpassade för äldreomsorg.

Utveckling av vårt gemensamma vardagsrum: Fortsatt arbete med utveckling av Staden-Dalen (Gruvplan, Salutorget, busshållplatser).

Utvecklad driftgrupp: Uppstart med att implementera den nya driftgruppen i enlighet med den rapport som togs fram och godkändes under 2024. Syftet är att skapa bättre resursutnyttjande, minskad sårbarhet och i slutändan en arbetsplats som både erbjuder kompetensutveckling och varierade arbetsuppgifter.

SÄTERS KOMMUN

10 Miljö- och byggnämndens kommentar

Verksamhetens nettokostnader Belopp i tkr	Bokslut 2023	Budget 2024	Utfall Jan - Dec 2024	Budget Jan - Dec 2024	Avvikelse Jan - Dec 2024
10-MILJÖ- OCH BYGGKONTOR	**-5 587**	**-4 890**	**-5 330**	**-4 890**	**-440**
80-MILJÖ- OCH BYGGNÄMND	-315	-350	-255	-350	95
81-MILJÖ - OCH BYGGKONTOR	-5 272	-4 540	-5 076	-4 540	-536

10.1 Viktiga händelser

Miljö & Byggnämnden ställer medborgare, företagare och övriga förvaltningar i fokus. Vi utgår från deras behov och guidar dem genom regelverk vilket främjar utveckling i kommunen.

Nämndens övergripande mål är att det ska vara lätt att göra rätt från början och att verka stödjande i både medborgarens, företagens och kommunens utveckling.

Bygglovs- och anmälningsärenden samt strandskyddsdispenser:

- 258 ärenden har inkommit under året. Typer av beslut ,1046, fördelade på:
- 141 föreläggande om komplettering,
- 138 beviljade,
- 4 avslag,
- 24 strandskyddsdispenser
- 212 startbesked,
- 157 slutbesked,
- 28 avskrivna/avvisade,
- 15 avslutade utan åtgärd,
- 25 reducerad avgift p.g.a. för lång handläggningstid,
- 2 nedsatt avgift p.g.a. annan orsak än för lång handläggningstid.

Tillsyn inom byggområdet

41 ärenden har öppnats om misstanke om olovligt byggande eller åtgärd eller ovårdad tomt/byggnad.

Beslut 3, fördelade på:

- 1 byggsanktionsavgifter,
- 2 avskrivna

Tillsyn och kontroll inom miljö- och hälsoskyddsområdet och livsmedel: Begränsad tillsyn inom miljö- och hälsoskyddsområdet har genomförts då det har varit tvunget att prioriteras ner för att hinna med inkommande ärenden och stödjande verksamhet. Viss tillsyn har utförts digitalt. Livsmedelskontroller har genomförts enligt plan med hänsyn taget till den kontrollskuld som uppstått sedan tidigare år.

Den totala kontrollskulden är bortarbetad under 2024, varpå det ej längre finns någon kontrollskuld kvar för livsmedelskontroller.

All livsmedelskontroll efterhand-debiteras.

Miljö- och hälsoskyddsärenden: totalt 311 ärenden har inkommit under året.

- Remisser: 71 remisser har inkommit under året, varav 25 från byggenheten och 2 planärende.
- Livsmedelsärenden: 14 ärenden gällande registrering av livsmedelsanläggning har inkommit.
- 1 händelse i RASFF (Rapid Alert System för Food and Feed) från Livsmedelsverket som krävde åtgärd inträffade under året.
- Värmepumpar: 41 beslut har tagits under året.
- Enskilda avlopp: 35 ansökningar om inrättande av enskilda avloppsanläggningar.
- Klagomål: 45 klagomål har inkommit under året.

10.2 Det ekonomiska resultatet

Miljö och Byggnämndens verksamhet redovisar ett underskott på 0,4 mkr per december månad. Underskottet beror på minskade intäkter samt kostnader för konsult för Livsmedelstillsyn på Miljösidan på grund av vakant tjänst.

Prognosen för helår var ett underskott på 0,5 Mkr baserat på lägre intäkter i inom Miljö. En viss ökning har skett av intäkterna på Miljösidan vilket gör att det slutliga utfallet för året är 0,1 mkr bättre än prognostiserat. Förslag på flertal åtgärder för en budget i balans har presenterats under året men endast en åtgärd beslutades, vilket är att tillfälligt inte återbesätta vakant tjänst inom Avlopp på Miljösidan. Kontinuerligt arbete har pågått för att identifiera ytterligare åtgärder.

- Årsbudget MBN 2024 4,9 Mkr
- Utfall tom december 5,3 Mkr
- Avvikelse december -0,4 Mkr

10.3 Investeringar

Inga investeringar under året.

10.4 Personalsituation

Enheten har sedan våren 2024 haft brist på personal. Inom miljö har sedan halvårsskiftet ytterligare vakans (miljöinspektör) uppstått. Den uppkomna situationen med reducerad personell resurs har medfört att ärendehanteringen utgjort en hög arbetsbelastning för enhetens personal under stor del av 2024. Sett till framtagen behovsanalys så har inte befintliga resurser räckt till för att för att genomföra all planerad verksamhet. Tiden gick åt till att ta hand om inkomna ärenden och mer tid än tidigare har behövt läggas på kommunövergripande planer, samverkan, Lots och service. Kravet på rapportering till myndighet har ökat, speciellt inom miljö och livsmedel. Antalet enkäter som måste besvaras, enligt lag, ökar. Då lagar, förordningar och regler ständigt ändras och utvecklas krävs att enheten ständigt har en omvärldsbevakning samt fortlöpande uppdaterar rutiner och arbetssätt. Enheten har under 2024 försökt att rekrytera livsmedelsinspektör men ej lyckats tillsätta vakansen.

- Sjukskrivningar 2022: 4,38%
- Sjukskrivningar 2023: 1,89%
- Sjukskrivningar 2024: 3.15%

10.5 Internkontrollplan

Internkontroll är en viktig del i arbetet med uppföljning av miljö och byggnämndens verksamhet. Andra delar som möjliggör en effektiv uppföljning är tydliga rutiner samt system för hantering av avvikelser. Det vill säga att hela tiden arbeta för att skapa en lärande organisation. Även en bra dialog mellan förvaltning, nämnd, revisorer och kommunstyrelse med flera är en viktig grund för en bra internkontroll.

Resultatet av internkontroll 2024 är övergripande bra. Dock finns det ett glapp mellan tillgängliga resurser och upprättad verksamhetsplan vilket skapar en tillsynsskuld. Internkontrollen är uppdelad i följande huvudprocesser:

- Ledningsprocess
- Personalprocess
- Verksamhetsprocess
- Ekonomiprocess

Arbetet för att få internkontrollen att bli en naturlig del av verksamheten fortsätter. Vi har även identifierat områden där vi behöver öka effektiviteten:

- Att enheten börjat komma i bättre fas med handläggning av ärenden (10 veckor & 4 veckor)
- Påbörjat arbete med digitaliseringar och översyn av rutiner/processer (nytt verksamhetssystem upphandlat under 2024)
- Enhetens samarbete med Näringslivskontoret (företagsbesök, dialoger m.m.) fortgår. Att kommunens resultat fortsätter att förbättras i svenskt näringslivs ranking samt att vi fortsatt mäter hur vi upplevs genom insikt är ett av fler prioriterade områden.
- Arbetet med ökad tillgänglighet fortskrider.
- Tidigare reglerade telefontider har avskaffats.

10.6 Hur ser framtiden ut 2025-2027?

Kompetensförsörjning: Fortsätta arbeta för att vara en attraktiv arbetsgivare och därmed trygga kompetensförsörjningen.

Samverkan: Genom att i högre grad utveckla samverkan med andra parter skapas möjligheter till flera synergieffekter. En utökad samverkan skulle långsiktigt kunna öka b.la. redundans i verksamheten vid olika händelser som exempelvis tillfälligt ökad mängd ärenden, hastigt uppkomna vakanser etc. En utvecklad samverkan över kommungräns skulle därmed kunna minska organisationens störningskänslighet då fler personer har kunskap inom fler områden. Här ska vi se över möjligheterna till samverkan med andra kommuner. Ett arbete med ny organisation för enheten pågår.

Digitalisering: Ett nytt ärendehanteringssystem är upphandlat och ett implementeringsarbete kommer att pågå under större delen av 2025.

SÄTERS KOMMUN

11 Kulturnämndens kommentar

	Bokslut 2023	Budget 2024	Utfall Jan - Dec 2024	Budget Jan - Dec 2024	Avvikelse Jan - Dec 2024
11-KULTURNÄMND	**-16 633**	**-18 585**	**-17 568**	**-18 585**	**1 017**
46-KULTURVERKSAMHET	-11 368	-13 038	-12 712	-13 038	326
47-KULTUREVENEMANG	-2 407	-2 989	-2 201	-2 989	788
48-AFFÄRSOMRÅDEN OCH LOKALER	-2 656	-2 341	-2 478	-2 341	-137
49-POLITIK	-201	-217	-176	-217	41

11.1 Viktiga händelser

Kulturenheten har under året äntligen kunnat slå upp portarna till Meröppet på filialen i Stora Skedvi. Än så länge har det varken påverkat lånestatistik eller besökarantal, men det är en uppskattad service hos de låntagare som varit "försökskaniner". Det är först under hösten vi känt oss trygga med att teknik och rutiner fungerar.

Statistik biblioteken i Säter, Gustafs och Stora Skedvi

Besöksstatistik 2024
Säters bibliotek: 69 390 (år 2023: 62 654)
Gustafs bibliotek: 13 416 (år 2023: 5 232)
Stora Skedvi bibliotek: 7 345 (år 2023: 4 937)
Totalt: 90 151 besök

Besöken på Säters bibliotek har ökat under 2024 jämfört med 2023. Vi ser att vi har välbesökta och välanvända bibliotek.

Gustafs och Stora Skedvi har under året använt sig av Kungliga bibliotekets guide för stickprov och beräkning av besök, vilket gör att antalet registrerade besök kan variera mellan åren.

Utlån fysiska medier 2024 (ej e-böcker och strömmande film)

Utlån: 58 081 (år 2023: 56 191)

Omlån: 18 344 (år 2023: 20 269)

Totalt: 72 811 (år 2023: 76 460)

Utlånen har ökat under 2024. De ökade även mellan 2022 och 2023. Så vi ser en ökande trend på utlån här i Säters kommun.

Omlånen kan göras både i lånedisk och via dalabiblioteken.se, de som görs via dalabiblioteken.se registreras inte på Säter utan gemensamt. Det är positivt att låntagare själva kan låna om i större grad, men det gör det svårt att få fram exakt hur många omlån Säters låntagare gjort.

Så även i år är det de initiala utlånen som vi ser en ökande trend på.

E-medier

E-böcker och e-ljudböcker: 3259 utlån enligt Säters fördelningsnyckel år 2024. (år 2023: 3037)

Strömmande film: 298 utlån enligt Säters fördelningsnyckel år 2024. (år 2023: 243)

E-medier lånas gemensamt inom Dalabiblioteken.se och antalet lån fördelas enligt fördelningsnyckel per kommun.

Dalabibliotekens låntagare har under 2024 även fått tillgång till UR Access, med en mycket större mängd program från UR än vad som finns utan inloggning.

11.2 Det ekonomiska resultatet

Kulturenheten visar ett överskott på 1 mkr. Överskottet finns dels på ej budgeterade intäkter men också kostnader som inte hunnit upparbetats enligt plan.

De flesta redovisningsenheter inom kulturenheten gör ett plusresultat förutom Biblioteket i Gustafs (-71 tkr), biblioteket i Stora Skedvi (-96 tkr), kulturförvaltning (-129 tkr) samt Folkets hus (-137 tkr).

Underskottet hos biblioteket i Gustafs och Stora Skedvi förklaras av att bidraget för läsfrämjande för barn och ungdom redovisats på Bibliotek Säter, medan kostnader som avser projektet hamnar på respektive bibliotek. I Stora Skedvi har vi därutöver haft kostnader för anpassning av lås och larm till meröppet. Vi delar också personal, inköp av media och annat material mellan våra tre bibliotek varför detaljredovisningen på de olika enheterna är svåra att kvalitetssäkra för att vara helt korrekta. Underskottet hos Folkets hus beror på att föreningen fått ett större bidrag än budgeterat för perioden jan-mars.

Störst överskott för perioden finns hos bibliotek Säter (+637 tkr) samt kulturmiljövård (+426 tkr). Hos biblioteket i Säter beror det på att bidraget för stärkta bibliotek samt läsfrämjande för barn och ungdom är högre än budgeterat. När det gäller kostnader för kulturmiljövård har det trots goda intentioner inte hunnits upparbetas i samma grad som budgeterat. Delvis beroende på vakanser i olika omfattning och av olika anledningar.

11.3 Investeringar

Diverse lös konst till kommunens konstarkiv samt kompletterande inköp till nya SÄBO har köpts in enligt plan. Konsten i konstarkivet köps in efter önskemål från kommunernas verksamheter och är placerade på till exempel skolor, äldreboende, kontor och personalutrymmen. Budgeterade markiser för solskydd i biblioteket i Stora Skedvi har inte hunnits med. Behovet kvarstår.

SÄTERS KOMMUN

12 Kommunrevisionen

12.1 Viktiga händelser

Revisorerna gör en årlig, grundläggande granskning av kommunstyrelsens uppföljningsansvar samt av deras och nämndernas verksamhetsansvar. De kommunala bolagen granskas enligt fullmäktiges ägardirektiv och stiftelserna enligt sina stiftelseurkunder.

Årets viktigaste händelse är avlämnandet av revisionsberättelsen för Säters kommun och granskningsrapporterna för kommunens bolag. För att kunna avlämna revisionsberättelsen och granskningsrapporterna har följande fördjupade granskningar genomförts:

- Bokslut och årsredovisning för år 2024
- Översiktlig granskning av delårsrapport per 2024-08-31

Utöver dessa granskningsinsatser följer revisorerna verksamheten genom att läsa protokoll, andra handlingar och informationsträffar med fullmäktiges presidium, tjänstemän och förtroendevalda i kommunen. Löpande under året har information lämnats om de kommunala bolagen som en följd av den samordning som finns mellan kommunens revisorer och lekmannarevisorerna i de kommunala bolagen. Revisorerna kommunicerar sina granskningar med medborgarna genom att lägga ut rapporterna på kommunens webbplats.

12.2 Det ekonomiska resultatet

Årets utfall uppgår till kostnader på 794 tkr med en budget på 1 140 tkr., vilket är en avvikelse på 346 tkr lägre kostnader. Kostnader på 240 tkr har bokat på kommunstyrelsen och en faktura på 60 tkr har bokats på år 2025. Revisionens kostnader skulle ha uppgått till 1 094 tkr, dvs 46 tkr lägre än budget.

12.3 Personalsituation

De förtroendevalda revisorerna har ingen egen personal utan köper konsulttjänster avseende sakkunnigt biträde från KPMG. Nuvarande avtal gäller till 2023-12-31 med rätt till förlängning till och med 2025-12-31. Avtalet har förlängts till 2024-12-31. Avtalet omfattar revisionstjänster i form av:
- Sakkunnigt biträde till kommunens förtroendevalda revisorer
- Sakkunnigt biträde till lekmannarevisorerna i kommunens aktiebolag
- Finansiell revision i kommunens aktiebolag och stiftelser

12.4 Internkontroll

Intern kontroll genomförs inom ramen för uppdraget.

12.5 Hur ser framtiden ut 2025-2027?

En revisionsplan har gjorts för 2024 där även förslag finns på granskningar 2025. Revisionsplanen bygger på en riskanalys som revisorerna gjort gemensamt.

SÄTERS KOMMUN

13 E-arkiv

13.1 Viktiga händelser

Införandeprojekt och systemförvaltning

Projektet för införande av upphandlat e-arkivsystem har slutförts under 2024. E-arkiv Mitt har fått en produkt enligt kravställning och är nöjda med både e-arkivprodukten och e-arkivleverantören. I samband med det har även driftmiljön uppgraderats.

Fler samverkanskommuner har valt att sätta upp medborgaråtkomster och med det tillkom ytterligare en server.

För att kunna hantera det större informationsflödet, i en större samverkan, har E-arkiv Mitt implementerat ett supportsystem.

Kick-off och leveransprojekt

Samrådsgruppen har under våren haft uppstart av earkivarbetet vid en kick-off i Falun, i april månad. Teman under dagen rörde hållbarhet inom earkivering, bevarandestrategier mm.

E-arkiv Mitt har varit fullbokade med leveransprojekt; e-arkivet lagrar nu 2,173 TB data.

13.2 Det ekonomiska resultatet

Resultatet för 2024 uppvisar ett överskott på 845 tkr. Hela beloppet föreslås återbetalas till respektive kommun enligt fördelningsnyckel för 2024.

Fördelning		**Kronor**
Avesta	5,17%	43 696
Bollnäs	6,00%	50 727
Borlänge	11,76%	99 355
Falun	13,63%	115 200
Gagnef	2,37%	20 030
Hedemora	3,49%	29 469
Hudiksvall	8,56%	72 296
Leksand	3,65%	30 810
Ljusdal	4,21%	35 601
Ludvika	6,00%	50 704
Malung-Sälen	2,33%	19 704
Mora	4,67%	39 438
Nora	2,42%	20 409
Nordanstig	2,13%	17 995
Orsa	1,57%	13 267
Ovanåker	2,62%	22 133
Rättvik	2,51%	21 206
Sandviken	8,78%	74 183
Smedjebacken	2,48%	20 958
Säter	2,56%	21 592
Vansbro	1,53%	12 921
Älvdalen	1,57%	13 307
100,00%		**845 000**

Överskottet för år 2024 beror på att kostnaden för driftsmiljön blev fastställd först efter införandeprojektets avslut, och resulterade i ca 400tkr lägre kostnad än beräknat. Driftskostnaden ökar dock något under år 2025 eftersom fler webbservrar har satts upp under slutet av året. Även kostnaden för support och underhåll blev lägre 2024 då avtalad tjänst initierades först efter avslutat införandeprojekt. Supportkostnaderna löper nu på och kommer att betalas enligt budget under år 2025. Överskottet från år 2023 har, i enlighet med bokslutet för år 2023, nyttjats för betalning av införandeprojekt och resterande medel har återbetalats till samverkanskommunerna.

13.3 Personalsituation

E-arkiv Mitt har en bemanning med fyra tjänster.

Anställda vid E-arkiv Mitt		
Titel	**Arbetsuppgifter**	
Enhetschef	Budget- och personalansvar, sammankallade till samrådsgruppsmöten, rådgivande i arkivfrågor	100%
Systemförvaltare	Förvaltning av system, projektledning, tar fram dokumentation och utbildar	100%
IT-tekniker, med programmerings-kunskaper	Genomför inleveranser, visst skriptarbete, arkivvård, supportarbete	100%
IT-tekniker, med programmerings-kunskaper	Genomför inleveranser, visst skriptarbete, arkivvård, supportarbete	100%

Tabell över anställda vid E-arkiv Mitt uppdelat på titel, arbetsuppgifter och anställningsgrad.

13.4 Uppföljning av verksamhet

Terminssamtal med samverkanskommunerna

Enligt Förvaltningsplan 2024–2025 sker uppföljning av verksamheten genom uppföljningssamtal med varje enskild samverkanskommun; samtalen genomfördes i november-december 2024 med de 21 (av 22) kommuner som anmälde sig. Alla uppgav att E-arkiv Mitt:s stöd har infriat de förväntningar som finns. I samtalen framkom även att flera fortfarande har en sårbar intern organisation i sin kommun:

13	har en väl fungerande, intern organisation kring e-arkiv som når ut till verksamheterna. Rutiner för e-arkivering finns och är kända.
4	har antingen en sårbar, intern organisation med ensamarbete och/eller saknar interna forum för att kommunicera e-arkiv med verksamheter. Visst arbete med e-arkiv kan förekomma
4	har en sårbar, intern organisation samt saknar interna forum för att kommunicera e-arkiv med verksamheter. Arbetet med e-arkiv möter motstånd eller är idag obefintligt

Avtalsuppföljning Ida infront

E-arkiv Mitt har löpande under året inbokade förvaltningsmöten med Ida infront; avtalad SLA följs.

Ida infront har den 16 januari 2025, i enlighet med leverantörsavtal samt pub-avtal, meddelat att de har genomfört en egenkontroll av sitt ledningssystem för informationssäkerhet, samt särskilt följt upp informationssäkerhetskraven i bilaga 5 till personuppgiftsbiträdesavtalen. De har även under året haft en extern granskning av att ledningssystemet uppfyller kraven i ISO 27001:2023.

Avtalsuppföljning Borlänge

En översyn av driftsavtal för år 2025 har genomförts tillsammans med Borlänge kommun, för justering av omfattning och priser. En uppföljning av att åtgärdstider följer avtalat SLA har genomförts.

Självskattning

E-arkiv Mitt upplever i sin självskattning att verksamheten lever upp till att vara en effektiv och serviceinriktad verksamhet, med rätt arbetsverktyg och metoder för att genomföra leveransprojekt. Bristen på tid att omvärldsbevaka riskerar dock att leda till en mindre kompetent verksamhet men åtgärdas genom den planerade rekryteringen av en projektledare.

13.5 Hur ser framtiden ut 2025-2027?

E-arkiv Mitt har tidigare kommunicerat behovet samt har i beslutad budget 2025 utrymme för att utöka sin bemanning med ytterligare en tjänst. Behovet finns fortsatt; verksamheten har prioriterat leveransprojekt framför övriga uppgifter, och leveransplanen är fortsatt fullbokad utan att maximal leveransförmåga i samverkanskommunerna har nåtts. En projektledare kommer därför att rekryteras under 2025.

Frågan om ett eventuellt inköp av modulen Mitt Arkiv, som ger medborgare direktåtkomst till egna handlingar via bankID, har uppkommit igen. Frågan var aktuell innan utökning av samverkan men bortprioriterades i och med arbete med ny samverkan och upphandling. Sammanställning av intresse pågår och frågan tas upp för diskussion om ett eventuellt inköp på styrgruppens första möte under 2025.

SÄTERS KOMMUN

14 Kommunens kvalitet i korthet (KKIK)

Uppgifter från Kolada / Fokus: Säter

Barn och unga

Nyckeltal	2020	2021	2022	2023	2024
Inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, lägeskommun, antal	5.8	5.3	5.1	5.0	
Kostnad förskola, kr/inskrivet barn	144 826	152 773	154 310	165 695	
Elever i åk 3 som klarat alla delar av nationella proven för ämnesproven i svenska och svenska som andraspråk, kommunala skolor, andel (%)	-	-	75	72	65
Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik, kommunala skolor, andel (%)	85.0	85.3	88.5	88.2	85.5
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	89.7	83.9	83.3	79.6	77.2
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	90.1	83.7	86.5	80.2	77.5
Elever i åk 8: Hur nöjd är du med din skola? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)			.	..	..
Elever i åk 9 med lägst betyget E i idrott och hälsa, kommunala skolor, andel (%)	98.2	89.8	91.9	88.9	87.3
Kostnad grundskola F-9, hemkommun, kr/elev	117 324	114 222	116 648	119 373	
Gymnasieelever med examen inom 4 år, kommunala skolor, andel (%)	..	..	..	..	..
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	72.0	74.3	80.7	78.9	81.7
Gymnasieelever med indraget studiestöd pga. ogiltig frånvaro, avser läsår, hemkommun, andel (%)	2.8	4.2	4.4	6.4	5.8
Kostnad gymnasieskola hemkommun, kr/elev	165 461	166 429	144 617	185 041	
Aktivitetstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek, antal/1000 inv 0-18 år	151.7	201.9	231.0	152.6	
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år	26.0	21.3	22.0	29.0	
Elever i musik- eller kulturskola, 6-15 år, andel (%)	16.3	...	-	15.7	

Stöd och omsorg

Nyckeltal	2020	2021	2022	2023	2024
Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt - förbättrad situation, andel (%)	81	75	67	..	77
Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)	71	65	69	74	91
Väntetid i antal dagar från ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd, medelvärde	14	18	19	25	18
Kostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv	4 839	5 318	4 752	4 838	
Brukarbedömning boende LSS totalt - Brukaren trivs alltid hemma, lägeskommun, andel (%)	97	94	86	94	60
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, lägeskommun, andel (%)	86	97	94	64	-
Kostnad funktionsnedsättning totalt (SoL, LSS, SFB), minus ersättning från FK enl SFB, kr/inv	7 537	7 399	7 685	7 650	
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde	76	54	86	173	62
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare med minst 2 besök dagligen möter under 14 dagar, medelvärde	16	18	17	18	18
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	94		73	76	80
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	95		98	92	90
Enhetsundersökningen, äldreomsorg - Sjuksköterskor/plats i särskilt boende, äldreomsorg, vardagar, antal (-2023)			-	-	
Enhetsundersökningen, äldreomsorg - Platser i särskilt boende/sjuksköterska, äldreomsorg, vardagar, antal			-	-	20.4
Kostnad äldreomsorg, kr/inv 80+	258 654	245 939	246 485	269 167	

SÄTERS KOMMUN

Samhälle och miljö

Nyckeltal	2020	2021	2022	2023	2024
Medborgarundersökningen - Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen, andel (%)		76.3	82.2	-	79.3
Medborgarundersökningen - Att få svar på frågor till kommunen fungerar bra, andel (%)		66.9	67.0	-	63.8
Delaktighetsindex, andel (%) av maxpoäng	60	60	64	57	
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%)	48	-	-	-	-
Elever på SFI som klarat minst två kurser, av nybörjare två år tidigare, andel (%)	..	26	..	25	
Företagsklimat Insikt - Totalt, Index	-	.	73	60	
Handläggningstid (median) från när ansökan betraktas som fullständig till beslut för bygglov för nybyggnad av en- och tvåbostadshus, antal dagar					
Insamlat kommunalt avfall totalt, kg/invånare (justerat)	627	-	531	537	
Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel (%)	15.1	34.7	39.5	44.2	
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)	34	33	27		
Nöjdhet med skötseln av kommunens utomhusmiljöer, andel (%)		68.0	68.7	-	67.3

Guide till tabeller och diagram

Färgerna rött, gult och grönt för att visa hur ett resultat ligger till jämfört med andra. För varje nyckeltal rangordnas alla kommuner/regioner efter sina resultat, och de bästa resultaten får grön färg, de sämsta får röd färg och de i mitten får gul färg. Saknas data på något nyckeltal visas det med grå färg. Tänk på att färgsättningen visar om resultatet är bra eller dåligt i jämförelse med andra.

Trend
Jämförelse
Enhetsjämförelse
Komponentdata

- *Bortfall*
Ej tillämplig
Sekretess

25%
50%
25%
Ingen data

SÄTERS KOMMUN

15 Agenda 2030 - Globala målen för hållbar utveckling

Uppgifter från Kolada / Jämföraren / Fokus: Säter

År 2015 antog FN:s medlemsländer Agenda 2030 som inrymmer de 17 Globala målen för hållbar utveckling. RKA visar här ett urval av nyckeltal som stöd för kommuners och regioners genomförande av agenda 2030.

Mål 1 Ingen fattigdom

Fattigdom omfattar fler dimensioner än den ekonomiska. Fattigdom innebär bl.a. även brist på frihet, makt, inflytande, hälsa, utbildning och fysisk säkerhet.

Nyckeltal	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Invånare, 0-19 år, med låg ekonomisk standard, andel (%)	11	13	13	13	15	14	
Invånare, 20-64 år, med låg ekonomisk standard, andel (%)	9	10	10	10	10	11	
Invånare, 65+ år, med låg ekonomisk standard, andel (%)	16	17	13	17	14	11	
Verkställda vräkningar/avhysningar som berör barn, antal barn/100 000 inv	0.0	18.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vuxna biståndsmottagare (18+ år) med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen	0.46	0.54	0.70	0.67	0.71	0.86	

Mål 2 Ingen hunger

Avskaffa hunger, uppnå tryggad livsmedelsförsörjning och förbättrad nutrition samt främja ett hållbart jordbruk

Nyckeltal	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Invånare med övervikt eller fetma, andel (%)	-	-	-	64.5	62.5		64.8
BMI lägre än 22 i särskilt boende, andel (%) (-2022)	-	-	-	-	-		

Mål 3 Hälsa och välbefinnande

Säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla i alla åldrar.

Nyckeltal	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%)				70.0	69.5		61.4
Invånare 16-84 år med gott psykiskt välbefinnande, andel (%)				87.0	86.2		83.9
Medellivslängd kvinnor, år	83.6	83.1	83.5	83.6	84.5	85.2	
Medellivslängd män, år	80.7	80.8	81.0	81.0	81.0	82.4	
Invånare 16-84 år som är fysiskt aktiva minst 150 min/vecka, andel (%)				67.0	67.7		60.7
Invånare 16-84 år som är stillasittande mer än 7 timmar per dag, andel (%)				41.0	40.2		40.3
Elever i åk 8: Hur lätt eller svårt är det att få hjälp av elevhälsan till exempel skolsköterskan? Andel som svarat "Mycket lätt" eller "Ganska lätt", (%)						42.2	42.2
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år	27.1	29.3	26.0	21.3	22.0	29.0	
Sjukpenningtalet, 16–64 år, dagar/registrerad försäkrad	13.1	12.6	11.4	10.9	11.9	12.9	13.0
Antibiotikaförsäljning, recept/1000 inv	257.3	263.3	225.6	209.2	215.9	243.3	
Fallskador bland personer 65+, 3-årsm, antal slutenvårdstillfällen /100 000 inv	2 303	2 411	2 392	2 749	2 792	3 353	

SÄTERS KOMMUN

Mål 4 God utbildning för alla

Säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla.

Nyckeltal	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Barn 1-5 år inskrivna i förskola, andel (%)	81.9	85.7	82.3	82.6	84.1	82.8	
Elever i åk 3 som klarat alla delar av nationella proven för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, hemkommun, andel (%)	71	82	-	-	74	73	66
Elever i åk 8: Känner du dig trygg i skolan? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)						85.5	85.5
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	89.5	87.2	90.1	83.7	86.5	80.2	77.5
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	70.6	70.8	72.0	74.3	80.7	78.9	81.7
Personer i kommunens aktivitetsansvar, andel (%) av inv 16-19 år		7.4	5.0	6.7	6.4	4.9	7.1
Invånare 25-64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%)	30.8	31.9	32.0	33.0	34.0	34.5	
Kursdeltagare i komvux som har avslutat med godkända betyg, i huvudmannens skolenheter, andel av de som avslutat eller avbrutit kurs under året (%)			82.8	82.0	74.9	79.1	

Mål 5 Jämställdhet

Uppnå jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt.

Nyckeltal	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Heltidsarbetande månadsavlönade, kommun, andel (%)			74	76	77	79	
Föräldrapenningdagar som tas ut av män, andel av antal dagar (%)	30.0	34.0	30.6	29.3	30.9	31.4	28.0
Tillfälliga föräldrapenningdagar (VAB) som tas ut av män, andel av antal dagar (%)	39.8	37.7	38.5	41.4	39.0	37.2	36.0
Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst, andel (%)	79.6	80.5	82.5	82.9	83.7	84.7	
Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst, 65+ år, andel (%)	83.9	83.1	83.6	82.5	85.2	87.7	
Anmälda misshandelsbrott mot kvinna, inomhus, bekant med offret, antal/ 100 000 inv	107.9	81.1	179.2	222.4	106.5	249.0	
Kvinnor på ordförandeposter i kommunen, andel (%)	11.1	11.1	11.1	11.1	22.2	22.2	22.2

Mål 6 Rent vatten och sanitet

Säkerställa tillgången till och en hållbar förvaltning av vatten och sanitet för alla.

Nyckeltal	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Vattentäkter med vattenskyddsområde, andel (%) (-2022)	46.2	61.5	41.7	33.3	-		
Sjöar med god ekologisk status, andel (%)	37.8	37.8	37.8	37.8	37.8		
Vattendrag med god ekologisk status, andel (%)	18.9	18.9	18.9	18.9	18.4		
Grundvattenförekomster med god kemisk och kvantitativ status, andel (%)	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0		

SÄTERS KOMMUN

Mål 7 Hållbar energi för alla

Säkerställa tillgång till ekonomiskt överkomlig, tillförlitlig, hållbar och modern energi för alla.

Nyckeltal	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nettoproduktion av el inom det geografiska området, MWh/inv	..	39.9	39.3	45.2	26.2		
Slutanvändning av energi totalt inom det geografiska området, MWh/inv	23	23	22	24	21		
Slutanvändning av energi totalt inom det geografiska området, MWh	256 457	253 800	244 192	265 017	241 611		
Fjärrvärmeproduktion av förnybara energikällor inom det geografiska området, andel (%)	98.3	97.8	97.9	98.3	98.2		
Elavbrott, genomsnittlig avbrottstid per kund (SAIDI), minuter/kund	108	87	155	67	64	56	

Mål 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Verka för varaktig, inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt, full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla.

Nyckeltal	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Bruttoregionprodukt, kommun (BRP), 1000 kr/invånare	203.7	211.2	209.6	234.8	309.4		
Sysselsatta invånare 20-65 år, andel (%)			84.0	85.3	85.9	86.3	
Förvärvsarbetande invånare 20-64 år, andel (%) (-2021)	84.6	85.6	84.0	85.1			
Invånare 16-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%)	6.8	6.7	7.3	5.2	5.2		
Långtidsarbetslösa i befolkningen, 25-65 år, andel (%)	1.2	1.4	1.6	2.1	2.0	1.8	1.7
Arbetsolyckor, antal/1000 sysselsatta	2	3	3	4	7		

Mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

Bygga motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering samt främja innovation.

Nyckeltal	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Tillgång till fast bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%)	57.3	65.4	65.7	73.0	75.6	78.1	
Företagsklimat Insikt - Totalt, Index	-	-	-	.	73	60	
Befolkning i kollektivtrafiknära läge, andel (%)	72.9	71.7	71.9	45.3	64.8		
Elbilsladdpunkter, totalt antal						.	.

Mål 10 Minskad ojämlikhet

Minska ojämlikheten inom och mellan länder

Nyckeltal	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Förvärvsarbetande eller studerande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år, andel (%) (-2021)	51.2	59.8	50.5	64.5			
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, lägeskommun, andel (%)	84	81	86	97	94	64	-
Valdeltagande i det valdistrikt som hade lägst andel röstande i senaste kommunvalet, andel (%)	83.6	83.6	83.6	83.6	80.7	80.7	
Utrikes födda bland förtroendevalda kommunpolitiker, andel (%)	6.0	6.0	6.0	6.0	3.8	3.8	3.8

SÄTERS KOMMUN

Mål 11 Hållbara städer och samhällen

Göra städer och bosättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara.

Nyckeltal	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Befolkningsförändring i antal invånare under senaste femårsperioden, procent	2.3	1.9	1.4	1.4	1.0	1.1	1.2
Demografisk försörjningskvot	0.90	0.93	0.93	0.96	0.98	0.99	1.00
Nytillkomna bostäder i kollektivtrafiknära läge, andel (%)	66.7	16.7	92.0	37.5	60.0		
Cykelväg i kommunen, total, meter/inv	1.7	1.7	1.8	2.2	2.1	2.3	2.4
Utsläpp till luft av kväveoxider (NOx), totalt, kg	173 601	157 543	144 805	141 552	135 303		
Utsläpp till luft av PM2.5 (partiklar <2.5 mikrom), kg	32 798	32 069	30 623	30 662	29 407		
Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%)	-		-	23	23		20
Trångboddhet i flerbostadshus, enligt norm 2, andel (%)	14.8	14.8	13.5	13.9	14.1	12.1	

Mål 12 Hållbar konsumtion och produktion

Säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster.

Nyckeltal	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Insamlat kommunalt avfall totalt, kg/invånare (justerat)	615	600	627	-	531	537	
Kommunalt avfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)	20	20	29	-	32	38	
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)	-	-	34	33	27		
Måltidssvinn, grundskola, gram/ätande							

Mål 13 Bekämpa klimatförändringarna

Vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser.

Nyckeltal	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO2-ekv/inv	5.37	5.27	4.97	4.96	4.63		
Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO2-ekv	59 778	58 446	55 521	55 710	52 139		
Fossiloberoende personbilar, andel av totalt antal bilar i det geografiska området (%)			8.7	12.6	14.8	16.1	
Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel (%)			15.1	34.7	39.5	44.2	
Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv	847.8	833.6	778.7	782.5	776.8	776.9	

Mål 14 Hav och marina resurser

Bevara och nyttja haven och de marina resurserna på ett hållbart sätt för en hållbar utveckling.

Nyckeltal	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Skyddad natur hav, andel (%)							
Havsstrandlinje påverkad av bebyggelse, andel (%)	.	.	.	.	.		

SÄTERS KOMMUN

Mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald

Skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, bekämpa ökenspridning, hejda och vrida tillbaka markförstöringen samt hejda förlusten av biologisk mångfald.

Nyckeltal	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Skyddad natur land, andel (%)	1.4	1.4	1.4	1.4	1.3	1.3	
Skyddad natur inlandsvatten, andel (%)	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	
Ekologiskt brukad åkermark, andel (%)	31.1	32.1	32.9	32.9	31.5	31.1	
Betesmark, andel (%)	0.32	0.33	0.32	0.32	0.32	0.35	0.34
Slåtteräng, andel (%)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Mål 16 Fredliga och inkluderande samhällen

Främja fredliga och inkluderande samhällen för hållbar utveckling, tillhandahålla tillgång till rättvisa för alla samt bygga upp effektiva, och inkluderande institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer.

Nyckeltal	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Valdeltagande i senaste kommunalvalet, andel (%)	87.0	87.0	87.0	87.0	86.0	86.0	86.0
Anmälda våldsbrott, antal/100 000 inv	665	505	663	890	843	809	
Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%)	..		..	24.0	25.2		27.3

Mål 17 Genomförande och globalt partnerskap

Stärka genomförandemedlen och återvitalisera det globala partnerskapet för hållbar utveckling.

Nyckeltal för mål 17 saknas i urvalet

Guide till tabeller och diagram

Färgerna rött, gult och grönt visar hur ett resultat ligger till jämfört med andra. För varje nyckeltal rangordnas alla kommuner/regioner efter sina resultat, och de kommuner/regioner med mest fördelaktiga resultat får grön färg, de kommuner/regioner med minst fördelaktiga resultat får röd färg och de i mitten får gul färg. Saknas data på något nyckeltal visas det med grå färg.

Trend - *Bortfall* — 25%
Jämförelse . *Ej tillämplig* — 50%
Enhetsjämförelse .. *Sekretess* — 25%
Komponentdata — *Ingen data*

Årsredovisning 2024

Säters kommun

2025-03-05

SÄTERS KOMMUN

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Kommunalrådet har ordet 3

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Översikt över verksamhetens utveckling 4
Den kommunala koncernen 5
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning 6
Händelser av väsentlig betydelse 8
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten 8
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning 9
Balanskravsresultat 29
Väsentliga personalförhållanden 30
Förväntad utveckling 33

RÄKENSKAPER

Resultaträkning 34
Finansieringsanalys 34
Balansräkning 35
Nothänvisningar 36
Ord och uttryck 42
Driftsredovisning 43
Investeringsredovisning 46
Nyckeltal 47
Va-verksamhet: Resultaträkning och Balansräkning 48
Va-verksamhet: Nothänvisningar 49

REVISIONSBERÄTTELSE 51

MILJÖBOKSLUT 2024 52

KOMMUNALRÅDET HAR ORDET

2024 är slut och vi kan se tillbaka på ett år då Säters kommun formligen har exploderat i utveckling och nybyggen. Detta trots att vi tillsammans har kämpat mot en krisande ekonomi och höjda kostnader. Vi har inte ställt in utan ställt om kommunens verksamhet för att klara vårt uppdrag.

I Säters kommun är den öppna arbetslösheten en av de lägsta i landet men framtida behov och krav gör att vi aldrig kan vila, vi måste fortsätta utveckla och anpassa oss.

Några glimtar över vad Säters kommun har gjort under 2024:

- Vi har tagit ett modigt beslut att nu är det dags för Kungsgårdsskolan att renoveras, rivas och bygga nytt för att få en skola som är modern och i tiden.
- Beslut om biblioteksplan och beslut om kulturmiljöprogram.
- Beslut om kretsloppsplan 2023 – 2030 miljön är viktig att satsa på. Vi har fossilfria bilar och alkolås i våra kommunala fordon.
- Höjt friskvårdsbidraget och fritt bad för våra anställda i Skönvikshallen.
- Gång- och cykeltunnel under järnvägen och riksväg 70 äntligen klar.
- Arbete med stationsområdet samt gång-och cykelstråket mot Gruvplan är klart.
- Arbete för att möjliggöra hållplatser för stråktrafik på Riksväg 70 fortsätter. Det innebär att vi kommer att få säkrare trafik för tåg, bil, gång och cykel framöver.
- Ung livsstil – en satsning som ska uppmuntra Klockarskolans elever att avstå tobak, alkohol och andra droger under högstadietiden, aktiviteter som lovverksamhet, bio och annat.
- Seniorkul har ordnats kostnadsfritt för olika grupper av äldre medborgare.
- Inomhusboule planeras tillsammans med pensionärsföreningarna i kommunen.
- Skateparken i Säter är färdig och invigdes i somras – fullt redo för spontanlek!
- Alla ungdomar mellan 15–17 år som sökt har fått sommarjobb i kommunen.
- Flera företag står redo att bygga bostäder i Säter, Skedvi och Gustafs.
- Flera satsningar på Säterdalen och Gruvplan är på gång, cykelvägar och parkering bland annat.

Kommunens arbete är för alla i kommunen, oavsett i vilken kommundel du bor.

En hel del av det en kommun gör tar lite tid att genomföra, men när det väl är klart, då blir det bra!

I allt vi gör ser vi framåt. Långsiktigheten är vår styrka. Det är så vi skapar ”Hållbara Säters kommun”.

Jag hoppas att du som invånare känner framtidstro och att du lever i en kommun som alla kan vara stolta över och tillsammans kan göra ännu bättre.

Mats Nilsson
kommunstyrelsens ordförande

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING

Kommunerna är enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) skyldiga att upprätta en årsredovisning. Årsredovisningen ska bestå av resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftsredovisning, investeringsredovisning och förvaltningsberättelse för både koncern och kommun. Rådet för kommunal redovisning (RKR) har i sin rekommendation 16 presenterat ytterligare anvisningar hur den sammanställda redovisningen skall utformas och i rekommendation 15 om den gemensamma förvaltningsberättelsens innehåll och utformning.

Koncernens resultat

Koncernens resultat för 2024 blev -17,5 mkr (2023 +15,2 mkr). Bolagskoncernen redovisar ett resultat på +2,1 mkr (2023 +6,1 mkr) och kommunen ett resultat på -19,6 mkr (2023 +9,1 mkr).

Koncernens nyckeltal

Koncernens soliditet uppgick 2024-12-31 till 33,3 % (2023 35,1 %).

Likviditeten inklusive pensionsmedelsförvaltingen uppgick till 13,9 % (2023 16,6 %). Med likviditet menas här likvida medel och pensionsmedelsförvaltningen i förhållande till externa kostnader. Kommunen och dess helägda dotterbolag samordnar likviditetshanteringen genom ett koncerngemensamt konto. Koncernkontot ger parterna möjlighet att låna pengar av varandra, vilket gör att den totala likviditetsreserven kan hållas nere. F. n. utnyttjas inte koncernkrediten som uppgår till totalt 55 mkr för hela kommunkoncernen.

Översikt över verksamhetens utveckling				**Koncern**		
	2024	**2023**	**2022**	**2021**	**2020**	**2019**
Verksamhetens intäkter	1 094 065	1 057 366	981 896	949 664	910 446	868 031
Verksamhetens kostnader	- 1 111 592	- 1 042 161	- 965 839	- 922 581	- 877 244	- 855 964
Årets resultat (inkl skatt)	- 17 527	15 205	16 056	27 083	33 202	12 067
Soliditet	33,3%	35,1%	38,8%	42,3%	40,8%	42,2%
Soliditet inklusive ansvarsförbindelse pension	21,0%	22,8%	25,0%	26,3%	24,2%	23,8%
Skuldsättningsgrad exkl ansvarsförbindelsen	66,7%	64,9%	61,2%	57,7%	59,2%	57,8%
Skuldsättningsgrad inkl ansvarsförbindelsen	79,0%	77,2%	75,0%	73,7%	75,8%	76,2%
Investeringar	124 529	191 770	190 241	124 792	120 394	177 992
Långfristiga skulder	933 162	887 397	703 935	589 132	586 799	537 607

				Kommun		
	2024	**2023**	**2022**	**2021**	**2020**	**2019**
Folkmängd	11 223	11 243	11 271	11 242	11 161	11 093
Kommunal skattesats	22,32	22,32	22,32	22,32	22,32	22,32
Verksamhetens intäkter	1 011 274	975 701	915 392	879 910	841 486	806 678
Verksamhetens kostnader	- 1 030 924	- 966 641	- 903 071	- 862 891	- 826 886	- 795 516
Årets resultat	- 19 649	9 060	12 321	17 019	14 600	11 162
Soliditet	38,6%	42,4%	47,6%	54,3%	52,4%	55,4%
Soliditet inklusive ansvarsförbindelse pension	21,8%	25,0%	28,0%	30,4%	28,1%	28,1%
Skuldsättningsgrad exkl ansvarsförbindelsen	61,4%	57,6%	52,4%	45,7%	47,6%	44,6%
Skuldsättningsgrad inkl ansvarsförbindelsen	78,2%	75,0%	72,0%	69,6%	71,9%	71,9%
Investeringar	121 563	140 587	155 675	84 380	90 505	57 288
Långfristiga skulder	556 452	494 434	362 231	250 726	262 218	208 969

DEN KOMMUNALA KONCERNEN

Kommunkoncernens omfattning

Koncernen Säters kommun omfattas vid utgången av 2024 av kommunens förvaltning och en helägd bolagskoncern; Säterbostäder AB och dess dotterbolag Säters kommuns Fastighets AB.

Säterbostäder AB, org. nr 556515-8713, har till föremål för sin verksamhet att inom Säters kommun förvärva, avyttra, äga och förvalta fastigheter och tomträtter, samt bygga bostäder, lokaler, kollektiva anordningar, samt därmed förenlig verksamhet. Kommunen äger hela aktiekapitalet om 19 mkr i Säterbostäder AB. Kommunen har borgensåtagande för bolagets lån med 358,7 mkr.

Säters Kommuns Fastighets AB, org. nr 556401-4933, är ett av Säterbostäder AB helägt dotterbolag som till föremål för sin verksamhet har att inom Säters kommun uppföra, sälja, och förvalta lokaler för vård, undervisning, kontor och småindustri och därmed förenlig verksamhet. Kommunen har ett borgensåtagande för detta bolags lån med 2,4 mkr.

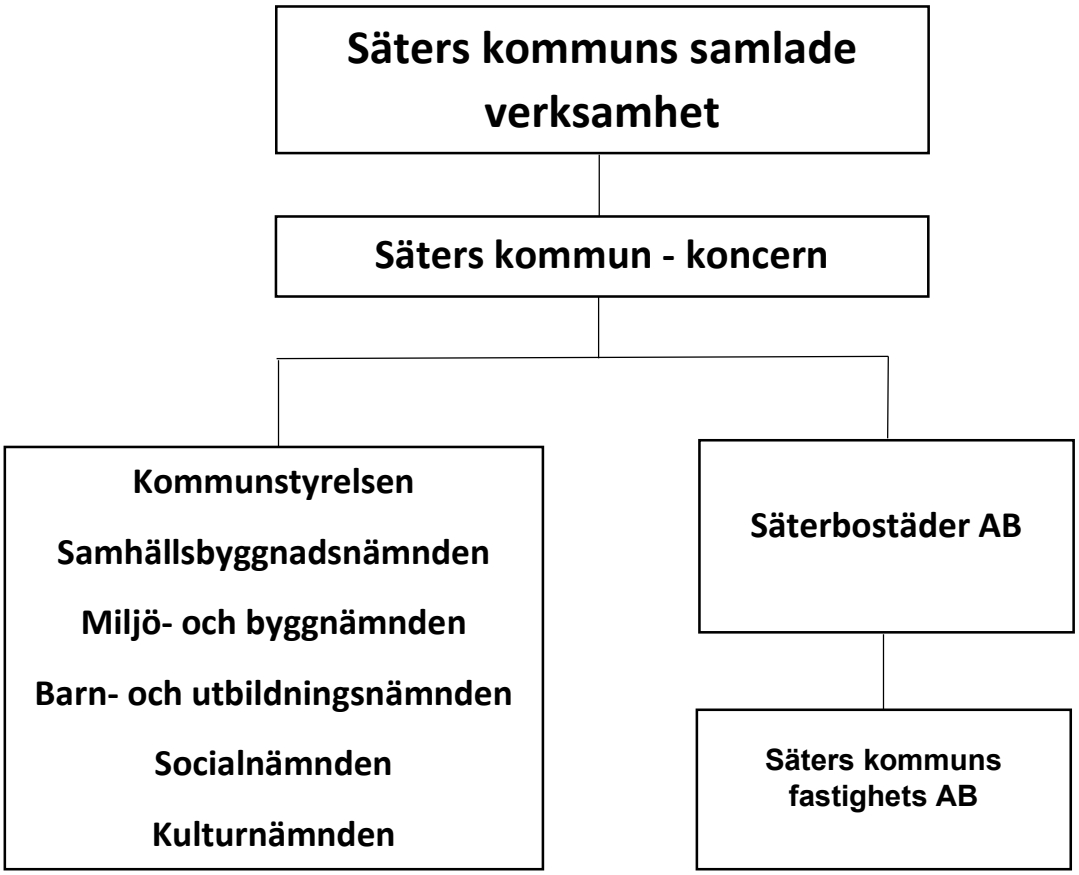

VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING

Befolkningsutveckling

Befolkningsutvecklingen i Säters kommun har varit positiv från 2015 till 2017 och har därefter stagnerat under 2018 och 2019 då tillgången på lediga bostäder varit begränsad. Befolkningsutvecklingen tog sedan fart och ökade under 2020 med 68 personer och fortsatte öka under åren 2021 till 2022 med 81 personer år 2021 och 29 personer år 2022. Säters befolkning minskade däremot under 2023 med 28 personer till 11 243 invånare. Under 2024 minskade befolkningen med 20 personer till 11 223 invånare per den 31 december 2024.

Upplysningar om finansiella risker och riskhantering

Den av fullmäktige beslutade finansieringspolicyn innehåller riktlinjer för riskmandat och kapitalbindningstider för finansieringsverksamheten inom kommunen. I riktlinjer och placeringsreglementet för Säters kommuns pensionsfond anges vilka placeringsmöjligheter som är möjliga och hur besluten samt uppföljning ska utföras.

Kommunen och den kommunala koncernen är exponerad för framför allt följande finansiella risker: ränterisk och finansieringsrisk samt kredit- och likviditetsrisk/marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar.

Ränte- och finansieringsrisk
Per den 31 december 2024 uppgick den kommunala koncernens räntebärande skulder till 902 (852) mkr, medan de räntebärande finansiella tillgångarna ämnade för att finansiera del av pensionsförpliktelsen uppgick till 116 (128) mkr. Den kommunala koncernens nettoskuld exkl pensionsförpliktelsen uppgick per balansdagen till 786 (724) mkr. Nettoskulden har ökat jämfört med föregående år främst med anledning av ökad upplåning under året.

Kommunens räntebärande skulder uppgick till 540 (475) mkr per den 31 december 2024, medan kommunens räntebärande finansiella tillgångar ämnade för att finansiera del av pensionsförpliktelsen vid samma tidpunkt uppgick till 116 (128) mkr. För kommunen uppgick nettoskulden per 31 december 2024 exklusive pensionsförpliktelsen till 424 (347) mkr.

Upplåningen inom den kommunala koncernen löper med både fast och rörlig ränta.

Kommunens finansieringspolicy anger att räntebindningstiden ska spridas så att maximalt 70 % av belåningen får ha rörliga räntor och maximalt 60 % av belåningen får ha bundna räntor. Kapitalbindningstiden sprids så att maximalt 40 % av belåningarnas bindningstid ligger på årsintervaller upp till 5 år. Därefter maximalt 40 % på intervallet 6–10 år.

Säterbostäder AB hanterar finansiell risk genom efterlevnad av egen finanspolicy och belåningsgrad. Nuvarande lån har merparten fast ränta och bindningstid på 3–8 år. Affärsrisk hanteras genom bedömning av vakansgradens utveckling och den materiella risken hanteras genom stabil planering av fastighetsunderhåll.

Kredit- och likviditetsrisk/Marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar
Kommunen har 81 mkr placerat i räntebärande papper utgivna av svenska staten. Placeringarna följer kommunens riktlinjer och placeringsreglemente.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
Omvärldsrisk			
Befolkning	Risk för ej uppnådda mål för befolkningsökning kommande år. Minskade intäkter från skatter och statsbidrag.	Kommunala koncernen	Översyn av bostadsutveckling. Samordning inom koncernen.
Verksamhetsrisk			
Personal	Oförmåga att upprätthålla planerad bemanning. Kompetensbrist. Negativa effekter på kvalitet och personal.	Kommunala koncernen	Kompetensförsörjningsplan
Finansiell risk			
Ränterisk	Hög skuldsättning ger betydande kostnadseffekter vid ökad räntenivå.	Kommunala koncernen	Finansieringspolicy som anger andel rörliga respektive bunda räntor samt kapitalbindningstider.
Hög belåning	Stora investeringsbehov i egen regi ger en hög belåning som bergränsas av lånetak.	Kommunala koncernen	Fastighets- och investerings-utredning

	Pensionsförpliktelse kommun	**2024**	**2023**
	Total förpliktelse i balansräkningen		
a)	Avsättning inklusive särskild löneskatt	14 214	13 085
b)	Ansvarsförbindelse inklusive särskild löneskatt	208 290	204 374
	Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	57 427	46 025
	Summa pensionsförpliktelse (inkl försäkring)	279 931	263 484
	Förvaltade pensionsmedel-Marknadsvärde		
	Totalt pensionsförsäkringskapital	75 397	58 478
a)	Varav överskottsmedel	1 337	625
	Finansiella placeringar (egna förvaltade pensionsmedel)	115 834	127 869
	Summa förvaltade pensionsmedel	191 231	186 347
	Finansiering		
	Återlånade medel	88 700	77 137
	Konsolideringsgrad	68%	71%

Upplysning avseende egna förvaltade pensionsmedel

Under året har inga av de ingående placeringarna i statliga obligationer förfallit. Per 31 december 2024 är 81 mkr placerade i statliga obligationer och 34 mkr finns på ett likvidkonto där belopp har varit placerat på ett fastränteкonto under delar av året. Årlig avkastning på pensionsmedel uppgår till +3,2 mkr. Marknadsvärde på kvarvarande placeringar har under 2024 haft en negativ värdeförändring på -1,2 mkr. Årlig avkastning inklusive värdeförändring på pensionsmedel uppgår till +2,0 mkr. Avkastning och förfallna placeringar går till ett bankkonto kopplat till detta. Från detta konto planeras uttag av ett årligt beslutat belopp ut som ska täcka kring hälften av kostnaden för pensioner intjänade före 1998. Beslut om uttag tas i samband med årsbokslut. Uttag budgeterades med 9,4 mkr för året och ett uttag av pensionsmedel föreslås med 15,2 mkr.

Upplysning avseende vilka förpliktelser som har tryggats genom pensionsförsäkring

Efterlevandeskydd för alla samt förmånsbestämd pension för löner över 7,5 basbelopp, har tryggats via pensionsförsäkring.

HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE

År 2024 har präglats av fortsatt stor osäkerhet med anledning av omvärldsfaktorer med kraftiga kostnadsökningar, höga pensionskostnader, löneökningar, ränteutvecklingen mm som medfört utmaningar för kommunens ekonomi. Kommunen har också stora investeringsbehov med ökad upplåning. Kommunen budgeterade ett underskott för året på -18,8 mkr där disponering av RUR samt uttag av pensionsmedel planerades för att uppnå ett nollresultat.

Under 2023 och 2024 har stort fokus varit på en ekonomi i balans. Totala åtgärder under föregående år uppgick till drygt 23 mkr. Vid första budgetuppföljningen i mars 2024 befarandes kommunen göra ett underskott i driften på ca 13 mkr för året. Nämnder/styrelser med prognostiserade underskott för helår 2024 ålades att ta fram åtgärdsplaner för budget i balans 2024. Totala åtgärder under året uppgick till drygt 6 mkr.

Samtliga verksamheter inom kommunen påverkades av pandemin där verksamheterna tvingades till många anpassningar. Pandemin resulterade i att också utveckla verksamheterna då krav ställts på både verksamhet och medarbetare att snabbt kunna ställa om utifrån rådande förutsättningar. Den omställning som gjordes till digitala möten har i viss mån fortsatt där vissa typer av möten fortsatt sker digitalt. Arbete med digitalisering pågår för att fortsätta effektivisera och automatisera olika processer.

STYRNING OCH UPPFÖLJNING AV DEN KOMMUNALA VERKSAMHETEN

Målarbetet i kommunen innebär att kommunfullmäktige fastställer vision och strategiska mål för en mandatperiod. Kommunstyrelse och övriga nämnder anpassar de strategiska målen till sin egen verksamhet och målen bryts ner till verksamhetsmål och aktivitetsplaner.

Målen följs upp och rapporteras upp till kommunstyrelse och kommunfullmäktige till delårsbokslut och årsbokslut.

Budgetprocessen startar hösten två år innan verksamhetsåret med att förutsättningar och preliminära ramar tas fram i ett budgetdirektiv som sedan fastställs i kommunfullmäktige i november två år innan verksamhetsåret tillsammans med förutsättningar för investeringsbudget. Våren året innan verksamhetsåret tas nya skatteprognoser fram och nämnderna arbetar fram sina behovskalkyler tillsammans med investeringsbehov för kommande 3 år som sedan bearbetas i en budgetberedning som lämnar ett budgetförslag. Budgetförslaget går sedan till beslut av kommunfullmäktige i juni.

Under hösten omarbetas budgeten utifrån nya kända förutsättningar som resulterar i en reviderad budget som beslutas i kommunfullmäktige i november året innan verksamhetsåret. Nämnderna beslutar sedan om fördelning av sin ramanslagna budget till sina verksamheter.

Uppföljning av budgeten med en årsprognos sker mars, april, maj, augusti, september, oktober och november. Delårsbokslut tas fram per augusti och helårsbokslut per december.

Ett ägardirektiv finns mellan Säters kommun och Säterbostäder AB som anger ägaridén, verksamhetens inriktning, ekonomiska mål, klimat- och miljömål, sociala mål, samordningsfrågor, informationsskyldighet och att Säterbostäder AB ska ingå i kommunens krisorganisation.

Kommunens verksamheter

Kommunen ansvarar för en stor del av samhällsservicen. Det är till exempel barnomsorg, förskola/skola, äldreomsorg, och socialtjänst. Kommunen ansvarar även för trafik, renhållning, vatten och avlopp. Säters kommun har både lagstyrd verksamhet och verksamhet som är frivillig.

Kommunens verksamhet är indelad i olika områden. Varje område har en nämnd som ansvarar för den löpande verksamheten.

Kommunfullmäktige beslutar hur resurserna ska fördelas och hur arbetsuppgifterna ska hanteras. Kommunallagen, förvaltningslagen och lagarna om offentlighet och sekretess styr arbetet med ärenden, beslut och övrig administration. Kommunen har verksamheter som enligt lagen måste erbjudas till kommuninvånarna. Det är till exempel:

- förskola och utbildning
- socialtjänst, inklusive individ- och familjeomsorg
- omsorg om äldre och funktionshindrade
- stadsplanering och byggfrågor
- hälso- och miljöskydd
- renhållning och avfallshantering
- vatten och avlopp
- bibliotek
- krisberedskap

Kommunen har också många verksamheter som inte är lagstadgade men som ger service till invånarna och bidrar till att skapa en attraktiv kommun där det är bra att bo, exempelvis:

- stöd till fritids-, förenings- och friluftsverksamhet
- utveckling av näringslivet
- kultur och evenemang

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH EKONOMISK STÄLLNING

Enligt kommunallagen (2017:725) ska kommunen ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. I samband med fastställande av strategisk plan med ekonomiska ramar beslutar kommunfullmäktige om finansiella och verksamhetsmässiga mål som ska leda mot en god ekonomisk hushållning i verksamheten. De mål som fastställs i den strategiska planen följs upp i delårsrapport och årsredovisning. God ekonomisk hushållning råder när de verksamhetsinriktade målen uppnås samtidigt som de finansiella målen är uppfyllda.

Bedömning av god ekonomisk hushållning

Den sammantagna bedömningen är att Säters kommun uppnår en god ekonomisk hushållning för 2024 även om det har varit ett tufft år för kommunen med stora utmaningar. De långsiktiga finansiella målen uppnås inte för det enskilda året vilket var planerat med anledning av det ekonomiska läget med kraftigt ökande kostnader. Budget för året för de finansiella målen uppnås.

De nya strategiska målen för 2024-2027 med dess inriktningar beskriver Säters kommuns mål för de kommande fyra åren. Måluppföljning för de nya målen och inriktningarna har precis påbörjats och bedömningen är att kommunen följer planen och är på väg åt rätt håll. Bedömning av måluppfyllelse för de strategiska målen är således positiv.

Den sammantagna bedömningen för kommunkoncernen är att god ekonomisk hushållning för 2024 uppnås. Bolagskoncernen uppnår målen för året.

RUR (Resultatutjämningsreserv)
Säters kommun har en resultatjämningsreserv vars syfte är att utjämna normala svängningar i skatteunderlaget över konjunkturcykeln för att skapa större stabilitet för verksamheterna. Medel har kunnat avsättas till resultatutjämningsreserven vid goda resultat och reserven kan också användas när kommunen i en balanskravsutredning uppvisar ett negativt resultat som beror på en svag utveckling av skatteunderlaget. Villkor för resultatutjämningsreserven finns som har beslutats av kommunfullmäktige. Under 2023 beslutade riksdagen att resultatutjämningsreserven, RUR, ska avvecklas och ersättas med resultatreserven, RER. Ingen avsättning till RUR får ske från och med 1 januari 2024 men disponering från RUR får göras fram till utgången av 2033.

Negativt balanskravsresultat
Kommuner som vill ta hänsyn till andra bedömningar som man anser vara förenliga med god ekonomisk hushållning får hantera dessa inom ramen för kommunallagens regler för synnerliga skäl (prop. 1996/97:52 s. 38 och 94). Sådana eventuella justeringar får emellertid hanteras på raderna efter balanskravsresultatet. Det handlar då om fall där ett frångående är mycket väl motiverat och där det grundläggande kravet i 11 kap. 1 § kommunallagen om god ekonomisk hushållning har beaktats.

Uppföljning av finansiella mål

Finansiella mål för kommunen

Säters kommun har i beslut om budget för 2024 i Kommunfullmäktige 2023-06-15 fastställt Kommunens finansiella mål för resultat, investeringsnivåer/självfinansieringsgrad och skuldsättning samt mål för pensionsförvaltningen för hur mycket av kommunens pensionsmedel som skall tillskjutas 2024. De finansiella målen reviderades i Kommunfullmäktiges beslut om reviderad budget 2023-11-30.

Resultatmål
Resultatmålet är lagt på det justerade resultatet, där hänsyn tagits till såväl avkastning som tillskott från kommunens pensionsmedelsförvaltning. Målet över tid har varit att resultatet skall överstiga 2 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. En översyn av resultatmålet har genomförts och kommunen kommer att behöva öka resultatmålet till minst 3% i genomsnitt av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning för att kommunen skall kunna hantera ökade behov av investeringar de kommande åren och det ökade lånebehovet. Med fokus på långsiktighet så kommer beräkning och analys att göras för kommande tioårsperiod.

Plusresultatet är inte en vinst utan ett överskottsmål, som bl. a skall täcka:
- Inflationssäkring av eget kapital. Vid ett nollresultat minskar det egna kapitalet i reala värden med kostnaden för inflationen
- Finansiellt sparande för framtida behov som investeringar, och pensionsåtaganden
- Marginaler för osäkerheter i intäkter och kostnader

I samband med budget och framtagning av budgetdirektiv tas årliga resultatmål fram, vilka kan variera med anledning av omvärldsfaktorer och kommunens satsningar/fokusområden.

Inför budgetarbete för 2024 påverkades kommunen starkt av omvärldsfaktorer med kostnadsökningar, höga pensionskostnader, löneökningar, kraftigt ökade räntekostnader genom ökad upplåning med ökade räntenivåer mm. Kommunens förväntade intäkter beräknades bli lägre än kommunens totala kostnader för 2024 varvid ett underskott budgeterades på -18,8 mkr för årets resultat. På grund av det ansträngda ekonomiska läget har arbetet med effektiviseringar och besparingsåtgärder som påbörjades under 2023 fortsatt under 2024.

För budget 2024 bedömdes att resultatmålet på minst 3% inte skulle kunna uppnås och budgeterat justerat resultat sattes till 0 mkr viket innebär 0 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, där disponering av resultatutjämningsreserv (RUR) beräknades göras med 10,4 mkr samt uttag av pensionsmedel med 9,4 mkr. Slutligt beslut vad gäller RUR och pensionsmedel tas i samband med beslut om årsredovisning för 2024. Totalt belopp att disponera från RUR uppgår till 10,4 mkr.

Årets resultat:
Utfall för årets resultat 2024 för kommunen uppgick till -19,6 mkr (2023 +9,1 mkr), vilket är 0,9 mkr sämre än det budgeterade resultatet på -18,8 mkr. Resultatet uppvisar en minskning av det egna kapitalet med -19,6 mkr.

Resultatmål - Justerat resultat:
Årets resultat justeras för avkastning och tillskott från pensionsförvaltningen samt VA-enhetens resultat av- och tillräknas. Justerat resultat uppgår till nollresultat, dvs 0,0 mkr (2023 17,7 mkr) och utgör således 0 % av skatteintäkter och generella bidrag vilket är i enlighet med budget på 0 mkr (0%). Justering görs med -2,0 mkr för den positiva avkastningen på pensionsförvaltningen och med -4,0 mkr för VA-enhetens positiva resultat. I budget för 2024 planerades disponering av RUR med 10,4 mkr samt uttag av pensionsmedel med 9,4 mkr för att kunna uppnå ett nollresultat. Disponering av RUR kan göras för 2024 genom att kommunen redovisar ett negativt resultat. Utöver förslag av disponering av RUR föreslås uttag från pensionsförvaltningen med 15,2 mkr för 2024 för att kunna uppnå ett justerat resultat i enlighet med budget.

Måluppfyllelse: Resultatmålet för året uppfylldes.

Tabell kommunens resultatmål – justerat resultat

Justerat resultat	**Utfall 2023**	**Budget 2024**	**Utfall 2024**
Årets resultat	9 060	-18 795	-19 649
VA-enhetens resultat	-543	0	-4 017
Avdrag/tillägg avkastning pensionsförvaltning	-4 831	-1 050	-1 965
Tillskott från pensionsförvaltning	14 000	9 409	15 195
Justerat resultat	**17 686**	**-10 436**	**-10 436**
Resultatmål i %	2,2%	-1,3%	-1,3%
Avsättning till/disponering av RUR	0	10 436	10 436
Justerat resultat inklusive avsättning till RUR	**17 686**	**0**	**0**
Resultatmål i %	2,2%	0,0%	0,0%
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	804 388	824 357	827 146

Investeringar och självfinansieringsgrad

Investeringsbehovet är fortsatt stort. Standarden på flera av kommunens fastigheter behöver generellt höjas. Anläggningar för vatten och avlopp behöver byggas om och förbättras. Användningen av IT inom skola och administration kräver löpande investeringar. Utöver detta finns även beslutade åtgärder som sker i samarbete med Trafikverket.

För att inte kostnaderna för investeringar ska ta alltför stort utrymme av den kommunala kakan behöver investeringsnivåerna anpassas i storlek och tid. Över en fyraårsperiod, tre föregående år plus beräkningsår, ska minst 60 % av investeringarna vara självfinansierade. Med självfinansiering menas det likvida utrymme som skapas av kommunens resultat och nivån för avskrivningar. Undantag från självfinansieringsgraden kan beslutas av kommunfullmäktige för enskilda objekt.

Investeringsramar:
Det är svårt att nå 100% upparbetningsgrad genom att kommunen inte kan påverka samtliga faktorer kopplat till upparbetningsgrad. En rimlig upparbetningsgrad baserad på historiska fakta ligger kring ca 70%-80%. Många projekt sträcker sig även över flera år vilket gör att det ibland är svårt att bedöma exakt hur mycket av projektet som belastar respektive år. From 2023 har tillägg till investeringsbudget gjorts med en beräknad upparbetningsgrad. För 2024 är beräknad upparbetningsgrad 60%.

Årets beslutade investeringsbudget ligger på 110,4 mkr per KF 2023-11-30. Till detta tillkommer beslut av överförda investeringsmedel från 2023 med 71,8 mkr. Total budget 2024 inklusive överförda medel uppgår till 182,2 mkr med en beräknad upparbetningsgrad på 60 % som innebär investeringar på 109,3 mkr.

Utfallet av totala investeringar för året uppgår till 121,4 mkr med en upparbetningsgrad på 67% av årsbudget, vilket är 60,8 mkr lägre än budget.

Självfinansieringsgrad:
Målet för självfinansieringsgraden är att minst 60 % av investeringarna skall vara självfinansierade med beräkning per år och över en 4 års period. I budget för 2024 gjordes bedömningen att det långsiktiga målet för självfinansieringsgrad på 60% över en 4-årsperiod inte skulle kunna uppnås år 2024. Målet för självfinansieringsgrad för 2024 beräknades uppgå till 40% över en 4 års period. Beräkning av målet är baserat på en upparbetningsgrad på 60% av totala investeringar för 2024.

Självfinansieringsgraden över en fyraårs-period uppgår till 40 %.

Måluppfyllelse: Kommunens mål för investeringsnivåer och självfinansieringsgrad uppnåddes.

Skuldsättning

Säters kommun har en jämförelsevis låg skuldsättningsnivå. Det har även kommunens bostadsbolag Säterbostäder AB. Både kommunen och bostadsbolaget står dock inför stora investeringar som kräver ökad upplåning och skuldsättningen behöver styras. I riktlinjer för god ekonomisk hushållning har därför ett skuldsättningstak införts för kommunkoncernen.

Nytt mål för skuldsättning har beslutats från år 2023 som utgörs av att ett lånetak införs, vilket innebär att beräkning görs av den faktiska skuldsättningen inom kommunkoncernen i förhållande till kommunens invånare. Beräkningen görs på kommunkoncernens totala låneskulder per invånare i stället för på nettoskuldsättningen såsom tidigare.

Långsiktigt mål för kommunkoncernens totala lånetak är 90 000 kronor per invånare.

Under året har nyupplåning gjorts med 65 mkr och kommunens långfristiga lån uppgår till 540 mkr per 2024-12-31. Säterbostäder AB har under 2024 minskat upplåningen med 15,7 mkr och långfristiga lån för bolagskoncernen uppgår till 361,1 mkr vid årets slut. Koncernens totala upplåning uppgår till 902,1 mkr, vilket är en ökning med 50,3 mkr för koncernen jämfört föregående år.

Total fastställd låneram av Kommunfullmäktige för Säters kommun och för kommunens bolag uppgår till 975,5 mkr för 2024 och innebär ett lånetak på 86 000 kr per invånare.

Utfall 2024 för kommunkoncernen uppgår till 80 381 kr per invånare.

Måluppfyllelse: Målet för kommunkoncernens skuldsättning uppfylldes.

Pensionsförvaltning

Vid försäljningen av Säters energiverk avsattes 70 mkr till kapitalförvaltning för framtida pensionskostnader. 1998 placerades dessa medel i aktiv kapitalförvaltning hos två förvaltare. I det reglemente som reglerar hur förvaltarna får placera kapitalet har angetts att huvuddelen skall vara placerat i räntebärande värdepapper. Aktiemarknadens svängningar har påverkat kapitalets utveckling. När kursutvecklingen har varit god har avkastningen bidragit till att förbättra kommunens kapital. Vid nedgången i börsen sjunker värdet. För att motverka svängningar i kapitalets värde, är kapitalet placerat i Statliga realränteobligationer samt övriga räntebärande värdepapper. Detta ger en långsammare, men mer stabil värdeökning.

Kommunen skall för varje år ta ett beslut om hur mycket av kommunens pensionsmedel som skall utnyttjas för pensionsutbetalningar. Fonderingen av pensionsmedel, och utnyttjandet av de fonderade medlen kan utgöra grund för att frångå kravet på balans i budget och bokslut. Budgeten kan underbalanseras med det belopp som används ur fonden. Om resultatmålet uppfylls kan också val göras att inte uttag av medel görs för året.

I beslut om budget för 2024 är uttag från pensionsmedelsförvaltningen 9,4 mkr. För 2024 föreslås uttag av pensionsmedel med 15,2 mkr. Slutligt uttag för året beslutas i samband med årsbokslut.

Ekonomiska mål Säterbostäder AB enligt ägardirektiv

Säterbostäder AB redovisar 2024 ett positivt resultat på 2,7 mkr (6,0 mkr). Bolagets direktavkastning uppgår till 6,5 % (5,2 %), där målet är lägst 3,5 %. Soliditeten uppgår till 21,0 % (19,8 %), där målet är minst 20 %. Säters kommuns Fastighets AB redovisar ett negativt resultat på -0,5 mkr (0,1 mkr) med en soliditet på 68,6 % (71,6 %). Bolagskoncernen redovisar sammantaget ett positivt resultat på 2,1 mkr (6,1 mkr) med en soliditet på totalt 21,9 % (20,8 %).

Måluppföljning: Bolagskoncernen redovisar ett positivt resultat för året som överstiger budget för året. Utfall för soliditeten för bolagskoncernen är bättre än målet på 20% och målet uppnås för året. Målet för direktavkastning uppnås, där utfallet är högre än målet på 3,5% samt också högre än föregående år.

Uppföljning av verksamhetsmål

Vision och strategiska mål

Säters kommuns vision beskriver ett framtida önskat tillstånd: Så här är det i Säters kommun. Visionen är vägledande i all verksamhet. Visionen inspirerar och motiverar till att bygga och utveckla det Säter vi vill ha. Den ger utrymme för kreativitet och mod.

Vision - Säter är en välkomnande kommun:

- Vi bygger framtiden genom engagemang och samarbete
- Vi skapar framtidstro och livskvalitet
- Vi strävar mot ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart samhälle

Strategiska mål:

- Rikare liv
- Hållbar framtid
- Omsorgsfull boendeutveckling
- Serviceorienterad organisation

De strategiska målen med dess inriktningar beskriver Säters kommuns mål för de kommande fyra åren (mandatperioden). De uttrycker kommunfullmäktiges väg för att Säters kommuns verksamhet under mandatperioden ska gå mot att nå innebörden av visionen.

De strategiska målen utgörs av en rubrik, och ett antal inriktningar. Inriktningarna styr nämndernas och kommunens bolags arbete. Nämnderna konkretiserar de strategiska målens inriktningar i sina nämndmål. Nämndmålen sammanställs i nämndplaner. Bolaget konkretiserar de strategiska målen i sin plan.

Uppföljning sker i enlighet med Kommunfullmäktiges dokument ”Ekonomi- och målstyrning”.

Bild över målkedjan inom kommunen:

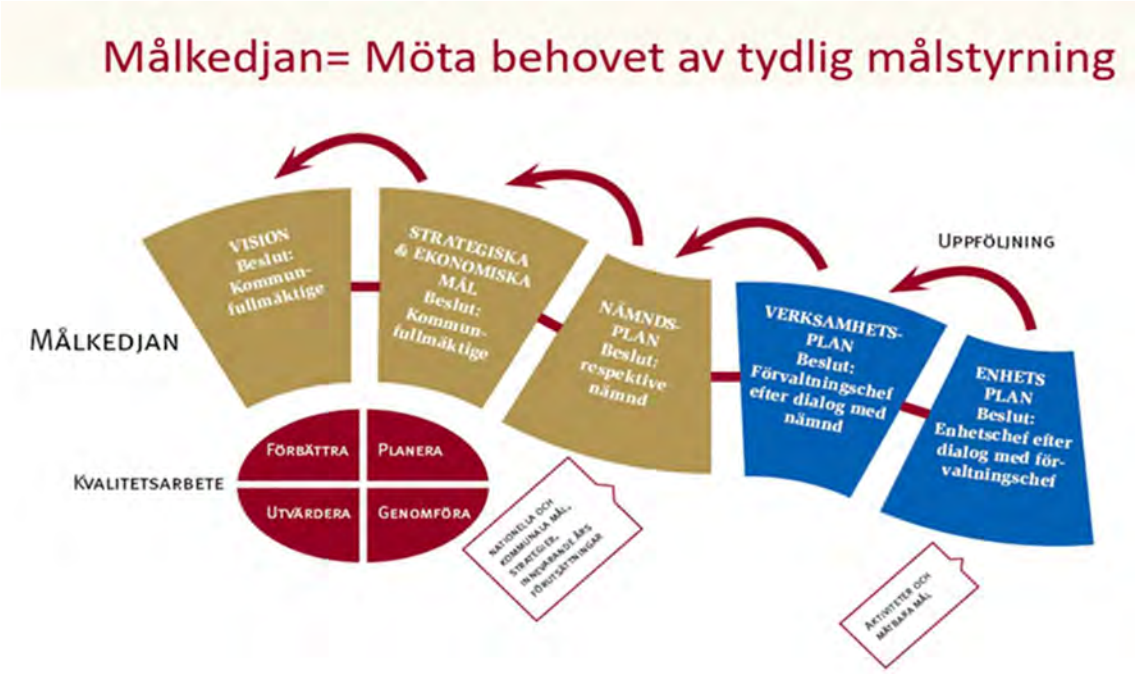

Strategiska mål 2024-2027 med inriktningar

Rikare liv

Inriktning 1. Alla invånare i Säters kommun ska ha förutsättningar för att göra val inför framtiden baserat på förmågor och intressen.

Inriktning 2. De unga årens upplevelser och lärande ska öka barn och ungas förmåga och motivation att delta i samhällslivet och den demokratiska processen.

Inriktning 3. Alla invånare i Säters kommun ska ha en egen försörjning, ett liv med god hälsa och framtidstro.

Inriktning 4. Alla invånare i Säters kommun ska ha tillgång till en rik fritid med rekreation och social gemenskap.

Inriktning 5. Fler ska kunna ta del av organiserade och spontana aktiviteter och fritidssysselsättningar

Hållbar framtid

Inriktning 1. De globala, nationella och regionala hållbarhetsmålen ska ligga till grund för Säters kommuns ansvarsfulla och strategiska hållbarhetsarbete.

Inriktning 2. Säters kommun ska öka kunskap, förmåga och motivation till ett socialt, ekonomiskt och miljömedvetet förhållningssätt.

Inriktning 3. Det ska vara enkelt och möjligt att åka kollektivt till och från skolor, arbeten, vård och fritidsaktiviteter.

Omsorgsfull boendeutveckling

Inriktning 1. I Säters kommun ska det vara möjligt att bo i attraktiva miljöer som är hälsofrämjande och som passar den egna levnadssituationen.

Inriktning 2. I planering och byggnation ska hållbarhet vara prioriterad.

Inriktning 3. Det ska vara tryggt att bo och leva i Säters kommun. Människor ska kunna skapa och upprätthålla goda sociala relationer och kunna leva rika liv.

Serviceorienterad organisation

Inriktning 1. Säters kommun ska vara anpassad till vad som krävs för att nå globala, nationella, regionala och kommunala strategiska mål.

Inriktning 2. Verksamheten ska vara av hög kvalitet, professionell samt ha god förmåga att möta företag och medborgare och skapa förtroende för verksamheten.

Inriktning 3. I Säters kommun ska det vara möjligt att etablera, bedriva och utveckla många sorters företagande.

Inriktning 4. Säters kommun ska arbeta gemensamt med näringslivet för goda kommunikationer, kompetens och andra förutsättningar för ett framgångsrikt företagande.

Avstämning av strategiska mål

Vid avstämning av de strategiska målen för året görs en bedömning av måluppfyllelse där fem olika nivåer kan väljas och visas som små cirklar med olika färger.

- Grön - Helt uppfyllt (helt ifylld)
- Grön - I hög grad uppfyllt (delvis ifylld)
- Gul - Delvis uppfyllt
- Röd - Ej Uppnått
- Utan färg - Ej utvärderad

Bedömning görs också av trend med val av ökad, oförändrad eller minskad trend.

En lägesbild av Säter

Befolkningen i Säter var 11 223 per sista december 2024. Det är 20 personer mindre än december 2023. Det är både negativt födelsenetto och negativt flyttnetto.

Andelen barn och unga ligger fortsatt på ca 22%, medan andelen 65+ ligger på ca 28%. I Säter sjunker andelen i arbetsför ålder, 20–64 år. (Se grafen nedan) mycket snabbare än i riket. Brytpunkten skedde för ungefär femton år sedan.

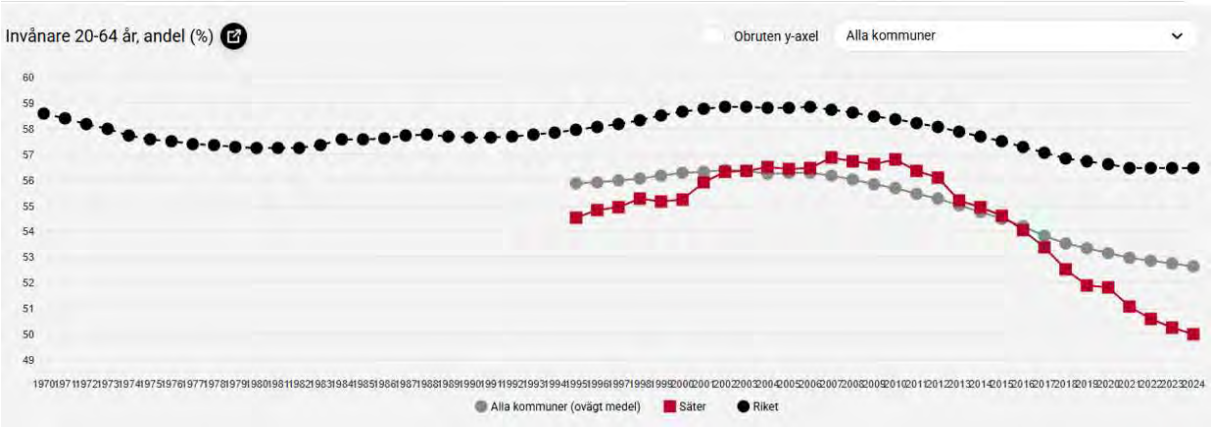

Försörjningskvoten i Säter var 0.99 under 2023 och ökade till 1,00 under 2024. Det betyder att alla som arbetar försörjer två personer med sitt arbete. Försörjningskvoten höjs i takt med att det blir färre i arbetsför ålder i befolkningen.

Visionen och BRP +

Säters vision är följande:

- Vi bygger framtiden genom engagemang och samarbete
- Vi skapar framtidstro och livskvalitet
- Vi strävar mot ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart samhälle

BRP+ är ett sätt att stämma av i vilken riktning utvecklingen går. Det är ett breddat mått på hållbar utveckling och livskvalitet i svenska regioner som Tillväxtverket och Reglab har utvecklat.

Värdet av de ekonomiska aktiviteterna i samhället mäts traditionellt med hjälp av BNP och den regionala varianten av detta mått - BRP (bruttoregionprodukten). BNP/BRP säger dock inget om värdet av produktionen har lett till ökad livskvalitet för medborgarna.

BNP/BRP säger heller inget om produktionen skett på ett sådant sätt att vi inte äventyrar kommande generationers möjlighet till välfärd. Därför har Tillväxtverket och Reglab tagit fram BRP+, ett system som på ett sammanhållet sätt mäter regional utveckling ekonomiskt, miljömässigt och socialt.

BRP+ omfattar totalt 15 mätområden, så kallade teman, varav 12 teman är kopplade till livskvalitet och tre indikerar ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet.

Säter har beslutat använda BRP+ som det presenteras i Kolada (Kommun- och landstingsdatabasen), framför allt i två format: Spindeldiagrammet och delaktighetsindex. (Kommunstyrelsens nämndplan, s. 5-6, KS2023/0361).

Jämförelse med andra kommuner:
Nedan finns spindeldiagrammen som visar Säter, Gagnef, Hedemora, Borlänge och Falun.

Säter BRP+

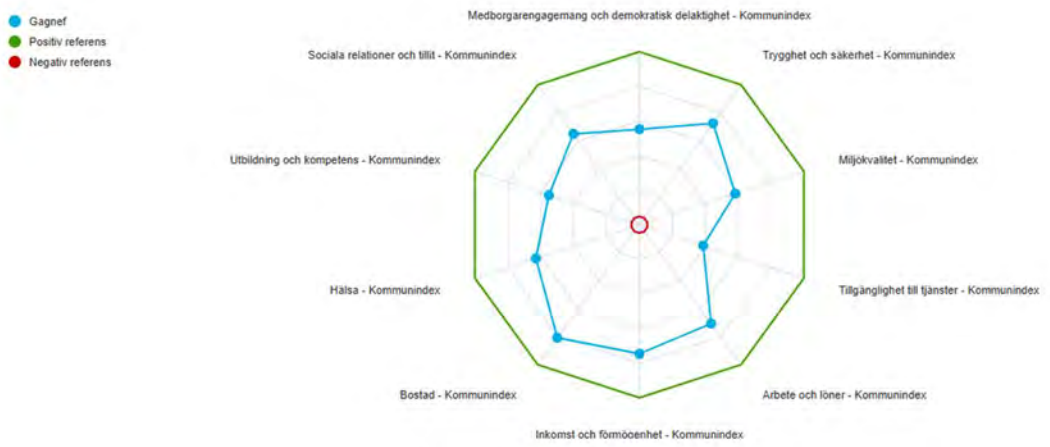

Gagnef BRP+

Hedemora BRP+

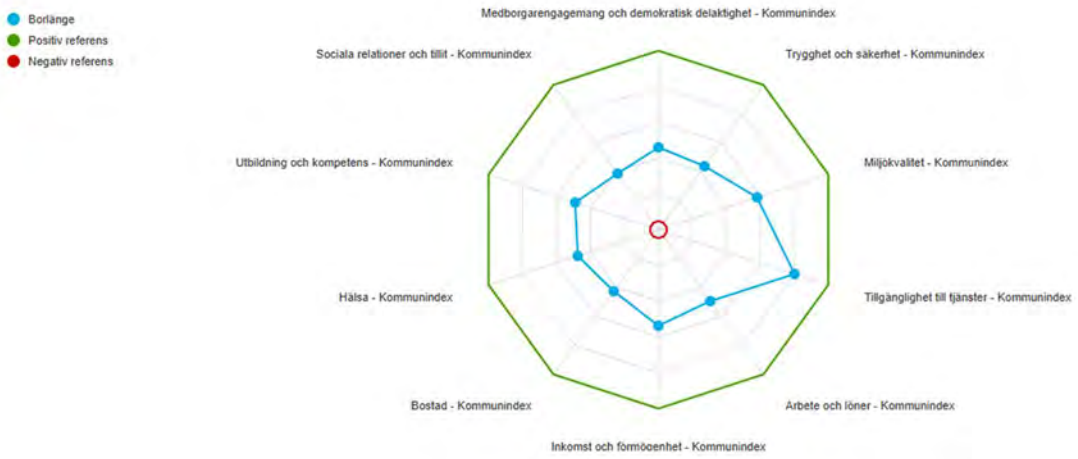

Borlänge BRP+

Falun BRP+

Säter och Gagnef liknar varandra till stor del. I Säter har medborgare en lite svagare känsla av trygghet och säkerhet och bättre hälsa än i Gagnef. Säter hamnar i mitten av svenska kommuner när det gäller medborgarengagemang och demokratisk delaktighet, tillsammans med Gagnef.

Falun framstår som kommunen med högst livskvalitet av de jämförda ovan. Borlänge och Hedemora skiljer sig från övriga. Jämfört med dessa kommuner så framstår Säter som en välmående kommun, om än med brister i kollektivtrafiken.

Sammantaget ser det ut som att Säter är eller är på väg mot goda nivåer på engagemang, samarbete, framtidstro och livskvalitet, medan mer kan göras när det gäller framför allt den ekologiska hållbarheten.

Uppföljning av de strategiska målen för 2024

Under 2024 gäller de reviderade strategiska målen och det är första året som måluppföljning följs upp efter dem med tillhörande inriktningar. Kommunens arbete har bidragit till en påbörjad positiv förflyttning mot måluppfyllelse.

Budgetarbetet har utgått från en ny modell, prislappsmodellen. Den modellen har bidragit till en bättre dialog om fördelningen av budgetmedel genom fördjupat analysarbete för att nå en budget i balans.

Säters kommun ger förutsättningar för rik fritid och sociala aktiviteter för alla åldrar barn och unga och äldre.

Kommunen är en attraktiv arbetsgivare som samverkar med olika kommuner och sammanhang bland annat polisen. Detta bidrar till att ge Säterborna en trygg och bra boendemiljö.

Till måluppfyllelse ingår miljöbokslut samt Agenda 2030 Kolada-statistik.

1.Rikare liv

Bedömning	Trend
	↗

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024–12
(N15424) Elever i åk. 9 som är behöriga till ett yrkesprogram, lägeskommun, andel (%)	83,9%	83,3%	79,6%	77,2%

Försiktig uppgång vad gäller meritvärde i årskurs 9. Särskilda insatser och ökad samordning för att främja elevers närvaro i grundskolan. Godkända resultat i svenska och matematik i de nationella proven åk 3.

LUPP-enkäten är genomförd för åk 7–9 på Klockarskolan under hösten. Sammanställningen görs under. 2025 Resultatet kommer att redovisas för ungdomarna, förtroendevalda och berörda tjänstemän.

Samtliga behöriga som sökt feriearbete har erbjudits det., 136 ungdomar kom ut i arbete 2024. Feriearbetarna har fått en värdskapsutbildning och mer gemensam information om arbeten i kommunen än tidigare.

Flera aktiviteter som varit läsfrämjande har gjorts och besökarantalet och utlån har ökat på biblioteken. Alla familjeaktiviteter på biblioteket har varit gratis för att göra dem tillgängliga för alla.

Kulturevenemang har varit välbesökta och uppskattade. Flertalet skolverksamheter har implementerat rörelseaktiviteter i verksamheten i samarbete med idrottsrörelsens studieförbund (SISU). Miniröris (ett material från Friskis och Svettis) används i förskolan, som också regelbundet har aktiviteter utomhus på förskolans gård och i skogen. Kulturskolan erbjuder i den frivilliga verksamheten ämnena musik, instrumentundervisning, dans, teater, bild, körsång, solosång, orkester, digitalt skapande, teater för anpassad grundskola.

Särskilt boende har ett bra samarbete med förskolan, de äldre får besök av barnen regelbundet och olika aktiviteter genomförs. Ett avtal finns med Ung omsorg där högstadieelever arbetar ett par timmar på helgerna med aktiviteter för de äldre.

Arbete med att följa upp insatserna strukturerat pågår inom individ- och familjeomsorg.

Individ- och familjeomsorgen har ett mycket väl fungerande arbete för att öka graden av självförsörjning. Ett flertal individer har under senaste året blivit självförsörjande.

Det pågår ett arbete för att identifiera hur kommunen kan utveckla och tillgängliggöra informationen på till exempel kommunens hemsida. Samverkan med MVC och BVC utifrån modellen "Barnsäkert". Utvecklingsarbete pågår utifrån den nya socialtjänstlagen som förväntas träda i kraft 1 juli 2025.

Nytt rekryteringssystem har upphandlats för att underlätta att kompetensbaserad rekrytering.

Utökning av ängsmiljöer och träd är på gång inom stationsområdet, del av gruvplansområdet samt miljön runt skateparken.

Sociala krav ställs i de upphandlingar där det är möjligt.

78% av Säters hushåll har tillgång till fast bredband om 100Mbit/sekund, samt att 99,7% av hushållen i tätbebyggda områden har tillgång eller möjlighet att ansluta sig bredband. Motsvarande för hushållen i glesbyggt område 80,3%.

Arbete med att tillgängliggöra Silvbergs gruva har gjorts för besökare.

Trenden är ökande antal meter cykelväg per invånare.

Samverkan har skett med skateförening för att tillskapa ny skatepark med "kring-infrastruktur".

Till- och ombyggnad av Säters IP och Mora By IP har sett under året.

Kulturmiljöprogrammet har tagits fram som blir ett bra stöd till Säters samhällsplaneringar.

I Stora Skedvi genomförs ett pilotprojekt att servera måltider till pensionärer på Skedvi skola 2024-12-02 till och med 2025-06-30. En utvärdering ska göras efter provperiodens slut för att se om det ska fortsätt och ske på liknande vis i andra kommundelar.

Inom hemtjänsten och särskilda boendet har den upplevda känslan av ensamhet minskat under 2024 jämfört med 2023.

Inriktning	Bedömning	Trend	Kommentar
Alla invånare i Säters kommun ska ha förutsättningar för att göra val inför framtiden baserat på förmågor och intressen.		→	Försiktig uppgång vad gäller meritvärde i årskurs 9. Omorganisation kring särskilda undervisningsgrupper, hög andel behöriga lärare bidrar positivt. Särskilda insatser och ökad samordning för att främja elevers närvaro i grundskolan. Oroväckande nedgång i andelen elever som når godkända betyg i svenska och matematik åk 6 samt godkända resultat i svenska och matematik i de nationella proven åk 3. Samtliga behöriga som sökt feriearbete har erbjudits detta. 136 ungdomar kom ut i arbete 2024. Feriearbetarna har år fått en värdskapsutbildning och mer gemensam information om arbeten i kommunen än tidigare för att komma närmare målet om kvalitativa feriearbeten. Kulturenheten har genomfört flera aktiviteter kopplat till höjning av läsfrämjande och bildning. Besökarantalet och utlån har ökat på biblioteken. Våra kulturevenemang har varit välbesökta och uppskattade.
De unga årens upplevelser och lärande ska öka barn och ungas förmåga och motivation att delta i samhällslivet och den demokratiska processen.		→	Genom utbildning av skolornas elevråd har delaktigheten ökat. Nämndens intresse för elevrådens protokoll har medfört ökat fokus på elevrådets arbete på de olika skolorna. Genom att bidra med kommunikationskompetens vid medborgardialoger har informationen till medborgare utvecklats. bland annat är barn och unga en prioriterad målgrupp i kommande dialog kring tunnlarna under riksväg/järnväg. LUPP-enkäten är genomförd för åk 7–9 på Klockarskolan under hösten. Sammanställningen görs under 2025 Sommarjobbarna har genomfört en enkät med övriga sommarjobbsungdomar som tagit reda på hur ungdomar idag får kännedom om kommunal verksamhet, samt hur de önskar ta del av den. Underlag kommer att analyseras Kommunikation om kommunens verksamhet är anpassad till barn och ungas behov, ett område där planering pågår för att ytterligare förbättra kommunikationen. En viktig del för att uppnå målet är personalens kompetens och engagemang. Vi har fått medel från Statens kulturråd för att till viss del tillgodose detta. Några av våra medarbetare har besökt bokmässan med dess kompetensseminarier. Det pågår ett arbete för att identifiera hur vi kan utveckla och tillgängliggöra informationen på till exempel kommunens hemsida. Samverkan med MVC och BVC utifrån modellen "Barnsäkert". Utvecklingsarbete pågår utifrån den nya socialtjänstlagen som förväntas träda i i kraft 1 juli 2025. Särskilt boende har ett bra samarbete med förskolan, de äldre får besök av barnen regelbundet och olika aktiviteter genomförs. Ett avtal finns med Ung omsorg där högstadieelever arbetar ett par timmar på helgerna med aktiviteter för de äldre.
Alla invånare i Säters kommun ska ha en egen försörjning, ett liv med god hälsa och framtidstro.		↗	Alla verksamheter har implementerat rörelseaktiviteter i verksamheten. Samarbete med SISU (Idrottsrörelsens studieförbund) för rastaktiviteter i årskurs F-. Alla skolor anordnar en eller flera idrottsdagar varje läsår. Elever i grundskolan möter dans och rörelse på musiklektioner. Danspedagog träffar högstadiets elever vid idrottslektioner. Grundmotoriska rörelser som främjar inlärning på schemat i anpassad grundskola med stöd av programvaran Skolplus. Miniröris (ett material från Friskis och Svettis) används i förskolan, som också regelbundet har aktiviteter utomhus på förskolans gård och i skogen. Ibland har förskolorna även möjlighet att besöka kommunens idrottshallar och idrottsplatser. En reviderad övergripande kompetensförsörjningsplan har beslutats och dialoger har förts med chefer i olika sammanhang kring vikten av olika metoder för kompetensförsörjning. Nytt rekryteringssystem har upphandlats för att underlätta att kompetensbaserad rekrytering genomförs. Insatserna bedöms skapa förutsättningar till ökad måluppfyllelse Ett av kommunstyrelsen mål är att sociala krav ställs i de upphandlingar där det är möjligt, detta har gjorts Bredbands tillgången i Säter är att 78% av Säters hushåll har tillgång till fast bredband om 100Mbit/sekund, samt att 99,7% av hushållen i tätbebyggda områden har tillgång eller möjlighet att ansluta sig. Motsvarande för hushållen i glesbyggt område 80,3% Alla familjeaktiviteter på biblioteket har varit gratis för att göra dem tillgängliga för alla. Arbete med att följa upp insatserna strukturerat pågår inom individ- och familjeomsorg. Individ- och familjeomsorgen har ett mycket väl fungerande arbete för att öka graden av självförsörjning. Ett flertal individer har under senaste året blivit självförsörjande. Handläggningstider för normalfallet finns inom SoL och funktionshinderområdet. Inom IFO (barn och unga) passerar många utredningar tidsgränsen 4 månader, orsaken är resursbrist.

Alla invånare i Säters kommun ska ha tillgång till en rik fritid med rekreation och social gemenskap.	◐	→	Kulturskolan erbjuder i den frivilliga verksamheten ämnena musik, instrumentundervisning, dans, teater, bild, körsång, solosång, orkester, digitalt skapande, teater för anpassad grundskola. Andelen inskrivna barn är 12% av barn i ålder 7–16 år. Endast ett fåtal ungdomar i åldern 17–20 år är inskrivna i Kulturskolan. 95 personer står i kö för att börja i Kulturskolan. För att öka andelen inskrivna barn/elever behövs mer personella resurser. Utifrån att Säters kommun betalar ut LOK till föreningar som har aktiviteter för barn och unga stöd kan man se vilka idrottsföreningar som erbjuder aktiviteter för barn och unga samt om de erbjuder aktiviteter för personer med funktionsvariationer. Kommunens publika föreställningar är uppskattade och drar oftast stor publik. Genom ett bättre samarbete med Dalateatern har kommunen lyckats erbjuda fler dansföreställningar (dans som scenkonst) än tidigare. Inom hemtjänsten har den upplevda känslan av ensamhet minskat under 2024 jämfört med 2023 och ligger på en låg nivå. Inom särskilt boende har känslan av ensamhet minskat under 2024 jämfört med 2023, men ligger på en högre nivå jämfört med hemtjänsten samt övriga kommuner i Sverige. Bifall av medborgarförslag avseende gång- och cykelväg längs Kungsvägen Samverkan med skateförening för att tillskapa ny skatepark med "kring-infrastruktur" Mark och skogspolicy är färdigställd Utökning av ängsmiljöer och träd sker. Arbete sker med att tillgängliggöra Silvbergs gruva för besökare. Till- och ombyggnad av Säters IP & Mora By IP har genomförts under året. Kulturmiljöprogrammet är ett stöd till kommande samhällsplaneringar. Ny ismaskin och avfuktare till ishallen. I Stora Skedvi genomförs ett pilotprojekt att servera måltider till pensionärer på Skedvi skola 2024-12-02 till och med 2025-06-30. En utvärdering ska göras efter provperiodens slut för att se om det ska fortsätt och ske på liknande vis i andra kommundelar.
Fler ska kunna ta del av organiserade och spontana aktiviteter och fritidssysselsättningar	◐	↗	Fördelningsprincipen för fördelning av tider i hallarna sker att alla ska få samma möjligheter. Kommunens egna aktiviteter som Summercamp, Summerfun, RUN osv marknadsförs på kommunens hemsida för att nå ut. Arbete för att hitta sätt att kommunicera behov och utbud med barn och unga pågår. Aktiviteter planeras utifrån att de ska passa olika intressen, åldrar och behov. Ambitionen är också att sprida aktiviteter till olika platser. Arbete med handlingsplan för gång- och cykelväg samt uppstart Trafikpolicy (en del av ÖP-arbetet) Utbyggnad av gång och cykelvägar Belysa GC-Hagavägen för att främja tillgängligheten till Säters IP och multiarenan samt motionscentralen. Även belysning GC-stråk mot Skönvikshallen/Skönvik kommer att utvecklas/reinvesteras. Staden-Dalen: Tillgängligheten från centrum till skatepark, tennisplaner och Säterdalen har börjat byggas ut under 2024. Arbetet fortsätter under 2025. I Mora By planeras det att under 2025 förbättra fyrvägskorsningen Soldatvägen/Morbyvägen för tillgänglighet till Enbacka skolområde, Morbyvallen, uterink och padelhall. Bymiljöväg är införd på Hagavägen. Syftet är att skapa ett utrymme för oskyddade trafikanter (lik Morbyvägen) Upplåtelse av mark samt byggnation av discgolfbana i Mora By

Kopplad till Agenda 2030

2. Hållbar framtid

De planer som styr mot miljömässig hållbarhet är identifierade och åtgärderna är sammanställda i utkast till ny miljö- och klimatplan.

Matsvinn mäts både vid förskolor och skolor. Resultat visar att både förskolorna och skolornas matsvinn minskat vid mätningen under vecka 47–48 jämfört med mätningen som gjordes vecka 11–12.

Under året har köket serverat tre olika rätter i skolornas matsal, något som inte lett till högre svinn, samtidigt som elever varit nöjda med den mat som serverats. Mat som finns kvar i kantinerna sedan elever i skolan ätit klart säljs till personal - klimatlåda - som är ytterligare ett sätt att minska matsvinnet.

Ett antal aktiviteter har genomförts inom kommunen för att minska miljöpåverkan genom återbruk. TAGE-skåp som finns på alla förskolor. Ett enkelt och miljövänligt koncept som ett led i att öka kunskap, förmåga och motivation till ett socialt, ekonomiskt och miljömedvetet förhållningssätt.

Sopsamlarmonster - Ett sätt att inspirera barn i förskolan att intressera sig för frågor om miljö och återvinning vilket skapar en medvetenhet om återvinning hos barnen.

Flera förskolor är grön flagg-certifierade och arbetar kontinuerligt med olika teman.

Miljö- och naturboken har delats ut till mellanstadiet.

Fortsatt utbyte av alla gatubelesyningsarmaturer till Led för att minska energiförbrukning

Ny Kretsloppsplan har antagits av kommunfullmäktige.

Bedömning	Trend
	↗

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024-12
Cykelväg i kommunen, kommunal, meter	18 463	18 465	21 065	21 117

Inriktning	Bedömning	Trend	Kommentar
De globala, nationella och regionala hållbarhetsmålen ska ligga till grund för Säters kommuns ansvarsfulla och strategiska hållbarhetsarbete		↗	Matsvinn mäts både vid förskolor och skolor. I förskolorna mäts endast kantinsvinn, den mat som finns i kantiner för servering, men som inte äts upp. I skolornas matsal mäts även tallrikssvinn, den mat som eleverna lagt på sin tallrik, men inte äter upp. Resultat visar att både förskolorna och skolornas matsvinn minskat vid mätningen under vecka 47–48 jämfört med mätningen som gjordes vecka 11–12. Kantinsvinnet är på de flesta enheter lägre än rikets snitt. Under året har köket serverat tre olika rätter i skolornas matsal, något som inte lett till högre svinn, samtidigt som elever varit nöjda med den mat som serverats. Mat som finns kvar i kantinerna sedan elever i skolan ätit klart säljs till personal - klimatlåda - som är ytterligare ett sätt att minska matsvinnet. Fortsatt arbete för att stärka dialog mellan förskola/skola och kök sker genom matråd. De planer som styr mot miljömässig hållbarhet är identifierade och åtgärderna är sammanställda i utkast till en miljö- och klimatplan. I upphandlingar beaktas alla tre hållbarhetsperspektiv. Fortsatt utbyte av alla gatubelesyningsarmaturer till Led för att minska energiförbrukning. Energisparåtgärder på kommunens fastigheter (följs upp 2 ggr/år) Återbruk av sopgrus och andra fyllnadsmassor sker. Förstudie avseende reservel/solcellanläggning Enbacka är färdigställd Förstudie avseende resursverk pågår. Minska rengöringsmedel vid skötsel av kommunens lokaler. Arbete med införandet av fastighetsnära insamling FNI. Säsongsanpassa livsmedelsinköp på köken. Projekt för att utöka antal solceller på kommunens fastigheter. Ny Kretsloppsplan antog under året. Arbete för att identifiera och motverka invasiva växter.
Säters kommun ska öka kunskap, förmåga och motivation till ett socialt, ekonomiskt och miljömedvetet förhållningssätt.		↗	TAGE-skåp som finns på alla förskolor. Ett enkelt och miljövänligt koncept som ett led i att öka kunskap, förmåga och motivation till ett socialt, ekonomiskt och miljömedvetet förhållningssätt. Varje förskola har ett TAGE-skåp där föräldrar kan lägga kläder och skor som barnen inte längre behöver. Föräldrar kan också ta kläder och skor man har användning för. Sopsamlarmonster - Ett sätt att inspirera barn i förskolan att intressera sig för frågor om miljö och återvinning. Arbetssättet ger barnen möjligheter att utveckla kunskaper olika val som människor gör kan bidra till en hållbar utveckling. Barnen får på ett lekfullt sätt lära sig om hur man sorterar sopor så att dom återvinns och blir något nytt samt hur vi förebygger avfall. Skapar en medvetenhet om återvinning hos barnen. Flera förskolor är grön flagg-certifierade och arbetar kontinuerligt med olika teman med hållbarhetsfokus tillsammans med barnen. Grundskolans styrdokument har ett starkt fokus på hållbar utveckling vilket gör att undervisning om hållbar framtid ingår kontinuerligt i den ordinarie undervisningen. Källsortering, kompostering och aktsamhet med material är gemensamt för alla verksamheter. Hållbarhetsarbetet börjar få en större del i det strategiska arbetet, kopplingen till upphandling är tydlig. Kunskap, förmåga och motivation till hållbart beteende bland medarbetare och medborgare har ökat. Flera aktiviteter kopplat till kännedom om våra kulturmiljöer har genomförts. Samrådsplanering för ökad delaktighet. Öka mängden mätt vatten via uppsättning av nya digitala vattenmätare: minska andelen kunder som debiteras för vattenförbrukning med schablon. Arbeta för att minska tillskottsvatten i systemet. Optimera körrutter vid slamtömning. Planering och genomförande av fastighetsnära insamling ökar förståelsen för återvinning.

Det ska vara enkelt och möjligt att åka kollektivt till och från skolor, arbeten, vård och fritidsaktiviteter.		↗	Elever som enligt skolskjutsreglementet har rätt till skolskjuts har också möjlighet att åka skolskjuts. Samverkan med Dalatrafik innebär utmaningar. Skolverket meddelar förändringar i timplan med kort varsel vilket riskerar att förlänga skoldagen för elever. Det medför ökad tillsynsplikt för skolan i del fall elever måste vänta på en senare buss. Ett annat exempel är lovskola, där skolorna inte kan erbjuda lovskola eftersom elever inte kan komma hem från skolan. Arbete med stationsområdet samt gång-och cykelstråk i Säters centralort till det ingår utökning av cykelställ. Arbete för att möjliggöra hållplatser för stråktrafik på Riksväg 70 (Hpl har tagits med på regionens prioriterade lista). Nytt hållplatsläge Mora By. Ny pendelparkering kopplat till hållplats Lagmannen.

Kopplad till Agenda 2030

3. Omsorgsfull boendeutveckling

Kommunen arbetar både med att tillgängliggöra kulturmiljöer och att gestaltad livsmiljö utifrån ett platsutvecklingsperspektiv. Till detta hör att säkerställa grön infrastruktur och biologisk mångfald.

Intensivt arbete pågår för planering av ombyggnation av Kungsgårdsskolan samt dialog kring nyttan av Fågelsångens framtida användning.

Flera byggprojekt är på samråd som Bladguldet, Kyrkberget, Båthamnen och Prästkälla. Allt detta kommer att bidra till fler bostäder i Säters kommun.

Stationsområdet i Säter är klart och tryggare utemiljö tillskapas i omvandlingen av gruvplan.

Satsning på gång- och cykelvägar både avseende beläggning och belysning sker.

Ny pendelparkering kopplat till hållplats lagmannen.

Arbete pågår för ett hållplatsläge efter riksväg 70 pågår.

Bedömning	Trend
	↗

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024-12
(N00410) Nöjd Inflytande-Index - Påverkan				46%
(U40400) Nöjd Region-Index - Arbetsmöjligheter				60%

Inriktning	Bedömning	Trend	Kommentar
I Säters kommun ska det vara möjligt att bo i attraktiva miljöer som är hälsofrämjande och som passar den egna levnadssituationen		↗	Kommunen arbetar med att tillgängliggöra kulturmiljöer och gestaltad livsmiljö utifrån ett platsutvecklingsperspektiv, även säkerställa planering kring grön infrastruktur och biologisk mångfald. Arbete för ett hållplatsläge efter riksväg 70 pågår. Stationsområdet i Säter är färdigställt. Arbete sker med förbättring av säkra skolvägar. Detaljplan Bladguldet på väg mot samråd. Detaljplan Kyrkberget på väg mot samråd. Detaljplan förskola Siggebo är på väg mot granskning. Detaljplan Båthamnen på väg mot granskning. Präst Källa har lämnat in bygglov för 40 lägenheter. Byte av ledningar i Ljustern. Godkänd planering för Arkitekttävling Alga- och Ljusterns strand.
I planering och byggnation ska hållbarhet vara prioriterad.		↗	Intensivt arbete pågår för planering av ombyggnation av Kungsgårdsskolan samt dialog kring lokaler för förskola i centrala Säter och Fågelsångens framtida användning. Återvinning av schakt och jordmassor HVO i stället för Diesel till maskinpark samt utbyte till eldrivna maskiner. Sträva mot Miljöbyggnad Silver i nybyggnadsprojekt. Förbättrad dagvattenhantering vid exploatering och nybyggnation. Även arbete med att förbättra systemet nedströms. Vara närvarande på företagsråd, företagsfrukostar och företagsbesök för att kunna vara rådgivande och vägledande och delaktiga i dialoger kring kulturmiljöer.
Det ska vara tryggt att bo och leva i Säters kommun. Människor ska kunna skapa och upprätthålla goda sociala relationer och kunna leva rika liv.		↗	Tillskapande av trygg utemiljö i samband med byggnation av förskola 2. Tryggare utemiljö tillskapas i omvandlingen av gruvplan. Nytt ägardirektiv är antaget för Säterbostäder. Satsning på gång- och cykelvägar både avseende beläggning och belysning. Aktiviteter som nattvandring och initiativ av grannsamverkan finns på plats. Samverkan och dialog med näringslivet har inletts för ett gemensamt arbete med brottsförebyggande arbete. Besökarantalet har ökat på våra bibliotek under 2024. Byggnation påbörjad av järnvägsbro Mora by. Påbörjad och färdigställande av uppgång Salutorget i Säters centralort. Arbete i Brå med olika fokusområden. Bussangöring lagmannen och mora by är färdigställda. Bymiljöväg Hagavägen färdigställd. Gång och cykelväg vid Säbo färdigställd. Beredskapsarbete – Som en del av kostenhetens beredskapsarbete har en fältvagn införskaffats. Fältvagnen har kapacitet för att ombesörja måltider till ca 300–500 portioner/tillfälle beroende av maträtt.

(N07403) Anmälda våldsbrott i kommunen, antal/100 000 inv.	890	843	809	809

Kopplad till Agenda 2030

4. Serviceorienterad organisation

Arbeta med kommunens medarbetarpolicy för att öka förståelse för bemötande och helhetssyn.

Budgetuppföljning införs i befintligt beslutsstödsystem inom kommunens alla sektorer detta ska skapa förutsättningar att kunna följa ekonomin systematiskt och att det sker likvärdigt inom all verksamhet.

Under året har arbete fortsatt med måluppföljning enligt nya strategiska mål, nämndmål/planer, verksamhetsplaner mm med indikatorer och aktiviteter. Arbete med att införa prislappsmodellen med fördjupade analyser av de olika verksamheterna genomfördes.

Kommunen har tagit fram ett utbildningsmaterial kring kommunal kunskap för medarbetare och politiker. Materialet innehåller bland annat hantering av allmänna handlingar och offentlighetsprincipen.

HR har arbetat med olika typer av aktiviteter så som chefsstöd, utbildning, coaching för att ge förutsättning till bra ledarskap vilket är en del av att vara en attraktiv arbetsgivare.

Näringslivsenheten har startat upp gemensamma avstämningar med miljö och byggenheten för att kunna ge bättre stöd till företagare. Kommunikationsenheten har tagit ett samlat grepp med ny organisering av webbarbetet, där intern och externt webbarbete samordnas.

Kommunen har ett bra dialogklimat med det lokala näringslivet. Det finns etablerade forum/mötesplatser med det lokala näringslivet, det finns en etablerad samverkan med företagarföreningen Företagarna Säter.

Marknadsföring sker av nyföretagarrådgivning och nyföretagaraktiviteter som genomförs av Nyföretagarcentrum Mellersta Dalarna (NFC) på uppdrag av Säters kommun tillsammans med andra kommuner. För företag som vill utveckla sin verksamhet erbjuds LOTS-möten. Flera LOTS-möten har genomförts under året.

Fortsatt arbete sker att utveckla hållplatslägen i dialog med Trafikverket och regionen samt att få till fler pendelparkeringar som underlättar kollektivt resande.

Det finns en ny antagen biblioteksplan.

Bedömning	Trend
◐	↗

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024-12
(U40402) Företagsklimat enl. Svenskt Näringsliv, ranking	280	260	233	226
(N00003) Personalkostnader, kr/inv.	43 396	45 040	48 400	48 400
(N00068) Månadsavlönad personal, anställda inom övrig verksamhet				
(U07451) Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI		73%	60%	60%
(U40401) Företagsklimat enl. Svenskt Näringslivs enkätdel, ranking	260	239	205	202

Inriktning	Bedömning	Trend	Kommentar
Säters kommun ska vara anpassad till vad som krävs för att nå globala, nationella, regionala och kommunala strategiska mål.		↗	Budgetuppföljning sker kontinuerligt för alla sektorer för att följa ekonomin systematiskt. Arbeta med kommunens medarbetarpolicy för att öka förståelse för bemötande och helhetssyn. Berörda tjänstepersoner ska delta på företagsråd, företagsfrukostar och företagsbesök för att kunna vara rådgivande och vägledande. Utveckla samverkan i företagarrådet Reviderad biblioteksplan är antagen. Utbildningar för personal för att bibehålla samt höja kompetens sker kontinuerligt. Delta i olika nätverk för att höja kompetensen. Öka förståelsen för processen från jord till bord för kommunens personal. Delta i samråd med LRF. Löpande samverkan med näringsliv kring Lots-funktion, bemötande och tillgänglighet. Upphandling av nytt verksamhetssystem på bygg, plan och GIS som stödjer kommande digitalisering.
Verksamheten ska vara av hög kvalitet, professionell samt ha god förmåga att möta företag och medborgare och skapa förtroende för verksamheten.		↗	Samverkansmöten har påbörjats med miljö- och byggenheten. Tillsammans ska det skapas ett systematiskt arbete med målet att myndighetsutövningen ska bli mer främjande. Indikator är Svenskt Näringslivs ranking och Insiktmätning. Kommunstyrelsen ansvarar för de olika stödfunktionerna som finns i kommunen. En del av stödet är utbildning tex har utbildningsmaterial har tagits fram kring kommunal kunskap för medarbetare och politiker. Materialet innehåller bland annat hantering av allmänna handlingar och offentlighetsprincipen. Näringslivsenheten har startat upp gemensamma avstämningar med miljö och byggenheten för att kunna ge bättre stöd till företagare. Kommunikationsenheten har tagit ett samlat grepp med ny organisering av webbarbetet, där intern och externt webbarbete samordnas. Under året har arbete fortsatt med måluppföljning enligt nya strategiska mål, nämndmål/planer, verksamhetsplaner mm med indikatorer och aktiviteter. Arbete med att införa prislappsmodellen med fördjupade analyser av de olika verksamheterna genomfördes HR har arbetat med olika typer av aktiviteter så som chefsstöd, utbildning, coaching för att ge förutsättning till bra ledarskap vilket är en del av att vara en attraktiv arbetsgivare. Revision avseende granskning av efterlevnaden av offentlighetsprincipen SMS-system på VA för aviseringar av bland annat vattenavbrott med mera.
I Säters kommun ska det vara möjligt att etablera, bedriva och utveckla många sorters företagande.		↗	Arbeta och utveckla Lotsfunktion. Inrättande av funktionen mark- och exploateringsansvarig. Alltid möte upp med möten när företag har frågor om Samhällsplanering eller utveckling. Marknadsföring sker av nyföretagarrådgivning och nyföretagaraktiviteter som genomförs av Nyföretagarcentrum Mellersta Dalarna (NFC) på uppdrag av Säters kommun tillsammans med andra kommuner. Samma antal personer har tagit del av rådgivning i år som förra året i Säters kommun. För företag som vill utveckla sin verksamhet erbjuds LOTS-möten. Flera LOTS-möten har genomförts under året. Miljö och bygg är med på Lotsmöten där företagsärenden/etableringar hanteras samlat Delta vid behov på LRF-möten, företagsråd, företagsfrukostar och företagsbesök. Arbete för att öka digitaliseringsgraden på Miljö och bygg med syftet att förenkla för sökande. Utveckla information och vägledning på hemsida.
Säters kommun ska arbeta gemensamt med näringslivet för goda kommunikationer, kompetens och andra förutsättningar för ett framgångsrikt företagande.		↗	Arbeta utveckla hållplatslägen i dialog med Trafikverket och regionen. Arbeta för att utveckla pendelparkeringar som underlättar kollektivt resande Öka andel gång och cykelbanor. Skapa en god planering för bostäder. Kommunen har ett bra dialogklimat med det lokala näringslivet. Det finns etablerade forum/mötesplatser med det lokala näringslivet, det finns också en etablerad samverkan med företagarföreningen Företagarna Säter. Ett antal tidiga dialoger har genomförts under året. 2024 och 2023 har det funnits få passande upphandlingar i upphandlingsplanen i år där det funnits lokala leverantörer, Näringslivsenheten har även lagt tid på möten med sakkunniga/beställare för att höja kompetensen hos dessa.

Kopplad till Agenda 2030

BALANSKRAVSRESULTAT

Balanskravet är kommunallagens krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Om kommunen redovisar ett negativt resultat för ett räkenskapsår ska det underskottet återställas och kompenseras med motsvarande överskott de närmaste tre åren. Balanskravet avser kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation.

Huvudprincipen vid avstämning av balanskravet är att intäkterna ska överstiga kostnaderna och att realisationsvinster inte ska inräknas i intäkterna. Därför börjar balanskravsutredningen med årets resultat enligt resultaträkningen som justeras för samtliga realisationsvinster vid avyttring av anläggningstillgångar. Återföring ska också ske av orealiserade vinster och förluster i värdepapper.

Säters kommun har uppfyllt balanskravet tidigare år. Det finns därmed inget underskott att återställa från föregående år.

Med anledning av det ekonomiska läget där kommunens förväntade intäkter beräknades bli lägre än kommunens totala kostnader för 2024 budgeterades ett underskott på -18,8 mkr för årets resultat. Bedömning var att det inte skulle vara god ekonomisk hushållning för kommunen att vidta drastiska åtgärder för ett enskilt år. För 2024 balanseras budgeten med uttag av pensionsmedel med 9,4 mkr samt disponering av resultatutjämningsreserven med 10,4 mkr. Den största orsaken var att pensionskostnaderna ökade dramatiskt under 2023 och ytterligare för 2024 men förväntades minska kraftigt till år 2025 och därefter ligga kvar på en likande nivå. Budget för 2025 för årets resultat är +15,7 mkr. Kommunens framtida utveckling ser bättre ut även om det fortfarande finns stora utmaningar.

Årets resultat uppgår till -19,6 mkr och med återföring av orealiserade förluster med 1,2 mkr är årets resultat efter balanskravsjusteringar -18,5 mkr. Kommunens totala resultatutjämningsreserv på 10,4 mkr disponeras och årets balanskravsresultat blir negativt och uppgår till -8,0 mkr (7,4 mkr).

Det grundläggande kravet i 11 kap. 1 § kommunallagen om god ekonomisk hushållning har beaktats och i enlighet med kommunallagens regler för synnerliga skäl (prop. 1996/97:52 s. 38 och 94) görs bedömningen att god ekonomisk hushållning uppfylls för året genom ökat uttaget av pensionsmedel med 8,0 mkr för att uppnå ett balanskravsresultat efter synnerliga skäl på +/- 0 mkr, dvs inget balanskrav att återställa. Säters kommun har fortfarande en stark finansiell ställning med en soliditet på 38,6 %. Soliditet inklusive ansvarsförbindelsen är över 20 % och kommunen har ett positivt eget kapital även inklusive ansvarsförbindelse.

Justeringar görs sedan avseende VA-enhetens resultat, där en förlust skall läggas till resultatet och ett överskott skall återföras samt avkastning och tillskott från pensionsförvaltning läggs till. Uttag från pensionsförvaltningen är budgeterat med 9,4 mkr för 2024. Utöver uttag för synnerliga skäl föreslås ytterligare tillskott med 7,2 mkr och totalt uttag föreslås med 15,2 mkr. Efter dessa justeringar redovisas ett justerat resultat efter balanskravsjusteringar på +/- 0, vilket är i enlighet med budget.

BALANSKRAVSUTREDNING SÄTERS KOMMUN		2024	2023	2022	2021	2020	2019
	Årets resultat enligt resultaträkningen	**-19 649**	**9 060**	**12 321**	**17 019**	**14 600**	**11 162**
-	Samtliga realisationsvinster	0	0	0	0	0	-1 160
-/+	Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	1 196	-1 700	0	0	0	-3 183
=	**Årets resultat efter balanskravsjusteringar**	**-18 453**	**7 360**	**12 321**	**17 019**	**14 600**	**6 819**
-	Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0	-4 500	0	0	0
+	Användning av fria medel från resultatutjämningsreserv	10 436	0	0	0	0	0
=	**Årets balanskravsresultat**	**-8 017**	**7 360**	**7 821**	**17 019**	**14 600**	**6 819**
	Synnerliga skäl	8 017					
=	**Balanskravsresultat att återställa**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
-/+	VA-enhetens resultat	-4 017	-543	947	-1 282	2 049	-836
-/+	Avdrag avkastning från pensionsförvaltning	-3 161	-3 131	13 725	1 918	-2 061	-2 815
-/+	Tillskott från pensionsförvaltning	7 178	14 000	0	0	0	9 300
=	**Justerat resultat**	**0**	**17 686**	**22 493**	**17 655**	**14 588**	**12 468**

VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN

Antal medarbetare

Säters kommun har under 2024 haft 1008 anställda, varav 913 tillsvidareanställda och 95 visstidsanställda med månadslön. Antalet medarbetare som hade en tillsvidareanställning ökade med 49 till 913. Tidsbegränsade anställningar med månadslön omräknat till heltidsanställningar är 89,48 årsarbeten under 2024. Skillnaden för visstidsanställda mellan 2024 och 2023 med månadslön är en minskning med 16,52 personer under året. Antalet medarbetare som fick timlön under året är 352 personer.

Säterbostäder AB har under 2024 haft 24 tillsvidareanställda.

Medelantal medarbetare	Säterbostäder		Säters kommun	
	2024	2023	2024	2023
Tillsvidare	24	25	913	864
Tidsbegränsat antal med månadslön	0	0	95	112
Totalt	**24**	**25**	**1 008**	**976**
Tidsbegränsat antal med månadslön, vikariat			37	54
Tidsbegränsat antal med månadslön AVA			1	2
Tidsbegränsat antal med månadslön SÄVA			41	48
Tidsbegränsat antal med månadslön övriga anställda			16	8
Timavlönade anställda			352	345

Medelåldern

Den totala medelåldern för personal i Säters kommun har mellan 2024 och 2023 ökat med 2 månader. Medelåldern för 2024 är 46,0 år och uppgick till 45,8 år för 2023.

För Säterbostäder AB är den totala medelåldern för bolagets anställda 54,3 år för 2024 och föregående år var den 54,1 år. Det är en ökning med 2 månader i genomsnitt.

Åldersfördelning

Åldersfördelningen för kommunens medarbetare, kvinnor och män är 10% för åldersgruppen 29 år och yngre. Kvinnor och män mellan 30–49 år är den största åldersgruppen och gruppen över 50 år utgör också en betydande andel. Detta innebär att kommunen kommer att ha ett fortsatt stort rekryteringsbehov i 10 till 15 år framåt.

Åldersfördelningen för Säterbostäders medarbetare är 38% för 30–49 år och 63% för 50 år och äldre.

Åldersfördelning Säters kommun 2024:

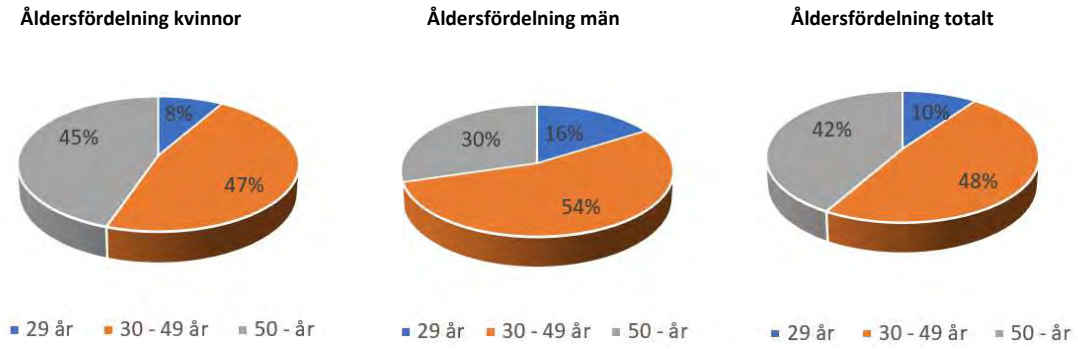

Åldersfördelning Säterbostäder 2024:

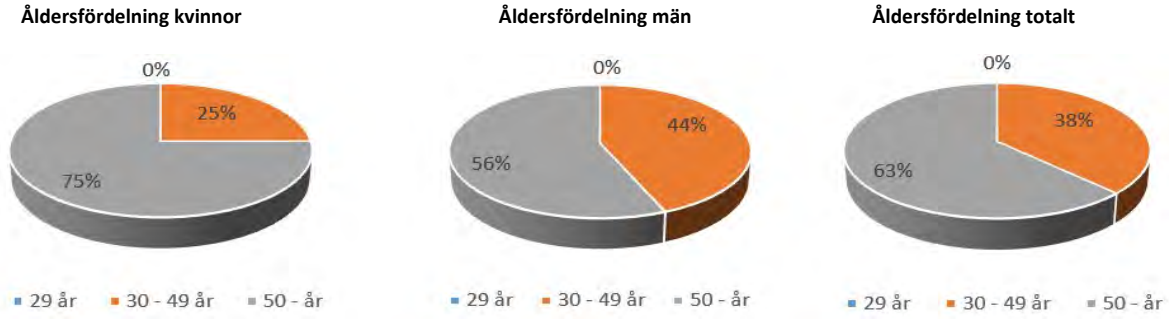

Könsfördelning

Könsfördelningen bland kommunens medarbetare med månadslön uppgick till 79,6 % kvinnor och 20,4% män under 2024. Andelen män ökade med 0,4 procentenheter medan andelen kvinnor minskade med 0,4 procentenheter jämfört med 2023. Inom vård, omsorg och skola finns en kraftig överrepresentation av kvinnor medan det motsatta gäller inom områden som Vatten/Renhållning, Gatuenhet och Fastighet.

För Säterbostäder AB bestod 33,3% av personalen av kvinnor och 66,7% män under 2023. Andelen kvinnor ökade medan andelen män minskade jämfört med föregående år.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro	Säterbostäder		Säters kommun	
	2023	2022	2024	2023
Total sjukfrånvaro i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid	4,8%	2,1%	7,4%	8,2%
Andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer	57,3%	0,0%	36,1%	42,4%
Sjukfrånvaron för kvinnor	3,2%	1,4 %	7,8%	9,1%
Sjukfrånvaron för män	5,2%	2,4%	6,0%	4,8%
Sjukfrånvaron i åldrarna 29 år eller yngre	0%	0%	7,8%	7,4%
Sjukfrånvaron i åldrarna 30 - 49 år	2,1%	1,5%	6,7%	7,2%
Sjukfrånvaron i åldrarna 50 år eller äldre	6,4%	2,4%	8,1%	9,4%

Sjukfrånvaron bland kommunens månadsanställda medarbetare uppgick 2024 till 7,4 %, vilket är en minskning med 0,8 procentenheter jämfört med 2023. Männens sjukfrånvaro har under 2024 ökat med 1,2 procentenheter jämfört med 2023 medan kvinnornas sjukfrånvaro under samma period har minskat med 1,3 procentenheter. Kvinnors sjukfrånvaro är 1,8 procentenheter högre än männens.

Den totala sjukfrånvaron för Säterbostäder under 2024 uppgick till 4,8 %, vilket är en ökning med 2,7 procentenheter i jämförelse med 2023 års sjukfrånvaro. Sjukfrånvaron för 2024 är fördelad i åldrarna 30–49 år med 2,1 % samt 50 år och äldre med 6,4%.

Rekryteringsbehov och kompetensförsörjning

Tillgången på kompetenser är begränsad och antal sökande på vissa tjänster är lågt och ibland noll. Kommunens rekryteringsutmaningar finns inom många områden men påverkas också mycket av vad som sker i närområdet. Den demografiska bilden bidrar till utmaningen att klara kompetensförsörjningen och de digitala lösningarna som börjar användas krävs för att klara bemanningssituationen.

Under året har personalenheten haft fokus att stödja chefer genom fortsatta informationsinsatser och utbildningar.

Säterbostäder AB kommer inom de närmsta åren behöva rekrytera nya medarbetare i kombination med pensionsavgångar med tyngdpunkt på driftpersonal.

Särskilt utmanande är att rekrytera kvinnor till driftteknikerrollen för att skapa jämn balans mellan män och kvinnor sett ur ett jämställdhetsperspektiv.

FÖRVÄNTAD UTVECKLING

Säters kommun går in i en intensiv investeringsperiod de kommande åren. Standarden på kommunens fastigheter behöver generellt höjas framför allt på ventilation och brandskydd. På gatusidan behövs ombyggnader, förbättrad gatubelysning och nya gång- och cykelvägar. Anläggningar för vatten och avlopp behöver byggas om och förbättras samt större investeringar inom skolor och verksamhetslokaler. Användningen av IT inom skola och administration kräver löpande investeringar. Prognosticerad demografi visar en åldrande befolkning med ökade behov inom äldreomsorgen.

Stora investeringsbehov ställer höga krav på planering och finansiering under de kommande åren.

Kommunen påverkas fortsatt av omvärldsfaktorer och inför 2025 ser förutsättningarna till viss del bättre ut med kraftigt minskade pensionskostnaderna och längre räntenivåer. Tidigare års kostnadsökningar och stora underskott inom de största sektorerna under 2024 innebär att det fortfarande finns stora utmaningar för kommunens ekonomi. Kommunen har också fortsatt stora investeringsbehov som innebär ökad upplåning. Fortsatt arbete med effektiviseringar av driftkostnaderna behöver göras under 2025 och framåt samt även omprioriteringar och framflyttning av investeringar kan komma att behöva göras.

Från budget 2025 har kommunen en förändrad budgetprocess med en ny resursfördelningsmodell som baseras på prislappar i stället för att fördela utifrån tidigare ramar med ”budget-på-budget”. Modellen tar hänsyn till förväntade intäkter och kommunens resultatnivå och ger en överblick hur intäkter, driftsbudget och investeringsbudget samt investeringsutrymme hänger ihop och ger ett nytt sätt att fördela resurserna med utgångspunkt i kommunens befolkning och den ambitionsnivå kommunen väljer.

RESULTATRÄKNING OCH KASSAFLÖDESANALYS

Resultaträkning		Kommunkoncern		Kommun		
Tkr		**Bokslut**	**Bokslut**	**Bokslut**	**Bokslut**	**Budget**
	Not	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**	**2024**
Verksamhetens intäkter:	2	259 382	244 787	177 727	162 443	168 136
Verksamhetens kostnader	3	-1 021 931	-973 842	-971 748	-918 549	-951 720
Avskrivningar	4	-63 791	-48 565	-40 347	-34 840	-45 700
Verksamhetens nettokostnader		***-826 340***	***-777 620***	***-834 368***	***-790 946***	***-829 284***
Skatteintäkter	5	612 872	608 444	612 872	608 444	613 923
Generella statsbidrag	6	214 274	195 944	214 274	195 944	210 434
Verksamhetens resultat		***806***	***26 768***	***-7 222***	***13 442***	***-4 927***
Finansiella intäkter	7	4 009	3 360	4 436	4 038	3 132
Finansiella kostnader	8	-25 870	-18 984	-18 829	-13 251	-18 050
Pensionsförvaltning	9	1 965	4 831	1 965	4 831	1 050
Resultat efter finansiella poster		***-19 090***	***15 975***	***-19 649***	***9 060***	***-18 795***
Skattekostnad		1 563	-770			
Årets resultat	10	**-17 527**	**15 205**	**-19 649**	**9 060**	**-18 795**

Kassaflödesanalys		Koncernen		Kommunen	
Tkr	Not	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		-17 527	15 205	-19 649	9 060
Justering för ej likviditetspåverkande poster	11	68 297	48 812	41 476	34 399
Övriga likviditetspåverkande poster					
Poster som redovisas i annan sektion					
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		**50 770**	**64 017**	**21 827**	**43 459**
Ökning (-)/ minskning (+) kortfr fordringar	19	4 149	-5 249	-1 801	2 472
Ökning (-)/ minskning (+) pensionsförvaltning	20	12 035	-4 871	12 035	-4 871
Ökning (-)/ minskning (+) förråd och varulager		152	-380		
Ökning (-)/ minskning (+) exploateringsfastigheter		-942	-3 134	-941	-3 134
Ökning (+)/ minskning (-) kortfristiga skulder		6 964	-2 284	20 880	5 488
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**73 128**	**48 099**	**52 000**	**43 414**
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningstillgångar	15	-4 035		-4 035	
Försäljning av immateriella anl tillgångar					
Investering i materiella anläggningstillgångar	12	-119 841	-197 967	-114 477	-142 473
Försäljning av materiella anl tillgångar	13		774		774
Investering i kommunkoncernföretag					
Försäljning av kommunkoncernföretag					
Inköp av finansiella anlägningstillgångar	14	-1 109	-1 112	-1 109	-1 112
Försäljning av finansiella anl tillgångar	18				
Kassaflöde från investeringsverksameten		**-124 985**	**-198 305**	**-119 621**	**-142 811**
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån		50 315	175 500	65 000	125 000
Amortering av skuld					
Ökning av långfristiga skulder	24	-1 568	7 962		7 203
Minskning av långfristiga fordringar	18	-2 982		-2 982	
Amortering av skulder för finansiell leasing					
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**45 765**	**183 462**	**62 018**	**132 203**
Årets Kassaflöde		**-6 092**	**33 256**	**-5 604**	**32 806**
Likvida medel vid årets början		44 877	11 621	44 336	11 530
Likvida medel vid årets slut		38 785	44 877	38 732	44 336
Förändring		**-6 092**	**33 256**	**-5 604**	**32 806**

Balansräkning

Balansräkning	Not	Kommunkoncern		Kommun	
Tkr		2024	2023	2024	2023
TILLGÅNGAR					
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR					
Immateriella anläggningstillgångar	15	4 090	92	4 090	82
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	16,17	1 369 321	1 315 396	883 161	805 611
Maskiner och inventarier	16,17	36 880	38 789	33 924	37 316
Finansiella anläggningstillgångar					
Värdepapper och aktier	18	12 772	11 663	38 472	37 363
Långfristiga fordringar	18	401	353		
Summa anläggningstillgångar		***1 423 464***	***1 366 293***	***959 647***	***880 372***
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR					
Förråd och lager		966	1 118		
Expl mark och fastighetsförsäljning		5 918	4 976	5 918	4 976
Fordringar	19	108 836	112 986	116 312	114 511
Pensionsförvaltning	20	115 834	127 869	115 834	127 869
Kassa och bank	21	38 785	44 877	38 732	44 336
Summa omsättningstillgångar		***270 338***	***291 825***	***276 796***	***291 692***
Summa tillgångar		***1 693 802***	***1 658 118***	***1 236 442***	***1 172 064***
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Eget kapital vid årets början		581 107	566 549	497 335	488 275
- Varav resultatreserv					
- Varav resultatutjämningsreserv				10 436	10 436
Årets resultat		-17 527	15 205	-19 649	9 060
Eget kapital vid årets slut		**563 580**	**581 754**	**477 686**	**497 335**
- Varav resultatreserv					
- Varav resultatutjämningsreserv					10 436
Avsättningar					
Avsättningar långfristiga	23	14 214	13 085	14 214	13 085
Skulder					
Långfristiga skulder	24	933 162	887 397	556 452	494 434
Kortfristiga skulder	25	182 846	175 882	188 090	167 210
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		***1 693 802***	***1 658 118***	***1 236 442***	***1 172 064***
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER					
Borgen och andra förpliktelser mot kommunens företag	26			354 900	365 400
Ställda säkerheter	27	15 684	29 398		
Övriga förpliktelser	28	8 468	8 988	8 468	8 988
Pensionsutfästelser inkl löneskatt	29	208 290	204 374	208 290	204 374

NOTHÄNVISNINGAR

Not 1 TILLÄMPADE REDOVISNINGSPRINCIPER

Årsredovisningen är upprättad efter den nya Redovisningslagen (LKBR) samt efter rekommendationerna från Rådet för kommunal redovisning (RKR). De områden som är berörda är framför allt värdering av kortfristiga placeringar, se mer nedan.

Kapitalkostnader
Kommunen: Kapitalkostnaderna belastar förvaltningarnas driftsanslag. De består av avskrivningar och intern ränta. Avskrivningen beräknas på tillgångens ursprungliga anskaffningsvärde och är linjär, d v s lika stort belopp varje år under nyttjandetiden. Intern ränta beräknas på tillgångens bokförda värde vid varje månads ingång. Räntesatsen för år 2024 är 2 %. Räntan baseras på den ränta kommunen betalar på sina externa lån.
Aktivering av anläggningstillgångar sker i huvudsakligen där anskaffningsvärdet överstiger ett prisbasbelopp (prisbasbeloppet 57,3 tkr år 2024) och en ekonomisk livslängd som överstiger tre år. Tillgångarnas livslängd utgår från investeringens nyttjandetid.
Bolagen: I bolagen är avskrivningstiden för markanläggningar 20 år, 25-33 år för byggnader och 5-20 år för inventarier.

Personalomkostnadspålägg
Personalkostnadspålägg kostnadsförs i samband med bokföring av löner (arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkringar och intjänad pensionsrätt). Under år 2024 har procentsatsen för anställda enligt kommunala avtal varit 43,92% och för politiker och uppdragstagare mm 31,42%. Personalomkostnadstillägget betalas som en intern ersättning från förvaltningarna till finansförvaltningen som ansvarar för utbetalningarna.

Intäkter
Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKR's decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR 2. Anslutningsavgifter tas upp som en förutbetald intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över 20 år.

Interna transaktioner
Varor och tjänster som överförs från en verksamhet till en annan internfaktureras till självkostnadspris. Interna administrativa tjänster internfaktureras endast i speciella fall, tex vid va- och renhållning. Kommunens interna transaktioner uppgår vid årets slut till 121,6 mkr.
Kommunkoncernens interna poster är ca 19,2 mkr och består av hyror, tjänster och va-renhållning.

Pensionerna
Periodisering av den individuella delen av pensionerna och löneskatten har skett med underlag från Skandias prognos 2024-12. Samma prognos har använts för avsättningar och ansvarsförbindelse. Se även förvaltningsberättelsen.

Jämförelsestörande poster
Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer, i not till respektive post i resultaträkningen och/eller kassaflödesanalysen. Som jämförelsestörande post räknas poster som är sällan förekommande och överstiger 500 kkr.

Redovisningsprinciper sammanställd redovisning
Koncernredovisningen upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att det egna kapitalet som förvärvats vid anskaffningstillfället elimineras. Proportionell konsolidering innebär att endast ägda andelar av räkenskapsposterna tas med i koncernredovisningen. Bolagskoncernen ägs av kommunen till 100 procent. Interna transaktioner mellan kommunen och bolagskoncernen och inom den sistnämnda har eliminerats. Pensionsskulden har redovisats olika inom koncernen. Säterbostäder har premiereservsystem.

Leasingavgifter
Kommunens leasingavtal klassificeras som operationella förutom bilarna som klassificeras som finansiella.
Bolagens leasingavtal klassas som operationella.
Hyresavtalen klassificeras som operationella eftersom de ekonomiska fördelar och risker som förknippas med ägandet i allt väsentligt inte överförs till kommunen

Pensionsmedelsförvaltning
Pensionsmedlen värderas till marknadsvärdet.

Notförteckning	Kommunkoncern		Kommun	
Tkr	2024	2023	2024	2023
RESULTATRÄKNING				
Not 2 Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	16 879	12 161	11 547	12 274
Taxor och avgifter	71 738	64 115	77 699	70 108
Hyror och arrenden	89 458	93 960	13 032	9 979
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	63 400	58 045	63 400	58 045
Övriga bidrag	1 884	2 600	1 884	1 463
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	10 817	9 642	10 167	9 550
Realisationsvinster på materiella och imateriella tillgångar	5 205	4 263		1 024
Summa verksamhetens intäkter	**259 382**	**244 787**	**177 727**	**162 443**
Not 3 Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	571 583	543 004	555 815	526 621
Pensionskostnader	67 389	58 747	66 302	57 776
Inköp av anläggnings och underhållsmaterial	5 662	5 418	5 406	5 218
Bränsle, energi och vatten	43 688	42 742	18 573	20 496
Köp av huvudverksamhet	146 769	149 556	137 177	129 510
Lokal- och markhyror	16 320	21 720	24 188	26 187
Övriga tjänster	39 797	38 305	42 270	40 053
Lämnade bidrag	23 472	22 146	23 535	22 151
Realisationsförluster och utrangeringar	0	542		1
Bolagsskatt	0	1 128		
Räkenskapsrevision	499	431	423	325
Övriga kostnader	106 754	90 103	98 482	90 211
Summa kommunens kostnader	**1 021 931**	**973 842**	**971 748**	**918 549**
Not nr 4 Av- och nedskrivningar				
Avskrivningar:				
Avskrivning immateriella tillgångar	76	505	27	466
Avskrivning mark, byggnader o tekniska anläggningar	57 417	41 801	34 230	28 172
Avskrivning maskiner och inventarier	6 297	6 259	6 089	6 202
Nedskrivning/återföring byggnader och anläggningar				
Summa av- och nedskrivningar	**63 791**	**48 565**	**40 347**	**34 840**
Not 5 Skatteintäkter och generella statsbidrag				
Preliminär kommunalskatt	613 638	596 656	613 638	596 656
Preliminär slutavräkning innevarande år	2 099	8 864	2 099	8 864
Slutavräkningsdifferens föregående år	-2 865	2 924	-2 865	2 924
Summa skatteintäkter	**612 872**	**608 444**	**612 872**	**608 444**
Not 6 Generella statsbidrag och utjämning				
Inkomstutjämningsbidrag	147 386	137 904	147 386	137 904
Kommunal fastighetsavgift	40 752	37 677	40 752	37 677
Kostnadsutjämningsavgift	-3 714	-10 241	-3 714	-10 241
Avgift för LSS-utjämningen	-4 541	-983	-4 541	-983
Bidrag för LSS-utjämningen	0	0		
Regleringsbidrag	34 391	26 308	34 391	26 308
Övriga generella bidrag från staten	0	5 280		5 280
Summa generella statsbidrag och utjämning	**214 274**	**195 944**	**214 274**	**195 944**
Not 7 Finansiella intäkter				
Ränteintäkter	1 522	1 147	1 048	931
Borgensavgift kommunens bolag			901	895
Aktieutdelning	1 119	666	1 119	666
Ersättn från kommunkontosystemet äldrebostäder	1 299	1 497	1 299	1 497
Övriga finansiella intäkter	69	50	69	50
Summa finansiella intäkter	**4 009**	**3 360**	**4 436**	**4 038**
Not 8 Finansiella kostnader				
Räntor på lån	24 566	18 080	17 658	12 347
Övrigt	1 304	904	1 170	904
Summa finansiella kostnader	**25 870**	**18 984**	**18 829**	**13 251**

Notförteckning	Kommunkoncern		Kommun	
Tkr	2024	2023	2024	2023
RESULTATRÄKNING				
Not 9 Kommunens pensionsförvaltning				
Pensionsförvaltningen avser framtida pensions-	**1 965**	**4 831**	**1 965**	**4 831**
utbetalningar. *Se även ekonomisk översikt.*				
Not 10 Årets resultat				
Årets resultat enligt resultaträkningen	**-17 527**	**15 205**	**-19 649**	**9 060**
- därav resultat kapitalförvaltning pensioner	*-1 965*	*-4 831*	*-1 965*	*-4 831*
- därav resultat va-enheten	*-4 017*	*-543*	*-4 017*	*-543*
Avstämning mot balanskrav	-17 527	15 205	-19 649	9 060
- Realisationsvinst				
- Utnyttjande av pensionsmedel				
- Avgår resultat VA-enheten	-4 017	-543	-4 017	-543
- Kapitalförvaltning pensioner	-1 965	-4 831	-1 965	-4 831
Justerat resultat	**-23 509**	**3 686**	**-25 631**	**3 686**
KASSAFLÖDESANALYS				
Not 11 Justering för ej likviditetspåverkande poster				
Avsättning för pensioner, se balansräkning not 23	1 129	-441	1 129	-441
Avskrivningar	63 791	48 565	40 347	34 840
Nedskrivningar	4 071	1 288		
Realisiationsvinst/förlust	3 378			
Justering eget kapital pga ny redovisningslag se not 1 och 22				
Balansjusteringar - eget kapital		-600		
Summa	**72 368**	**48 812**	**41 476**	**34 399**
Not 12 Investering i materiella anläggningstillgångar				
Fasta anläggningstillgångar	115 454	184 218	111 780	129 203
Inventarier, inköp	4 387	13 749	2 697	13 270
Summa	**119 841**	**197 967**	**114 477**	**142 473**
Not nr 13 Försäljning av materiella anläggningstillgångar				
Utrangeringar				
Såld markreserv				
Såld maskin/inventarie		774		774
Summa	**0**	**774**		**774**
Not 14 Inköp av finansiella tillgångar				
Andelskapital Kommuninvest	1 109	1 112	1 109	1 112
Summa	**1 109**	**1 112**	**1 109**	**1 112**
BALANSRÄKNING				
Not 15 Immateriella anläggningstillgångar				
Förvärvade IT-licenser				
Ingående anskaffningsvärde	2 350	2 350	2 136	2 136
Ackumulerade avskrivningar	-2 295	-2 258	-2 081	-2 054
Bokfört värde	**55**	**92**	**55**	**82**
Genomsnittlig nyttjandeperiod	**3 år**	**3 år**	3 år	3 år
Redovisat värde vid årets början	92	515	82	466
Årets investeringar	4 035	82	4 035	82
Årets avskrivningar	-37	-505	-27	-466
Redovisat vid årets slut	**4 090**	**92**	**4 090**	**82**
Not 16 Materiella anläggningstillgångar				
Mark, byggnader, tekniska anläggningar				
Ingående anskaffningsvärde	1 930 796	1 815 343	1 205 254	1 093 474
Ackumulerade avskrivningar	-561 475	-499 947	-322 094	-287 863
Bokfört värde	**1 369 321**	**1 315 396**	**883 161**	**805 611**
Genomsnittlig nyttjandeperiod				
Linjär avskrivning tillämpas. Mark avskrives ej				
Maskiner och inventarier				
Anskaffningsvärde	118 832	114 445	112 058	109 360
Ackumulerade avskrivningar	-81 953	-75 656	-78 133	-72 044
Bokfört värde vid årets slut	**36 880**	**38 789**	**33 925**	**37 316**
Genomsnittlig nyttjandeperiod			20,9 år	20,9 år
Linjär avskrivning tillämpas. Konst avskrives ej				

Notförteckning	Kommunkoncern		Kommun	
Tkr	2024	2023	2024	2023
BALANSRÄKNING				
Not 17 Materiella anläggningstillgångar, årets händelser				
Mark, byggnader, tekniska anläggningar				
Redovisat värde vid årets början	1 315 397	1 174 185	805 611	704 580
Årets investeringar	115 454	184 218	111 780	129 203
Avyttring/Utrangering	-4 071	-1 220		
Årets avskrivningar	-57 457	-41 787	-34 230	-28 172
Pågående investeringar				
Övrigt				
Redovisat värde vid årets slut	**1 369 321**	**1 315 397**	**883 161**	**805 611**
Maskiner och inventarier				
Redovisat värde vid årets början	38 789	31 381	37 316	30 222
Årets investeringar	4 387	13 749	2 697	13 270
Avyttring/Utrangering		-69		
Årets avskrivningar	-6 297	-6 272	-6 089	-6 176
Bokfört värde vid årets slut	**36 880**	**38 789**	**33 924**	**37 316**
Därav finansiell leasing			**8 777**	**10 887**
Not 18 Finansiella anläggningstillgångar				
Värdepapper, aktier och bostadsrätter				
Aktier Säterbostäder AB			19 000	19 000
Aktieägartillskott Säterbostäder			6 700	6 700
Falun Borlänge-regionen AB	38	38	38	38
Andelskapital Kommuninvest	12 421	11 312	12 421	11 312
Utveckling i Dalarna Holding AB	220	220	220	220
Inera AB	43	43	43	43
Övriga aktier och andelar	51	51	51	51
Summa	**12 772**	**11 663**	**38 472**	**37 363**
Långfristiga fordringar				
Andelar i Kommuninvest ekonomisk förening			0	0
Husbyggnads varor HBV	42	42		
Övriga långfristiga fordringar	359	311		
Summa	**401**	**353**	**0**	**0**
Not 19 Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	6 798	7 710	17 491	13 768
Skattefordringar	55 401	42 039	55 401	42 039
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	21 764	16 149	21 764	16 149
Övriga kortfristiga fordringar	23 427	46 779	21 656	42 555
Interimsfordringar	1 445	309		
	108 836	**112 986**	**116 312**	**114 511**
Not 20 Pensionsförvaltning				
Bankmedel avsedda för fondering till framtida pensionsutbetalningar				
Upplupna ränteintäkter	937	938	937	938
Obligationer, förlagsbevis mm	80 000	80 000	80 000	80 000
Värdereglering verkligt värde obligationer	847	2 043	847	2 043
Nedskrivning av kortfristiga placeringar				
Kassa kapitalförvaltning	34 050	44 888	34 050	44 888
Summa	**115 834**	**127 869**	**115 834**	**127 869**
Not 21 Kassa och bank				
Kassa, bank	1 059	2 964	1 006	2 423
Koncernkonto	37 725	41 913	37 725	41 913
Summa	**38 785**	**44 877**	**38 732**	**44 336**
Koncernkonto:				
Limit ej utnyttjad	*-55 000*	*-55 000*	*-55 000*	*-55 000*
Behållning koncernkonto	37 725	*41 913*	37 725	41 913
varav		*0*		
Säters kommun	24 691	*33 308*	24 691	33 308
Säterbostäder AB	14 059	*8 117*	14 059	8 117
Säters Kommuns Fastighets AB	-1 025	*488*	-1 025	488
	37 725	**41 913**	**37 725**	**41 913**

Notförteckning	Kommunkoncern		Kommun	
Tkr	2024	2023	2024	2023
BALANSRÄKNING				
Not 22 Eget kapital				
Ingående eget kapital	581 754	567 214	497 335	488 275
- Utdelning 2023	-647	-665		
- Varav Resultatutjämningsreserv				10 436
- Varav Social investeringsfond			*583*	583
- Varav Säterdalen			*500*	500
- Varav Integration			*763*	763
- Utnyttjande av eget kapital under året				
Justering eget kapital föregående år				
Uppskrivningsfond				
Årets resultat	-17 527	15 205	-19 649	9 060
- varav byte av redovisningsprincip för värdering av kortfristiga placeringar				
Summa eget kapital	**563 580**	**581 754**	**477 686**	**497 335**
Eget kapital består av:				
Pensionsmedel för framtida pensionsutbetalningar	115 834	127 869	115 834	127 869
Vatten- och avlopp	1 976	-2 041	1 976	-2 041
Övrigt eget kapital	445 771	455 926	359 876	371 507
Summa eget kapital	**563 580**	**581 754**	**477 686**	**497 335**
Anläggningskapital	476 088	465 811	388 980	372 853
Rörelsekapital	87 492	115 943	88 706	124 482
Summa eget kapital	**563 580**	**581 754**	**477 686**	**497 335**
Not 23 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser				
Ingående avsättning	8 172	7 749	8 172	7 749
Årets förändring	0	0		
Varav	0	0		
Ränte- och basbeloppsuppräkningar	1 036	960	*1 036*	960
Övrigt	326	-93	*326*	-93
Pensionsutbetalningar	-433	-556	-433	-556
Intjänad Förmånsbestämd ålderspension	-20	0	-20	0
Intjänad Särskild avtalspension	0	26	0	26
Förändring av löneskatt	0	86	0	86
Summa avsatt till pensioner	**9 081**	**8 172**	**9 081**	**8 172**
Avsättning för förtroendevalda	4 132	3 955	4 132	3 955
Löneskatt	1 002	959	1 002	959
	5 134	**4 914**	**5 134**	**4 914**
Summa visstids- och garantipensioner	**5 134**	**4 914**	**5 134**	**4 914**
Antal personer				
Summa avsättning till pensioner	**14 214**	**14 214**	**14 214**	**13 085**
Förpliktelsen minskad genom försäkring				
Aktualiseringsgrad			99%	96%
Not 24 Långfristiga skulder				
Lån i banker/kreditinstitut	902 115	851 800	540 000	475 000
Genomsnittlig räntebindningstid			1,77 år	1,97 år
Genomsnittlig ränta			3,61%	2,48%
Anslutningsavgifter långfristig del	10 987	11 272	10 986	11 272
Övriga långfristiga skulder	5 466	8 162	5 466	8 162
- Återstående antal år (vägt medel)	14 år	14 år	14 år	14 år
Uppskjuten skatteskuld	14 593	16 163		
Summa	**933 162**	**887 397**	**556 452**	**494 436**
Not 25 Kortfristiga skulder				
Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	18 259	13 213	18 259	13 213
Leverantörsskulder	68 683	51 421	61 692	44 573
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	8 344	8 361	8 344	8 361
Övriga kortfristiga skulder	709	803	709	803
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	86 851	102 084	99 085	100 260
Summa Kortfristiga skulder	**182 846**	**175 882**	**188 090**	**167 210**

Notförteckning Tkr	Kommunkoncern 2024	 2023	Kommun 2024	 2023
Not 26 Borgens- och andra förpliktelser mot kommunens företag				
Kommunen:				
Säterbostäder AB			352 500	363 000
Säters Kommuns Fastighets AB			2 400	2 400
Summa			**354 900**	**365 400**
Not 27 Ställda säkerheter				
Säterbostäder, ställda säkerheter	**15 684**	**29 398**		
Not 28 Övriga förpliktelser				
Kommunen:				
Kommunalt borgens- o förlustansvar egnahem	0	0	0	0
Kommunen för Säters Golfklubb	6 222	6 272	6 222	6 272
Kommunen för Säters IF Fotboll	984	1 154	984	1 154
Kommunen för Gustafs GOIF	1 263	1 563	1 263	1 563
Kommunen för Östra Gustafs Fibernätverk Ek.för.	0	0	0	0
Kommunen för Säterbostäder	0	0	0	0
	8 468	**8 988**	**8 468**	**8 988**
Not 29 Pensionsutfästelser enligt avtal				
Pensionsutfästelser netto enl Skandia	167 624	164 473	167 624	164 473
Löneskatt 24,26 %	40 666	39 901	40 666	39 901
	208 290	**204 374**	**208 290**	**204 374**
Ansvarsförbindelsen, specifikation:				
Ingående avsättning	164 374	162 374	164 374	162 374
Gamla utbetalningar	-12 143	-11 350	-12 143	-11 350
Ränte- och basbeloppsuppräkningar	13 970	13 647	13 970	13 647
Övrigt (post som kan bero på bl a ändrad samordning, dödsfall under året och på att personer aktualiserats.)	1 423	-198	1 423	-198
Utgående avsättning	**167 624**	**164 473**	**167 624**	**164 473**
Ingående löneskatt	39 901	39 392	39 901	39 392
Förändring av löneskatt	764	509	764	509
	40 666	**39 901**	**40 666**	**39 901**
	208 290	**204 374**	**208 290**	**204 374**
varav				
Ansvarsförbindelse för förtroendevalda	1 753	2 032	1 753	2 032
Löneskatt	425	493	425	493
Summa	**2 178**	**2 525**	**2 178**	**2 525**
Summa ansvarsförbindelse inkl löneskatt	**208 290**	**204 374**	**208 290**	**204 374**
Not 30 Leasingavgifter				
Operationella leasingavtal				
Minimileasingavgifter förfaller enligt följande				
Inom ett år	2 264	2 190	2 264	2 190
Senare än ett år men inom fem år	3 981	3 791	3 981	3 791
Senare än fem år				
Summa	**6 245**	**5 981**	**6 245**	**5 981**
Not 31 Leasingavgifter				
Finansiella leasingavtal				
Minimileasingavgifter förfaller enligt följande				
Inom ett år	3 311	2 724	3 311	2 724
Senare än ett år men inom fem år	5 466	8 162	5 466	8 162
Senare än fem år	0	0	0	0
Summa	**8 777**	**10 887**	**8 777**	**10 887**
Not 32 Upplysning om räkenskapsrevision				
Kostnad för räkenskapsrevision				
Sakkunnigt biträde	519	451	345	250
Förtroendevalda	78	78	78	75
Total kostnad för räkenskapsrevision	**597**	**529**	**423**	**325**
Kostnad för övrig revision				
Sakkunnigt biträde	359	359	359	433
Förtroende valda	544	544	544	326
Total kostnad för övrig revision	**903**	**903**	**903**	**759**
Total kostnad för revision	**1 500**	**1 432**	**1 327**	**1 084**

ORD OCH UTTRYCK

Resultaträkningen
visar årets finansiella resultat och hur det uppkommit. Den visar även förändringen av eget kapital, något som också kan utläsas genom att jämföra balansräkningen för de två senaste åren.

Kassaflödesanalysen
visar hur årets löpande verksamhet och investeringar har finansierats och hur verksamhetens likvida ställning har påverkats. Kostnadsanalysen är utformad som en betalningsflödesrapport.

Balansräkningen
visar vilka tillgångar och skulder kommunen har på bokslutsdagen. Man kan också säga att den visar hur kapitalet har använts (tillgångar) och hur det har skaffats fram (skulder och eget kapital). Genom att jämföra två balansräkningar kan vi se hur likvida medel, lån och anläggningars värde har förändrats under året.

Tillgångar
är dels omsättningstillgångar till exempel kontanter, pengar på banken, statsbidragsfordringar, förråd, dels anläggningstillgångar till exempel fastigheter, inventarier, aktier, långfristiga fordringar.

Eget kapital
visar skillnaden mellan tillgångar och skulder och består av två delar. Dels rörelsekapitalet som är skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder, dels anläggningskapitalet som är skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder.

Avsättningar
är ekonomiska förpliktelser vilkas storlek eller betalningstidpunkt inte är helt bestämd. En del av pensionsskulden finns bland avsättningar.

Skulder
är dels kortfristiga (skall betalas inom ett år) och dels långfristiga.

Tkr = kilokronor, tusentals kronor
Mkr = megakronor, miljontals kronor

DRIFTREDOVISNING 2024

Driftsredovisning: Utfall jämfört med budget

Säters kommun

+ = överskott
- = underskott

Driftsredovisning per nämnd	Intäkter		Kostnader			Budgetavvikelse 2024		
kkr	Utfall 2024	Budget 2024	Utfall 2024	Budget 2024	Netto 2024	Intäkter	Kostnader	Netto
Kulturnämnden (KN)	1 248	1 159	18 816	19 744	17 568	89	928	1 018
Revisionen (Rev)			794	1 140	794	0	346	346
Barn-och utbildningsnämnd (BUN)	46 940	45 000	398 316	377 606	351 376	1 940	-20 710	-18 770
Socialnämnden (SOC)	53 179	40 594	385 181	361 220	332 001	12 585	-23 961	-11 375
Samhällsbyggnadsnämnd (SBN)	120 271	119 117	162 000	164 943	41 728	1 155	2 945	4 100
Miljö- och byggnämnden (MBN)	3 672	3 741	9 002	8 631	5 330	-69	-371	-441
VA- renhållning (VA)	59 016	57 746	53 397	57 746	-5 618	1 270	4 348	5 618
Överförmyndare (ÖFM)			902	1 071	902	0	169	169
Räddningtjänst (RDM)			14 478	14 700	14 478	0	222	222
Upphandlingscenter (UHC)			1 213	1 243	1 213	0	30	30
Kommunstyrelsen (KS)	10 774	8 562	76 146	74 630	65 372	2 213	-1 517	697
Pensioner	380		22 420	34 979	22 041	380	12 559	12 936
Reserv oförutsedda kostnader			258	50	258	0	-208	-208
E-arkiv	3 742	4 587	3 742	4 587	0	-845	845	-1
Summa verksamheternas nettokostnader	**299 223**	**280 506**	**1 146 666**	**1 122 290**	**847 443**	**18 716**	**-24 376**	**-5 661**
Justeras: Poster som ej är hänförbara till Verksamhetens intäkter och kostnader	-121 496	-112 370	-174 919	-170 570	-53 423			
Verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkningen	**177 727**	**168 136**	**971 748**	**951 720**	**794 020**			

Verksamhetens intäkter och Verksamheten kostnader enligt resultaträkningen:				
Avskrivningar			-40 347	-45 700
Interna poster	-121 601	-121 061	-121 601	-121 061
Finansiella kostnader, internränta			-16 022	-15 627
Finans, upplupna kostnader	105	8 691	3 051	11 818
Summa	**-121 496**	**-112 370**	**-174 919**	**-170 570**

Verksamheternas nettokostnader: Under året har kommunens intäkter varit 18,7 mkr högre än budget och kostnaderna har varit totalt 24,4 mkr högre än budget, dvs en nettoavvikelse på -5,7 mkr. Driftredovisningen inkluderar de interna posterna medan resultaträkningen exkluderar dem. De interna posterna för år 2024 uppgår till 122 mkr. Kostnaderna enligt resultaträkningen innehåller centrala justeringsposter som inte kan fördelas ut till de olika sektorerna. Bokningar inom finans, dvs poster som ej är hänförbara till verksamhetens intäkter & kostnader, tas inte med i verksamheternas nettokostnader.

Tabell: Utfall kostnader 2024, brutto- och nettoredovisat per nämnd/styrelse

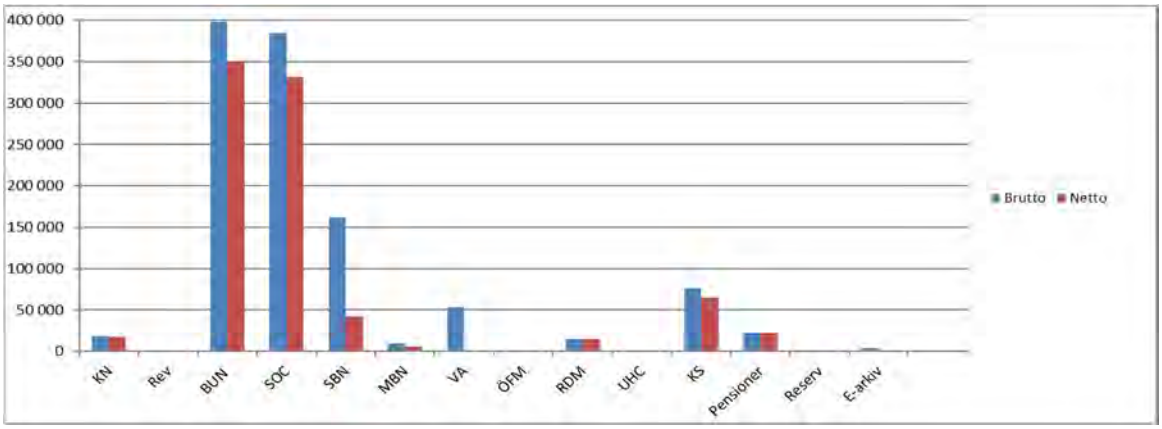

Kommentarer
Verksamhetens nettokostnader för helår 2024 är 5,7 mkr högre än budget, dvs ett underskott på totalt -5,7 mkr.

Underskott redovisas för Barn- och utbildningsnämnden på -18,8 mkr, för Socialnämnden på -11,4 mkr och för Miljö- & Byggnämnden på -0,4 mkr. Samhällsbyggnadsnämnden redovisar ett överskott på +9,7 mkr, varav +4,1 mkr för SBN Skattefinansierat och för VA/återvinning +5,6 mkr, där överskottet för VA-enheten är +4,0 mkr och för Återvinning +1,6 mkr. Kulturnämnden redovisar ett överskott på +1,0 mkr och kommunstyrelsesektorn ett överskott på +0,7 mkr.

Utfall för pensioner är ett överskott på 12,9 mkr. Under 2024 har justeringar av pensionskostnader gjorts mot pensioner i stället för mot finans. Tidigare år har således justeringar av pensionskostnaderna redovisats mot finans och inte inom driftsredovisningen. Omföringen av pensionskostnaderna gjordes vid delårsbokslutet per sista augusti.

Reserv för oförutsedda kostnader för året är ett underskott på -208 tkr, där underskottet beror på att medel för lönesatsning 2024 betalats ut till socialnämnden i maj enligt beslut i personalutskottet.

Prognosen för övriga verksamheter har under året varit i linje med budget. Totalt för år 2024 redovisar övriga verksamheter mindre överskott med 222 tkr för Räddningstjänsten Dalamitt, +169 tkr för Överförmyndare i samverkan, +30 tkr för Upphandlingscenter samt +346 tkr för Kommunrevisionen.

Åtgärder för budget i balans under 2024:
Nämnder/styrelser med prognostiserade underskott för helår 2024 har ålagts att ta fram åtgärdsplaner för budget i balans 2024. Totala åtgärder under året uppgick till drygt 6 mkr.

Kommunstyrelsesektorns prognos per mars var ett underskott på -1 mkr där orsak var att serverkostnaderna från Borlänge kommun hade blivit dyrare än budgeterat. Under april togs åtgärder fram för att nå budget i balans. Åtgärderna innebar att konsultstödet hos näringsliv inte skulle utnyttjas, att hålla på vakanta tjänster samt en allmän återhållsamhet för till resor och konferenser mm. Utfallet för 2024 är ett överskott på +0,7 mkr.

Barn- och utbildningsnämndens redovisar ett underskott på -18,8 mkr för 2024. Vid delårsbokslutet per augusti var underskottet 2 mkr men ökade sedan markant under andra halvåret. Under året har arbete pågått för att minska befarat underskott genom återhållsamhet vid nyanställningar/ återanställningar, återhållsamhet vid inköp, minska sjuktalen mm. Mycket arbete har lagts på genomgångar inom sektorn och det finns nu tydlighet och en öppen dialog med alla rektorer och de fackliga för att skapa förståelse för det tuffa läget som sektorn står inför under 2025.

Socialnämndens redovisar ett underskott på -11,4 mkr för 2024. Underskott finns inom hemtjänst och funktionsnedsättning. Verksamheterna har tagit fram och vidtagit åtgärder som under 2024 resulterade i minskade kostnader på 4,9 mkr. Åtgärderna innefattar bl.a. vakanshållande av tjänster och att avsluta köp av externa vård- och boendeplatser samt återhållsamhet av utbildning mm.

Miljö- och Byggnämnden redovisar ett underskott på -0,4 mkr för 2024. Underskottet baseras på lägre intäkter samt kostnader för konsult inom Miljö pga vakant tjänst. Beslutad åtgärd för budget i balans är att ej återbesätta vakant tjänst inom Avlopp på miljösidan. Kontinuerligt arbete har gjorts för att identifiera ytterligare åtgärder. Viss ökning av intäkter har skett i slutet på året.

Driftsredovisning: Utfall jämfört med föregående år

Säters kommun

Driftsredovisning per nämnd	Intäkter		Kostnader			
kkr	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2023	Netto 2024	Netto 2023
Kulturnämnden (KN)	1 248	1 471	18 816	18 104	17 568	16 633
Revisionen (Rev)			794	1 093	794	1 093
Barn-och utbildningsnämnd (BUN)	46 940	44 784	398 316	356 579	351 376	311 795
Socialnämnden (SOC)	53 179	44 779	385 181	358 808	332 001	314 029
Samhällsbyggnadsnämnd (SBN)	120 271	101 934	162 000	152 502	41 728	50 569
Miljö- och byggnämnden (MBN)	3 672	4 294	9 002	9 881	5 330	5 587
VA- renhållning (VA)	59 016	50 831	53 397	51 550	-5 618	718
Överförmyndare (ÖFM)			902	691	902	691
Räddningtjänst (RDM)			14 478	13 501	14 478	13 501
Upphandlingscenter (UHC)			1 213	1 142	1 213	1 142
Kommunstyrelsen (KS)	10 774	11 298	76 146	70 831	65 372	59 533
Pensioner	380		22 420	30 066	22 041	30 066
Reserv oförutsedda kostnader			258	400	258	400
E-arkiv	3 742	3 621	3 742	3 621	0	0
Summa verksamheternas nettokostnader	**299 223**	**263 012**	**1 146 666**	**1 068 770**	**847 443**	**805 758**
Justeras: Poster som ej är hänförbara till Verksamhetens intäkter och kostnader	-121 496	-100 569	-174 919	-150 221	-53 423	**-49 651**
Verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkningen	**177 727**	**162 443**	**971 748**	**918 549**	**794 020**	**756 106**

Verksamhetens intäkter och Verksamheten kostnader enligt resultaträkningen:				
Avskrivningar			-40 347	-34 840
Interna poster	-121 601	-100 659	-121 601	-100 659
Finansiella kostnader, internränta			-16 022	-10 781
Finans, upplupna kostnader	105	90	3 051	-3 941
Summa	**-121 496**	**-100 569**	**-174 919**	**-150 221**

Kommentarer

Verksamheternas nettokostnader: Under året har kommunens intäkter varit 36,2 mkr högre än föregående år och kostnaderna är 77,9 mkr högre än föregående år, dvs en ökning av verksamheternas nettokostnader med 41,7 mkr jämfört med föregående år.

INVESTERINGSREDOVISNING 2024

Säters kommun

Investeringsredovisning per projekt	Sedan projektets start			Varav årets investeringar		
FÄRDIGSTÄLLDA PROJEKT	**Total budget**	**Ack. Utfall**	***Avvikelse***	**Budget**	**Utfall**	***Avvikelse***
Kulturnämnd	**1 087**	**727**	***360***	**367**	**96**	***271***
- Varav: konst nya SÄBO	*1 087*	*727*	*360*	*87*	*14*	*73*
Samhällsbyggnadsnämnd	**71 687**	**68 609**	***3 078***	**50 486**	**47 535**	***2 951***
- Varav: Ombyggnad omklädningsrum Säters IP	21 000	22 821	*-1 821*	8 185	10 007	*-1 822*
- Varav: Infrastuktur genomfart järnväg Stationsomr	8 723	12 626	*-3 903*	1 049	4 952	*-3 903*
- Varav: Morbyvägen	1 000	1 368	*-368*	1 000	1 329	*-329*
- Varav: Infrastruktur genomfart och järnväg Säter- uppgång Salutorget	3 000	2 682	*318*	2 288	1 970	*318*
Barn- och utbildningsnämnd	**3 500**	**1 538**	***1 962***	**3 500**	**1 538**	***1 962***
- Varav: Inventarier BUN	2 000	1 538	*462*	2 000	1 538	*462*
Socialnämnden	**4 500**	**4 334**	***166***	**1 344**	**1 350**	***-6***
- Varav: Inventarier nytt särskilt boende	4 000	3 654	*346*	844	667	*177*
Kommunstyelsen	**6 900**	**1 278**	***5 622***	**6 900**	**1 278**	***5 622***
- Varav: IT-utrustining	200	96	*104*	200	96	*104*
- Varav: Digitala verktyg	300	82	*218*	300	82	*218*
VA-enheten	**52 841**	**50 699**	***2 142***	**31 702**	**29 297**	***2 405***
- Varav: BFUS kundsystem	1 900	2 532	*-632*	1 900	2 301	*-401*
- Varav: Forts. utveckling Ulvsjön	10 000	9 882	*118*	8 819	8 661	*158*
- Varav: Utveckling Grängshammar - Ulvsjön: Nya ledningar	29 000	27 153	*1 847*	9 042	7 203	*1 839*
Summa färdigställda projekt:	**140 515**	**127 185**	***13 330***	**94 299**	**81 094**	***13 205***
PÅGÅENDE PROJEKT	**Total budget**	**Ack. Utfall**	***Avvikelse***	**Budget**	**Utfall**	***Avvikelse***
Samhällsbyggnadsnämnd	**39 400**	**32 401**	***6 999***	**34 927**	**15 668**	***19 259***
- Varav: Gruvplan etapp 1	24 000	11 273	*12 727*	22 179	10 360	*11 819*
- Varav: Programhandling för skola i centrala Säter	4 500	3 747	*753*	4 213	3 460	*753*
VA-enheten	**62 712**	**34 585**	***28 127***	**52 981**	**24 801**	***28 180***
- Varav: Ledningsrenovering Ljustern	*9 362*	*8 814*	*548*	*9 362*	*8 814*	*548*
- Varav: Borlängeledningen	*19 000*	*5 589*	*13 411*	*16 757*	*3 346*	*13 411*
- Varav: Uggelbo 2	*12 000*	*5 614*	*6 386*	*8 883*	*2 461*	*6 422*
- Varav: Sammankoppling Bispbergshyttan - Kyrkbyn	*16 000*	*7 757*	*8 243*	*15 408*	*7 165*	*8 243*
- Varav: Hemsorterat	*350*	*794*	*-444*	*350*	*794*	*-444*
Summa pågående projekt:	**102 112**	**66 986**	***35 126***	**87 908**	**40 470**	***47 438***
Summa verksamheternas investeringar	**242 627**	**194 171**	***48 456***	**182 207**	**121 563**	***60 643***
- Exploatering mark					-941	
- Finansiell leasing					-2 110	
+ Finansiella anläggningstillgångar					1 109	
Summa investeringar anläggningstillgångar					**119 622**	

Kommentar

Årets investeringar för Säters kommun uppgår till 121,6 mkr.

NYCKELTAL

NYCKELTAL

	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Antal invånare 31 dec	**11 223**	**11 243**	**11 271**	**11 242**	**11 161**	**11 093**
Kommunen						
Likvida medel/ externa kostnader inkl pensionsförvaltning	15,0%	17,8%	15,1%	16,6%	25,0%	24,9%
Likvida medel/ externa kostnader exkl pensionsförvaltning	3,8%	4,6%	1,3%	0,7%	8,2%	7,7%
Soliditet exkl ansvarsförbindelse pension	38,6%	42,4%	47,6%	54,3%	52,4%	55,4%
Soliditet inkl ansvarsförbindelsen	21,8%	25,0%	28,0%	30,4%	28,1%	28,1%
Skuldsättningsgrad exkl ansvarsförbindelsen	61,4%	57,6%	52,4%	45,7%	47,6%	44,6%
Skuldsättningsgrad inkl ansvarsförbindelsen	78,2%	75,0%	72,0%	69,6%	71,9%	71,9%
Skulder och avsättn/ invånare, kr	67 607	60 013	47 609	35 662	37 296	32 319
Långfristig skuld/ invånare	49 581	43 977	32 138	22 303	23 494	18 838
Eget kapital/invånare, kr	42 563	44 235	43 321	42 337	41 121	40 163
Tillgångar/invånare, kr	110 170	104 248	90 930	77 999	78 417	72 482

	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Kommunkoncernen						
Likvida medel/ externa kostnader inkl pensionsförvaltning	13,9%	16,6%	14,2%	15,7%	23,6%	23,2%
Likvida medel/ externa kostnader exkl pensionsförvaltning	3,5%	4,3%	1,2%	0,8%	7,8%	7,2%
Soliditet exkl ansvarsförbindelse pension	33,3%	35,1%	38,8%	42,3%	40,8%	42,2%
Soliditet inkl ansvarsförbindelsen	21,0%	22,8%	25,0%	26,3%	24,2%	23,8%
Skuldsättningsgrad exkl ansvarsförbindelsen	66,7%	64,9%	61,2%	57,7%	59,2%	57,8%
Skuldsättningsgrad inkl ansvarsförbindelsen	79,0%	77,2%	75,0%	73,7%	75,8%	76,2%
Skulder och avsättn/ invånare, kr	100 706	95 736	79 385	66 851	68 011	62 202
Långfristig skuld/ invånare	83 147	78 929	62 455	52 405	52 576	48 462
Eget kapital/invånare, kr	50 217	51 744	50 325	49 027	46 969	45 458
Tillgångar/invånare, kr	150 922	147 480	129 710	115 877	114 980	107 661

Skattesats:						
Säterbygden 2010 fr o m (Säter föregående år)	35,50	35,50	35,50	35,50	35,50	35,50
varav:						
Landstinget	11,63	11,63	11,63	11,63	11,63	11,63
Kommunen	22,32	22,32	22,32	22,32	22,32	22,32
Säterbygden fr o m 2010 (Säters församling föregående år)*	1,55	1,55	1,55	1,55	1,55	1,55

** begravningsavgift ingår med 0,28%*

VA-VERKSAMHET: RESULTATRÄKNING OCH BALANSRÄKNING

RESULTATRÄKNING VA-ENHETEN (kkr)	Not	2024	2023	2022
Verksamhetens intäkter	1	38 586	33 644	29 963
Jämförelsestörande intäkt				
Verksamhetens kostnader	2	-27 813	-27 670	-26 038
Avskrivningar	3	-5 358	-4 852	-4 662
Nedskrivningar				
Sidoordnad verksamhet	4	1 075	1 075	1 075
Verksamhetens nettokostnader		**6 491**	**2 197**	**339**
Finansiella kostnader	5	-2 473	-1 654	-1 284
Resultat för e o poster		**4 017**	**543**	**-945**
Årets resultat		**4 017**	**543**	**-945**

BALANSRAKNING (kkr)

TILLGÅNGAR	Not	2024	2023	2022
Anläggningstillgångar				
Materiella anläggningstillgångar				
mark, byggnader och tekniska anläggningar	6	174 212	127 388	112 324
maskiner och inventarier	7			
Summa anläggningstillgångar		**174 212**	**127 388**	**112 324**
Omsättningstillgångar:	8			
Förutbetalda kostnader och uppluppna intäkter		2 662	105	213
Kundfordringar		1 401	1 942	1 282
Summa omsättningstillgångar		**4 063**	**2 047**	**1 495**
SUMMA TILLGÅNGAR		**178 275**	**129 435**	**113 819**
SKULDER OCH EGET KAPITAL				
Eget kapital	9			
Ingående eget kapital		-2 041	-2 584	-1 639
Resultat		4 017	543	-945
Summa eget kapital		**1 976**	**-2 041**	**-2 584**
Skulder				
Långfristiga skulder				
Lån av kommunen	10	162 727	115 572	104 852
Investeringsfond				
Förutbetalda intäkter från anläggningsavgifter	11	10 986	11 272	8 627
Kortfristiga skulder				
Uppluppna kostnader och förutbetalda intäkter	8	266	1 961	599
Förutbetalda intäkter från anläggningsavgifter	12	889	869	693
Leverantörskulder	13	1 431	1 802	1 632
Summa skulder		**176 299**	**131 476**	**116 403**
SUMMA AVSÄTTNINGAR, SKULDER OCH EGET KAPITAL		**178 275**	**129 435**	**113 819**

VA-VERKSAMHET: NOTHÄNVISNINGAR

NOTHÄNVISNINGAR VA-ENHETEN

RESULTATRÄKNING	2024	2023	2022
Not 1: Verksamhetens intäkter			
Försäljningsintäkter	5	3	189
Taxor och avgifter	38 432	32 587	29 773
Bidrag	0	1 047	0
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	149	7	
Summa verksamhetens intäkter	**38 586**	**33 644**	**29 962**
Not 2: Verksamhetens kostnader			
Löner och sociala avgifter	-7 503	-6 809	-6 479
Pensionskostnader	-831	-648	-483
Inköp av anläggnings och underhållsmaterial	-2 894	-3 153	-3 487
Bränsle, energi och vatten	-3 202	-4 534	-2 754
Köp av huvudverksamhet	-362	-252	-328
Lokal- och markhyror	-294	-287	-280
Övriga tjänster	-1 955	-2 307	-2 676
Lämnade bidrag	0	0	0
Övriga kostnader	-10 772	-9 680	-9 551
Summa verksamhetens kostnader	**-27 813**	**-27 670**	**-26 038**
Not 3: Av- och nedskrivningar			
Avskrivning mark, byggnader och tekniska anläggningar	-5358	-4852	-4 662
Avskrivning maskiner och inventarier		0	0
Summa av- och nedskrivningar	**-5 358**	**-4 852**	**-4 662**
Not 4: Sidoordnad verksamhet			
Intäkter enskilda avlopp	2 481	2 571	2 063
Driftskostnad	-1 406	-1 496	-988
Summa Sidoordnad verksamhet	**1 075**	**1 075**	**1 075**
Not 5 Finansiella kostnader			
Räntor Externa	-3	-2	-2
Kommuninterna räntor	-2499	-1652	-1284
Summa finansiella kosntader	**-2502**	**-1654**	**-1284**

BALANSRÄKNING	2024	2023	2022
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Not 6: Mark, byggnader, tekniska anläggningar			
Ingående bokfört värde	127 388	112 324	87 991
Årets avskrivningar	-5 396	-4 852	-4 662
Investeringar	52 220	19 916	29 345
Utrangerat			-350
Summa bokfört värde	**174 212**	**127 388**	**112 324**
Not 7: Maskiner och inventarier			
Ingående bokfört värde	0	0	0
Årets avskrivningar	0	0	0
Investeringar	0	0	0
Summa bokfört värde	**0**	**0**	**0**
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Not 8: Kortfristiga fordringar			
Förutbetalda kostnader o upplupna intäkter	2662	105	213
Kundfordringar	1 401	1 942	1 282
Summa kortfristiga fordringar	**4 063**	**2 047**	**1 495**

VA-VERKSAMHET: NOTHÄNVISNINGAR

Not 9: Eget kapital

Första gången Säters kommun särskild balansräkningsenhet för VA-verksamheten 2006-01-01 redovisades det egna kapitalet till 0 kr.

	2024	2023	2022
Tidigare års resultat 2006-2013	-1 098	-1 098	-1 098
Resultat 2014	-219	-219	-219
Resultat 2015	490	490	490
Resultat 2016	590	590	590
Resultat 2017	512	512	512
Resultat 2018	-1 982	-1 982	-1 982
Resultat 2019	835	835	835
Resultat 2020	-2 049	-2 049	-2 049
Resultat 2021	1 282	1 282	1 282
Resultat 2022	-945	-945	-945
Resultat 2023	543	543	
Årets resultat	4 017		
	1 976	**-2 041**	**-2 584**

Från och med årsredovisning 2010 tillämpas RKR:s rekomendation nr 18. I årsredovisningen för 2019 redovisas ett överskott på 835 tkr som läggs till Eget kapital. Det ackumulerade egna kapitalet visar ett underskott på - 872 tkr. År 2012 infördes en ny taxa med förändrad konstruktion och 2019 genomfördes en höjning av taxan.

Not 10: Långfristiga skulder	2024	2023	2022
Lån av kommunen	115 865	100 508	80 519
Amortering	-5 358	-4 852	-4 662
Nya lån	52 220	19 916	28 995
Summa lån av kommunen	**162 727**	**115 572**	**104 852**

Not 11: Anläggningsavgifter

Anläggningsavgifter Resultatbokförs med 5% över 20år	**Anläggnings avgifter**	**Överf. till kto 2421 kortfristig skuld**	**Saldo kto 2391**	**Saldo kto 2391**
2006	893	45	581	-1518
2007	355	18	249	-622
2008	280	14	210	-504
2009	180	9	144	-333
2010	697	35	592	-1324
2011	237	12	81	-330
2012	501	25	294	-820
2013	276	14	77	-367
2014	543	27	290	-860
2015	1785	89	1607	-3481
2016	1174	59	1116	-2349
2017	1050	53	652	-1755
2018	3254	163	2692	-6109
2019	996	50	385	-1431
2020	562	28	-78	-512
2021	195	10	-453	248
2022	882	44	188	-1114
2023	3514	176	2645	-6335
2024	603	20	-286	-337
	17 977	**889**	**10 986**	**-29 852**

Not 12: Kortfristiga skulder	2024	2023	2022
Förutbetalda intäkter från anläggningsavgifter	869	693	649
Intäktsbokfört under året	-869	-693	-649
Överf. från lånfristig skuld	889	869	693
Summa:	**889**	**869**	**693**

Not 13: Leverantörskulder	2024	2023	2022
Leverantörskulder	1 431	1 802	1 632

REVISIONSBERÄTTELSE

Miljöbokslut 2024

SÄTERS KOMMUN

SÄTERS KOMMUN

Innehåll

1 Inledning 4

2 Länsstyrelsen i Dalarnas sammanfattning 5

3 Säter kommuns arbetssätt 8

4 Miljömålen 8

4.1 Generationsmålet 8
4.2 Begränsad klimatpåverkan 9
4.3 Frisk luft 16
4.4 Bara naturlig försurning 17
4.5 Giftfri miljö 17
4.6 Skyddade ozonskikt 18
4.7 Säker strålmiljö 18
4.8 Ingen övergödning 19
4.9 Levande sjöar och vattendrag 21
4.10 Grundvatten av god kvalitet 22
4.11 Myllrande våtmarker 23
4.12 Levande skogar 23
4.13 Ett rikt odlingslandskap 24
4.14 Storslagen fjällmiljö 26
4.15 God bebyggd miljö 26
4.16 Ett rikt växt- och djurliv 27

5 Områden för framtida insatser 28

SÄTERS KOMMUN

1 Inledning

Miljöbokslutet är ett komplement till kommunens årsredovisning där nuvarande status för måluppfyllnad till Sveriges miljömål följs upp. Arbetet med miljöfrågor i Säters kommun bygger på Säters strategiska mål och interna styrdokument, t.ex. Fordonspolicy, Kretsloppsplan, VA-plan, Dagvattenstrategi, Strategi för hållbart byggande, Kostpolicy och Plan för giftfria förskolor. Som grund för miljöarbetet finns FN:s internationella hållbarhetsmål Agenda 2030. De mål som i första hand rör miljöfrågorna i Agenda 2030 är dessa:

Sveriges miljömål utgår från målen i Agenda 2030 och beskriver vilka utmaningar som finns på den nationella nivån när det gäller miljöfrågorna. Sveriges 16 miljömål är dessa:

Generationsmålet

Begränsad klimatpåverkan

Frisk luft

Bara naturlig försurning

Giftfri miljö

Skyddande ozonskikt

Säker strålmiljö

Ingen övergödning

Levande sjöar och vattendrag

Grundvatten av god kvalitet

Myllrande våtmarker

Levande skogar

Ett rikt odlingslandskap

Storslagen fjällmiljö

God bebyggd miljö

Ett rikt växt- och djurliv

Säters kommuns strategiska mål som berör miljöfrågorna är framför allt ”Hållbar framtid” och ”Omsorgsfull boendeutveckling”.

Varje år gör alla länsstyrelser en miljömålsuppföljning som visar länens status mot de 16 miljömålen. Uppföljningen i detta miljöbokslut utgår från Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning[1]. I de fall där Säters egna förutsättningar är kända är de beskrivna. Ett urval av relevanta indikatorer från bl.a. Kolada har använts till berörda mål. Kolada är en databas med statistik som görs av Rådet för främjande av kommunala analyser, RKA, i samarbete med staten och Sveriges kommuner och regioner, SKR.

2 Länsstyrelsen i Dalarnas sammanfattning

Nedan är delar av sammanfattningen för Dalarna i den regionala årliga uppföljningen av miljömålen 2024:

> Tolv miljökvalitetsmål bedöms på regional nivå i Dalarnas län och inget av dessa kommer nås till år 2030 med befintliga styrmedel och resurser
>
> För Grundvatten av god kvalitet har bedömningen ändrats från föregående år, från att målet var nära att nås till att det inte går att nå samt från neutral utveckling till oklar.
>
> För fyra av de fem miljömål med en negativ utvecklingstrend finns en tydlig koppling till markanvändning och dess negativa påverkan på ekosystem och biologisk mångfald.
>
> Trots betydande insatser för Generationsmålet behöver takten på samhällsomställningen öka.
>
> Flera försurade vatten återhämtar sig och kalkningen har kunnat minskas i delar av länet. Luftkvaliteten i Dalarna förbättras. Dalarnas grundvatten håller en god kvalitet. Arbetet behöver fortsätta med att skydda limniska miljöer och dricksvatten. Återhämtningstiden för övergödda vatten är lång och trots betydande åtgärder inom

[1] Regional årlig uppföljning (RÅU) 2024 Dalarnas län. https://www.rus.se/wp-content/uploads/RAU-2024-Dalarna.pdf

vattenförvaltningen märks ännu inga tydliga förbättringar i miljön. Länets vatten är även starkt påverkade av fysiska ingrepp. Flertalet vattendragsrestaureringar pågår men åtgärdsbehovet är stort.

Även om halterna av förbjudna ämnen i miljön sjunker så släpps tillåtna miljöfarliga ämnen ut i miljön. Trots att utsläppsminskande åtgärder sker inom prövning, tillsyn och tillsynsvägledning så behövs ytterligare insatser för att nå målet om en giftfri miljö.

Våtmarksrestaureringar och återvätning av skogsmark har senaste åren ökat men kunskapen om vad som finns kvar av kulturhistoriska lämningar kopplade till våtmarker behöver kompletteras. 2 Trots positiva insatser minskar hävden av ängs- och betesmarker. Ekonomiskt stöd för att bevara natur- och kulturmiljövärden och ett livskraftigt jordbruk behövs.

Medvetenhet om hållbar samhällsplanering ökar och goda insatser görs där kontinuerlig samverkan mellan regional och lokal nivå fortsätter att utvecklas.

Åtgärdsarbetet i Dalarna sker genom samverkan mellan myndigheter, kommuner och olika nyckelaktörer i länet.

Målbedömningen för Dalarna visar en samstämmig bild av att mer måste göras inom samtliga miljökvalitetsmål och för Generationsmålet. Samtidigt genomförs en mängd viktiga åtgärder som bedöms ha god effekt på sikt och vars finansiering behöver vara långsiktig och utökas.

Inom flera miljömål har minskade resurser lett till att åtgärdsarbetet avtagit eller upphört vilket bedöms försvåra måluppfyllnaden.

SÄTERS KOMMUN

Tabellen nedan visar Länsstyrelsen i Dalarnas bedömning av respektive miljömål.
Bedömning mot år 2030 med befintliga styrmedel och resurser.

Miljömål	**Målbedömning Dalarna**	**Trend Dalarna**
1. Generationsmålet	Ingen regional bedömning	Ingen regional bedömning
2. Begränsad klimatpåverkan	Ingen regional bedömning	Ingen regional bedömning
3. Frisk luft	Uppnås ej	Positiv
4. Bara naturlig försurning	Uppnås ej	Oförändrad
5. Giftfri miljö	Uppnås ej	Negativ
6. Skyddande ozonskikt	Ingen regional bedömning	Ingen regional bedömning
7. Säker strålmiljö	Ingen regional bedömning	Ingen regional bedömning
8. Ingen övergödning	Uppnås ej	Oförändrad
9. Levande sjöar och vattendrag	Uppnås ej	Oförändrad
10. Grundvatten av god kvalitet	Uppnås ej	Oklar
11. Myllrande våtmarker	Uppnås ej	Oförändrad
12. Levande skogar	Uppnås ej	Negativ
13. Ett rikt odlingslandskap	Uppnås ej	Negativ
14. Storslagen fjällmiljö	Uppnås ej	Negativ
15. God bebyggd miljö	Uppnås ej	Positiv
16. Ett rikt växt- och djurliv	Uppnås ej	Negativ

3 Säter kommuns arbetssätt

Säter kommuns arbete mot att uppfylla miljömålen sker i varje enhet, men även i flera olika samarbeten och nätverk med andra kommuner, myndigheter och organisationer. T.ex. Kostnätverket, Dala VA, Dala Avfall, Miljöstrategigrupp med UHC, Miljöstrategiskt nätverk med Länsstyrelsen, Mitt Miljösamverkan, Allmännyttans klimatinitiativ och Energiintelligent Dalarna. Internt i Säters kommun pågår samverkansarbete i en arbetsgrupp för hållbarhet där syftet är att skapa bra möjligheter för alla enheter i ett gemensamt arbete mot hållbarhet. Arbete pågår med att planera för hur åtgärder mot miljömålen och uppföljning av dessa ska utföras för att skapa så stort genomslag som möjligt.

4 Miljömålen

4.1 Generationsmålet

Generationsmålet är ett övergripande mål för den svenska miljöpolitiken. Det är vägledande för miljöarbetet på alla nivåer i samhället.

Dalarna

Ur Dalarnas Regionala årliga uppföljning av miljömålen 2024:

Trots att viktiga insatser för generationsmålet gjorts inom många områden behöver takten på samhällsomställningen i Dalarnas län öka. Fokus behöver även fortsättningsvis ligga på ändrade konsumtionsmönster och ökad hänsyn till naturvärden, både vad gäller ekosystemtjänster och biologisk mångfald. Framtagandet av färdplaner för att stärka olika sektorers arbete med att minska klimatpåverkande utsläpp, främja en biobaserad cirkulär ekonomi och bidra till en hållbar utveckling i Dalarna behöver ske i samverkan mellan länets aktörer. Agenda 2030 belyser vikten av miljömålsarbetet och hur vår miljö och vårt klimat både sätter gränser och skapar förutsättningar för vårt samhälle. De globala målens odelbarhet, att inget mål får nås på bekostnad av ett annat, stärker arbetet med att lyfta målkonflikter inom generationsmålet.

4.2 Begränsad klimatpåverkan

Dalarna

Ur Dalarnas Regionala årliga uppföljning av miljömålen 2024:

Att begränsa klimatpåverkan är en global utmaning. Sverige har målet att vara klimatneutrala 2045, vilket är en utmaning för hela samhället. Det positiva är att det finns många synergier i arbetet med att begränsa klimatpåverkan såsom renare luft, bättre miljö och trygg energiförsörjning. Dalarna måste snabbt sänka utsläppen från transporter och industri. Det är viktigt att hushålla med energi, minska konsumtionen och utveckla teknik.

Säters geografiska område

Fortsätter utsläppen i Säters geografiska område på samma sätt som de senaste åren bidrar inte Säter i tillräcklig grad till att nå målet i Parisavtalet eller Sveriges klimatmål. Säters koldioxidbudget[2] visar att utsläppen av koldioxid behöver minska med 17 % per år för att inte överskrida Säters proportionerliga del av Parisavtalet. Förra året var samma värde 13 %. Om mer koldioxid släpps ut än vad koldioxidbudgeten medger behöver det kompenseras med ännu högre minskningstakt kommande år. I februari 2025 återstår 160 000 ton av den mängd koldioxid som Säter maximalt kan släppa ut och samtidigt ta vårt proportionerliga ansvar för att hålla temperaturökningen under 1,5 °C. Förra året återstod 250 000 ton. Vårt sätt att leva idag innebär att vi förbrukar en femtedel av den kvarvarande mängden varje år. Om fem år är Säters andel av världens kvarvarande koldioxidutsläpp förbrukad, om vi fortsätter att leva på samma vis som idag. För ett år sedan visade samma beräkning att sju år återstod.

Bild 1 är ett urklipp från Koldioxidbudgeten[3] och visar hur många ton koldioxid som har släppts ut från Säter. Den ljusa delen till vänster visar hur mycket som har släppts ut mellan år 2000 och 2025. Den mörka delen till höger visar den mängd koldioxid som Säter har kvar att släppa ut i kvarvarande budget. År 2045 ska Sverige vara koldioxidneutrala och därför måste kurvan vända mot noll år 2045, med en minskningstakt på 17 % per år.

Utsläppen i bild 1 och bild 2 ska inte tolkas som utsläpp på grund av konsumtion, eftersom tillverkning och transporter kan ske utanför Säters kommun och de utsläppen hamnar då i ett annat geografiskt område. Den största delen av varor som konsumeras i Säters kommun tillverkas och transporteras i andra geografiska områden och syns därför inte i Säters koldioxidbudget. Schablonvärden är tillagda för utrikes flygtrafik och utrikes sjöfart, utöver det har vi idag inget bra sätt att mäta konsumtionens bidrag till koldioxidutsläppen. Koldioxidbudgeten finns tillgänglig på Säters kommuns hemsida.

---

[2] Heggestad, A., Persson, E. Wallin, E. (Januari / 2024). Koldioxidbudget *Säters kommun januari 2024*. Rapport. Klimatsekretariatet.

[3] Klimatsekretariatets Koldioxidbudget i ClimateVisualizer. https://www.climatevisualizer.com/sater

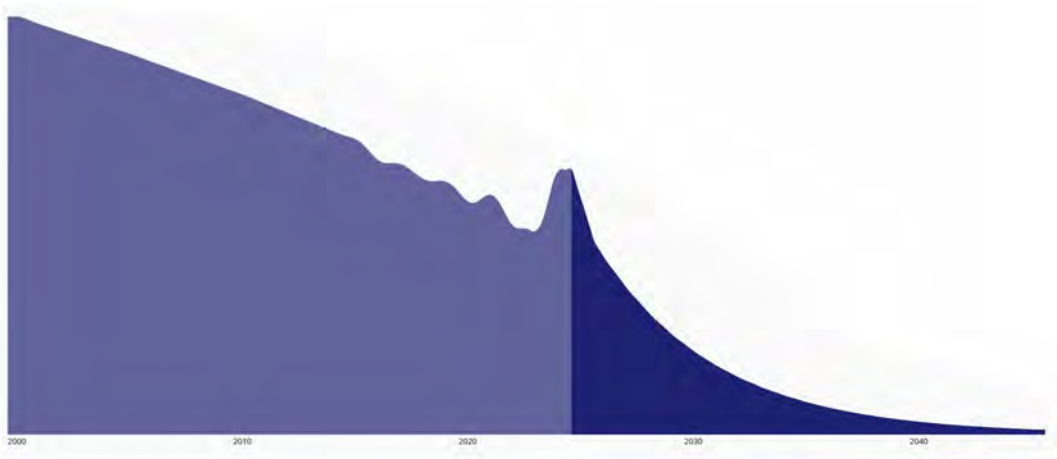

Bild 1.
Historiska och framtida utsläpp av koldioxid mellan år 2000 och 2045 i Säters kommuns geografiska område. Högra mörka sidan visar minskningen som krävs för att klara Parisavtalet.
Uppgift från Koldioxidbudget Säter kommun, februari 2025.

Bild 2 nedan visar att inrikes transporter står för den största källan till koldioxid från Säters kommuns geografiska område. Den källan har ökat markant de senaste två åren. Arbetsmaskiner står för den näst största källan och har även den ökat, dock inte lika mycket. Avfallet som skapas i Säters kommun behandlas i andra kommuner och därför syns inte koldioxidutsläppen från dessa behandlingar i Säters koldioxidbudget.

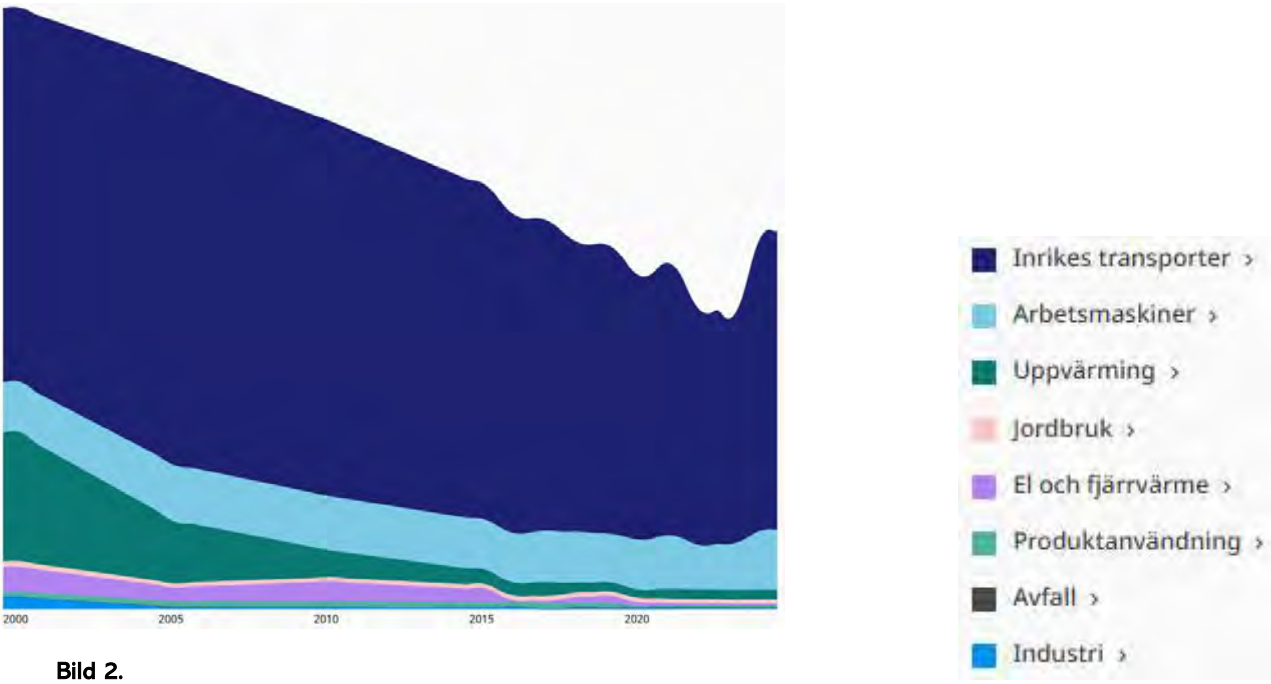

Bild 2.
Fördelning av utsläpp av koldioxid mellan olika utsläppskällor år 2025.
Uppgift från Koldioxidbudget Säter 2025.

Bilar som är registrerade i Säters geografiska område körs mycket i jämförelse med andra kommuner i landet. Säter är jämfört med övriga kommuner bland de 25% med längst körsträcka.

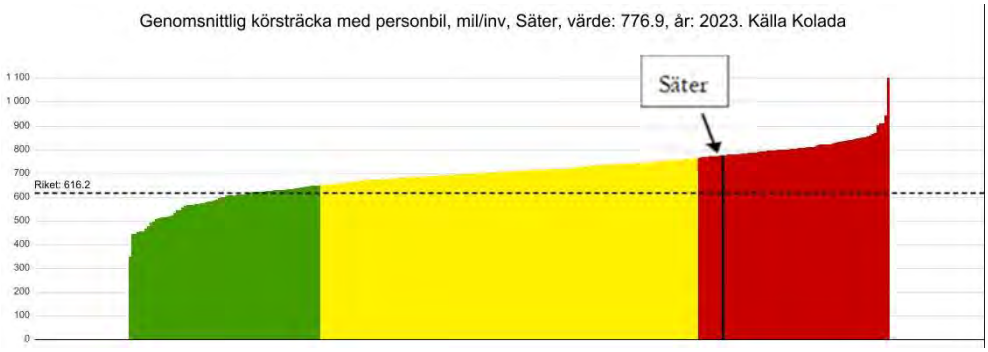

Bild 3.
Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv. Jämförelse med övriga kommuner.
Uppgift från Kolada.

Under pandemin förändrades våra resvanor och i diagrammet i bild 4 syns att de nya resvanorna till viss del består även efter pandemin. En förklaring kan vara möjligheten att arbeta och hålla möten digitalt på distans.

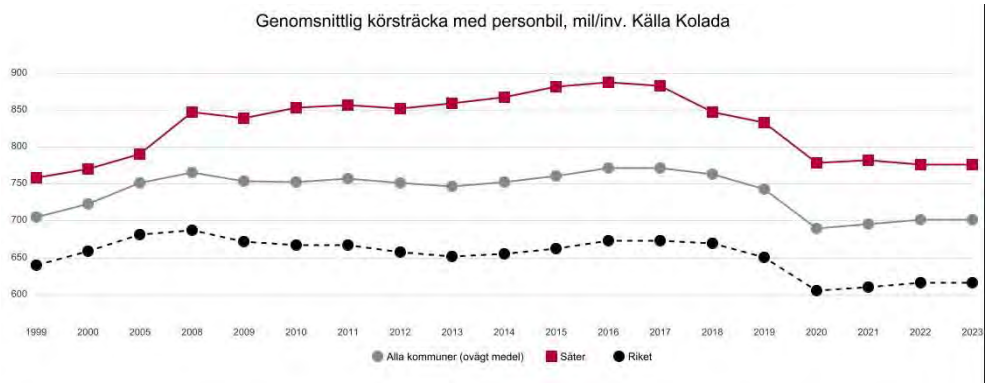

Bild 4.
Genomsnittlig körsträcka för personbilar registrerade i geografiska området. Registrerade av såväl fysiska som juridiska personer. Säger inget om i vilket geografiska område bilen har kört.
Uppgift från Kolada.
Alla kommuner (ovägt medel) = Medelvärde av Sveriges kommuner.
Riket = Värdet för en genomsnittlig invånare i Sverige. Hänsyn tas till att kommuner har olika många invånare.

Oavsett bränsletyp så är relativt många bilar registrerade i Säters kommun i förhållande till antalet människor som bor i kommunen, bild 5. Trenden är ganska oförändrad sedan år 2013.

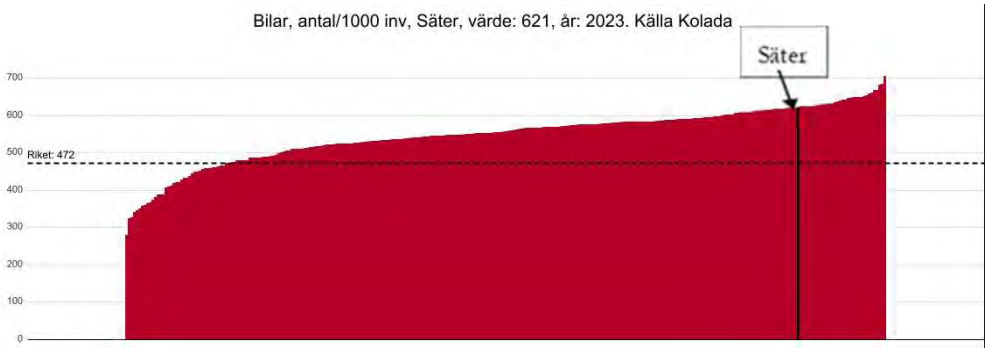

Bild 5.
Antal personbilar, oavsett bränsletyp, per 1000 invånare i trafik. Jämförelse med övriga kommuner. Uppgift från Kolada.

Konsumtion och avfall är också en betydande del av klimatavtrycket och är viktigt att minska trots att det inte syns i koldioxidbudgeten. De produkter som köps behöver återanvändas och återvinnas så långt det är möjligt. Grafen i bild 6 visar andelen avfall som har samlats in för materialåtervinning inkl. matavfall för biologisk behandling. Senaste tidens åtgärder för ökad materialåtervinning har gett positivt resultat, dock återstår ca 62 % avfall som går till förbränning. En stor del av avfallet som eldas upp skulle i stället kunna materialåtervinnas, mycket är dessutom förpackningar som ska sorteras ut och omhändertas av producenterna.

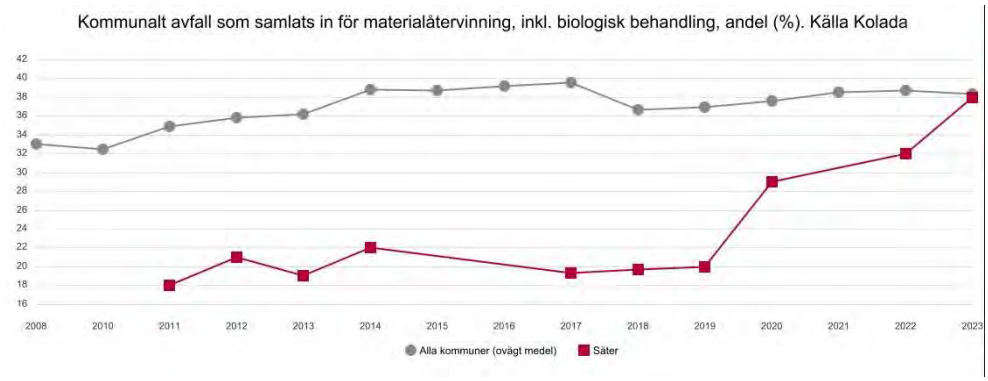

Bild 6.
Andel avfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. matavfall för biologisk behandling.
Uppgift från Kolada.
Alla kommuner (ovägt medel) = Medelvärde av Sveriges kommuner.
Riket = Värdet för en genomsnittlig invånare i Sverige. Hänsyn tas till att kommuner har olika många invånare.

Säters kommunorganisation

Fordon

Säters kommunorganisation har en stigande trend mot att uppnå en fordonsflotta som inte är beroende av fossila bränslen. Det stämmer överens med Fordonspolicyn som säger att endast fordon som kan drivas med fossila bränslen ska köpas in till kommunkoncernen. I dagens läge

finns elbilar inom de flesta segment och vi har dessutom en biogasmack i Säter som gör att vi kan införskaffa fordon som går på gas. Det öppnar ytterligare en möjlighet för ex. gasdrivna tunga fordon och räckviddskänsliga fordon.

Fordonspolicyn säger också att utvecklingen av teknik och drivmedel ska följas så att användning av fossila bränslen kan upphöra så snart som möjligt. Exempel på detta är vätgas och nya tekniker för biodiesel. Detta följs av ett antal bilar i koncernen som tankas med HVO100 i stället för med diesel. HVO100 är ett bränsle som är tillverkat av minst 98% förnybara råvaror och kan ersätta fossil diesel. I flera upphandlingar som innebär transporter har krav ställts på fossilfri drift av fordon.

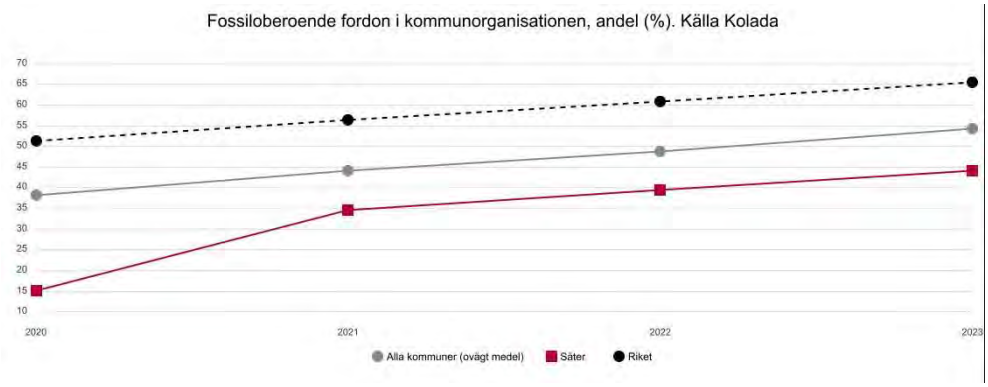

Bild 7.
Andel personbilar och lätta lastbilar i Säters kommunorganisation som har möjlighet att köra med bränsle från förnybara källor som el, gas, E85, vätgas och laddhybrid som kan laddas med sladd. Uppgift från Kolada.
Alla kommuner (ovägt medel) = Medelvärde av Sveriges kommuner.
Riket = Värdet för en genomsnittlig invånare i Sverige. Hänsyn tas till att kommuner har olika många invånare.

Konsumtion

Ett sätt att minska klimatbelastning på grund av konsumtion är med hjälp av de krav som ställs vid kommunens upphandlingar. Upphandlingscenter som genomför de flesta upphandlingar för Säter ger en samlad bild av deras upphandlingar i deras årsredovisning. Bild 8–10 visar exempel på fördelningen av olika miljökriterier i UHC:s upphandlingar för Säters kommun och Säterbostäder. Kriterierna[4] är framtagna av Upphandlingsmyndigheten i en kvalitetssäkrad process och består av tre olika nivåer. I många av upphandlingarna är krav ställda som avser ”avancerad nivå” vilket innebär att krav har ställts som hjälper oss framåt i arbetet mot att begränsa kommunens miljöpåverkan.

[4] Upphandlingsmyndighetens hållbarhetskriterier. https://www.upphandlingsmyndigheten.se/kriterier/

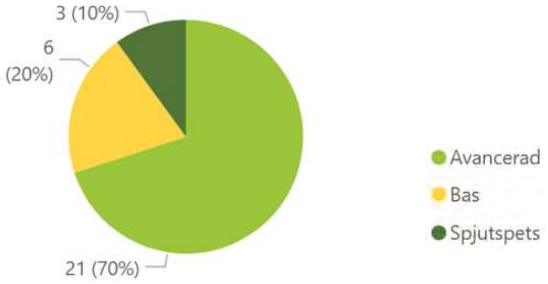

Bild 8.
Säter kommun och Säterbostäders annonserade upphandlingars miljökrav under 2024, angående området "miljö allmän".
Uppgift från UHC.

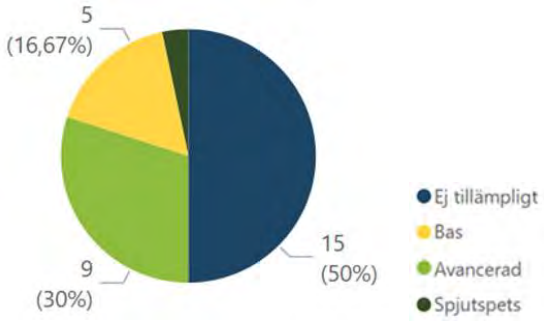

Bild 9.
Säter kommuns och Säterbostäders annonserade upphandlingars miljökrav under 2024, angående området "Miljö återbruk".

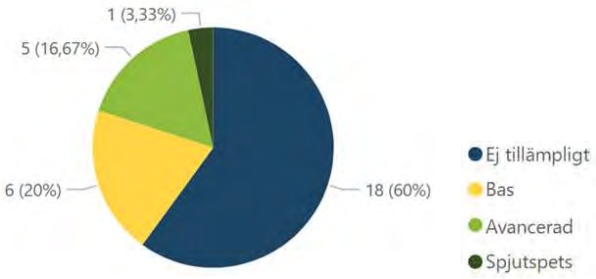

Bild 10.
Säter kommuns och Säterbostäders annonserade upphandlingars miljökrav under 2024, angående området "Fossilfritt övrigt" exkl. fordon.

Åtgärder i Säters kommunorganisation

Exempel på åtgärder i Säters kommunorganisation som bidrar till måluppfyllelse av miljömålet Begränsad klimatpåverkan:

- Övergång till fossilfria bilar i kommunens verksamheter.
- Fler digitala möten och utbildningar bidrar till mindre resande.
- Medicinautomater i hemtjänstens verksamhet, vilka sparar in många bilresor för personalen.

- Arbete har påbörjats med en översyn hur hållbarhetskrav vid investeringar hanteras i dagsläget.
- Arbete pågår för ökad avtalstrohet mot upphandlade leverantörer.
- Arbete pågår för ökad avtalsuppföljning.
- Samhällsplanering där stor vikt läggs på hållbarhet, till exempel kollektivtrafik, gång och cykeltrafik och ladd-infrastruktur.
- Fortsatt arbete med utpekade åtgärder i planeringsstrategin, bland annat uppstart av arbetet med ställningstagande till Länsstyrelsens vindbruksunderlag samt framtagande av energipolicy.
- Utbyggnad av gång- och cykelväg.
- Belysa gång- och cykelstråk för att främja tillgängligheten.
- Trygga fyrvägskorsning i Mora By, Soldatvägen/Morbyvägen.
- Förbättrat bussangörningar.
- Återbruk av sopgrus och andra fyllningsmassor, försök med sortering av sopgrus.
- Möbler som inte kommer att användas i verksamheten längre säljs på nätauktion, så att de kan nyttjas av andra användare.
- Samverkan kring hållbarhet mellan Säters kommun och företagare i Säter.
- Tillsammans med rektorer för skola och förskola har Kostenheten tagit fram riktlinjer för måltider, kopplat till övergripande kostpolicy.
- Arbete för minskad mängd matsvinn, kostenheten i samarbete med särskilt boende och skol- och förskolepersonal.
- Kostenheten säsongsanpassar inköp av grönsaker och frukt.
- Kostenheten utbildar personal i ”grön mat”.
- Kostenheten tar emot frukt från trädgårdar i ordnade former.
- De närmaste yrkesgrupperna kring skolan har möjlighet att köpa kvarlämnad mat, så kallad Klimatlåda.
- Flera temagrupper har skapats i samverkansforumet Dala Avfall, som arbetar med genomförandet av åtgärder i Kretsloppsplanen, tidigare kallad Avfallsplan.
- Planering och förberedelser för införande av fastighetsnära insamling av förpackningar.
- Utsortering av plast vid återvinningscentralen.
- Vid energitillsyn uppmuntras och säkerställs att företag kartlägger och effektiviserar sin energiförbrukning samt fasar ut fossil olja där det är möjligt.

Måluppfyllelse

Länsstyrelsen gör ingen bedömning av om målet Begränsad klimatpåverkan nås till 2030, bedömningen görs enbart på nationell nivå. I Säter kan man dock konstatera att liksom många andra kommuner är det mycket arbete som kvarstår för att sänka utsläppen tillräckligt snabbt. Den minskande trenden av koldioxidutsläpp har brutits och i stället ser vi en ökande trend.

4.3 Frisk luft

Dalarna

Ur Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning:

Luftkvaliteten är god i stora delar av Dalarna men försämrad i tätorter på grund av utsläpp från trafik, industrin, uppvärmning av bostäder och småskalig vedeldning. Lokalt kan det periodvis finnas problem med föroreningar kopplat till veteranbilar och skotertrafik.

Åtgärdsarbetet sker främst genom trafik- och infrastrukturplanering. För att uppfylla Frisk luft behövs snabbare och kraftfullare åtgärder, vilket Världshälsoorganisationen (WHO) belyst med att sänka riktlinjerna för luftföroreningar under hösten 2021.

Säter

Luftkvaliteten är förhållandevis god i Säter. Mängden kväveoxider och partiklar i luften minskar. Jämfört med övriga kommuner i landet är Säter bland de 50 % i mitten.

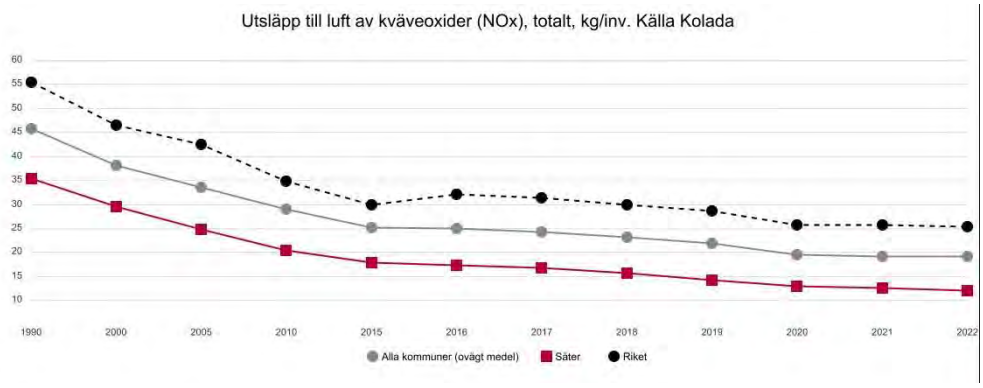

Bild 11.
Utsläpp till luft av kväveoxider (NOx), totalt, kg per invånare.
Uppgift från Kolada.
Alla kommuner (ovägt medel) = Medelvärde av Sveriges kommuner.
Riket = Värdet för en genomsnittlig invånare i Sverige. Hänsyn tas till att kommuner har olika många invånare.

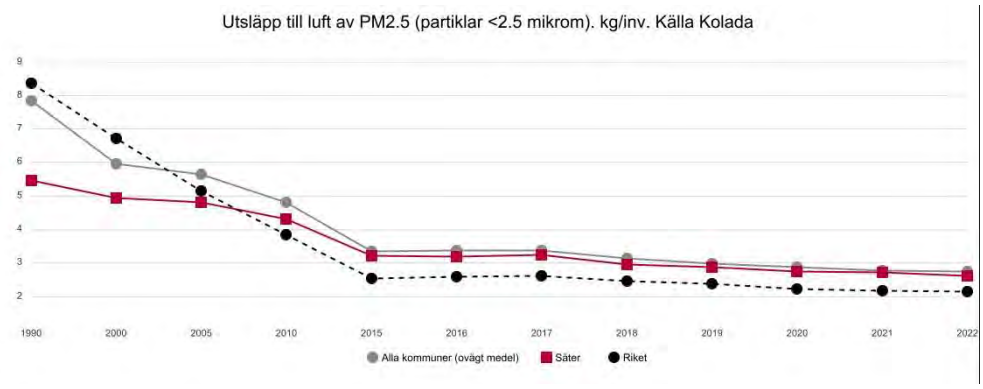

Bild 12.
Utsläpp till luft av partiklar som är mindre än 2.5 mikrometer. kg/invånare.

Uppgift från Kolada.
Alla kommuner (ovägt medel) = Medelvärde av Sveriges kommuner.
Riket = Värdet för en genomsnittlig invånare i Sverige. Hänsyn tas till att kommuner har olika många invånare.

Åtgärder i Säters kommunorganisation

Exempel på åtgärder i Säters kommunorganisation som bidrar till måluppfyllelse av miljömålet Frisk luft:

- Samhällsplanering där stor vikt läggs på hållbarhet, till exempel kollektivtrafik, gång och cykeltrafik och ladd-infrastruktur.
- Fler digitala möten och utbildningar bidrar till nytt arbetssätt och minskat resande.
- Övergång till fossilfria bilar

4.4 Bara naturlig försurning

Dalarna

Ur Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning:

Det atmosfäriska nedfallet har avtagit och flera vatten som tidigare varit försurade har återhämtat sig. Kalkningen har kunnat minskas i delar av Dalarnas län. Prognosen är dock att kalkningen kommer att behövas under överskådlig tid då den positiva utvecklingen med återhämtning från försurning har avtagit och framtida påverkan från transporter och skogsbruk är osäker.

Säter

Inga sjöar kalkas i Säter och har inte gjorts de senaste decennierna. Länsstyrelsen bevakar försurningen och har bedömt att försurade sjöar inte behöver åtgärdas i Säter.

4.5 Giftfri miljö

Dalarna

Ur Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning:

Hundratals ämnen påträffas i Dalarnas ytvatten vilket återspeglar den stora kemikalieanvändningen i samhället och industrin. Halter av förbjudna ämnen i miljön sjunker, samtidigt släpps tillåtna miljöfarliga ämnen och nya ämnen med okända effekter ut i miljön. Utsläppsminskande åtgärder sker inom prövning, tillsyn och tillsynsvägledning men ytterligare insatser krävs för att nå en giftfri miljö eftersom endast ett fåtal miljöfarliga ämnen har utsläppsvillkor och få förorenade områden har sanerats.

Säter

Otillåten dumpning av gifter i naturen kan skapa problem. Förorenade områden och gamla deponier kan innehålla olika gifter som kan börja läcka ut. Konsumtion av varor påverkar spridningen och import av olika kemikalier.

Åtgärder i Säters kommunorganisation

Exempel på åtgärder i Säters kommunorganisation som bidrar till måluppfyllelse av miljömålet Giftfri miljö:

- Tillsyn och rådgivning ang. förorenade områden.
- Ogräs bekämpas med hetvatten i stället för med kemikalier.
- Förorenad mark tas med som en aspekt i samhällsplaneringen i högre grad än tidigare.
- Utredningar och noggrann provtagning av markföroreningar i samband med detaljplan för förskola i Seggebo.
- Krav på kemikalier ställs vid upphandlingar av produkter enligt Upphandlingsmyndighetens kriterier.
- Förskolor arbetar återkommande med att följa fastställda riktlinjer för en ”giftfri förskola”.
- Deltagit i nationellt tillsynsprojekt kring fordonstvättar.
- Tillsyn av företags reningsutrustning och utsläpp till avloppsvatten.

4.6 Skyddade ozonskikt

Dalarna

Ur Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning:

Internationellt arbete har minskat utsläppen av ozonnedbrytande ämnen. Ozonuttunningen verkar ha avstannat, i stället verkar ozonskiktet vara på väg att öka i tjocklek54. Kommunerna och länsstyrelsen arbetar med kontroll av köldmedia. Regionalt sker rådgivningsarbete för att minska utsläppen av lustgasutsläpp från jordbruk och kommunalt för att minska läckage av CFC vid hantering av rivningsmaterial. Region Dalarna har sedan några år lustgasdestruktion installerad. För att minska utsläpp bland annat via omvandling av kväveföreningar till lustgas behöver kunskaperna öka om vilka processer det gäller samt att arbetet samordnas.

Åtgärder i Säters kommunorganisation

Exempel på åtgärder i Säters kommunorganisation som bidrar till måluppfyllelse av miljömålet Skyddande ozonskikt:

- Säker och kontrollerad hantering av kylskåp och andra produkter med köldmedia vid återvinningscentralen.

4.7 Säker strålmiljö

Dalarna

Ur Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning:

Den långsiktiga trenden med ett ökat antal årliga fall av hudcancer bedöms fortsätta. Minskad exponering för UV-strålning är avgörande för att minska antalet hudcancerfall. Informationsinsatser om riskerna med solning och solsäkra uteplatser för barn är exempel på åtgärder som kan främja miljökvalitetsmålet. Länet har låg naturlig bakgrundsstrålning men lokalt

orsakar markradon höga radonhalter i inomhusluften. Hus byggda med blåbetong orsakar även radon inomhus. Kommunerna informerar om radon och radonmätningar. Det statliga radonbidraget avvecklades 2022.

Åtgärder i Säters kommunorganisation

Exempel på åtgärder i Säters kommunorganisation som bidrar till måluppfyllelse av miljömålet Säker strålmiljö:

- Sol- och skuggförhållanden beaktas i förskolors och skolors utemiljö.
- Skönvikshallen har inte längre något solarium som erbjuds till besökare.
- Rådgivning kring radon inomhus till invånare som kontaktar kommunen.
- Mätning av bakgrundsstrålning av radioaktiva ämnen görs var sjunde månad sedan 1991.

Syftet är att få jämförelsevärden att använda om en kärnteknisk olycka inträffar.

4.8 Ingen övergödning

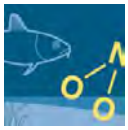

Dalarna

Ur Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning:

Övergödningsproblemen är störst i jordbruksområden i de sydöstra delarna av länet. Åtgärdsarbetet har ökat på senare år men det är ännu inte tillräckligt för att målet ska kunna nås. Det tar också tid innan minskade utsläpp ger effekt i de vatten som är övergödda, bland annat eftersom den naturliga återhämtningen är långsam. Ännu märks inga tydliga förbättringar i miljön det behövs fortsatt arbete inom vattenförvaltningen, utökade medel till åtgärder samt satsningar på åtgärdssamordnare för att ge resultat på sikt.

Säter

Jordbruk i Säters kommun bidrar till övergödning. De sjöar som är övergödda är de som ligger området med mest jordbruksmark. En del av näringstillförseln sker i form av ammoniak som sprids i luften. Jordbruket svarar för den största delen av ammoniakutsläpp till luften, därför har Säter ett relativt stort utsläpp av ammoniak i jämförelse med övriga kommuner i Sverige. Jämfört med övriga kommuner i landet är Säter bland de 25 % med högst utsläpp av ammoniak. Mängden är ganska oförändrad sedan 2019.

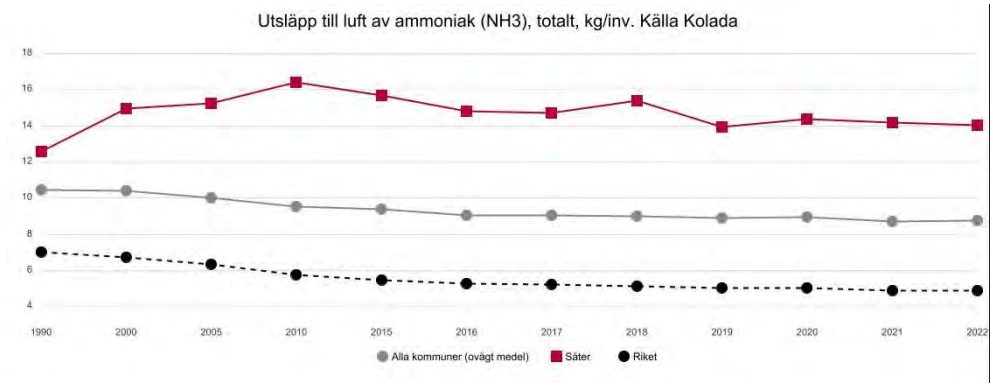

Bild 13.
Utsläpp till luft av ammoniak, kg/inv.
Uppgift från Kolada.
Alla kommuner (ovägt medel) = Medelvärde av Sveriges kommuner.
Riket = Värdet för en genomsnittlig invånare i Sverige. Hänsyn tas till att kommuner har olika många invånare.

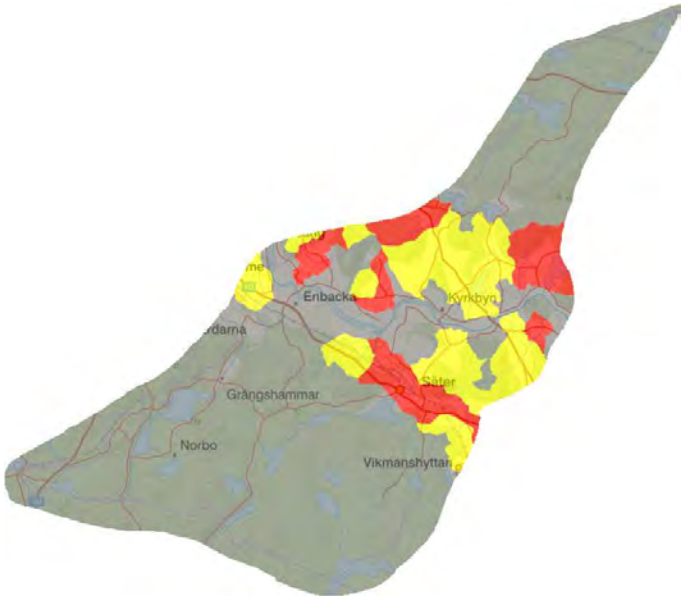

Bild 14.
Riskbedömning för övergödning i sjöar och vattendrag.
Röda områden bedöms vara övergödda med stor säkerhet.
Gula områden misstänks övergödda men mer data behövs för att kunna bekräfta status.
Bilden är ett urklipp ur Vattenkartan i VISS (Vatteninformationssystem i Sverige)[5].

Åtgärder i Säters kommunorganisation

Exempel på åtgärder i Säters kommunorganisation som bidrar till måluppfyllelse av miljömålet Ingen övergödning:

- Rådgivning och kravställande i lantbrukstillsyn angående gödselhantering.
- Aktiv läcksökning av avloppsnätet.
- Vägvalsstudie för Säters avloppsreningsverk är färdigställd.
- Utredning pågår av ett eventuellt nytt resursverk.

[5] VISS Vattenkartan, https://ext-geoportal.lansstyrelsen.se/standard/?appid=1589fd5a099a4e309035beb900d12399

4.9 Levande sjöar och vattendrag

Dalarna

Ur Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning:

Miljökvalitetsmålet är inte möjligt att nå till 2030. Vattendragen i länet är kraftigt påverkade av fysiska ingrepp som rätning och rensningar, samt av reglering. Kvicksilver i fisk är ett allvarligt problem. Kunskapsbristen för kulturmiljövärden är stor även om förbättringar skett under senare år. Fler sjöar och vattendrag behöver skyddas genom inrättande av områdesskydd.

Säter

I Säter hade 37,8 % av totala antalet sjöar en god ekologisk status år 2022. Andelen har varit oförändrad sedan 2018. Jämfört med övriga kommuner i landet är Säter bland de 50 % i mitten.

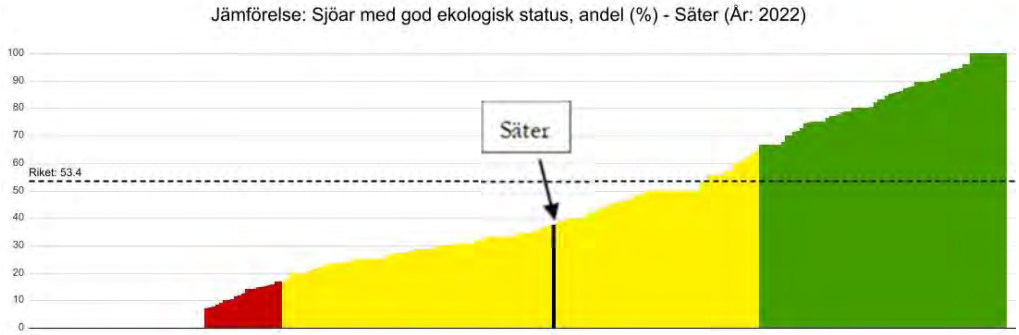

Bild 15.
Andel sjöar med god ekologisk status, %. Jämförelse med övriga kommuner i landet. Uppgift från Kolada.

Andelen vattendrag med god ekologisk status var 18,4 % år 2022 enligt ett nyligen uppdaterat värde. Andelen har ökat sedan 2018. Jämfört med övriga kommuner i landet är Säter bland de 25 % med störst andel god ekologisk status.

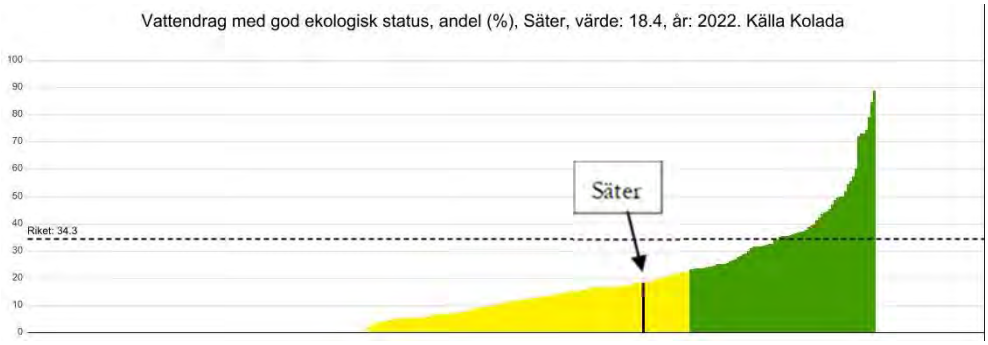

Bild 16.
Andel vattendrag med god ekologisk status, %. Jämförelse med övriga kommuner i landet. Uppgift från Kolada.

Åtgärder i Säters kommunorganisation

Exempel på åtgärder i Säters kommunorganisation som bidrar till måluppfyllelse av miljömålet Levande sjöar och vattendrag:

- Noggranna utredningar kopplat till dagvattenhantering i alla pågående detaljplaneprocesser.
- Utredning och projektering för en överföringsledning av avlopp från Gustafs till Borlänge.
- Utredning pågår av ett eventuellt nytt resursverk.
- Utredning av förutsättningar för borttagande av vandringshinder i Ljusterån vid Konsten.
- Naturhänsyn vid prövning av strandskyddsärenden.

4.10 Grundvatten av god kvalitet

Dalarna

Ur Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning:

Dalarna har god tillgång till grundvatten av god kvalitet ur ett regionalt perspektiv. Arbetet med statusklassificering 2018–2019 visar dock att ca 40 av dalarnas 277 grundvattenförekomster riskerar att inte nå god kemisk status till år 2027. Nya kriterier för klassificering av status och risk i innevarande vattenförvaltningscykel leder till att detta antal kommer att öka

Säter

Säter har goda förutsättningar för god tillgång på grundvatten med bra kvalitet tack vare Badelundaåsen. Alla grundvattenförekomster i Säter hade god kemisk och kvantitativ status år 2022. Andelen är oförändrat sedan 2028.

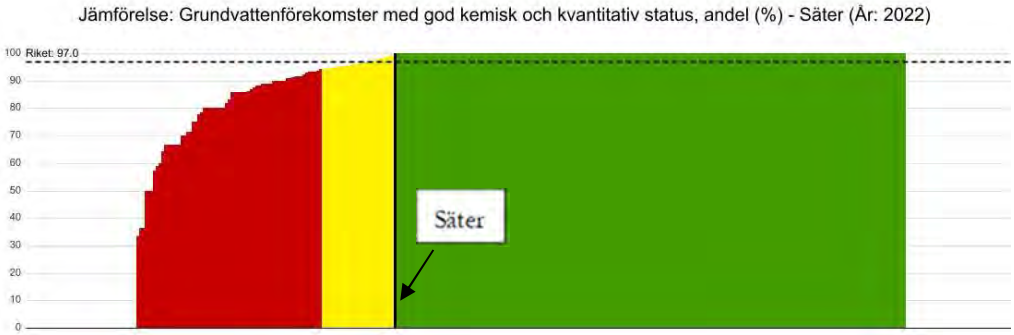

Bild 17.
Andel grundvattenförekomster med god kemisk och kvantitativ status, %. Jämförelse med övriga kommuner i landet.
Uppgift från Kolada.

Åtgärder i Säters kommunorganisation

Exempel på åtgärder i Säters kommunorganisation som bidrar till måluppfyllelse av miljömålet Grundvatten av god kvalitet:

- Arbetat med nytt vattenskyddsområde i Säter.

- Tar fram nya vattenskyddsområden vid områden med kommunal tillsyn.
- Tagit fram nya vattenskyddsföreskrifter som reglerar det befintliga vattenskyddsområdet.
- Säkerhetsskyddsklassning av dricksvattenförsörjning.
- Om- och utbyggnationer av reningsverken i Bispbergshyttan och Enbacka utreds och planeras.
- Förnyelseplanering av VA-nätet sker löpande.

4.11 Myllrande våtmarker

Dalarna

Ur Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning:

Restaurering av våtmark med stöd av den lokala naturvårdssatsningen (LONA) pågår inom 25 olika projekt varav 6 nya har beviljats medel i år. Skogsstyrelsen har kommit igång med återvätning. Länsstyrelsen genomför under 2024 fyra större våtmarksåtgärder och flera förberedande projekt. Dikning har nästan helt upphört i länet och större hänsyn till våtmarker tas vid skogsbruk. En negativ trend är att myrar växer igen, vilket är ett långsiktigt hot bland annat för naturvärden i rikkärr och strandängar.

Säter

De våtmarker som finns i Säter fyller en viktig funktion och det är värdefullt att bevara dessa, återskapa utdikade våtmarker eller skapa nya. Kommunen kan gynna våtmarker i områden som kommunen själv äger men har små möjligheter att påverka våtmarker som finns på privat mark.

Åtgärder i Säters kommunorganisation

Exempel på åtgärder i Säters kommunorganisation som bidrar till måluppfyllelse av miljömålet Myllrande våtmarker:

- En mark- och skogspolicy har arbetats fram.

4.12 Levande skogar

Dalarna

Ur Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning:

Många insatser görs för förbättrad miljöhänsyn och ökad kunskap om skogens olika värden i länet. Viktiga strukturer, som död ved, ökar i landskapet men saknas fortfarande på stora arealer. Bestånd med naturvärden och lång skoglig kontinuitet avverkas. Antalet hotade arter och skador på forn- och kulturlämningar är fortsatt på en hög nivå. För att nå miljömålen behöver sektorns ansvar förtydligas och insatser öka för inventering, skydd, naturvårdande skötsel och större variation i skogsbruket.

Åtgärder i Säters kommunorganisation

Exempel på åtgärder i Säters kommunorganisation som bidrar till måluppfyllelse av miljömålet Levande skogar:

- En mark- och skogspolicy har arbetats fram.

4.13 Ett rikt odlingslandskap

Dalarna

Ur Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning:

Många insatser görs i odlingslandskapet men utvecklingen i miljön är trots det huvudsakligen negativ. Skötseln av värdefulla ängs- och betesmarker med tillhörande kulturmiljöer är i alldeles för stor utsträckning beroende av eldsjälar och osäkra ekonomiska styrmedel för att kunna bedömas som att de utvecklas och bevaras på ett tillfredsställande sätt. Jordbrukspolitik, ekonomi, kunskap och andra markanvändningsanspråk som byggnation på jordbruksmark avgör vilket håll utvecklingen går.

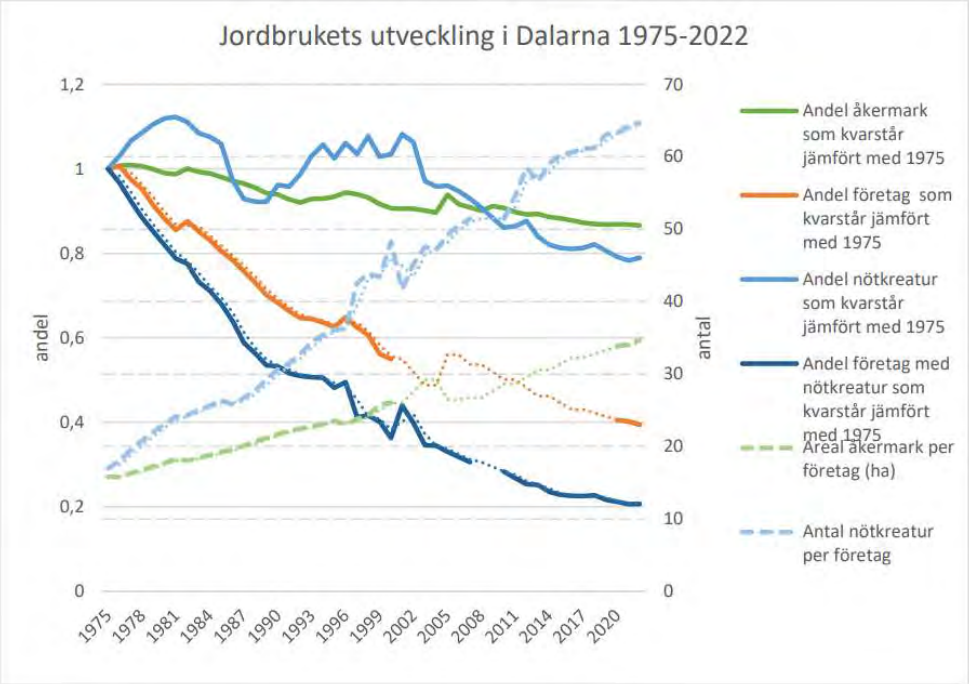

Bild 18.
Jordbrukets utveckling i Dalarna 1975-2022.
Heldragna linjer mäts mot vänstra y-axeln (andel) och streckade linjer mäts mot högra y-axeln (antal).
Uppgift från Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning.

Säter

I Säter är trenden liksom i övriga Dalarna att antalet nötkreatur minskar till antalet och antalet företag med nötkreatur minskar ännu mer[6]. Antalet jordbruk med grisar och höns har också

[6] Jordbruksverkets statistiddatabas.
https://statistik.sjv.se/PXWeb/pxweb/sv/Jordbruksverkets%20statistikdatabas/?rxid=5adf4929-f548-4f27-9bc9-78e127837625

minskat i antal, samtidigt har antalet djur inte minskat på samma sätt som nötdjuren. För grisar och höns är antalet företag i Säters kommun så få att förändringen inte kan jämföras med nötkreatur. Data från Jordbruksverket visar dock att det över lag blir fler djur per företag. Andelen ekologiskt odlad åkermark har ökat relativt mycket sedan år 2009. De senaste åren mellan 2021–2023 har dock skett en liten minskning. Säters kommun hade 31,1 % ekologiskt odlad åkermark år 2023. Jämfört med övriga kommuner i landet är Säter bland de 25 % med högst andel ekologisk odlad åkermark. Säters kommunorganisation har små möjligheter att påverka utvecklingen av jordbruk i området.

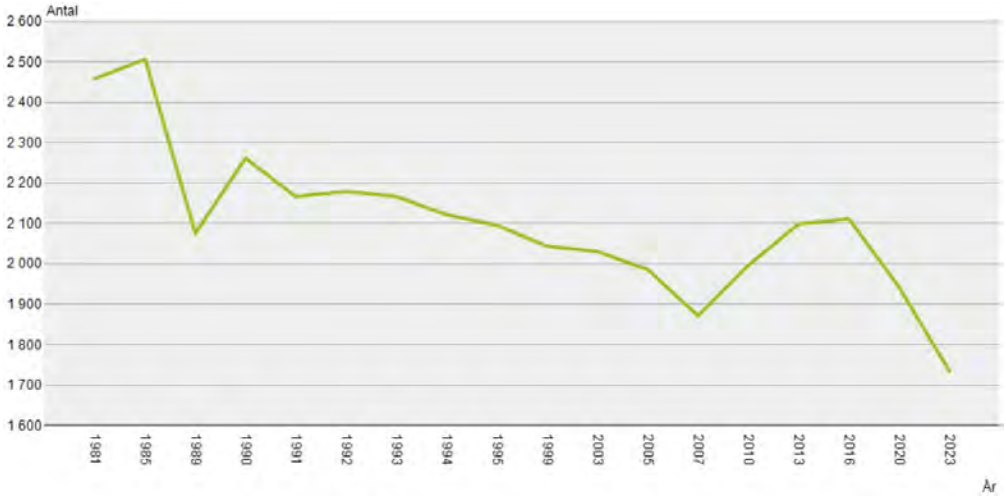

Bild 19.
Antal kor för mjölkproduktion i Säters kommun mellan år 1981 och 2023.
Uppgift från Jordbruksverket.

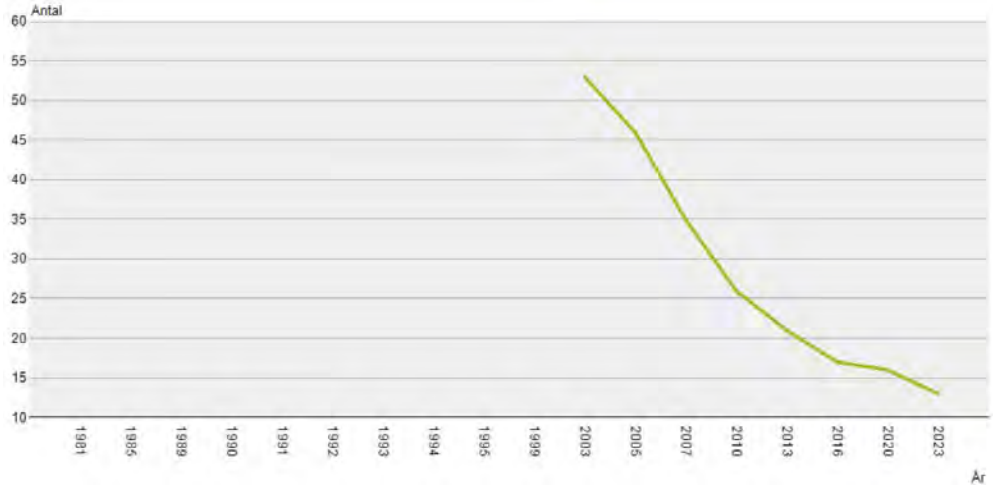

Bild 20.
Antal företag med kor för mjölkproduktion i Säters kommun mellan år 1981 och 2023.
Uppgift från Jordbruksverket.

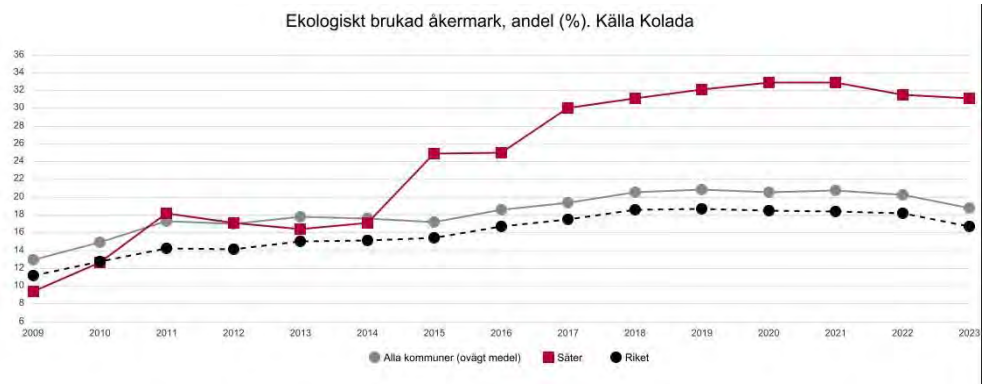

Bild 21.
Andel ekologisk odlad åkermark, %.
Uppgift från kolada.
Alla kommuner (ovägt medel) = Medelvärde av Sveriges kommuner.
Riket = Värdet för en genomsnittlig invånare i Sverige. Hänsyn tas till att kommuner har olika många invånare.

Åtgärder i Säters kommunorganisation

Exempel på åtgärd i Säters kommunorganisation som bidrar till måluppfyllelse av miljömålet Ett rikt jordbrukslandskap:

- Hänsyn till bevarande av jordbruksmark i samband med remisser om förhandsbesked, strandskydd etc.
- Skötsel av gräsmattor förändras för att på sikt skapa mer ängsmarker. Gynnar pollinatörer och biologisk mångfald.

4.14 Storslagen fjällmiljö

Dalarna

Ur Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning:

Klimatförändringar påverkar fjällen och dess ekosystemprocesser allt mer. Låglandsarter sprider sig in i fjällen och invasiva arter har planterats och spridit sig in i fjällområdet. Flera sjöar är försurade och kalkas för att gynna växt- och djurlivet. Inventering av fjällnära skogar har visat på höga biologiska värden, varför skydd av de fjällnära skogarna är av stor vikt. Fjällskogens kulturvärden är däremot dåligt undersökta. Exploateringsoch besökstrycket ökar med markslitage, nedskräpning och störning av ren som följd.

4.15 God bebyggd miljö

Dalarna

Ur Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning:

Miljökvalitetsmålet är inte möjligt att nå till 2030. Samhällsbyggandet utvecklas generellt mer hållbart men i för långsam takt. Medvetenheten om behovet av hållbar planering ökar och incitament nationellt, regionalt och lokalt medverkar till hållbara strategiska planeringsförutsättningar men många mindre insatser kan kumulativt motverka hållbar utveckling.

Det är också ett långsiktigt arbete där ekonomiska fördelar och lagstiftning kan motverka en god bebyggd miljö i vissa avseenden. Tillämpning och styrmedel går att förbättra. God och utvecklad samverkan mellan organisationer, myndigheter och näringsliv finns inom flera områden samt olika aktiviteter för att skapa långsiktig utveckling mot God bebyggd miljö i länet.

Åtgärder i Säters kommunorganisation

Exempel på åtgärder i Säters kommunorganisation som bidrar till måluppfyllelse av miljömålet God bebyggd miljö:

- Samhällsplanering där stor vikt läggs på hållbarhet, till exempel kollektivtrafik, gång och cykeltrafik och ladd-infrastruktur.
- Med stöd av kulturmiljöprogram avgörs om fördjupade kulturmiljöutredningar ska tas fram i samband med detaljplanearbetet.
- Samarbete med Visit Dalarna för hållbara besöksmål.
- Planerade gång- och cykelvägar har färdigställts.
- Arbetat med rutiner kring tillsyn av bygg- och rivningsavfall.

4.16 Ett rikt växt- och djurliv

Dalarna

Ur Länsstyrelsen i Dalarnas regionala miljömålsuppföljning:

I Dalarna bedrivs arbete för att behålla biologisk mångfald och restaurera livsmiljöer för olika arter. Ändå är 1367 arter rödlistade och vissa är nära att dö ut. Anledningen bedöms vara markanvändning. Ett varmare klimat utgör också ett hot som exempelvis kan förändra artsammansättningen. Arter som förts in av människan blir allt vanligare och konkurrerar ut inhemska arter på många platser, detta trots att bekämpningsförsök görs.

Säter

I Säters geografiska område finns 0 % slåtteräng, 0,35 % betesmark och 1,3 % skyddad natur. Alla de tre nyckeltalen är jämfört med övriga kommuner i landet bland de 25 % med lägst andel. Med skyddad natur menas områden som är skyddade i form av nationalpark, naturreservat, naturvårdsområde eller biotopskyddsområde.

Åtgärder i Säters kommunorganisation

Exempel på åtgärder i Säters kommunorganisation som bidrar till måluppfyllelse av miljömålet Ett rikt växt- och djurliv:

- I alla Gata- och Parkenhetens projekt som planeras finns tankar om att gynna samt förbättra biologiska mångfalden.
- I Gata- och Parkenhetens investeringsprojekt planeras utökning av bl.a. ängsmiljöer och träd.
- Faunadepåer skapas, dvs. större träd läggs i en hög för att skapa en naturlig nedbrytning. Gynnar bl.a. mossor, lavar, svampar och insekter.

- Skötsel av gräsmattor förändras för att skapa en process mot att på sikt skapa mer ängsmarker. Gynnar pollinatörer och biologisk mångfald.
- En mark- och skogspolicy har arbetats fram.
- Gemensamt arbete för naturvårdshänsyn vid framtagande av detaljplaner.

5 Områden för framtida insatser

Mycket arbete kvarstår för att uppfylla miljömålen till 2030. Säters kommun kan bidra med viktiga insatser till en stor del av arbetet som behöver göras.

Några områden där kommunens arbete kan ha stor effekt är:

- Konsumtion, t.ex.:
  - Inköp
  - Upphandlingar
  - Kontroll
  - Uppföljning
  - Minska avfallsmängden

- Resor och transporter, t.ex.:
  - Inköp/leasing av fordon
  - Upphandlingar
  - Planering av rutter
  - Cykel- och gångvägar
  - Buss-, tåg- och kollektiva resor

- Samverkan, t.ex.:
  - Påverka, bidra och skapa förutsättningar
  - Samverka med företag, organisationer, andra myndigheter och nätverk.
  - Hitta möjligheter för miljö och ekonomi

Kf § 20 Verksamhetsberättelse och bokslut 2024 för Överförmyndare i samverkan Falun-Borlängeregionen

KS2025/0095

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna verksamhetsberättelse och bokslut 2024 för Överförmyndare i samverkan Falun-Borlängeregionen.

Ärendebeskrivning

Verksamhetsberättelse och bokslut 2024 för Överförmyndare i samverkan Falun-Borlängeregionen.

I verksamhetsberättelsen redogörs för Överförmyndare i samverkan Falun-Borlängeregionen. Utfallet för verksamheten uppgick till ett överskott på +312 tkr, vilket kommer att regleras mellan de 6 kommuner som ingår i enlighet med samverkansavtalet.

Utfall för totala kostnader uppgick till 10 364 tkr vilket var 312 tkr lägre än de budgeterade kostnaderna på 10 676 tkr. Differensen på +312 tkr berodde huvudsakligen på lägre personalkostnader, vilket dels var ett resultat av vakanta tjänster i början av året och sjukskrivningar där vikarier inte kunde tillsättas. Hyrorna var högre än budgeterat under året, och nyanställningar under senare delen av året ledde till ökade utbildningskostnader, vilket minskade det totala överskottet.

Säters del av total budget för 2024 uppgick till 705 tkr och utfallet blev 684 tkr, vilket innebär en reglering på 21 tkr.

Beslutsunderlag

Verksamhetsberättelse 2024 och bokslut 2024 för Överförmyndare i samverkan Falun-Borlängeregionen.

Delges

Överförmyndare i samverkan Falun-Borlängeregionen

Handläggare
Catherine Hellgren
Ekonomichef

Diarienummer
KS2025/0095

Verksamhetsberättelse och bokslut 2024 för Överförmyndare i samverkan Falun-Borlängeregionen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta att godkänna verksamhetsberättelse och bokslut 2024 för Överförmyndare i samverkan Falun-Borlängeregionen.

Ärendebeskrivning

Verksamhetsberättelse och bokslut 2024 för Överförmyndare i samverkan Falun-Borlängeregionen.

I verksamhetsberättelsen redogörs för Överförmyndare i samverkan Falun-Borlängeregionen. Utfallet för verksamheten uppgick till ett överskott på +312 tkr, vilket kommer att regleras mellan de 6 kommuner som ingår i enlighet med samverkansavtalet.

Utfall för totala kostnader uppgick till 10 364 tkr vilket var 312 tkr lägre än de budgeterade kostnaderna på 10 676 tkr. Differensen på +312 tkr berodde huvudsakligen på lägre personalkostnader, vilket dels var ett resultat av vakanta tjänster i början av året och sjukskrivningar där vikarier inte kunde tillsättas. Hyrorna var högre än budgeterat under året, och nyanställningar under senare delen av året ledde till ökade utbildningskostnader, vilket minskade det totala överskottet.

Säters del av total budget för 2024 uppgick till 705 tkr och utfallet blev 684 tkr, vilket innebär en reglering på 21 tkr.

Beslutsunderlag

Verksamhetsberättelse 2024 och bokslut 2024 för Överförmyndare i samverkan Falun-Borlängeregionen.

Catherine Hellgren
Ekonomichef

Marita Skog
Kommundirektör

§ 12 Överförmyndare i Samverkan Falun- Borlänge bokslut 2024 / 2024/80

Beslut

Det ekonomiska resultatet för bokslutet 2024 för Överförmyndare i samverkan Falun-Borlängregionen godkänns.

Sammanfattning av ärendet

Nämndens ekonomiska resultat 2024 slutade på + 312 tkr och kommer att regleras mellan de sex kommuner som ingår enligt samverkansavtal.

Under 2024 budgeterades totala kostnader till 10 676 tkr, medan de faktiska utfallet uppgick till 10 364 tkr. Differensen på +312 tkr berodde huvudsakligen på lägre personalkostnader, vilket dels var ett resultat av vakanta tjänster i början av året och sjukskrivningar där vikarier inte kunde tillsättas. Hyrorna var högre än budgeterat under året, och nyanställningar under senare delen av året ledde till ökade utbildningskostnader, vilket minskade det totala överskottet.

Beslutsunderlag

- Verksamhetsstöds tjänsteskrivelse daterad 2025-01-23
- Bilaga 1_Bokslut 2024
- Muntligt föredragande Sandra Henriksson, förvaltningscontroller

Beslutet skickas till

Förvaltningschef
Verksamhetschef
Enhetschef Överförmyndare i Samverkan
Controller
Samverkanskommunerna

Signature reference: 437acf5d-f98a-4c5e-95df-681a4f8e0596

§ 13 Verksamhetsberättelse 2024

Beslut

Verksamhetsberättelsen för 2024 godkänns.

Sammanfattning av ärendet

Verksamheten har under året arbetat för att möta den ökade ärendetillströmningen som verksamheten har haft under de två senaste åren. Flera av verksamhetens ärendetyper har ökat. Det är främst anmälningarna och ansökningarna som ökar men även antalet förmynderskapsärenden ökar. Fyra handläggartjänster samt verksamhetschef och förvaltningschef har blivit tillsatta under året. Under hösten har stort fokus lagts på förändringsarbete för en effektivare och mindre sårbar verksamhet detta efter uppföljning av KPMGs tidigare granskning av nämnden.

Beslutsunderlag

- Verksamhetsstöds tjänsteskrivelse daterad 2025-01-30
- Verksamhetsberättelse med årsbokslut 2025 Gemensamma överförmyndarnämnden
- Muntligt föredragande Evelina Hillerström, enhetschef överförmyndaren

Beslutet skickas till

Samverkanskommunerna
Verksamhetschef
Enhetschef

Signature reference: 437acf5d-f98a-4c5e-95df-681a4f8e0596

Överförmyndare i samverkan
Falun- Borlängeregionen

Bokslut 2024

(kr)

Ekonomisk sammanställning	Budget	Utfall	Avvikelse
Konto	**jan-dec 2024**	**jan-dec 2024**	**jan-dec 2024**
35 Bidrag	10 676 000	10 738 535	62 535
36 Försäljn verks. o konsulttj	0	28 500	28 500
50 Löner arbetad tid	-4 966 000	-4 375 410	590 590
51 Löner ej arbetad tid	-684 000	-894 701	-210 701
55 Kostnadsersättningar	0	-5 701	-5 701
58 Övr personalsociala kostnader	0	-11 774	-11 774
59 Övr lönejusteringar	-2 509 000	-2 360 642	148 358
60 Lokal o markhyror	-870 000	-1 007 520	-137 520
61 Fastighetskostnader o entr	-82 000	-85 552	-3 552
63 Hyra/leasing av anläggningst	-71 000	-62 669	8 331
64 Förbrukningsinventar/-material	-101 000	-173 703	-72 703
65 Kontorsmaterial o trycksaker	-54 000	-52 169	1 831
66 Rep o underhå maskin/inventar	-2 000	0	2 000
68 Tele-/IT-kommunik, postbefor	-127 000	-168 192	-41 192
69 Kostnader för transportmedel	0	0	0
70 Transporter o resor	-23 000	-38 524	-15 524
71 Representation	0	-15 559	-15 559
72 Annonser, reklam, information	-15 000	-43 865	-28 865
73 Försäkringspremier o riskkostn	-8 000	-13 973	-5 973
74 Övriga främmande tjänster	-1 056 000	-961 478	94 522
76 Diverse kostnader	-108 000	-183 408	-75 408
Resultat:	**0**	**312 196**	**312 196**

Invånarantal per 2022-12-31 SCB 230302		**%**	**Återbetalning 2024 (summa dras av på fakturan 2025)**
Borlänge	52 178	30,5%	-95 239
Falun	59 818	35,0%	-109 184
Gagnef	10 499	6,1%	-19 164
Ludvika	26 353	15,4%	-48 101
Smedjebacken	10 922	6,4%	-19 936
Säter	11 271	6,6%	-20 573
Totalt:	**171 041**	**100%**	**-312 196**

Borlänge kommun

Överförmyndare i samverkan Falun-Borlängeregionen
Sandra Henriksson
sandra.henriksson@borlange.se

2025-01-23

2024/80

Överförmyndare i samverkan Falun-Borlängeregionen

Överförmyndare i Samverkan Falun- Borlänge bokslut 2024

Förslag till beslut

Det ekonomiska resultatet för bokslutet 2024 för Överförmyndare i samverkan Falun-Borlängregionen godkänns.

Sammanfattning av ärendet

Nämndens ekonomiska resultat 2024 slutade på + 312 tkr och kommer att regleras mellan de sex kommuner som ingår enligt samverkansavtal.

Under 2024 budgeterades totala kostnader till 10 676 tkr, medan de faktiska utfallet uppgick till 10 364 tkr. Differensen på +312 tkr berodde huvudsakligen på lägre personalkostnader, vilket dels var ett resultat av vakanta tjänster i början av året och sjukskrivningar där vikarier inte kunde tillsättas. Hyrorna var högre än budgeterat under året, och nyanställningar under senare delen av året ledde till ökade utbildningskostnader, vilket minskade det totala överskottet.

Beslutsunderlag

- Ekonomisk rapport för utfallet 2024.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Nämndens budget 2024 ligger totalt på 10 676 tkr, vilket är en ökning med 15,6 % (1 439 tkr) mot budget 2023, som var 9 238 tkr.
Budget utöver 1,5% ökning beror på:

- ökade löner och PO-pålägg 400 tkr
- ökade kostnader verksamhetssystemet Provisum 200 tkr
- utökning 1,0 åa för att klara ökade komplexa ställföreträdarskap 700 tkr

Budgeten avser bara tjänstemannaorganisationen som i huvudsak utövar tillsyn över kommunens förmyndare, gode män och förvaltare.
Respektive kommun som ingår i den gemensamma överförmyndarnämnden budgeterar själva för arvoden till ställföreträdare.

BORLÄNGE

Ekonomiska konsekvenser

Budgeten på 10 676 tkr och överskottet på 312 tkr fördelas på respektive kommun enligt fördelningsmodellen och ger då nedanstående belopp per kommun:

Invånarantal per 2022-12-31 SCB 230302		%	Återbetalning 2024 (summa dras av på fakturan 2025)	Fakturerat enligt budget per kommun	Slutlig kostnad 2024 per kommun
Borlänge	52 178	30,5%	-95 239	3 256 000	3 160 761
Falun	59 818	35,0%	-109 184	3 737 000	3 627 816
Gagnef	10 499	6,1%	-19 164	651 000	631 836
Ludvika	26 353	15,4%	-48 101	1 644 000	1 595 899
Smedjebacken	10 922	6,4%	-19 936	683 000	663 064
Säter	11 271	6,6%	-20 573	705 000	684 427
Totalt:	**171 041**	**100%**	**-312 196**	**10 676 000**	**10 363 804**

Johanna Reichel Springfeldt
Verksamhetschef

Eva Bjurling
Förvaltningschef

Bilagor

1	Bokslut 2024

Beslutet skickas till

Förvaltningschef
Verksamhetschef
Enhetschef Överförmyndare i Samverkan
Controller
Samverkanskommunerna

Postadress
SE-781 81 Borlänge
Besöksadress
Röda vägen 50

Telefon
0243-740 00 (vxl)
Fax
0243-745 50

E-post
kommun@borlange.se

www.borlange.se

ÖVERFÖRMYNDARE I SAMVERKAN
Falun-Borlängeregionen

Verksamhetsberättelse 2024 – Gemensamma överförmyndarnämnden

Nämndens uppdrag

Överförmyndare i samverkan Falun-Borlängeregionen är en gemensam överförmyndarnämnd där kommunerna Borlänge, Falun, Ludvika, Smedjebacken, Säter och Gagnef ingår. Borlänge kommun är värdkommun för den gemensamma tjänstemannaorganisationen. Överförmyndarverksamhet är en obligatorisk kommunal tillsynsmyndighet vars uppgift är att utöva tillsyn över ställföreträdares förvaltning och efter ansökan eller anmälan utreda behovet av nämnda insatser. Detta sker genom att utöva tillsyn över och ge råd och stöd till kommunens ställföreträdare, för att inte rättsförluster skall uppstå för dem som av olika anledningar inte kan förvalta sin egendom, föra sin talan och tillvarata sina rättigheter. Det ingår även i överförmyndarens uppdrag att rekrytera och utbilda ställföreträdare.

Verksamhet

Verksamheten har under året arbetat för att möta den ökade ärendetillströmningen som verksamheten har haft under de två senaste åren. Det är främst anmälningarna och ansökningarna som ökar men även antalet förmynderskapsärenden.
Flera av verksamhetens ärendetyper har ökat under de senaste åren.

Antal ärenden	2022	2023	2024
Anmälningar	176	213	277
Ansökningar	258	238	306
Uttagsökningar	460	476	573
Bevaka rätt i dödsbo	104	148	157
Utbetalningar försäkringsmedel barn	87	124	119

Antal huvudmän	2022	2023	2024
God man 11:4	1116	1077	1065
God man 11:1-3	38	37	40
Förvaltare 11:7	162	158	160
God man ensamkommande barn	19	11	6
Särskilt förordnad vårdnadshavare/förmyndare	102	105	117
Förmyndarskap	601	658	725

Granskningsarbetet årsräkningar

ÖVERFÖRMYNDARE
I SAMVERKAN
Falun-Borlängeregionen

Verksamheten har som mål att granska klart inkomna årsräkningar före 1 mars innan sommarsemestrarna.
Granskningsarbetet av årsräkningar för 2023 har pågått under hela 2024 , på grund av underbemanning under våren granskades merparten av samtliga årsräkningar på hösten.
Totalt anmodade verksamheten om 1341 årsräkningar, 1067 inkom i tid före första mars.
240630 var 475 årsräkningar granskade och 241231 var 1271 årsräkningarna granskade.
36 av årsräkningarna är granskade med anmärkning.

Rekrytering ställföreträdare

Under hösten har ett verksamhetssystem Recruto köpts in för att förändra och delvis digitalisera rekryteringsprocessen och bygga bort onödiga administrativa steg i processen som inte har något mervärde. På grund av föräldraledighet har implementeringen av verksamhetssystemet skjutit fram till 2025. Verksamheten har under flera år haft en handläggare som arbetat koncentrerat med rekryteringen av ställföreträdare. Då det är en viktig del i verksamheten är det sårbart att endast en handläggare har nyckelrollen och med Recruto kommer flera handläggare arbeta med rekrytering. Erfarenhetsutbyte sker med flera överförmyndarkontor i arbetet med Recruto.
Då behovet av nya ställföreträdare är fortsatt stort har verksamheten ständigt behov av rekryteringskampanjer av olika slag. Tidigare år har verksamheten nått ut till invånarna i medlemskommunerna bland annat genom kampanjer i sociala medier och i samarbete med Södra Dalarnas frivilliga samhällsarbetare. Under 2024 satsade verksamheten på annonsering i annonsbladet i samtliga samverkanskommuner och verksamheten bjöd in till information på plats i Falun Borlänge och Ludvika. Dessvärre gav inte kampanjen det genomslag som verksamheten hoppades på.
Då alla kommuner i hela Sverige står inför samma utmaningar med att nå ut med det stora behovet av ställföreträdare har Föreningen Sveriges Överförmyndare startat upp ett projekt som skall leda till en nationell kampanj som gynnar alla kommuner. Verksamheten deltar i det samarbetet.
Verksamheten är inte bara i behov av nya ställföreträdare. Genom att satsa på befintliga ställföreträdare och finnas tillgängliga och stötta dem i sina uppdrag kan de vara villiga att åta sig flera uppdrag och på så sätt minska rekryteringsbehovet. Verksamheten har satsat på det fysiska mötet med befintliga ställföreträdare i form utbildningar samt glögg och sommarmingel. Samtliga ställföreträdare har blivit inbjudna på tilltugg och möjlighet att träffa tjänstemän och knyta kontakt. Det mänskliga mötet är viktigt och ett uppskattat inslag.
Mycket av verksamhetens myndighetsutövning sker genom skriftlig korrespondens och genom telefonsamtal. De frivilliga samhällsarbetarna som åtar sig uppdrag som gode män och förvaltare är verksamhetens viktigaste resurs. Med ökad service stöd och utbildningsinsatser under pågående uppdrag bidrar till att ställföreträdarna blir lyckosamma i sina uppdrag och ökar sannolikheten att de blir villiga blir att kunna åta sig flera uppdrag.

Utveckling

Verksamheten skickar ut en stor mängd fysisk post varje dag. Under hösten har verksamheten deltagit i Borlänge kommuns projekt för att införa en ny hantering av utgående post, som automatiserar hela processen från utskrift till leverans. Nu kan verksamheten skicka post direkt till digitala brevlådor. Detta sparar tid och pengar, är mer miljövänligt och ökar säkerheten.

ÖVERFÖRMYNDARE
I SAMVERKAN
Falun-Borlängeregionen

Ekonomi

Årsbokslutet för Gemensamma överförmyndarnämnden 2024 slutade på + 312 tkr och kommer att regleras mellan de sex kommuner som ingår i samverkan enligt samverkansavtal.

Under 2024 budgeterades totala kostnader till 10 676 tkr, medan de faktiska utfallet uppgick till 10 364 tkr. Differensen på +312 tkr berodde huvudsakligen på lägre personalkostnader, vilket dels var ett resultat av vakanta tjänster i början av året och sjukskrivningar där vikarier inte kunde tillsättas. Hyrorna var högre än budgeterat under året, och nyanställningar under senare delen av året ledde till ökade utbildningskostnader, vilket minskade det totala överskottet.

Medarbetare

Inom verksamheten arbetar idag 11 medarbetare tillsammans med enhetschef.
Under första halvan av året var inte alla tjänster tillsatta. Under året har fyra tillsvidaretjänster tillsatts. En administrativ handläggare tillträdde i februari samt tre handläggare som tillträde i mars, juni, augusti. Under hösten har ett tidsbegränsat vikariat på heltid tillsatts samt tre deltidsvikariat för att täcka upp för föräldraledigheter och hos ordinarie personal.

Verksamheten ingår i verksamheten kontoret för stöd och service inom verksamhetsstöd i Borlänge kommun. Under hösten tillsattes den vakanta verksamhetschefstjänsten efter Fredrik Holm. Johanna Reichel Springfeldt är ny verksamhetschef.
Ny förvaltningschef för förvaltningen verksamhetsstöd är Eva Bjurling som tillträdde under våren.

Kompetensutveckling

Tjänstemännen och förtroendevalda i nämnden är medlemmar i FSÖ. Genom FSÖ, Föreningen Sveriges Överförmyndare är ett läns ombud i varje län utsedda. Föreningens ändamål är att genom intressebevakning, kompetenshöjning och erfarenhetsutbyte främja överförmyndarverksamheten. Länsträffar med alla överförmyndarverksamheterna samt förtroendevalda hålls två gånger årligen. Under 2024 har det skett ett byte av Länsombud. Evelina Hillerström har varit Länsombud i Dalarna i fyra år. Nytt Länsombud i Dalarna är Sara Stille och ersättare är Birgitta Stenberg Andersson.

Den 28-30 augusti hölls de årliga FSÖ dagar i Kalmar med ca 600 deltagare från hela landet. Dessa dagar innehåll en mängd seminarier och föreläsningar. Bland annat lyfts en ökad problematik kring gängkriminalitet bland huvudmän i de större städerna i Sverige och hur kommunerna då bör agera. Förbundsjuristen på SKR Kalle Larsson lyfte upp samhällstrender inom verksamhetens område och viktiga domar. Särskilt lyftes ett av den Gemensamma Överförmyndarnämndens överklagade beslut som prövats av hovrätten gällande en underårigs uttag på ett spärrat konto där uttaget avsåg i princip hela av behållningen och uttaget utgjordes av en lång önskelista av saker. Detta beslut blir nu vägledande i dessa ärenden.

ÖVERFÖRMYNDARE
I SAMVERKAN
Falun-Borlängeregionen

Övrig kompetensutveckling under året har skett genom att samtliga nya handläggare gått SKRs grundläggande utbildning. SKR håller under året flera digitala utbildningar och webbsändningar. Verksamheten försöker sprida handläggarna på flera olika utbildningar för att få en så bred kunskapsbas som möjligt. Utbildningar som verksamheten har deltagit i är grundläggande kurs granskning och arvodering arvsrätt och bevaka rätt i dödsbo.

Länsstyrelsens tillsyn

Länsstyrelsen utövar årlig tillsyn i verksamheten.
Under 2024 gjordes ingen tillsyn över verksamheten. Länsstyrelsen i Dalarna har meddelat att de bedömt att det inte var nödvändigt p g a era fina resultat föregående år. Under 2024 har förändring skett hos Länsstyrelsen och Länsstyrelsen Örebro har övertagit tillsynsansvaret över överförmyndarverksamheterna i Dalarna från Länsstyrelsen Dalarna.

KPMG

KPMG har av Borlänge kommuns revisorer fått i uppdrag att följa upp revisionsgranskningar från år 2022. Revisorerna följer årligen upp tidigare genomförda revisionsgranskningar som ett led i att granska om genomförda granskningsinsatser bidragit till att verksamheterna utvecklas. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2024.

I den tidigare granskningen konstaterades att överförmyndarnämnden hade ett flertal utvecklingsområden inom nämndens verksamhet. Flera av rekommendationerna avsåg bland annat revidering och uppdatering av befintliga styrdokument och rutinbeskrivningar. Revisorerna skriver att situationen är otillfredsställande och kräver aktivitet även från kommunstyrelsen genom sin uppsiktplikt.

Mot bakgrund av genomförd uppföljning har revisionen lämnat 18 rekommendationer som nämnden lämnat svar på i yttrandet.

Under hösten 2024 har verksamheten arbetat med samtliga 18 rekommendationer och ett stort förändringsarbete har pågått. För verksamheten har det bland annat inneburit att man ändrat arbetssätt och frångått tidigare datumindelningen till att tre team har inrättats för en mer effektiv och resurs anpassat arbetssätt efter ärendetyper i verksamheten. De tre teamen är Team utredning, Team tillsyn och Team samtycke. En ledningsgrupp har inrättats i verksamheten.

ÖVERFÖRMYNDARE
I SAMVERKAN
Falun-Borlängeregionen

Framtid

- Fortsatt digitaliseringsarbete, arbeta fullt ut i verksamhetssystemet Provisum samt öka användandet av den integrerade e-tjänsten för ställföreträdarna. Öka nyttjandegraden av digital myndighetspost ut.

- Följa samhällsutvecklingen kring professionella ställföreträdare

- Ställföreträdarutredningen Gode män och förvaltare – en översyn (SOU 2021:36) innehåller viktiga förslag på lagförändringar kring överförmyndarområdet. Viktigt att ha en modern lagstiftning som fungerar i dagens samhälle. Ett nationellt ställföreträdarregister är en viktig förändring som skulle medföra stora förbättringar.

Borlänge kommun

Gemensamma Överförmyndarnämnden
Evelina Hillerström
Evelina.hillerstrom@borlange.se

2025-01-30

2024/80

Gemensamma
Överförmyndarnämnden

Verksamhetsberättelse 2024

Förslag till beslut

Verksamhetsberättelsen för 2024 godkänns

Sammanfattning av ärendet

Verksamheten har under året arbetat för att möta den ökade ärendetillströmningen som verksamheten har haft under de två senaste åren. Flera av verksamhetens ärendetyper har ökat. Det är främst anmälningarna och ansökningarna som ökar men även antalet förmynderskapsärenden ökar. Fyra handläggartjänster samt verksamhetschef och förvaltningschef har blivit tillsatta under året. Under hösten har stort fokus lagts på förändringsarbete för en effektivare och mindre sårbar verksamhet detta efter uppföljning av KPMGs tidigare granskning av nämnden.

Beslutsunderlag

Verksamhetsberättelse 2024 gemensam överförmyndarnämnd.

Konsekvenser för kommunens ekonomi

Inga konsekvenser för kommunens ekonomi

Johanna Reichel Springfeldt
Verksamhetschef

Eva Bjurling
Förvaltningschef

Bilagor

	Verksamhetsberättelse 2024 gemensam överförmyndarnämnd

Beslutet skickas till

Samverkanskommunerna
Verksamhetschef
Enhetschef

Kf § 21 Bokslut och verksamhetsberättelse 2024 för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel (ATL)

KS2025/0079

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna verksamhetsberättelse och bokslut 2024 för den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel.

Ärendebeskrivning

Verksamhetsberättelse 2024 för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel.

I verksamhetsberättelsen redogörs för gemensamma nämndens uppdrag och verksamhet för 2024. Utfallet för kostnaderna blev i linje med budget, intäkterna från taxor blev 0,35 mkr högre än budgeterat. Underskottet på helår blev 0,7 mkr som täcks av kommunerna. En återbetalning på 0,5 mkr från 2023 innebär att årets kostnad för kommunerna blev 0,2 mkr som läggs på fakturan för 2025.

Varje kommun som ingår i gemensamma nämnden har att fatta beslut om ansvarsfrihet för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel.

Beslutsunderlag

Verksamhetsberättelse 2024 för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel.

Delges

Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel (ATL)

Handläggare
Catherine Hellgren
Ekonomichef

Diarienummer
KS2025/0079

Bokslut och verksamhetsberättelse 2024 för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel (GNATL)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta att godkänna verksamhetsberättelse och bokslut 2024 för den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel och ge ansvarsfrihet.

Ärendebeskrivning

Verksamhetsberättelse 2024 för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel.

I verksamhetsberättelsen redogörs för gemensamma nämndens uppdrag och verksamhet för 2024. Utfallet för kostnaderna blev i linje med budget, intäkterna från taxor blev 0,35 mkr högre än budgeterat. Underskottet på helår blev 0,7 mkr som täcks av kommunerna. En återbetalning på 0,5 mkr från 2023 innebär att årets kostnad för kommunerna blev 0,2 mkr som läggs på fakturan för 2025.

Varje kommun som ingår i gemensamma nämnden har att fatta beslut om ansvarsfrihet för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel.

Beslutsunderlag

Verksamhetsberättelse 2024 för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel.

Catherine Hellgren
Ekonomichef

Marita Skog
Kommundirektör

Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2025-02-04

Plats och tid	Egnellska huset, Boman (plan 4) kl. 09:00-11:00
Plats och tid för justering	
Protokollet omfattar	§14
Utses att justera	Nagla Negm el Din (M)

Underskrifter

Sekreterare .....
Simone Eriksson

Ordförande .....
Kajsa Henriksson (S)

Justerande .....
Nagla Negm el Din (M)

Anslag/bevis	Protokollet är justerat och anslaget på kommunens digitala anslagstavla.
Datum för publicering	2025-02-11
Datum för avpublicering	2025-03-05
Förvaringsplats för protokollet	Miljö och samhällsbyggnadsförvaltningen

Beslutande ledamöter

Kajsa Henriksson (S) (ordförande)
Kalle Johansson (S) (Smedjebacken)
Nagla Negm el Din (M) (Gagnef)
Joakim Svedlund (KL) (Hedemora) ersätter Kajsa-Lena Fagerström (S)
Birgitta Andersson (C) (Säter)

Övriga närvarande

Simone Eriksson (Nämndsekreterare)
Fredrik Gavell (Nämndsekreterare)
Marcus Tell (Avdelningschef)

§ 14 Verksamhetsberättelse och årsredovisning 2024 (ATL0051/24)

Beslut

Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel godkänner verksamhetsberättelsen för 2024.
Varje kommun som ingår i gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel får i uppdrag att fatta beslut om ansvarsfrihet för nämnden.

Sammanfattning

I verksamhetsberättelsen redogörs för gemensamma nämndens uppdrag och verksamhet under 2024.

Beslutet är enligt förvaltningens förslag.

Beslutsunderlag

- Verksamhetsberättelse 2024 Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel
- Verksamhetsberättelse och årsredovisning 2024, Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel

Skickas till

Samtliga ingående kommuner i den gemensamma nämnden
Kommunrevisionen Falu kommun
Ekonomikontoret Falu kommun

Tjänsteställe
Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Datum
2025-01-17

Dnr
ATL0051/24

Handläggare
Marcus Tell
Tel: 023-830 00
E-post: marcus.tell@falun.se

Verksamhetsberättelse och årsredovisning 2024

Förslag till beslut

Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel godkänner verksamhetsberättelsen för 2024.

Varje kommun som ingår i gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel får i uppdrag att fatta beslut om ansvarsfrihet för nämnden.

Sammanfattning

I verksamhetsberättelsen redogörs för gemensamma nämndens uppdrag och verksamhet under 2024.

Ekonomiska konsekvenser

Utfallet för kostnaderna blev i linje med budget, intäkterna från taxor blev 0,35 mnkr högre än budgeterat. Underskottet på helår blev 0,7 mnkr som täcks av kommunerna. En återbetalning på 0,5 mnkr från 2023 innebär att årets kostnad för kommunerna blev 0,2 mnkr som läggs på fakturan för 2025.

Bilagor

Verksamhetsberättelse och årsredovisning 2024, Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel

Beslutet ska skickas till

Samtliga ingående kommuner i den gemensamma nämnden
Kommunrevisionen Falu kommun
Ekonomikontoret Falu kommun

Slutligt beslutsorgan

Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel

Marcus Tell
Chef ATL-kontoret

falun.se/atl

ATL Alkohol | Tobak | Läkemedel

Verksamhetsberättelse och årsredovisning 2024

Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel

Rapportering till kommunfullmäktige

Innehåll

Organisation 1
Uppdrag och ansvar 2
Händelser av väsentlig betydelse 3
Verksamhetsuppföljning 4
Nämndens verksamhetsmål 4
Statistik 6
Väsentliga personalförhållanden 9
Förväntad utveckling 10
Driftredovisning 11

Organisation

Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel är ett samarbete mellan sju kommuner i Dalarna. Borlänge, Falun, Gagnef, Hedemora, Ludvika, Säter och Smedjebacken har kommit överens om att samarbeta i en gemensam nämnd enligt kommunallagen (2017:725) 9 kap §§ 19–35.

Falu kommun är värdkommun och nämnden ingår därmed i Falu kommuns organisation och tjänstepersonerna är placerade på ATL-kontoret som i sin tur ingår i miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen. Förvaltningen är uppdelad i nio avdelningar och styrs av tre nämnder samt kommunstyrelsen.

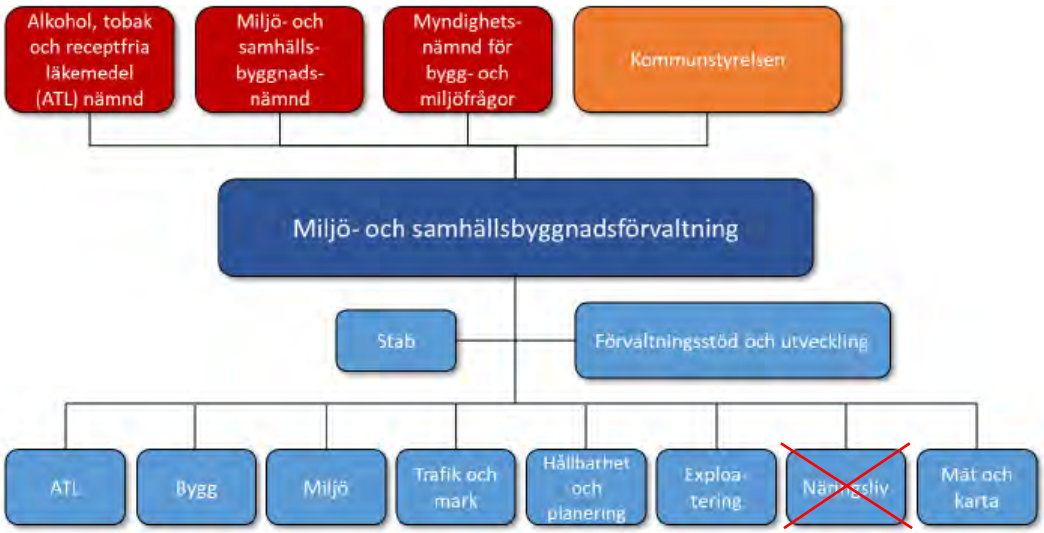

Kommentar
Från och med 2024-01-01 har Näringsliv förflyttats till Kommunstyrelseförvaltningen, och tillhör inte längre miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen.

Uppdrag och ansvar

Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel är ett samarbete mellan sju kommuner i Dalarna. Borlänge, Falun, Gagnef, Hedemora, Ludvika, Smedjebacken och Säter har kommit överens om att samarbeta i en gemensam nämnd enligt kommunallagen (2017:725) 9 kap §§ 19–35.

Nämnden ansvarar för kommunernas lagliga skyldigheter enligt:

- Alkohollag (2010:1622)
- Lag om tobak och liknande produkter (2018:2088) exklusive rökfria miljöer (7 kap. 3 § p 4)
- Lag om tobaksfria nikotinprodukter (2022:1257)
- Lag om handel med vissa receptfria läkemedel (2009:730)

Händelser av väsentlig betydelse

Den 1 april trädde besluten om nya taxor och avgifter för samtliga kommuner i kraft, vilket innebär att det sedan dess är samma avgifter i samtliga kommuner. De två största förändringarna gäller tillsynsavgiften för serveringstillstånd och kostnadsfördelningen mellan kommunerna. Tillsynsavgiften är numera riskbaserad vilket gör att det finns ett tydligt samband mellan avgiften och antalet tillsynsbesök, man kan även få en lägre riskklass om man har god efterlevnad utifrån principen att det ska löna sig att göra rätt. Kostnadsfördelningen mellan kommunerna sker numera på nettokostnaden för kommunerna, till skillnad från tidigare då fördelningen gjordes direkt på budgeten. Förändringen innebär en enklare hantering, mindre administration och förväntas ge mer träffsäkra prognoser för kommunernas kostnad.

Den 1 april började de nya riktlinjerna för serveringstillstånd att gälla. De nya riktlinjerna är omskrivna med fler rubriker för att förtydliga och för att det ska vara lättare att hitta information. Riktlinjerna innebär även vissa förändringar för serveringstillstånden där den största förändringen är att det numera är möjligt att få serveringstid till klockan 03 under som längst ett år i taget om man har stadigvarande serveringstillstånd, och möjlighet att få serveringstid till klockan 04 vid enstaka tillfällen.

ATL-kontoret har köpt in en funktion för digital fakturering till verksamhetssystemet för serveringstillstånd. Det innebär en enklare och snabbare hantering av fakturering vilket minskar det administrativa arbetet avsevärt.

I och med den nya informationshanteringsplanen har nämnden övergått från pappersarkivering till digital arkivering från och med i år. Den digitala arkiveringen innebär en betydande minskning av det administrativa arbetet av varje ärende då det avslutas.

ATL-kontoret har bjudit in kommunernas näringslivskontor, centrumföreningar, samt representanter från Svenskt näringsliv och Visita till samarbetsmöten. Syftet med mötena var att diskutera hur vi kan samarbeta gällande det förebyggande arbetet, bland annat med informationsdelning vid inbjudningar till krögarträffar och Ansvarsfull alkoholservering eller om det finns frågor eller behov av lokala krögarträffar i respektive kommun.

Under hösten anordnades ett jubileumsfirande för att uppmärksamma att den gemensamma nämnden funnits i 10 år. Under jubiléet gavs information om vad som hänt sedan nämnden bildades, och vad som är planerat att hända under 2025. En av dessa planer är att 2025 kommer vara ett provår då tillsynsavgiften kommer att debiteras efter utförd tillsyn. Under jubiléet presenterade ATL-kontoret även fem nycklar som syftar till att det ska vara lätt att göra rätt för de med serveringstillstånd, de fem nycklarna är viktiga delar för att verksamheten sköts lagenligt och undvika allvarliga brister.

En första ägardialog har ägt rum där kommunstyrelsens ordförande, kommundirektören samt ledamoten i gemensamma nämnden från respektive kommun bjöds in. Då det var den första ägardialogen handlade den om uppdraget med myndighetsutövning och vad som styr verksamheten.

Under året har den gemensamma nämnden beslutat om en plan för kommunikation mellan nämnden och de samverkande kommunerna.

Verksamhetsuppföljning

Nämndens verksamhetsmål

Under perioden för verksamhetsplanen ska verksamheten utvecklas genom ett fördjupat samarbete mellan kommunerna och andra myndigheter. Verksamheten ska även utvecklas i det förebyggande arbetet genom att bidra till att *det ska vara lätt att göra rätt*, bland annat genom förbättrad information och kommunikation med näringsidkarna.

Nämndens verksamhetsmål ska vara kopplade till grunduppdraget. Målen ska vara påverkningsbara och mätbara och det ska anges vilka indikatorer som kan följa upp målen. De mål som bedöms adekvata är att handläggningstiderna ska hållas samt att tillsynerna ska utföras enligt tillsynsplanerna. Inför 2023 infördes ett nytt mål, nämligen att NKI-värdet ska öka (NKI = Nöjd Kund Index), värdet mäts genom Insikt som är framtaget av SKR.

I oktober 2024 beslutade den gemensamma nämnden om ett förtydligande av måluppfyllelsen för att lättare kunna följa upp resultatet av de två första målen.

Nämndens mål	Indikator	Utgångsläge	Målvärde för indikatorn Datum
Handläggningstiden för serveringstillstånd och försäljningstillstånd ska hållas	Handläggningstid i avslutade ärenden	Följs upp årligen	Ansökningar ska handläggas inom fyra månader
Måluppfyllelse: 99-100 %: bra resultat 97-98 %: godtagbart resultat 0-96 %: ej godtagbart resultat			
Tillsyn ska utföras enligt tillsynsplanerna	Tillsynsplan för serveringsställen och försäljningsställen	Följs upp årligen	Tillsynen ska utföras enligt plan
Måluppfyllelse: *Förbyggande tillsyn:* krögarträffar respektive Ansvarsfull alkoholservering anordnats 2 gånger under året: godtagbart resultat	*Inre tillsyn:* rutinmässig inre tillsyn genom remiss till Polismyndigheten för att kontrollera laglydigheten hos PBI:er i serveringstillstånd 50-100 %: bra resultat 20-49 %: godtagbart resultat 0-19 %: ej godtagbart resultat	*Yttre tillsyn:* Totalt antal tillsynsbesök: 97-100 %: bra resultat 90-96 %: godtagbart resultat 0-89 %: ej godtagbart resultat Antalet obesökta serveringsställen: 0-1 %: bra resultat 2-5 %: godtagbart resultat 6-100 %: ej godtagbart resultat	
Nämndens NKI-värde ska öka	NKI-värde genom Insikt	71 i NKI för 2023	+2 enheter/år

Handläggningstid:
Alla ärenden med beslut under 2024 har handlagts inom föreskriven tid, med undantag av ett ärende där beslutet fattades tre dagar efter föreskriven tid. Under året har 190 ansökningsärenden avslutats, vilket innebär att över 99 % har handlagts inom föreskriven tid vilket är ett bra resultat.

Tillsyn:
Förebyggande tillsyn: Gällande den förebyggande tillsynen har utbildningen Ansvarsfull alkoholservering anordnats i april och november, och krögarträff har hållits i mars. Krögarträffen under hösten anordnades i stället som jubileumsfirande där även handlare bjöds in.

Inre tillsyn: Under året har 28 personer prövats vilket motsvarar 7 % av alla PBI:er i serveringstillstånd vilket motsvarar ett ej godtagbart resultat. Att resultatet är så lågt beror på att verksamheten under året har genomfört en uppstart den rutinmässiga inre tillsynen och har planerat för att målet ska uppfyllas under 2025. Förtydligandet av måluppfyllelsen beslutades i oktober 2024 och där anges att justeringen gäller från 2024.

Yttre tillsyn: Under året har 391 tillsynsbesök utförts på serveringsställen, prognosen var 423 tillsynsbesök vilket innebär att 92 % har uppfyllt vilket är ett godtagbart resultat. Under året har 9 serveringsställen inte fått tillsynsbesök, detta motsvarar 4 % vilket är ett godtagbart resultat. 3 av dessa ställen beviljades serveringstillstånd under året, och gällande de övriga har de flesta öppet vid enbart vid vissa tillfällen.

På försäljningsställen har 160 tillsynsbesök utförts vilket var prognosen, därmed har 100 % av tillsynerna utförts vilket är ett bra resultat. Ett försäljningsställe har inte fått tillsynsbesök vilket motsvarar ett bra resultat då det är mindre än 1 %.

NKI:
Resultatet från Insikt för 2023 var NKI på 71 vilket kan jämföras med 2022 då NKI var 66, målet är därför uppfyllt.

Statistik

Antal stadigvarande serveringstillstånd
2024-12-31 (2023-12-31)

Borlänge	54 (60)
Falun	70 (71)
Gagnef	10 (9)
Hedemora	17 (20)
Ludvika	23 (20)
Smedjebacken	13 (12)
Säter	13 (12)
Totalt	**200 (204)**

Antal yttre tillsyner på serveringsställen
1 januari – 31 december 2024 (1 januari – 31 december 2023)

Borlänge	111 (99)
Falun	147 (122)
Gagnef	14 (19)
Hedemora	27 (25)
Ludvika	47 (33)
Smedjebacken	22 (19)
Säter	23 (15)
Totalt	**391 (332)**

Antal beviljade serveringstillstånd
1 januari – 31 december 2024 (1 januari – 31 december 2023)

Kommun	**Stadigvarande**	**Tillfälligt till allmänheten**	**Tillfälligt till slutet sällskap**
Borlänge	4 (4)	11 (7)	0 (1)
Falun	6 (11)	21 (22)	9 (20)
Gagnef	2 (1)	5 (4)	2 (0)
Hedemora	3 (1)	3 (3)	2 (7)
Ludvika	3 (4)	2 (7)	18 (13)
Smedjebacken	2 (2)	13 (7)	2 (6)
Säter	2 (1)	3 (2)	8 (9)
Totalt	**22 (24)**	**58 (52)**	**41 (56)**

Antal öppnade ärenden gällande ansökan om serveringstillstånd
1 januari – 31 december 2024 (1 januari – 31 december 2023)

Kommun	**Stadigvarande**	**Tillfälligt till allmänheten**	**Tillfälligt till slutet sällskap**
Borlänge	6 (11)	12 (10)	1 (1)
Falun	6 (13)	21 (28)	12 (18)
Gagnef	2 (2)	6 (3)	2 (0)
Hedemora	9 (1)	4 (7)	3 (7)
Ludvika	1 (8)	4 (10)	20 (12)
Smedjebacken	2 (2)	15 (8)	2 (5)
Säter	4 (2)	3 (8)	9 (5)
Totalt	**30 (39)**	**74 (74)**	**49 (48)**

Antal öppnade övriga utredningsärenden för serveringstillstånd
1 januari – 31 december 2024 (1 januari – 31 december 2023)

Kommun	**Ändring i tillståndet**	**Ändring i styrelse/ägande**	**Inre tillsyn**
Borlänge	12 (12)	9 (10)	7 (10)
Falun	19 (12)	11 (8)	5 (11)
Gagnef	1 (4)	0 (3)	0 (2)
Hedemora	1 (3)	1 (2)	3 (3)
Ludvika	1 (10)	1 (2)	2 (3)
Smedjebacken	2 (2)	0 (0)	0 (1)
Säter	5 (2)	1 (1)	0 (1)
Totalt	**41 (45)**	**23 (26)**	**17 (31)**

Antal öppnade övriga ärenden för serveringstillstånd
1 januari – 31 december 2024 (1 januari – 31 december 2023)

Kommun	**Överklagnings-ärenden**	**Anmälan serverings-ansvariga (e-tjänst)**	**Remiss spelinspektionen**	**Övrigt**
Borlänge	1 (1)	84 (75)	3 (5)	16 (17)
Falun	1 (2)	74 (65)	1 (1)	20 (18)
Gagnef	0 (1)	3 (6)	0 (0)	5 (6)
Hedemora	3 (0)	15 (14)	1 (0)	7 (6)
Ludvika	0 (0)	41 (18)	0 (1)	8 (4)
Smedjebacken	0 (1)	3 (1)	0 (0)	2 (5)
Säter	0 (0)	5 (11)	1 (0)	2 (3)
Totalt	**5 (5)**	**225 (190)**	**6 (7)**	**60 (59)**

Försäljningsställen

Antal försäljningsställen per kommun varav försäljning av de olika varukategorierna
2024-12-31 (2023-12-31)

Kommun	Ställen	Försäljnings-tillstånd	E-cigaretter	Nikotin-produkter	Folköl	Receptfria läkemedel
Borlänge	43 (44)	31 (34)	19 (17)	34 (33)	25 (26)	23 (23)
Falun	42 (40)	34 (33)	17 (12)	34 (29)	30 (32)	27 (28)
Gagnef	9 (8)	7 (7)	2 (1)	8 (7)	8 (8)	7 (6)
Hedemora	19 (19)	14 (14)	6 (5)	11 (10)	13 (14)	8 (10)
Ludvika	30 (29)	20 (21)	14 (7)	23 (21)	23 (22)	15 (16)
Smedjebacken	8 (9)	7 (7)	3 (2)	6 (6)	8 (9)	6 (6)
Säter	9 (10)	8 (8)	3 (2)	6 (6)	6 (7)	7 (7)
Totalt	**160 (159)**	**121 (124)**	**64 (46)**	**122 (112)**	**113 (118)**	**93 (96)**

Antal öppnade ärenden
1 januari – 31 december 2024 (1 januari – 31 december 2023)

Kommun	**Ansökan om försäljnings-tillstånd**	**Ändring i styrelse/ägande**	**Överklagnings-ärenden**	**Anmälning om försäljning**
Borlänge	5 (7)	4 (4)	1 (0)	10 (20)
Falun	4 (1)	9 (5)	0 (0)	11 (12)
Gagnef	1 (0)	0 (2)	0 (0)	2 (1)
Hedemora	1 (0)	4 (2)	0 (0)	3 (3)
Ludvika	3 (2)	3 (2)	0 (1)	9 (12)
Smedjebacken	0 (0)	0 (0)	0 (0)	3 (3)
Säter	0 (0)	1 (0)	0 (0)	2 (1)
Totalt	**14 (10)**	**21 (15)**	**1 (1)**	**40 (52)**

Antal tillsyner av försäljningsställen med försäljningstillstånd, e-cigaretter, tobaksfria nikotinprodukter, folköl eller receptfria läkemedel
1 januari – 31 december 2024 (1 januari – 31 december 2023)

Kommun	**Yttre tillsyner**	**Inre tillsyner**
Borlänge	40 (47)	3 (1)
Falun	43 (37)	5 (0)
Gagnef	9 (8)	1 (1)
Hedemora	23 (21)	4 (0)
Ludvika	29 (25)	2 (1)
Smedjebacken	7 (6)	0 (0)
Säter	9 (11)	1 (1)
Totalt	**160 (155)**	**16 (4)**

Väsentliga personalförhållanden

Personalen på ATL-kontoret är anställda av miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen, och lånas ut till den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel. Under 2024 har två alkoholhandläggare sagt upp sig, och två nya har rekryterats. Under den första vakansen har två pensionerade alkoholhandläggare arbetat deltid för att avlasta den ordinarie personalen, den andra vakansen började precis före jul.

Förväntad utveckling

Det finns ett pågående arbete på regeringsnivå om att tillåta gårdsförsäljning av alkoholdrycker, och det förväntas bli verklighet den 1 juni 2025. Under våren kommer ett förberedande arbete göras för att kunna ta emot och hantera eventuella ansökningar om tillstånd för gårdsförsäljning.

Under 2025 planeras en förändring genom att samverkansmöten och krögarträffar genomförs lokalt i respektive kommun. Syftet är att öka deltagandet samt att kunna diskutera mer konkreta frågor utifrån de olika kommunernas förutsättningar.

I början av 2025 planeras införande av en ny funktion i verksamhetssystemet som heter Digital post och som innebär att dokument med känsliga uppgifter (exempelvis personnummer) kan skickas krypterat till sökande/tillståndshavare via Kivra och Min myndighetspost. Syftet är att effektivisera handläggningen genom att minska väntetider, samt att minska klimatpåverkan genom att skicka mindre post.

Under året ska en utvärdering av de nya taxorna och avgifterna göras. Utvärderingen ska presenteras för nämnden under hösten, och den kommer att tas upp och diskuteras under 2025 års ägardialog.

2025 kommer vara ett provår då tillsynsavgiften kommer att debiteras efter att tillsynen har utförts.

Under 2024 har ett arbete gjorts för att utveckla de yttre tillsynerna på serveringsställen, det nya arbetssättet kommer att inledas den 1 januari 2025. Utvecklingen består av en tydligare rutin vid tillsynerna, nya tydligare kontrollpunkter samt en lathund för att öka kunskapen kring det som ska tillsynas. Syftet är att öka kvalitén samt att det ska bli en större likabehandling.

Driftredovisning

I tabellen nedan ses utfallet för 2024 och 2023, årets budget och avvikelse.

Budget och utfall (tkr)

	Utfall 2024	Budget 2024	Avvikelse	Utfall 2023
Kostnader	5107	5100	+7	5446
Intäkter	4432	4080	+352	4343
Kommunkostnad	675	1020	-345	1103

Kostnaderna under året var i linje med budgeten. Intäkterna var högre än budgeterat vilket beror på att prisbasbeloppet ökat mer än väntat för 2024. Att intäkterna var högre medför att kommunernas kostnader minskade.

Kostnadsfördelning mellan kommunerna för 2024 (tkr)

Kommun	Procent	Utfall 2024	Budget 2024	Avvikelse	Utfall 2023
Borlänge	27,7%	187	290	-103	245
Falun	31,9%	215	320	-105	244
Gagnef	4,7%	32	50	-18	111
Hedemora	8,7%	59	100	-41	148
Ludvika	15,4%	104	140	-36	215
Smedjebacken	5,9%	40	70	-30	32
Säter	5,7%	38	50	-12	108
Summa	100,0%	675	1020	-328	1103

Utifrån att återbetalningen av kommunernas kostnader från 2023 var högre än prognosen för kommunernas kostnad under 2024 vid periodrapporten i april har kommunerna inte fakturerats under året. Nedan visas en tabell per kommun med utfallet för 2024, återbetalningen från 2023 samt den resterande kostnaden som kommer att faktureras i samband med faktureringen för 2025.

Kostnad per kommun 2024 (tkr)

Kommun	Utfall 2024	Återbetalning 2023	Rest /faktureras 2024
Borlänge	187	133	54
Falun	215	149	66
Gagnef	32	22	10
Hedemora	59	51	8
Ludvika	104	69	35
Smedjebacken	40	29	11
Säter	38	32	6
Summa	675	486	189

Kf § 22 Bokslut och verksamhetsberättelse 2024, hjälpmedelsnämnden

KS2025/0121

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna verksamhetsberättelse och bokslut 2024 för hjälpmedelsnämnden.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Verksamhetsberättelse och bokslut 2024 för Hjälpmedelsnämnden.

I verksamhetsberättelsen redogörs för Hjälpmedelsnämnden verksamhet år 2024. Utfallet för verksamheten uppgick till ett överskott på 14,2 mkr, vilket är ca 3,5 mkr bättre än budgeterat. Överskottet kommer att återbetalas enligt avtal, vilket innebär 8,3 mkr åter till kommunerna och 5,8 mkr till regionen samt 0,1 mkr återstår inom nämnden. Säters del utgör 3,92% och innebär en återbäring på 325,6 tkr.

Förvaltningen har uppnått de flesta av 2024 års uppsatta mål och merparten av aktiviteterna i 2024 års handlingsplan är slutförda och de som ej är slutförda kommer att fortgå under 2025.

Efterfrågan på hjälpmedel och tjänster har varit något lägre 2024 jämfört med föregående år, bl. a. på grund av resursbrist på förskrivande enheter (anställningsstopp inom regionen) samt en ökad kostnadsmedvetenhet vid val av hjälpmedel och beställning av tjänster p.g.a. det ekonomiska läget i regionen och kommunerna. Bedömningen är att den minskade efterfrågan är en tillfällig nedgång då den demografiska utvecklingen i regionen med en ökande åldrande befolkning talar för att efterfrågan på hjälpmedel och tjänster kommer att öka över tid.

Den största utmaningen för förvaltningen är att verksamheten inte har ändamålsenliga lokaler, vilket har en negativ påverkan på verksamhetens effektivitet, arbetsmiljö samt patientsäkerhet. Varje kommun som ingår i gemensamma nämnden har att fatta beslut om ansvarsfrihet för hjälpmedelsnämnden.

Beslutsunderlag

Verksamhetsberättelse och bokslut 2024 för hjälpmedelsnämnden

Handläggare
Catherine Hellgren
Ekonomichef

Diarienummer
KS2025/

Verksamhetsberättelse och bokslut 2024 för Hjälpmedelsnämnden

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta att godkänna verksamhetsberättelse och bokslut 2024 för Hjälpmedelsnämnden.

Ärendebeskrivning

Verksamhetsberättelse och bokslut 2024 för Hjälpmedelsnämnden.

I verksamhetsberättelsen redogörs för Hjälpmedelsnämnden verksamhet år 2024. Utfallet för verksamheten uppgick till ett överskott på 14,2 mkr, vilket är ca 3,5 mkr bättre än budgeterat. Överskottet kommer att återbetalas enligt avtal, vilket innebär 8,3 mkr åter till kommunerna och 5,8 mkr till regionen samt 0,1 mkr återstår inom nämnden. Säters del utgör 3,92% och innebär en återbäring på 325,6 tkr.

Förvaltningen har uppnått de flesta av 2024 års uppsatta mål och merparten av aktiviteterna i 2024 års handlingsplan är slutförda och de som ej är slutförda kommer att fortgå under 2025.

Efterfrågan på hjälpmedel och tjänster har varit något lägre 2024 jämfört med föregående år, bl. a. på grund av resursbrist på förskrivande enheter (anställningsstopp inom regionen) samt en ökad kostnadsmedvetenhet vid val av hjälpmedel och beställning av tjänster p.g.a. det ekonomiska läget i regionen och kommunerna. Bedömningen är att den minskade efterfrågan är en tillfällig nedgång då den demografiska utvecklingen i regionen med en ökande åldrande befolkning talar för att efterfrågan på hjälpmedel och tjänster kommer att öka över tid.

Den största utmaningen för förvaltningen är att verksamheten inte har ändamålsenliga lokaler, vilket har en negativ påverkan på verksamhetens effektivitet, arbetsmiljö samt patientsäkerhet.

Varje kommun som ingår i gemensamma nämnden har att fatta beslut om ansvarsfrihet för hjälpmedelsnämnden.

Beslutsunderlag

Verksamhetsberättelse och bokslut 2024 för hjälpmedelsnämnden

Catherine Hellgren
Ekonomichef

Marita Skog
Kommundirektör

§8 Hjälpmedelsnämnden Dalarnas bokslut och verksamhetsberättelse 2024

Diarienummer HJN2025/14

Hjälpmedelsnämndens beslut

1. Informationen antecknas till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen har uppnått de flesta av 2024 års uppsatta mål och merparten av aktiviteterna i 2024 års handlingsplan är slutförda och de som ej är slutförda kommer att fortgå under 2025.

Efterfrågan på hjälpmedel och tjänster har varit något lägre 2024 jämfört med föregående år.

Den största utmaningen för förvaltningen är att verksamheten inte har ändamålsenliga lokaler. Att inte ha ändamålsenliga lokaler har negativ påverkan på verksamhetens effektivitet, arbetsmiljö samt patientsäkerhet.

Det ekonomiska resultat för 2024 är +14,2 mnkr vilket är ca 3,5 mnkr bättre än budgeterat. I resultatet finns det budgeterade överskottet på 10,7 mnkr utifrån handlingsplanen för en hållbar framtid inkluderat. Överskottet betalas tillbaka till region (5,8 mnkr) och kommuner (8,3 mnkr) vid årsbokslutet.

I ärendet redovisas följande dokument:

1. Beslut hjälpmedelsnämndens arbetsutskott 2025-02-06 § 8
2. Tjänsteutlåtande 2025-01-10
3. Verksamhetsberättelse 2024 Hjälpmedel Dalarna
4. Bokslut 2024 Hjälpmedel Dalarna FV86

Skickas till

Förvaltningschef

Regionstyrelsen

Bokslut Ekonomi 2024

Hjälpmedelsnämnden 20250227

Resultat 2024

Bokslut 2024 (tkr)	Utfall	Budget	Avv	Utfall 2023
Verksamhetsintäkter	189 627	196 791	-7 164	189 991
- Patientintäkter	*32*	*10*	*22*	*32*
- Sålda tjänster	*141 424*	*146 844*	*-5 420*	*140 235*
-Sålda varor	*48 171*	*49 937*	*-1 766*	*49 724*
Ekonomisk ram	5 148	5 148		6 400
Bidrag	637	55	582	232
Övriga intäkter	229	270	-41	270
Intäkter kontoklass 8	642	349	293	1 314
C Intäkter Summa	**196 283**	**202 613**	**-6 330**	**198 207**
D Kostnader				
Lönekostnader	-62 923	-70 995	8 071	-66 304
Övriga personalkostnader	-883	-1 222	339	-2 022
Övrig köpt verksamhet	-56 699	-57 601	902	-57 710
- Hjälpmedel	*-56 236*	*-57 153*	*917*	*-57 173*
Övriga verksamhetskostnader	-75 674	-72 796	-2 878	-72 115
- Kapitalkostnader	*-38 373*	*-40 570*	*2 197*	*-38 600*
Kostnader kontoklass 8	25		25	-1
D Kostnader Summa	**-196 154**	**-202 613**	**6 460**	**-198 152**
Totalsumma	**129**		**129**	**55**

Resultat efter återbetalning – Förvaltningen har återbetalat 14.1 milj varav 8,3 till kommunerna och 5,8 till regionen

Övriga kostnader

De sju högsta "övriga" kostnaderna (tkr)	Utfall	Budget	Avv	Utfall 2023
6010 Lokalhyror	**-8 196**	-8 050	-146	-7 646
6640 Bilhyra / -leasing	**-2 671**	-2 365	-306	-2 922
7230 Grundavgift LD-net	**-2 134**	-2 000	-134	-2 031
7540 Databehandling - drift	**-1 481**	-1 350	-131	-1 165
7528 Gemensamma OH-tjänster	**-1 060**	-1 054	-6	-786
6063 Fastighetsservice städ	**-994**	-1 174	180	-973
6799 Övriga transporter	**-907**	-827	-80	-856

7 största avvikelserna från budget

Tkr	Utfall	Budget	Avv	Utfall 2023
3593 Konsulttjänster	20 134	23 296	**-3 162**	21 720
3530 Hyresintäkter hjälpmedel	118 493	120 661	**-2 168**	115 566
3720 Försäljning av hjälpmedel	48 170	49 937	**-1 767**	49 724
Summa avvikelser intäkter	**186 797**	**193 894**	**-7 097**	**137 286**
7599 Övriga främmande tjänster	-14 101	-10 733	**-3 368**	-11 800
7932 Avskrivning Medicinteknisk app	-38 183	-39 000	**817**	-38 379
4000 Grundlön	-44 786	-45 530	**745**	-47 838
5700 Hjälpmedel	-49 861	-50 575	**714**	-50 405
Summa avvikelser kostnader	**-146 930**	**-145 838**	**-1 092**	**-148 422**

7599 - avvikelsen beror på att återbetalningen blev större än budgeterat

Eget kapital

Eget Kapital i Tkr	
2014	-555,8
2015	766,7
2016	293,9
2017	-40,1
2018	-240,4
2019	3 370,1
2020	0,00
2021	68,6
2022	3,0
2023	54,9
2024	128,8
Summa	**3 849,7**

Återbetalning 14,1 miljoner varav 8,3 till kommunerna och 5,8 regionen

Kommun	Antal invånare	Procent	Återbäring
Avesta	22 485	7,86%	653 826
Borlänge	51 339	17,95%	1 492 852
Falun	59 751	20,89%	1 737 458
Gagnef	10 393	3,63%	302 211
Hedemora	15 280	5,34%	444 317
Leksand	16 075	5,62%	467 434
Ludvika	26 454	9,25%	769 238
Malung-Sälen	10 151	3,55%	295 174
Mora	20 516	7,17%	596 571
Orsa	6 887	2,41%	200 262
Rättvik	11 053	3,86%	321 403
Smedjebacken	10 837	3,79%	315 122
Säter	11 199	3,92%	325 648
Vansbro	6 742	2,36%	196 046
Älvdalen	6 879	2,40%	200 030
Hela länet:	**286 041**	**100%**	8 317 590

Hjälpmedel Dalarna
Ledning Hjälpmedel Dalarna

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum
2025-01-10

Diarienummer
HJN 2025/14

Hjälpmedelsnämnden Dalarnas bokslut och verksamhetsberättelse 2024

Förslag till beslut

1. Verksamhetsberättelse och bokslut 2024 inklusive bilagor för Hjälpmedel Dalarna fastställs.

Sammanfattning

Förvaltningen har uppnått de flesta av 2024 års uppsatta mål och merparten av aktiviteterna i 2024 års handlingsplan är slutförda och de som ej är slutförda kommer att fortgå under 2025.

Efterfrågan på hjälpmedel och tjänster har varit något lägre 2024 jämfört med föregående år.

Den största utmaningen för förvaltningen är att verksamheten inte har ändamålsenliga lokaler. Att inte ha ändamålsenliga lokaler har negativ påverkan på verksamhetens effektivitet, arbetsmiljö samt patientsäkerhet.

Det ekonomiska resultat för 2024 är +14,2 mnkr vilket är ca 3,5 mnkr bättre än budgeterat. I resultatet finns det budgeterade överskottet på 10,7 mnkr utifrån handlingsplanen för En hållbar framtid inkluderat. Överskottet betalas tillbaka till region (5,8 mnkr) och kommuner (8,3 mnkr) vid årsbokslutet.

I ärendet redovisas följande dokument:

1. Tjänsteutlåtande 2025-01-10
2. Verksamhetsberättelse 2024 Hjälpmedel Dalarna
3. Bokslut 2024 Hjälpmedel Dalarna FV86

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

Förvaltningen har uppnått de flesta av 2024 års uppsatta mål och merparten av aktiviteterna i 2024 års handlingsplan är slutförda och de som ej är slutförda kommer att fortgå under 2025. Vilket redovisas i bilaga 2.

Efterfrågan på hjälpmedel och tjänster har varit något lägre 2024 jämfört med föregående år. Orsaker till den minskade efterfrågan är bl. a. resursbrist på förskrivande enheter (anställningsstopp inom regionen) samt en ökad kostnadsmedvetenhet vid val av hjälpmedel och beställning av tjänster p.g.a. det ekonomiska läget i regionen och kommunerna. Bedömningen är att den minskade efterfrågan är en tillfällig nedgång då den demografiska utvecklingen i regionen med en ökande åldrande befolkning talar för att efterfrågan på hjälpmedel och tjänster kommer att öka över tid.

Den största utmaningen för förvaltningen är att verksamheten inte har ändamålsenliga lokaler. Att inte ha ändamålsenliga lokaler har negativ påverkan på verksamhetens effektivitet, arbetsmiljö samt patientsäkerhet.

Postadress
Region Dalarna
Box 712
791 29 Falun

Besöksadress
Region Dalarna
Vasagatan 27
Falun

Kontakt
023-49 00 00
www.regiondalarna.se
232100-0180

Handläggare
Lena Hedström
Sekreterare
Teleanknytning saknas
+46702629533
lena.hedstrom@regiondalarna.se

Det ekonomiska resultat för 2024 är +14,2 mnkr vilket är ca 3,5 mnkr bättre än budgeterat. I resultatet finns det budgeterade överskottet på 10,7 mnkr utifrån handlingsplanen för En hållbar framtid inkluderat. Överskottet betalas tillbaka till region (5,8 mnkr) och kommuner (8,3 mnkr) vid årsbokslutet.

Antalet medarbetare i förvaltningen har minskat med 10 personer sedan föregående år vilket innebär en minskning med -9,2 %. Verksamheten har varit restriktiv med återrekryteringar och vakanshållit tjänster p.g.a. det ekonomiska läget och regionens anställningsstopp. Under de kommande tre åren kommer 13 av verksamhetens medarbetare att uppnå pensionsålder. För att förvaltningen ska klara sitt uppdrag är rekrytering avgörande. Flera av verksamhetens yrkeskategorier är svårrekryterade och det råder konkurrens på arbetsmarknaden. Vid nyanställningar krävs omfattande intern kompetensöverföring av erfarna medarbetare för att kunna utföra uppdraget.

Sjukfrånvaron (6,3%) relativt oförändrad jämfört med 2023 (+0,1%), målsättningen på 4 % uppnås dock inte. Korttidsfrånvaron ligger kvar under 4% (3,3%).

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Hjälpmedel Dalarnas verksamhet är till största delen intäktsfinansierad vilket innebär att förskrivande enheter betalar självkostnadspris för förvaltningens hjälpmedel och tjänster. I ”Avtal för Hjälpmedelsnämnden Dalarna” § 6 Ekonomi fastställs att om resultatet överstiger 1 % av budgetomslutningen, positivt eller negativt, ska resultatet fördelas mellan Region och kommuner med fakturerat belopp som fördelningsnyckel. Förvaltningens resultat på 14,1 mnkr, återbetalades kommunerna totalt 8,3 mnkr. Fördelningen för respektive kommun finns i bilaga 3. Region Dalarnas andel av resultatet blev 5,8 mnkr.

Hjälpmedelsnämndens eget kapital för 2024 blir således 0,1 miljoner kronor.

Samverkan med fackliga organisationer

Verksamhetsberättelsen och bokslutet informeras på Förvaltningssamverkan 2023-03-13.

Återrapportering

Ärendet behöver inte återrapporteras

Skickas till

Förvaltningschef

Regionstyrelsen

Verksamhetsberättelse

2024

Hjälpmedel Dalarna

Inledning

Hjälpmedel Dalarna arbetar på uppdrag av Hjälpmedelsnämnden där det finns representanter från regionen och Dalarnas 15 kommuner.

Förvaltningens uppdrag är att erbjuda personer som omfattas av kommunernas och regionens ansvar - hjälpmedel, tillbehör, förbrukningsmaterial och därtill kopplade tjänster inom följande områden:

- Behandling och träning
- Förflyttning
- Kommunikation, larm, omgivningskontroll och kognition
- Kontinens
- Personlig vård
- Personlig medicinsk behandling

Rätt hjälpmedel i rätt tid ökar förutsättningarna för att uppnå jämlik vård, god hälsa, ökad självständighet, delaktighet och tillgänglighet i samhället för personer med funktionsnedsättning, vilket ligger i linje med arbetet för en *God och Nära Vård*.

Hjälpmedel Dalarnas verksamhet är till största delen intäktsfinansierad vilket innebär att förskrivande enheter betalar självkostnadspris för förvaltningens hjälpmedel och tjänster. Vid ett positivt ekonomiskt utfall fördelas överskottet mellan regionens enheter och kommunerna i proportion till nyttjandet av Hjälpmedel Dalarnas hjälpmedel och tjänster.

Förvaltningen har uppnått de flesta av 2024 års uppsatta mål och merparten av aktiviteterna i 2024 års handlingsplan är slutförda och de som ej är slutförda kommer att fortgå under 2025.

Efterfrågan på hjälpmedel och tjänster har varit något lägre 2024 jämfört med föregående år. Orsaker till den minskade efterfrågan är bl. a. resursbrist på förskrivande enheter (anställningsstopp inom regionen) samt en ökad kostnadsmedvetenhet vid val av hjälpmedel och beställning av tjänster p.g.a. det ekonomiska läget i regionen och kommunerna. Bedömningen är att den minskade efterfrågan är en tillfällig nedgång då den demografiska utvecklingen i regionen med en ökande åldrande befolkning talar för att efterfrågan på hjälpmedel och tjänster kommer att öka över tid.

Den största utmaningen för förvaltningen är att verksamheten inte har ändamålsenliga lokaler. Att inte ha ändamålsenliga lokaler har negativ påverkan på verksamhetens effektivitet, arbetsmiljö samt patientsäkerhet.

Det ekonomiska resultat för 2024 är +14,2 mnkr vilket är ca 3,5 mnkr bättre än budgeterat. I resultatet finns det budgeterade överskottet på 10,7 mnkr utifrån handlingsplanen för *En hållbar framtid* inkluderat. Överskottet betalas tillbaka till region (5,8 mnkr) och kommuner (8,3 mnkr) vid årsbokslutet.

Antalet medarbetare i förvaltningen har minskat med 10 personer sedan föregående år vilket innebär en minskning med -9,2 %. Verksamheten har varit restriktiv med återrekryteringar och vakanshållit tjänster p.g.a. det ekonomiska läget och regionens anställningsstopp. Under de kommande tre åren kommer 13 av verksamhetens medarbetare att uppnå pensionsålder. För att förvaltningen ska klara sitt uppdrag är rekrytering avgörande. Flera av verksamhetens yrkeskategorier är svårrekryterade och det råder konkurrens på arbetsmarknaden. Vid nyanställningar krävs omfattande intern kompetensöverföring av erfarna medarbetare för att kunna utföra uppdraget.

Verksamhet och mål

Förvaltningens mål inom regionplanens målområden	Mål uppfyllt ●	Mål delvis uppfyllt ▲	Mål ej uppfyllt ■
Till nytta för Dalarnas invånare	5	1	
Ett gott medarbetarskap och ledarskap	1	1	1
Hållbar utveckling	4		
Summa	**10**	**2**	**1**

Måluppfyllnad

De flesta av 2024 års mål är uppnådda och merparten av aktiviteterna i handlingsplanen är slutförda och de som ej är slutförda kommer att fortgå under 2025.

▲ Delvis uppfyllda mål:

Till nytta för Dalarnas invånare - Hjälpmedel Dalarnas verksamhet ska vara patientsäker

- Det finns brister i patientsäkerheten då förvaltningen inte har ändamålsenliga lokaler
- Planerad utbildning i patientsäkerhet för personal som inte har vårdutbildning har flyttats till 2025 p.g.a. omprioriteringar i verksamheten

Ett gott medarbetarskap och ledarskap - Medarbetare trivs, är delaktiga, stannar kvar och utvecklas inom Hjälpmedel Dalarna

- Förvaltningen har inte ändamålsenliga lokaler för att utföra sitt uppdrag vilket ger en negativ påverkan på arbetsmiljön

■ Ej uppfyllda mål:

Ett gott medarbetarskap och ledarskap - Medarbetare har möjlighet att forska och utbilda sig

- Upprättande av kompetensförsörjningsplan har flyttats till 2025 års handlingsplan p.g.a. omprioriteringar i verksamheten
- P.g.a. det ekonomiska läget har det inte funnits utrymme för kompetensutveckling av medarbetare

God Nära Vård

Hjälpmedel Dalarna bildar tillsammans med Hörsel- & Syn förvaltningen *Dalarnas Hjälpmedelscenter.* Förvaltningarnas strävan mot en god och nära vård är ett arbete som involverar alla avdelningar inom verksamheterna. Arbetet bygger också på nära dialog med övriga verksamheter inom regionen och Dalarnas kommuner.

Mer avancerad medicinteknisk utrustning och digitala hjälpmedel i hemmen genererar krav på ökad samverkan mellan regionen och kommunerna. Förvaltningarna har en tydlig roll i arbetet med omställningen till en *God och Nära Vård* genom kompetensöverföring mot förskrivare och i rollen som distributör av hjälpmedel kopplat till ett *Hållbart region Dalarna.*

Exempel på aktiviteter inom arbetet med *God och nära vård* som genomförts under 2024:

- Implementering av *DigiGuiden* - ett stöd för invånarna i Dalarna vid användning av digitala tjänster för att undvika digitalt utanförskap
- Anordnat mässan *Smartare hem* i samarbete med Falu kommun, Rättviks kommun, Högskolan Dalarna samt Kopparstaden AB
- Studiebesök med information om förebyggande insatser och visning av smarta vardagshjälpmedel
- Framtagande av e-utbildning inom hörsel och synområdet som stöd för omvårdnadspersonal
- Framtagande av e-utbildning specialanpassning av hjälpmedel som stöd för förskrivare

Utveckling och kvalitetsarbete

Lageröversynsprocess - Det har under året pågått ett arbete med översyn och effektivisering av förvaltningens lagerhantering och där till kopplade arbetsflöden. Alla medarbetare har varit delaktiga i arbetet och engagemanget har varit stort. En handlingsplan för åtgärder har tagits fram och de flesta aktiviteter är påbörjade.

Hjälpmedelskostnader - Dalarnas Hjälpmedelscenter har fått i uppdrag att leda ett arbete för att få ned kostnaderna för hjälpmedel i Hälso- och sjukvården och Dalarnas kommuner kopplat till arbetet med en *Hållbar framtid*. Utgångspunkten har varit att rätt hjälpmedel ska förskrivas på rätt grunder till rätt person samt att inga kostnader ska förskjutas från en huvudman till en annan. En informationskampanj för återlämning av hjälpmedel som inte används har lanserats under året.

Egenmonitorering - Tillsammans med primär- och slutenvården i Västerbergslagen deltar förvaltningen i ett pilotprojekt för egenmonitorering i hemmet. Det handlar om att utveckla möjligheten för vårdgivare att på distans få tillgång till mätvärden och provtagning. I framtiden kommer flera av de hjälpmedel som tillhandahålls av Hjälpmedel Dalarna att kunna avläsas på distans. Utrustning som tidigare krävt handhavande av vårdpersonal kommer i framtiden att kunna hanteras av patienten själv och värden skickas via molntjänster till vården.

Ny beställarportal - Förberedelser har under hösten pågått inför implementering av en uppdaterad beställarportal för hjälpmedelsförskrivare inom regionen och kommunerna. Målet är att ärendehanteringen ska bli enklare och gå fortare i det nya systemet. Beställarportalen kommer att driftsättas under februari 2025.

Samverkan Habiliteringen - Samarbete har pågått tillsammans med Habiliteringen för att få effektivare arbetsflöden genom att ta fram rutiner och checklistor inför hjälpmedelsutprovningar. Målet har varit att stärka förskrivarnas roll i en ansträngd resurssituation.

Digiguiden - Förvaltningen har bidragit till att all personal inom regionen och Dalarnas kommuner numera har tillgång till *Digiguiden.* DigiGuiden är enkla och tydliga broschyrer som ska guida ovana teknikanvändare i användandet av digital teknik som t. ex. att ladda ned BankID eller koppla hörlurar till mobiltelefonen.

Utmaningar

Lokaler - Hjälpmedel Dalarna har i dagsläget inte ändamålsenliga lokaler. Förvaltningens nybyggnadsprojekt lades på is hösten 2023 p.g.a. det ekonomiska läget och idag finns ingen färdig plan för hur verksamhetens lokalförsörjning ska se ut i framtiden. Förvaltningen finns idag i tre olika lokaler efter evakuering från fuktskadade lokaler 2020. Att inte ha ändamålsenliga lokaler har stor negativ påverkan på verksamhetens effektivitet och arbetsmiljö. Patientsäkerheten i de tillfälliga lokalerna är även den bristfällig, både p.g.a. lokalernas placering och utformning. De tillfälliga lokalerna finns på industriområden med dålig tillgänglighet och tung trafik.

Demografin - Demografiutvecklingen i Dalarna ökar efterfrågan på hjälpmedel och tjänster samtidigt som samma eller färre mängd medarbetare ska hantera det högre flödet. Det innebär att verksamheten behöver fortsätta arbeta med att utveckla arbetssätt och användning av digital teknik för att klara sitt uppdrag.

Stöd IT-utveckling - För att verksamheten ska komma vidare i utveckling och effektivisering av arbetsprocesser med hjälp av digitalisering och AI finns ett stort behov av stöd från MiT.

Kompetensförsörjning - Det är stor konkurrens på arbetsmarknaden om vissa av förvaltningens yrkeskategorier. För att kunna arbeta självständigt, som t.ex. hjälpmedelstekniker eller hjälpmedelskonsulent, krävs en omfattande introduktion och kompetensöverföring från erfarna medarbetare inom verksamheten.

Molntjänster – Andelen hjälpmedel med molntjänster ökar stadigt och att upphandla dessa hjälpmedel är en stor utmaning. Frågor rörande hantering av data och IT-säkerhet är svåra och tidsödande att hantera samt att det idag inte finns någon samsyn inom 7-klöversamverkan där de flesta hjälpmedelsupphandlingar sker.

Händelser av väsentlig betydelse

Organisationsförändring - Under året har förvaltningen gjort en organisationsförändring. Syftet var att få effektivare arbetsflöden och en jämnare arbetsfördelning för verksamhetens chefer. Förändringen har även inneburit en minskning av en tjänst som avdelningschef.

Hjälpmedelsbutikerna - Butikerna som funnits i förvaltningens regi är nedlagda sedan 30/4 2024 som en besparingsåtgärd i arbetet med en *Hållbar framtid*. Dialoger har förts med berörda verksamheter inom både region och kommuner för att lösa fortsatt tillgång till viktiga hjälpmedel för invånarna och verksamheterna. Inom förvaltningen pågår utveckling av det förebyggande arbetet för att även fortsättningsvis kunna stötta och vägleda länets invånare vid köp av egenansvarsprodukter. En visningsmiljö för hjälpmedel har byggts upp vid Dalarnas hjälpmedelscenter i Borlänge, informationsmaterial för invånare och profession har tagits fram och utveckling av koncept för studiebesök och externa besök pågår.

Egenmonitorering - Tillsammans med primär- och slutenvården i Västerbergslagen deltar Hjälpmedel Dalarna i ett pilotprojekt för egenmonitorering i hemmet. Förvaltningen ansvarar för upphandling samt hantering av system och sensorer. I januari 2025 påbörjar de första patienterna egenmonitorering i hemmet. Pilotprojektet kommer förhoppningsvis att leda till ett breddinförande och det kommer i så fall innebära ett ökat uppdrag för förvaltningen.

Digitala hjälpmedel och välfärdsteknik - Förvaltningen har deltagit i arbetet med att upprätta ett uppdragsdirektiv för hantering av digitala hjälpmedel och välfärdsteknik inom regionen och Dalarnas kommuner. Uppdragsdirektivet har utgått från rapporten *”Digitala hjälpmedel i samverkan – Dalarna”* som beskriver hur Region Dalarna och länets kommuner kan samverka kring digitala hjälpmedel och välfärdsteknik. Målsättningen har varit att öka tillgängligheten av digitala hjälpmedel och välfärdsteknik för invånarna i Dalarna. Under hösten 2024 togs beslut i Länschefsnätverket att inte införa den samverkan då alla parter inte var överens om att prioritera det arbetet nu.

Förväntad utveckling

Molntjänster - Tillgången till hjälpmedel med digitala komponenter och molntjänster fortsätter att öka. Det innebär att vissa arbetsflöden inom förvaltningen blir effektivare. Det innebär också större tillgänglighet för de hjälpmedelsanvändare som klarar av att använda tekniken.

Egenmonitorering - Pilotprojekt för egenmonitorering i hemmet pågår och kommer förmodligen att leda till ett breddinförande i Dalarna. Det skulle i så fall innebära att förvaltningens uppdrag utökas.

Automatisering av administrativa flöden – Arbete kommer att påbörjas med att automatisera administrativa flöden i förvaltningens verksamhetssystem.

AI, välfärdsteknik och Internet of Things, IoT – Den digitala utvecklingen går fort framåt och det är av stor vikt att förvaltningen kan följa med i utvecklingen. För att det ska vara möjligt behöver verksamhetens medarbetare kompetensutveckling inom området samtidigt som förvaltningen får stöd i arbetet från MiT.

Demografiutvecklingen - Efterfrågan på hjälpmedel och tjänster kommer att öka samtidigt som samma eller färre mängd medarbetare ska hantera det högre flödet. Det innebär att verksamheten behöver fortsätta arbeta med att utveckla arbetssätt och användning av digital teknik för att klara sitt uppdrag samtidigt som rekrytering kommer att bli en nyckelfråga.

Stöd till förskrivande enheter - Resursbrist hos förskrivande enheter leder även det till ökad efterfrågan på hjälpmedel och tjänster. Det finns behov av fler digitala utbildningar och guider så att förskrivare själva kan hitta information och kunskap inom hjälpmedelsområdet.

Nyckeltal

Definition av nyckeltal
Återanvända hjälpmedel - Andel återlämnade hjälpmedel som rekonditioneras och återanvänds

Avhjälpande underhåll - Andel avhjälpande underhåll av hjälpmedel som utförs inom 5 arbetsdagar

Nyttjandegrad - Andel av hjälpmedels livslängd som det varit hos kund eller brukare

Uthyrningsgrad - Andel av hyressortiment hjälpmedel som finns hos kund eller brukare

Utleverans från lager - Andel hjälpmedel som utlevereras från verksamhetens lager inom utsatt tid

Telefontillgänglighet - Telefontillgänglighet till förvaltningens Kundservicefunktion

Nyckeltal	Utfall	Målvärde	Måluppfyllnad
Återanvända hjälpmedel	73,1 %	70 %	●
Avhjälpande underhåll som avslutas inom 5 dagar	68,4 %	70 %	▲[1]
Nyttjandegrad	89,8 %	90 %	●
Uthyrningsgrad	90,8 %	90 %	●
Utleverans hjälpmedel från lager	97,2 %	96 %	●
Telefontillgänglighet	91 %	90 %	●

[1] ▲ Resursbrist under hösten

Ekonomi

Resultaträkning 2024 (mnkr)	Ack utfall	Utfall fg. år	Förändring mot fg. år	Budget	Avv ack budget
Intäkter	196,3	198,2	-1,0%	202,6	-6,3
-varav Regionbidrag	5,1	6,4	-19,6%	5,1	0,0
Kostnader	-196,2	-198,2	-1,0%	-202,6	6,5
-varav löner exkl soc avgifter	-42,1	-44,5	-5,3%	-47,5	5,4
-varav inhyrd personalkostnad					
Resultat	0,1	0,1	134,6%	0,0	0,1

Förvaltningens resultat för 2024 är +14,2 mnkr vilket är ca 3,5 mnkr bättre än budget. I resultatet är det budgeterade överskottet på 10,7 mnkr utifrån handlingsplanen för *En hållbar framtid* inkluderat. Överskottet betalas tillbaka till region (5,8 mnkr) och kommuner (8,3 mnkr) vid årsbokslutet.

Det som avviker från budget är lönekostnader, verksamhetsintäkter, kapitalkostnader och hjälpmedelskostnader. Lönekostnaderna är 8,0 mnkr lägre än budget, vilket till största delen beror på vakanser samt neddragning av 1 tjänst. Efterfrågan på förvaltningens hjälpmedel och tjänster har under året varit lägre än beräknat. Detta har lett till att intäkterna för sålda tjänster ligger 5,5 mnkr lägre än budgeterat, minskade hjälpmedelskostnader med ca 0,9 mnkr samt minskade kapitalkostnaderna med 2,2 mnkr. Orsakerna är resursbrist hos förskrivande enheter, större kostnadsmedvetenhet hos förskrivare i regionen och kommunerna p.g.a. det ekonomiska läget och att antalet hjälpmedel som rekonditionerats och återanvänts är högre än föregående år.

Investering

Investering 2024 (mnkr)	Ack utfall	Utfall fg. år	Förändring mot fg. år	Budget	Avv ack budget
Årets investering	-32,8	-40,4	-18,8%	-43,0	10,2

Årets investeringar blev lägre än beräknat. Det beror på faktorer som resursbrist på förskrivande enheter, ökad kostnadsmedvetenhet p.g.a. det ekonomiska läget i regionen och kommunerna samt att fler hjälpmedel har rekonditionerats vilket inneburit färre nyinköp.

Analys kostnadsutveckling

Kostnadsutveckling**	Ack utfall	Budget	Prognos delår (Juli)
Bruttokostnadsutveckling (%)	-1,0	1,5	-1,0
Nettokostnadsutveckling (%)	-25,9	-47,7	-47,7

*** Kostnadsutveckling ack; jämför ackumulerat utfall i år jmf ack utfall fg år. Prognos jämför med utfall helår fg år. Budgeterad brutto- och kostnadsutveckling på helår.*

Bruttokostnadsutvecklingen ligger lägre än beräknat, det beror på att förvaltningens lönekostnader varit lägre p.g.a. vakanser och att färre hjälpmedel köpts in p.g.a. lägre efterfrågan och ökad rekonditionering.

Nettokostnadskalkylen är inte relevant då förvaltningen återbetalar vinst vid årsbokslut därför stämmer inte siffrorna.

En hållbar framtid för Region Dalarna

Totalt antal aktiviteter	Målvärde (tkr)	Agg. målvärde (tkr)	Utfall (tkr)	Avvikelse (tkr)
10	4 468	4 048	4 651	183

Sammanställning över samtliga aktiviteter för Hjälpmedel Dalarna. Agg. målvärde anger summerat målvärde från underliggande aktiviteter (en nivå ned). Avvikelse anger skillnad mellan målvärde och utfall.

Aktivitet	Status	Slutdatum	Målvärde (tkr)	Utfall (tkr)	Avvikelse (tkr)
Använda IT/molntjänster vid service/reparation av elrullstolar	Slutförd	2024-12-31	177	177	0
Minska inköp från leverantörer som verksamheten inte har avtal med	Avbruten	2024-12-31	210		−210
Minska kostnaden för inköp av reservdelar	Slutförd	2024-12-31	500	500	0
Minska kostnaden för lager	Pågår	2024-12-31	420	0	−420
Restriktivitet vid återrekrytering	Slutförd	2024-12-31	504	2 500	1 996
Självincheckning i samtliga receptioner - förutsätter systemstöd i nya VIS	Avbruten	2024-12-31	210		−210
Stänga hjälpmedelsbutikerna	Slutförd	2024-06-30	420	420	0
Uppdatera och tydliggöra processen för utprovning och förskrivning av hjälpmedel	Slutförd	2024-12-31	420	420	0
Öka intäkter	Slutförd	2024-12-31	1 473	500	−973
Ökad restriktivitet inköp	Slutförd	2024-12-31	134	134	0

Utvalda aktiviteter för Hjälpmedel Dalarna (samtliga aktiviteter återfinns i bilaga). För övergripande aktiviteter anger utfall summa av underliggande aktiviteters utfall. Avvikelse anger skillnad mellan målvärde och utfall.

Förvaltningen har slutfört de flesta av sina uppdragsaktiviteter och har uppnått besparingskraven för 2024.

Ej slutförda aktiviteter

- Införandet av regionens nya vårdinformationssystem har skjutits fram vilket inneburit att systemstöd för att införa självincheckning för patienter inte funnits
- Aktiviteten att ta fram mallar för direktupphandling för att minska inköp från leverantörer förvaltningen inte har avtal med har avbrutits. Arbetet förutsätter stöd från Upphandlingsenheten och de har aviserat de inte haft resurser för detta under 2024.
- Arbetet med att minska förvaltningens lagerkostnader har pågått under hela året med gott resultat och arbetet kommer att fortsätta under första halvåret 2025.

Personal

Bemanning

Årsarbetare och anställda	2024	2023	Förändring mot föregående år
Årsarbete	90,6	97,3	-6,9 %
Antal anställda	99	109	-9,2 %

Antal faktiska årsarbetare och anställda mäts periodens sista dag.

Hjälpmedel Dalarna har minskat antalet medarbetare med 10 personer sedan föregående år vilket är en minskning med -9,2 %. Förvaltningen har varit restriktiv med återrekryteringar och vakans hållit tjänster p.g.a. det ekonomiska läget och regionens anställningsstopp.

För att klara uppdraget har verksamheten sett över den interna organisationen och resursfördelningen, t ex. genom att slå ihop avdelningar och flytta resurser eller arbetsuppgifter inom verksamheten. Konsekvenser av minskat antal medarbetare är att utvecklingsarbete har fått stå tillbaka och att arbetsbelastningen för vissa yrkeskategorier ökat betydligt.

Arbetad tid	Ack 2024	Ack 2023	Förändring mot föregående år
Arbetad tid timmar, anställda	158 420	172 071	-7,9 %
-varav timanställda	1 157	2 544	-54,5 %
-varav mertid/övertid samtlig personal	66	192	-65,4 %
-varav arbete under jour och beredskap	0	0	

Den lägre bemanningen har inneburit att arbetad tid inom förvaltningen minskat jämfört med föregående år.

Pensionsavgångar

Under 2024 har förvaltningen haft 4 pensionsavgångar. Under de kommande tre åren kommer ytterligare 13 medarbetare att uppnå pensionsålder. Rekrytering är avgörande för att verksamheten ska klara sitt uppdrag i framtiden. För flera av förvaltningens yrkeskategorier krävs intern kompetensöverföring av erfarna medarbetare då kompetensen inte finns att rekrytera, som exempel kan nämnas *hjälpmedelstekniker och hjälpmedelskonsulent.* Detta kräver att förvaltningen får rekrytera i god tid innan erfarna medarbetare slutar så att det finns möjlighet till intern kompetensöverföring.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro	Ack 2024	Ack 2023	Förändring mot föregående år
Sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid	6,3 %	6,2 %	0,1 %
Korttidssjukfrånvaro (dag1-14) i % av ordinarie arbetstid	3,3 %	3,5 %	-0,2 %

Sjukfrånvaron är i stort sett oförändrad jämfört med föregående år. Förvaltningen har en målsättning på 4 % sjukfrånvaro och den har inte uppnåtts. Ett fåtal längre rehab ärenden finns i verksamheten och rehabiliteringsinsatser pågår. I handlingsplanen för 2025 finns aktivitet för att arbeta med hälsofrämjande arbetsplatser.

Frisknärvaro	Ack 2024	Ack 2023	Förändring mot föregående år
Andel personer som har max fem sjukdagar under ett år uttryckt i %	41,8 %	47,6 %	-5,8 %

Förvaltningens målsättning för frisknärvaro är 50 % och har inte uppnåtts 2024. Under 2025 kommer verksamheten att arbeta med hälsofrämjande arbetsplatser vilket förhoppningsvis kan leda till bättre måluppfyllnad.

Arbetsmiljö

Arbetsmiljö är på dagordningen vid de flesta av förvaltningens möten och är ett fokusområde för verksamheten. Förvaltningen följer regionens arbetsmiljöpolicy vilket innebär att riskanalyser och arbetsmiljöronder genomförs enligt plan.

Lönerevision

Årets lönerevision försenades och avslutades inte förrän i september. Alla medarbetare i förvaltningen fick sin nya lön utbetald retroaktivt på oktoberlönen.

Kompetensutveckling

Antal fortbildningsdagar per anställd under 2024 är 0,76 dagar vilket är en rekordlåg siffra och en minskning med -39,2 % jämfört med föregående år då det var 1,25 dagar. Orsaken är det tuffa ekonomiska läget i regionen som gjort att utbildning och kompetensutveckling har fått stå tillbaka. Det finns en stor risk att medarbetarna inte får den kompetens de behöver för att driva utvecklingen inom verksamheten, främst inom områdena digitalisering och AI. Det finns också en risk att vi förlorar kompetenta medarbetare om de inte får möjlighet till kompetensutveckling.

Intern styrning och kontroll

Nr	Granskad process/kontrollmoment	Utfall helår
1	Arbetsmiljö – lokaler: Dialog vid medarbetarsamtal, APT samt medarbetarenkät	●[1]
2	Minska risken för oegentligheter/korruption genom dialog vid medarbetarsamtal, APT	●
3	Kontroll av att informationssäkerhetsronder utförts på alla avdelningar	●
4	Kartläggning av utbredning för 4/5G nätet i Dalarna	●
5	Andel av registrerade hjälpmedelsavgifter, som uppnått högkostnadsskydd	●[2]
6	Följsamhet till upprättad ekonomisk handlingsplan	●
7	Reviderad och känd beredskapsplan, införskaffad kommunikationsutrustning (Rakel)	●[3]
8	Inköp av hjälpmedel - att hjälpmedel återanvänds för att undvika nyinköp	●

● Inga eller godtagbara avvikelser finns
▲ Avvikelser/brister observerade - åtgärd bör övervägas
■ Betydande avvikelser/brister observerade - åtgärd krävs

[1] ● Arbetsmiljöronder är utförda, ROKA (Risk och konsekvensanalys) är uppdaterad och handlingsplan upprättad

[2] ● Svårt att få ut statistiken då förvaltningen inte kan göra egna statistikuttag ur systemet. Enligt leverantören har 437 personer uppnått frikortsnivå för hjälpmedel under 2024.

[3] ● Beredskapsplan reviderad, reservtelefoner inkl. rutin implementerade efter dialog med säkerhetsavdelning och telefonistöd

Fördjupning

Verksamhetsstatistik

Verksamhetsstatistik	Ack utfall 2024	Ack utfall 2023	Förändring %
Avhjälpande underhåll (st)	5 690	5 889	-3,4%
Hjälpmedelsutprovningar (st)	1 143	1 212	-5,7%
Rekonditionerade hjälpmedel (st)	14 293	13 334	7,2%
Returnerade hyreshjälpmedel (st)	11 448	11 279	1,5%
Telefonsamtal (st)	15 383	16 250	-5,6 %
Uthyrda hjälpmedel (st)	392 870	394 892	-0,5%
Utlevererade hyreshjälpmedel (st)	12 907	13 340	-3,2%

Antalet avhjälpande underhåll har minskat med -3,4 % vilket dels beror på något lägre efterfrågan och dels på resursbrist i verksamheten under hösten.

Den genomsnittliga väntetiden för utprovning av hjälpmedel är 31 dagar. Verksamheten har ingen vårdgaranti men målsättningen är att erbjuda en tid inom 60 dagar vilket uppnås med god marginal.

Efterfrågan på förvaltningens hjälpmedel och tjänster har varit något lägre 2024 jämfört med föregående år. Det återspeglar sig bl. a. i statistiken för antal utlevererade hyreshjälpmedel och antal hjälpmedelsutprovningar. Orsaker till den minskade efterfrågan är bl. a. resursbrist på förskrivande enheter (anställningsstopp inom regionen) och en ökad kostnadsmedvetenhet vid val av hjälpmedel och beställning av tjänster p.g.a. det ekonomiska läget i regionen och kommunerna. Bedömningen är att den minskade efterfrågan under året är en tillfällig nedgång då den demografiska utvecklingen i regionen med en ökande åldrande befolkning talar för att efterfrågan på förvaltningens hjälpmedel och tjänster kommer att öka över tid.

Antalet inkomna telefonsamtal till förvaltningens Kundservice har minskat med -5,6 % under året samtidigt som det är en ökning på inkomna digitala ärenden med 6,5 %.

Både andelen returnerade hyreshjälpmedel och rekonditionerade hjälpmedel har ökat under året vilket är en bidragande orsak till att nyinköpen av hjälpmedel är lägre än budgeterat.

Linus Nielsen

Hjälpmedel Dalarna

Hjälpmedelsnämnden

2025-02-02

Bilaga

Måluppföljning

Målområde	Mål	Utfall helår
Till nytta för Dalarnas invånare	Fler användarvänliga tjänster ska erbjudas patienter, kunder och närstående, t ex. 1177 direkt	●
Till nytta för Dalarnas invånare	Hjälpmedel Dalarnas verksamhet ska hålla hög kvalitet	●
Till nytta för Dalarnas invånare	Hjälpmedel Dalarnas verksamhet ska vara patientsäker	▲[1]
Till nytta för Dalarnas invånare	Invånaren och kunden ska ha upplevelsen av att hjälpmedelsverksamheten är tillgänglig	●
Till nytta för Dalarnas invånare	Invånaren och kunden ska känna trygghet, delaktighet och tillit	●
Till nytta för Dalarnas invånare	Invånaren ska erbjudas möjlighet till en jämlik hälsa	●
Ett gott medarbetarskap och ledarskap	Hjälpmedel Dalarna bedriver ett gott ledarskap	●
Ett gott medarbetarskap och ledarskap	Medarbetare har möjlighet att forska och utbilda sig	■[2]
Ett gott medarbetarskap och ledarskap	Medarbetare trivs, är delaktiga, stannar kvar och utvecklas inom Hjälpmedel Dalarna	▲[3]
Hållbar utveckling	Förbereda och genomföra införandet av det nya vårdinformationsstödet	●
Hållbar utveckling	Hjälpmedel Dalarna ska genom robust beredskap upprätthålla prioriterade hjälpmedelsleveranser vid kris- och samhällsstörningar	●
Hållbar utveckling	Hjälpmedel Dalarna ska ställa om till en god och nära vård med social och ekonomisk hållbarhet	●
Hållbar utveckling	Hjälpmedel Dalarnas miljö- och klimatpåverkan ska minska	●

● mål uppfyllt ▲ mål delvis uppfyllt ■ mål ej uppfyllt

[1] ▲ Det finns brister i patientsäkerheten då förvaltningen inte har ändamålsenliga lokaler

Planerad utbildning i patientsäkerhet för personal som inte har vårdutbildning har flyttats till 2025 års handlingsplan p.g.a. omprioriteringar i verksamheten

[2] ■ Antal dagar för kompetensutveckling per medarbetare är rekordlåg p.g.a. det ekonomiska läget vilket gör att målet inte kan anses vara uppfyllt

Upprättande av kompetensförsörjningsplan har flyttats till 2025 års handlingsplan p.g.a. omprioriteringar i verksamheten

[3] ▲ Förvaltningen har inte ändamålsenliga lokaler för att utföra sitt uppdrag vilket ger en negativ påverkan på arbetsmiljön

Uppdragsaktiviteter

En hållbar framtid för Region Dalarna

Totalt antal aktiviteter	Målvärde (tkr)	Agg. målvärde (tkr)	Utfall (tkr)	Avvikelse (tkr)
10	4 468	4 048	4 651	183

Sammanställning över samtliga aktiviteter för Hjälpmedel Dalarna. Agg. målvärde anger summerat målvärde från underliggande aktiviteter (en nivå ned). Avvikelse anger skillnad mellan målvärde och utfall.

Aktivitet	Status	Slutdatum	Målvärde (tkr)	Utfall (tkr)	Avvikelse (tkr)
Använda IT/molntjänster vid service/reparation av elrullstolar	Slutförd	2024-12-31	177	177	0
Minska inköp från leverantörer som verksamheten inte har avtal med	Avbruten	2024-12-31	210		−210
Minska kostnaden för inköp av reservdelar	Slutförd	2024-12-31	500	500	0
Minska kostnaden för lager	Pågår	2024-12-31	420	0	−420
Restriktivitet vid återrekrytering	Slutförd	2024-12-31	504	2 500	1 996
Självincheckning i samtliga receptioner - förutsätter systemstöd i nya VIS	Avbruten	2024-12-31	210		−210
Stänga hjälpmedelsbutikerna	Slutförd	2024-06-30	420	420	0
Uppdatera och tydliggöra processen för utprovning och förskrivning av hjälpmedel	Slutförd	2024-12-31	420	420	0
Öka intäkter	Slutförd	2024-12-31	1 473	500	−973
Ökad restriktivitet inköp	Slutförd	2024-12-31	134	134	0

Samtliga aktiviteter för Hjälpmedel Dalarna. För övergripande aktiviteter anger utfall summa av underliggande aktiviteters utfall. Avvikelse anger skillnad mellan målvärde och utfall.

Förvaltningen har slutfört de flesta av sina uppdragsaktiviteter och har uppnått besparingskraven för 2024.

Ej slutförda aktiviteter

- Införandet av regionens nya vårdinformationssystem har skjutits fram vilket inneburit att systemstöd för att införa självincheckning för patienter inte funnits
- Aktiviteten att ta fram mallar för direktupphandling för att minska inköp från leverantörer förvaltningen inte har avtal med har avbrutits. Arbetet förutsätter stöd från Upphandlingsenheten och de har aviserat de inte haft resurser för detta under 2024.
- Arbetet med att minska förvaltningens lagerkostnader har pågått under hela året med gott resultat och arbetet kommer att fortsätta under första halvåret 2025.

Protokoll från Hjälpmedelsnämndens sammanträde

Datum: 2025-02-27

Tid: Kl. 09:00 – 11:40

Plats: LD hjälpmedel Skomakargatan 20, Borlänge

Beslutande

Elisabeth Mörk-Amnelius (DSP) ordförande Region Dalarna

Åsa Bergkvist (S) 1:a vice ordförande Ludvika kommun

Karin Mikkonen (C) 2:a vice ordförande Leksand kommun

Katarina Andersson (M) Region Dalarna

Annette Nilsson Almroth (S) Säter kommun

Joakim Svedlund (KL) Hedemora kommun ersätter Kaja-Lena Fagerström (S)

Eva-Lotta Törnblom Nises (S) Gagnef kommun

Patrik Sundin (S) Avesta kommun

Marianne Henriksson (M) Borlänge kommun

Vanja Ottevall (M) Falu kommun

Jessica Junell (C) Rättvik kommun

Hans-Göran Olsson (S) Orsa kommun

Maria Eriksson (C) Älvdalen kommun ersätter Anette Eriksson (S)

Johan Reyier (S) Smedjebacken kommun

Ersättare

Agneta Ängsås (C) Falu kommun

Britt-Marie Essell (S) Rättvik kommun

Tjänstepersoner

Anna Rinstad, förvaltningschef

Linus Nielsen, verksamhetschef

Michael Leek, förvaltningscontroller

Postadress
Region Dalarna
Box 712
791 29 Falun

Besöksadress
Region Dalarna
Vasagatan 27
Falun

Kontakt
023-49 00 00
www.regiondalarna.se
232100-0180

Sekreterare
Lena Hedström
Telefon
lena.hedstrom@regiondalarna.se

Signature reference: 8e382fc1-0aad-47a0-85b4-a25e7ff3c1c8

Lena Hedström, nämndcontroller

Jenny Lerström, avdelningschef § 7

Protokollsjustering

Utses att justera: Patrik Sundin (S)

Protokollet justeras och anslås digitalt på Region Dalarnas officiella anslagstavla. Protokollet förvaras på Regionkontoret, Vasagatan 27, Falun. Finns även tillgängligt på regionens webbsida.

Signature reference: 8e382fc1-0aad-47a0-85b4-a25e7ff3c1c8

Innehållsförteckning

Inledning

1	§ 1	Upprop 2025	HJN 2025/5	4
2	§ 2	Protokollsjustering 2025	HJN 2025/6	5
3	§ 3	Information om lokalfrågor	HJN 2025/4	6
4	§ 4	Handlingsplan ekonomi i balans 2025	HJN 2025/2	7
5	§ 5	Information om avtal med Samhall	HJN 2025/10	8
6	§ 6	Presentation av MFDs rapport	HJN 2025/12	9
7	§ 7	Verksamhetsinformation	HJN 2025/13	10

Hjälpmedelsnämndens beslutsärenden

8	§ 8	Hjälpmedelsnämnden Dalarnas bokslut och verksamhetsberättelse 2024	HJN 2025/14	11
9	§ 9	Internkontrollplan för Hjälpmedelsnämnden Dalarna 2024	HJN 2025/15	12
10	§ 10	Riktlinje mobila trygghetslarm	HJN 2025/24	13

Avslutning

11	§ 11	Delegeringsbeslut	HJN 2025/1	14

Signature reference: 8e382fc1-0aad-47a0-85b4-a25e7ff3c1c8

§1 Upprop 2025

Diarienummer HJN2025/5

Hjälpmedelsnämndens beslut

1. Upprop genomförs och närvaron redovisas på protokollets första sida.

Sammanfattning av ärendet

Upprop av ledamöter och ersättare i hjälpmedelsnämnden genomförs.

I ärendet redovisas följande dokument:

1. Tjänsteutlåtande daterat 2025-02-10

Signature reference: 8e382fc1-0aad-47a0-85b4-a25e7ff3c1c8

§2 Protokollsjustering 2025

Diarienummer HJN2025/6

Hjälpmedelsnämndens beslut

1. Patrik Sundin (S) väljs till protokollsjusterare för hjälpmedelsnämndens sammanträde den 27 februari 2025.

Sammanfattning av ärendet

Förslag till justerare för hjälpmedelsnämnden är Patrik Sundin (S). Om Patrik Sundin (S) har förhinder väljs nästa ledamot på tur.

I ärendet redovisas följande dokument:

1. Tjänsteutlåtande daterat 2025-02-10

Signature reference: 8e382fc1-0aad-47a0-85b4-a25e7ff3c1c8

§3 Information om lokalfrågor

Diarienummer HJN2025/4

Hjälpmedelsnämndens beslut

1. Informationen antecknas till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Arbetet med verksamhetens behovsanalys för lokaler för Dalarnas Hjälpmedelscenters lokaler i Falun och Borlänge är färdigställt och behovsanalys för lokalerna på Mora lasarett är formulerade tillsammans med Hörsel och Syn.

Presentation i styrgrupp för regionlager den 31 januari rörande samlokalisering av lager, tvätt och rekonditionering med regionens nya centrallager.

Förvaltningen får den 30 januari en rapport rörande inomhusmiljön på Skomakargatan 22.

I ärendet redovisas följande dokument:

1. Beslut hjälpmedelsnämndens arbetsutskott 2025-02-06 § 3
2. Tjänsteutlåtande daterat 2025-01-10

Signature reference: 8e382fc1-0aad-47a0-85b4-a25e7ff3c1c8

§4 Handlingsplan ekonomi i balans 2025

Diarienummer HJN2025/2

Hjälpmedelsnämndens beslut

1. Informationen antecknas till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Uppföljning av handlingsplanen innefattar fokus på transparens och delaktighet samt att det finns ansvariga för alla aktiviteter och att uppföljning sker månadsvis. En huvudaktivitet för handlingsplanen 2025 är att minska kostnaden i lager med 420tkr, viket innebär att minska säkerhetsnivåer och att minska antal produkter totalt sätt.

I ärendet redovisas följande dokument:

1. Beslut hjälpmedelsnämndens arbetsutskott 2025-02-06 § 4
2. Tjänsteutlåtande daterat 2025-01-10

Signature reference: 8e382fc1-0aad-47a0-85b4-a25e7ff3c1c8

§5 Information om avtal med Samhall

Diarienummer HJN2025/10

Hjälpmedelsnämndens beslut

1. Informationen antecknas till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen har kommit överens med Samhall om ett ettårigt avtal. Under kvarvarande tid har verksamheten möjlighet att se över hur tvätt och rekonditionering av de hjälpmedel som berörs ska hanteras fram till dess att lokalbehovet är löst.

I ärendet redovisas följande dokument:

1. Beslut hjälpmedelsnämndens arbetsutskott 2025-02-06 § 5
2. Tjänsteutlåtande daterat 2025-01-10

Signature reference: 8e382fc1-0aad-47a0-85b4-a25e7ff3c1c8

§6 Presentation av MFDs rapport

Diarienummer HJN2025/12

Hjälpmedelsnämndens beslut

1. Informationen antecknas till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Rapportens syfte är att undersöka om personer med funktionsnedsättning får tillgång till hjälpmedel som bidrar till att säkerställa oberoende, självbestämmande och självständighet. Sammanfattning av myndigheten för delaktighets rapport samt koppling till Dalarnas hjälpmedelscenters arbete med de frågeställningar som tas upp i rapporten.

I ärendet redovisas följande dokument:

1. Beslut hjälpmedelsnämndens arbetsutskott 2025-02-06 § 6
2. Tjänsteutlåtande 2025-01-10

Signature reference: 8e382fc1-0aad-47a0-85b4-a25e7ff3c1c8

§7 Verksamhetsinformation

Diarienummer HJN2025/13

Hjälpmedelsnämndens beslut

1. Informationen antecknas till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Jenny Lerström avdelningschef för kommunikation, larm, omgivningskontroll och kognition (KLOK) informerar om förskrivningsprocessens syfte och funktion. Samt hur vi arbetar utifrån den i Dalarna och vilka ansvar som följer med den.

I ärendet redovisas följande dokument:

1. Beslut hjälpmedelsnämndens arbetsutskott 2025-02-06 § 7
2. Tjänsteutlåtande 2025-01-10

Signature reference: 8e382fc1-0aad-47a0-85b4-a25e7ff3c1c8

§8 Hjälpmedelsnämnden Dalarnas bokslut och verksamhetsberättelse 2024

Diarienummer HJN2025/14

Hjälpmedelsnämndens beslut

1. Informationen antecknas till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen har uppnått de flesta av 2024 års uppsatta mål och merparten av aktiviteterna i 2024 års handlingsplan är slutförda och de som ej är slutförda kommer att fortgå under 2025.

Efterfrågan på hjälpmedel och tjänster har varit något lägre 2024 jämfört med föregående år.

Den största utmaningen för förvaltningen är att verksamheten inte har ändamålsenliga lokaler. Att inte ha ändamålsenliga lokaler har negativ påverkan på verksamhetens effektivitet, arbetsmiljö samt patientsäkerhet.

Det ekonomiska resultat för 2024 är +14,2 mnkr vilket är ca 3,5 mnkr bättre än budgeterat. I resultatet finns det budgeterade överskottet på 10,7 mnkr utifrån handlingsplanen för en hållbar framtid inkluderat. Överskottet betalas tillbaka till region (5,8 mnkr) och kommuner (8,3 mnkr) vid årsbokslutet.

I ärendet redovisas följande dokument:

1. Beslut hjälpmedelsnämndens arbetsutskott 2025-02-06 § 8
2. Tjänsteutlåtande 2025-01-10
3. Verksamhetsberättelse 2024 Hjälpmedel Dalarna
4. Bokslut 2024 Hjälpmedel Dalarna FV86

Skickas till

Förvaltningschef

Regionstyrelsen

Signature reference: 8e382fc1-0aad-47a0-85b4-a25e7ff3c1c8

§9 Internkontrollplan för Hjälpmedelsnämnden Dalarna 2024

Diarienummer HJN2025/15

Hjälpmedelsnämndens beslut

1. Uppföljning av internkontrollplan för hjälpmedelsnämnden Dalarna 2024 fastställs.

Sammanfattning av ärendet

I enlighet med hjälpmedelsnämnden Dalarnas beslut har 8 processer varit föremål för kontroll under 2024. Utfall och åtgärdsförslag redovisas i sin helhet i bilaga 2 och 3.

Samtliga punkter är genomförda och bedöms ha inga eller godtagbara avvikelser.

I ärendet redovisas följande dokument:

1. Beslut hjälpmedelsnämndens arbetsutskott 2025-02-06 § 9
2. Tjänsteutlåtande 2025-01-10
3. Internkontrollplan Hjälpmedel Dalarna FV 86 2024
4. 86 Intern styrning och kontroll

Skickas till

Förvaltningschef

Signature reference: 8e382fc1-0aad-47a0-85b4-a25e7ff3c1c8

§10 Riktlinje mobila trygghetslarm

Diarienummer HJN2025/24

Hjälpmedelsnämndens beslut

Informationen antecknas till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Reviderad riktlinje godkänd i beredningsgruppen den 30 januari.

Förskrivaren kan i och med uppdateringen fullfölja sitt ansvar genom hela förskrivningen. Förskrivaren har insyn och tillgång till systemet och kan administrera tillgängligheten och inställningar samt rensa information i samband med återlämning av hjälpmedlet.

Tillagt är möjligheten att koppla larmet till en larmcentral.

I ärendet redovisas följande dokument:

1. Beslut hjälpmedelsnämndens arbetsutskott 2025-02-06 § 10
2. Tjänsteutlåtande daterat 2025-01-23
3. Riktlinje mobila trygghetslarm

Skickas till

Förvaltningschef

Ordförande LAG arbetsterapi

Signature reference: 8e382fc1-0aad-47a0-85b4-a25e7ff3c1c8

§11 Delegeringsbeslut

Diarienummer HJN2025/1

Hjälpmedelsnämndens beslut

1. Delegeringsbeslutet redovisas till nämnden.

Sammanfattning av ärendet

Anmälda delegeringsbeslut för bisysslor till hjälpmedelsnämndens sammanträde 2025-02-27.

I ärendet redovisas följande dokument:

1. Tjänsteutlåtande daterat 2025-02-14
2. Delegeringsbeslut godkännande av eller förbud mot bisyssla under perioden 2024-11-01 till 2025-01-31.
3. Statistik bisyssla HJN 1 november till 31 januari 2025

Signature reference: 8e382fc1-0aad-47a0-85b4-a25e7ff3c1c8

NETPUBLICATOR® VERIFIED

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Signed by: PATRIK SUNDIN
Date: 2025-03-04 10:50:14
BankID refno: 0195608f-d85b-7e32-baa7-00fece04dd33

ledamot: Patrik Sundin

Signed by: AGNETA ELISABET MÖRK AMNELIUS
Date: 2025-03-04 11:56:06
BankID refno: 019560cc-3506-7958-b985-793ad9fdd254

Ordförande: Elisabet Mörk Amnelius

Signed by: LENA HEDSTRÖM
Date: 2025-03-04 11:15:00
BankID refno: 019560a6-a473-7017-99cb-7e24158febd7

Lena Hedström

Signature reference: 8e382fc1-0aad-47a0-85b4-a25e7ff3c1c8

Kopia/bekräftelse på e-signerat dokument.

Kf § 23 Friskvårdspolicyn utgår

KS2024/0296

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige besluta att Friskvårdspolicy 2021-11-25 § 130 utgår.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Personalutskottet beslutade 2024-11-19 föreslå kommunstyrelsen att gällande Friskvårdspolicy från 2021-11-25 utgår då beslut om nya riktlinjer och förmåner har tagits.

Bakgrund

Kommunstyrelsen beslutade 2024-12-03 att höja friskvårdsbidraget till 1,400 kr fr o m 2025-01-01. Friskvårdsbidraget gäller för aktiviteter som motion eller massage. Bidraget kan även användas för kurser som innehåller motion, träningsabonnemang, viktreducering, rökavvänjning och profylax

2025-02-04 beslutade kommunstyrelsen om nya riktlinjer för friskvårdstimmen.

Handläggare
Malin Karhu Birgersson
Personalchef

Diarienummer
KS2024/0296

Friskvårdspolicyn utgår

Förslag till beslut

Personalutskottet föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att Friskvårdspolicy 2021-11-25 § 130 utgår.

Ärendebeskrivning

Personalutskottet beslutade 2024-11-19 föreslå kommunstyrelsen att gällande Friskvårdspolicy från 2021-11-25 utgår då beslut om nya riktlinjer och förmåner har tagits.

Bakgrund

Kommunstyrelsen beslutade 2024-12-03 att höja friskvårdsbidraget till 1.400 kr fr o m 2025-01-01. Friskvårdsbidraget gäller för aktiviteter som motion eller massage. Bidraget kan även användas för kurser som innehåller motion, träningsabonnemang, viktreducering, rökavvänjning och profylax

2025-02-04 beslutade kommunstyrelsen om nya riktlinjer för friskvårdstimmen.

Malin Karhu Birgersson
Personalchef

SÄTERS KOMMUN

Friskvårdspolicy

(Antagen av kommunfullmäktige 2021-11-25, § 130)

Syfte

Syftet med friskvård i Säters kommun är att stimulera till egna aktiva hälsofrämjande insatser utifrån var och ens egna förutsättningar. Säters kommun erbjuder sina anställda två alternativ.

Friskvårdstimme/vecka (heltid)

Alternativ 1

- Närmaste chef avgör, och ska ge förutsättningar för en timmes friskvård per vecka under normal arbetstid, när verksamheten tillåter.
- Friskvårdstimmen ska vara planerad i förväg och överenskommen med arbetsledningen.
- Friskvårdstimmen får utnyttjas i förhållande till tjänstgöringsgrad. Heltid ger 1 timme per vecka halvtid 30 minuter och så vidare.
- Friskvårdstimmen kan inte sparas.

Valfri motionsanläggning/år

Alternativ 2:

Alla anställda erbjuds bidrag till kostnader med 750 kr/år för aktivitet på valfri motionsanläggning mot uppvisande av kvitto. Motionsformen skall vara godkänd enligt skatteverkets regler. Detta gäller vid en anställning motsvarande minst 40 % av heltid under minst 6 månader.

Vid kortare anställningstid och lägre tjänstgöringsgrad får du kontakta personalenheten eller din chef för en individuell bedömning.

Summan på friskvårdsbidraget justeras efter index i januari varje år.

Finansiering

Sektorerna avsätter en summa per medarbetare till en gemensam budget som hanteras av personalenheten. Budgeten täcker kostnader för friskvårdssubvention och kortare arbetsmiljöutbildningar för medarbetare.

Kf § 24 Antagande av bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda, OPF-KR

KS2025/0102

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige antar ”Bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda (OPF-KR 25)” att gälla från och med 2025-01-01.

_____

Ärendebeskrivning

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har vid sammanträde den 18 oktober 2024 beslutat anta revideringar i OPF-KL gällande § 5 pensionsavgifter och att det reviderade regelverket byter namn till OPF-KR 25.

Bakgrund

OPF-KL reglerar villkoren för förtroendevalda. SKR tar fram ett förslag till regelverk, OPF-KL, som kommunen genom fullmäktige har att fatta beslut om. Sedan är det kommunens egen pensionsmyndighet som hanterar tillämpningen. Det finns möjlighet för varje kommun att göra egna tillägg och justeringar.

Sedan 2014 benämns SKRs regelverk OPF – förslag till bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda. Tanken med OPF är att bestämmelserna ska underlätta och möjliggöra för förtroendevald att förena arbetsliv och uppdrag och därmed har bestämmelserna i möjligaste mån anpassats till de pensions- och omställningsavtal som gäller för anställda inom kommuner, regioner och kommunalförbund.

Beslutsunderlag

Meddelande från styrelsen - Revidering av OPF-KL18 med nytt namn OPF-KR 25 (omställningsstöd och pension för förtroendevalda)

Förslag till bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda (OPFKR25)

Handläggare
Malin Karhu Birgersson
Sektorchef personalchef

Diarienummer
KS2025/0102

Antagande av Bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda, OPF-KR 25

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige anta ”Bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda (OPF-KR 25)” att gälla från och med 2025-01-01

Ärendebeskrivning

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har vid sammanträde den 18 oktober 2024 beslutat anta revideringar i OPF-KL gällande § 5 pensionsavgifter och att det reviderade regelverket byter namn till OPF-KR 25.

Bakgrund

OPF-KL reglerar villkoren för förtroendevalda. SKR tar fram ett förslag till regelverk, OPF-KL, som kommunen genom fullmäktige har att fatta beslut om. Sedan är det kommunens egen pensionsmyndighet som hanterar tillämpningen. Det finns möjlighet för varje kommun att göra egna tillägg och justeringar.

Sedan 2014 benämns SKRs regelverk OPF – förslag till bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda. Tanken med OPF är att bestämmelserna ska underlätta och möjliggöra för förtroendevald att förena arbetsliv och uppdrag och därmed har bestämmelserna i möjligaste mån anpassats till de pensions- och omställningsavtal som gäller för anställda inom kommuner, regioner och kommunalförbund.

Beslutsunderlag

Meddelande från styrelsen - Revidering av OPF-KL18 med nytt namn OPF-KR 25 (omställningsstöd och pension för förtroendevalda)

Förslag till bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda (OPFKR25)

Malin Karhu Birgersson
Sektorchef personalchef

Sveriges Kommuner och Regioner

MEDDELANDE FRÅN STYRELSEN NR 11/2024

Vårt ärendenr: SKR2024/00003

2024-10-31

Kommunstyrelserna
Regionstyrelserna

Meddelande från styrelsen - Revidering av OPF-KL18 med nytt namn OPF-KR 25 (omställningsstöd och pension för förtroendevalda)

Ärendenr: SKR2024/01212

Förbundsstyrelsens beslut

Styrelsen för Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har vid sammanträde den 18 oktober 2024 beslutat

att anta föreslagna revideringar i OPF-KL18 gällande § 5 pensionsavgifter,

att det reviderade regelverket byter namn till OPF-KR 25,

att informera samtliga kommuner och regioner om ändringarna,

att uppdra åt kansliet att under perioden 2025-01-01-2025-10-01 se över regelverket i dess helhet och identifiera om det föreligger behov av andra eventuella förändringar. Översynen ska ske i dialog med medlemmarna.

Sammanfattning

Paragraf 5 i OPF-KL18 revideras för att följa samma nivå för pensionsavgifter som tjänstepensionsavtalet AKAP-KR och byta namn till OPF-KR 25.

Ärendebeskrivning

SKR (och tidigare Kommunförbundet och Landstingsförbundet) har genom åren haft ett förslag på standardregelverk för förtroendevaldas pensioner m.m. för lokalt antagande. Regelverken har haft olika benämningar, och anpassats utifrån ändrade förutsättningar i omvärlden.

Sedan 2014 benämns SKRs regelverk **OPF** – förslag till **bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda**. En bärande tanke med OPF är att bestämmelserna ska underlätta och möjliggöra för förtroendevald att förena arbetsliv och uppdrag och därmed har bestämmelserna i möjligaste mån anpassats till

Sveriges Kommuner och Regioner
Post: 118 82 Stockholm, *Besök:* Hornsgatan 20
Tfn: växel 08-452 70 00, *Fax:* 08-452 70 50
Org nr: 222000-0315, info@skr.se, www.skr.se

de pensions- och omställningsavtal som gäller för anställda inom kommuner, regioner och kommunalförbund.

Dåvarande SKL:s styrelse beslöt i § 157/2018-09-14 att anta OPF-KL 18. Nivån för pensionsavgift följde dåvarande tjänstepensionsavtal AKAP-KL.

Sedan den 1 januari 2023 gäller pensionsavtalet AKAP-KR för anställda inom kommuner och regioner. Det helt avgiftsbestämda pensionsavtalet har pensionsavsättningar om 6 % respektive 31,5 %, vilket är högre än föreliggande avgiftsnivåer i OPF.

Kansliet ska under perioden 2025-01-01-2025-10-01 se över regelverket i dess helhet och identifiera om det föreligger behov av andra eventuella förändringar. Översynen ska ske i dialog med medlemmarna.

Ett antal mindre justeringar av redaktionell karaktär har också gjorts.

Regelverket redovisas i **bilaga 1.**

Sveriges Kommuner och Regioner

Anders Henriksson
Ordförande

2024-10-09

Förslag till bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda (OPF-KR 25)

Allmänt om bestämmelserna

OPF-KR 25 innehåller omställningsstöd, pensionsbestämmelser samt familjeskydd för förtroendevalda som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen. OPF-KR 25 antas lokalt av fullmäktige inom kommun, region eller kommunalförbund.

OPF-KR 25 indelas i fyra kapitel:

1. Inledande bestämmelser
    - Lokal pensionsmyndighet
    - Ändringar av och tillägg till bestämmelserna
2. Omställningsstöd
    - Aktiva omställningsinsatser
    - Ekonomiskt omställningsstöd
    - Förlängt ekonomiskt omställningsstöd
3. Pensionsbestämmelser
    - Avgiftsbestämd pensionsbehållning
    - Sjukpension
    - Efterlevandeskydd
4. Familjeskydd

Kapitel 1

Inledande bestämmelser

§ 1 Lokal pensionsmyndighet

I anslutning till att OPF-KR 25 antas ska en lokal pensionsmyndighet utses. Pensionsmyndigheten har i uppgift att tolka och tillämpa bestämmelserna i OPF-KR 25.

§ 2 Ändringar av och tillägg till bestämmelserna

Förtroendevald är skyldig att följa de ändringar av och de tillägg till dessa bestämmelser som kommunen, regionen eller kommunalförbundet från tid till annan beslutar.

Kapitel 2

Bestämmelser om omställningsstöd för förtroendevalda

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Bestämmelser om omställningsstöd gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av heltid.

Bestämmelserna gäller för förtroendevalda som tillträtt i samband med valet 2014 eller senare. Bestämmelserna gäller från samma tidpunkt även för förtroendevalda som i tidigare uppdrag inte omfattats av PBF, PRF-KL eller andra omställnings- och pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

§ 2 Omställningsstöd

Omställningsstöd syftar till att under en begränsad tid underlätta övergången till arbetslivet när en förtroendevald lämnat sitt (sina) uppdrag. Omställningsstöd kan bestå av aktiva omställningsinsatser, ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd.

Omställningsstöd förutsätter att den förtroendevalde själv aktivt verkar för att få ett nytt arbete.

§ 3 Aktiva omställningsinsatser

Möjlighet till aktiva omställningsinsatser har förtroendevald som innehaft ett eller flera uppdrag och som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst fyra års sammanhängande uppdragstid och som inte uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder när han eller hon lämnar sitt (sina) uppdrag.

Respektive kommun, region och kommunalförbund har att utifrån den förtroendevaldes individuella förutsättningar ta ställning till lämpliga aktiva omställningsinsatser samt vilken kostnadsram som ska gälla. De åtgärder som erbjuds kan exempelvis, som på arbetsmarknaden i övrigt, bestå av rådgivningsinsatser och kompletterande utbildning.

§ 4 Ekonomiskt omställningsstöd

Rätt till ekonomiskt omställningsstöd har förtroendevald som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst ett års sammanhängande uppdragstid.

För varje år i uppdraget utges ett ekonomiskt omställningsstöd om tre månader. Ekonomiskt omställningsstöd utges i högst tre år.

Underlaget för det ekonomiska omställningsstödet beräknas på den förtroendevaldes genomsnittliga månadsarvode gånger tolv under det senaste året. Det ekonomiska omställningsstödet utges med 85 procent av underlaget under de två första åren och med 60 procent under år tre.

Ekonomiskt omställningsstöd utges av kommunen, regionen eller kommunalförbundet som längst till och med kalendermånaden innan den förtroendevalde uppnått riktåldern för pension enligt 2 kap. 10 a-10 c §§ SFB .

Rätten att erhålla ekonomiskt omställningsstöd upphör om den förtroendevalde på nytt blir innehavare av uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av heltid hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet eller får uppdrag i riksdagen eller regeringen i minst motsvarande omfattning.

§ 5 Förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Rätt till förlängt ekonomiskt omställningsstöd har förtroendevald som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst åtta års sammanhängande uppdragstid.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan utges till förtroendevald från den tidigaste uttagsåldern för allmän pension och endast i omedelbar anslutning till att ekonomiskt omställningsstöd enligt § 4 upphört. Förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan utges för ett år i taget och som längst till och med kalendermånaden innan den förtroendevalde uppnått riktåldern för pension enligt 2 kap. 10 a-10 c §§ SFB.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd utges av kommunen, regionen eller kommunalförbundet efter årsvis ansökan från den förtroendevalde. Det förlängda ekonomiska omställningsstödet utges med 60 procent av underlaget enligt § 4.

Rätten att erhålla förlängt ekonomiskt omställningsstöd upphör om den förtroendevalde på nytt blir innehavare av uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av heltid hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet, eller får uppdrag i riksdagen eller regeringen.

§ 6 Samordning

Ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd enligt §§ 4 och 5 ska samordnas/minskas med förvärvsinkomster eller andra inkomster som ersätter förvärvsinkomster.

Om en förtroendevald utför arbete utan ersättning eller mot låg ersättning, eller får annan ersättning än förvärvsinkomst enligt ovan, kan pensionsmyndigheten besluta att minska omställningsstödet med ett uppskattat inkomstbelopp, motsvarande den inkomst som kan anses vara skälig.

Omställningsersättningarna enligt §§ 4 och 5 ska samordnas/minskas med andra förvärvsinkomster om inte annat anges.

Det första årets utbetalning av ekonomiskt omställningsstöd samordnas inte med förvärvsinkomster. De två följande åren undantas årligen ett prisbasbelopp från samordning.

§ 7 Uppgiftsskyldighet

En förtroendevald är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att kunna fastställa rätten till och beräkna omställningsstöd, ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd.

Har förtroendevald erhållit omställningsstöd, ekonomiskt omställningsstöd eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd obehörigen eller med för högt belopp genom oriktiga uppgifter, underlåtenhet att fullgöra anmälningsskyldighet eller på annat sätt eller har förtroendevald i annat fall bort inse att utbetalningen var oriktig, ska det för mycket utbetalda beloppet återbetalas. Pensionsmyndigheten kan – om särskilda skäl föreligger – besluta att helt eller delvis avstå från efterkrav.

§ 8 Ansökan om omställningsstöd

Ansökan om omställningsstöd enligt §§ 3-5 ska göras skriftligt enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten utfärdar.

Ansökan om omställningsstöd enligt §§ 3-5 ska göras i anslutning till att den förtroendevalde lämnar/minskar sitt (sina) uppdrag.

§ 9 Utbetalning av ekonomiskt eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Om rätt till ekonomiskt eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd föreligger bör den förtroendevalde få sådant omställningsstöd utbetalat inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

Kapitel 3

Pensionsbestämmelser

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Bestämmelser om pension gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet.

Bestämmelserna gäller för förtroendevalda som tillträtt i samband med valet 2014 eller senare. Bestämmelserna gäller från samma tidpunkt även för förtroendevalda som i tidigare uppdrag inte omfattats av PBF, PRF-KL eller andra omställnings- och pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

Pensionsbestämmelserna tillämpas för förtroendevald, oavsett uppdragets omfattning, om inte annat anges.

Pensionsbestämmelserna gäller inte för förtroendevald som vid tillträdet av sitt (sina) uppdrag har uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder.

§ 2 Pensionsförmånernas omfattning

Pensionsförmåner enligt dessa bestämmelser är:

a. avgiftsbestämd ålderspension

b. sjukpension

c. efterlevandeskydd

§ 3 Avgiftsbestämd ålderspension

En förtroendevald har rätt till avgiftsbestämd ålderspension enligt §§ 4 – 9.

§ 4 Pensionsgrundande inkomst

En förtroendevalds pensionsgrundande inkomst beräknas per kalenderår och begränsas till högst 30 inkomstbasbelopp.

Den pensionsgrundande inkomsten utgörs av den förtroendevaldes årsarvode, sammanträdesersättningar samt andra i det pensionsgrundande uppdraget (uppdragen) utgivna kontanta ersättningar.

För förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid som under ledighet till följd av sjukdom, olycksfall, arbetsskada eller

föräldraledighet fått avdrag från sitt arvode, ska den pensionsgrundande inkomsten räknas om (höjas) med vad som avdragits.

I den pensionsgrundande inkomsten ska inte ingå ersättning som betalas ut till förtroendevald enligt 4 kap. 12 § kommunallagen för förlorad arbetsinkomst, semesterförmån eller tjänstepensionsförmån eller ersättning som utgör traktamente eller kostnadsersättning.

§ 5 Pensionsavgifter

Pensionsavgiften beräknas i procent på den förtroendevaldes pensionsgrundande inkomst enligt § 4.

Pensionsavgiften är 6 procent på den pensionsgrundande inkomsten upp till och med 7,5 inkomstbasbelopp.

Pensionsavgiften är 31,5 procent på de delar av den pensionsgrundande inkomsten som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp, intill dess den förtroendevalde har uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder. Därefter är pensionsavgiften 6 procent på hela den pensionsgrundande inkomsten.

För förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid med sammanlagt minst 40 procent av heltid, och som får rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB och som en följd härav med stöd av 4 kap. 6 § kommunallagen befrias från sitt uppdrag före mandatperiodens utgång, ska pensionsavgift tillgodoräknas under tid då den förtroendevalde har rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB.

Anmärkning

Pensionsavgift ska avsättas i förhållande till nedsatt arbetsförmåga i uppdraget (uppdragen). Pensionsavgiften beräknas på den pensionsgrundande inkomsten året före den förtroendevalde beviljas sjuk- eller aktivitetsersättning. Pensionsavgiften avsätts till den förtroendevaldes pensionsbehållning.

Förtroendevald tillgodoräknas pensionsavgift från kommunen, regionen eller kommunalförbundet endast om den för kalenderåret är högre än 3 procent av samma års inkomstbasbelopp. Då förtroendevald inte tillgodoräknas pensionsavgift betalar kommunen, regionen eller kommunalförbundet ut motsvarande belopp direkt till den förtroendevalde i form av ersättning som inte är pensionsgrundande. Från och med 2019 uppräknas nivån 200 kr årligen med förändringen av inkomstbasbeloppet.

§ 6 Pensionsbehållning

Pensionsavgiften för ett kalenderår avsätts senast den 31 mars följande år till en pensionsbehållning hos respektive kommun, region eller kommunalförbund, där den förtroendevalde har innehaft uppdrag. Med pensionsbehållning avses summan av de årliga pensionsavgifter som intjänats hos respektive kommun, region eller kommunalförbund.

Pensionsbehållningen räknas upp årligen (indexeras) med förändringen av inkomstbasbeloppet.

Pensionsbehållningen innehåller ett efterlevandeskydd enligt § 11.

§ 7 Information

Pensionsmyndigheten ska lämna information till den förtroendevalde om hans eller hennes pensionsbehållning, pensionsgrundande inkomst och avsättning av pensionsavgift.

§ 8 Utbetalning av avgiftsbestämd ålderspension

Utbetalning av avgiftsbestämd ålderspension, dvs pensionsbehållningen enligt § 6, sker månadsvis, livsvarigt, tidigast från den tidpunkt den förtroendevalde kan få allmän pension utbetalad och i övrigt enligt överenskommelse mellan den förtroendevalde och pensionsmyndigheten.

Ansökan om avgiftsbestämd ålderspension ska göras enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten fastställt. Den förtroendevalde bör få pension utbetalad inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

Avgiftsbestämd ålderspension kan utbetalas som engångsersättning till förtroendevald om värdet av pensionsbehållningen är högst 150 % av inkomstbasbeloppet året innan utbetalning av förmånen börjar.

§ 9 Uppgiftsskyldighet

Förtroendevald är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att kunna fastställa rätten till och beräkna avsättning till pensionsbehållning. Lämnas inte sådana uppgifter kan pensionsmyndigheten besluta att avsättningen ska minskas i skälig omfattning.

Om förtroendevald genom att lämna oriktiga uppgifter inte fullgör sin uppgiftsskyldighet eller på annat sätt orsakar att för hög pensionsavgift avsätts, kan detta belopp återkrävas eller avräknas på kommande avsättningar av pensionsavgift.

Pensionsmyndigheten kan besluta att helt eller delvis efterge beloppet.

§ 10 Sjukpension

Sjukpension betalas ut till förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid med sammanlagt minst 40 procent av heltid och som får rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB och som en följd härav med stöd av 4 kap. 6 § kommunallagen avgår från sitt uppdrag före mandatperiodens utgång.

Sjukpensionen grundas och beräknas på det genomsnittliga månadsarvodet som den förtroendevalde hade kalenderåret före insjuknandetidpunkten gånger tolv. Pensionsmyndigheten kan i särskilt fall fatta beslut om annat beräkningsunderlag.

Sjukpensionens nivå motsvarar nivån för den månadsersättning som utgår till anställda enligt AGS-KL.

Sjukpension utges under tid som den förtroendevalde har rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB. Upphör rätten till sjuk- eller aktivitetsersättning upphör också rätten till sjukpension.

Anmärkningar

1. Sjukpensionen utges i förhållande till nedsatt arbetsförmåga i uppdraget (uppdragen).

2. Sjukpensionen ska värdesäkras på motsvarande sätt som i de bestämmelser som gäller för utbetalning av månadsersättning enligt AGS-KL.

Förtroendevald som befrias/frånträder sitt uppdrag p g a sjukdom har rätt till efterskydd under 270 kalenderdagar. Efterskyddet innebär att rätt till sjukpension föreligger om förtroendevald under efterskyddstid beviljas sjuk- eller aktivitetsersättning.

Den förtroendevaldes rätt till efterskydd upphör om den förtroendevalde tillträder en anställning eller annat uppdrag förenat med pensionsrätt.

Pensionsmyndigheten kan i särskilt fall fatta beslut om förlängd efterskyddstid.

§ 11 Efterlevandeskydd

Efterlevandeskydd enligt § 6 innebär att den förtroendevaldes pensionsbehållning betalas till efterlevande make/maka, registrerad partner, sambo eller barn vid förtroendevalds dödsfall.

Efterlevandeskydd betalas i första hand till efterlevande make/maka, registrerad partner och sambo. I andra hand betalas efterlevandeskydd till barn.

Om det finns flera barn med rätt till efterlevandeskydd ska pensionsbehållningen delas lika mellan dessa barn.

Vid dödsfall utbetalas värdet av pensionsbehållningen, enligt § 6, till förmånsberättigad efterlevande under fem år.

Efterlevandeskydd kan utbetalas som en engångsersättning till efterlevande om värdet av pensionsbehållningen är högst 150 % av inkomstbasbeloppet året före utbetalning av förmånen börjar.

§ 12 Vissa inskränkningar i rätten till pensionsförmån

Angående påföljd i pensionsförmånshänseende för den som uppsåtligen framkallat förtroendevalds arbetsoförmåga eller död ska gälla vad som anges i 18, 19, 20 a och 100 a §§ lagen om försäkringsavtal.

§ 13 Finansiering

För utfästelser enligt dessa bestämmelser svarar kommun, region och kommunalförbund.

§ 14 Ansökan om och utbetalning av sjukpension och efterlevandeskydd

Utbetalning av sjukpension och efterlevandeskydd sker månadsvis.

Ansökan om sjukpension och efterlevandeskydd ska göras enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten utfärdar. Den förtroendevalde eller förmånsberättigade bör få sjukpension eller efterlevandeskydd utbetalad inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

§ 15 Uppgiftsskyldighet m.m.

Förtroendevald eller hans eller hennes efterlevande är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att fastställa rätten till sjukpension och efterlevandeskydd. Förtroendevald eller efterlevande som inte fullgör de skyldigheter pensionsmyndigheten fastställt förverkar rätten till förmåner och kan inte genom att senare fullgöra skyldigheten återfå rätten till förverkat belopp mer än sex månader tillbaka. Pensionsmyndigheten kan dock medge undantag.

Kapitel 4

Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Bestämmelser om familjeskydd gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av heltid.

Bestämmelserna om familjeskydd träder ikraft vid den tidpunkt då OPF-KR 25 antas av fullmäktige, eller från den tidpunkt som fullmäktige beslutar. Bestämmelserna gäller från samma tidpunkt även för förtroendevalda som i tidigare uppdrag inte omfattats av PBF, PRF-KL eller andra omställnings- och pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

§ 2 Rätt till familjeskydd

En förtroendevalds efterlevande har rätt till

– familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall till efterlevande vuxen, och

– familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall till efterlevande barn.

§ 3 Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall

En förtroendevalds efterlevande har rätt till familjeskydd om den förtroendevalde avlider:

a) under tid då han eller hon uppfyller förutsättningarna enligt § 1,

b) under tid då han eller hon får sjukpension enligt Pensionsbestämmelser § 10

Rätten till familjeskydd vid den förtroendevaldes dödsfall gäller också om den förtroendevalde avlider:

c) inom sex månader efter det att den förtroendevalde befrias/frånträder sitt uppdrag.

En förtroendevalds efterlevande har inte rätt till familjeskydd enligt punkterna

b) – c) om den förtroendevalde vid tidpunkten för dödsfallet hade en anställning eller uppdrag med pensionsrätt och den förtroendevalde genom anställning eller uppdrag hade motsvarande skydd för efterlevande.

§ 4 Familjeskydd till efterlevande vuxen

Familjeskydd till efterlevande vuxen betalas ut till den förtroendevaldes make, maka, sambo och registrerad partner som den avlidne hade vid tidpunkten för dödsfallet.

§ 5 Beräkning och utbetalning av familjeskydd till efterlevande vuxen

En efterlevande vuxen, med rätt till familjeskydd till efterlevande vuxen enligt ovan, har rätt till förmån i fem års tid.

Från och med månaden efter att den förtroendevalde avlidit och fram till och med slutet av samma år motsvarar den månatliga förmånens värde 1,1 inkomstbasbelopp delat med tolv. Förmånen ska därefter årligen räknas upp med förändringen av prisbasbeloppet.

Familjeskydd till efterlevande vuxen ska utbetalas månadsvis och i lika stora delar.

§ 6 Familjeskydd till efterlevande barn

Familjeskydd till efterlevande barn betalas ut till den förtroendevaldes arvsberättigade barn till och med månaden innan barnet fyller arton år.

Rätten till familjeskydd till efterlevande barn gäller även för den tid då barnet har rätt till barnpension enligt SFB.

Rätt till familjeskydd till efterlevande barn har även det barn som den förtroendevalde med socialnämndens medgivande tagit emot i sitt hem för vård och fostran i adoptionssyfte.

§ 7 Beräkning och utbetalning av familjeskydd till efterlevande barn

Ett efterlevande barn, med rätt till familjeskydd enligt ovan, har, från och med månaden efter att den förtroendevalde avlidit och fram till och med slutet av samma år, rätt till en månatlig förmån motsvarande 0,5 inkomstbasbelopp delat med tolv. Förmånen ska därefter årligen räknas upp med förändringen av prisbasbeloppet.

Det sammanlagda månatliga förmånsvärdet av familjeskydd till efterlevandes samtliga barn kan dock aldrig överstiga värdet av 1,5 inkomstbasbelopp det år dödsfallet inträffade delat med tolv.

Vid fler än tre efterlevande barn bestäms den månatliga förmånens värde till vart och ett av de efterlevande barnen till motsvarande en tolftedel av värdet av 1,5 inkomstbasbelopp året då den förtroendevalde avled delat med antalet efterlevande barn med rätt till familjeskydd till efterlevande barn, därefter årligen uppräknat med förändringen av prisbasbeloppet.

Om ett efterlevande barn till en förtroendevald framställer anspråk på familjeskydd till efterlevande barn först efter det att sådan förmån har börjat betalas ut, ska redan utbetalda förmåner inte omfördelas mellan barnen.

Familjeskydd vid den förtroendevaldes dödsfall till efterlevande barn ska utbetalas månadsvis och i lika stora delar.

§ 8 Utbetalning av förmåner

Familjeskyddet betalas ut till den förtroendevaldes efterlevande månadsvis, senast tre månader efter det att kommunen, regionen eller kommunalförbundet har tagit emot ett fullständigt underlag för utbetalningen.

Om den förtroendevalde har befriats/frånträtt sitt uppdrag och den förtroendevalde omfattas av familjeskydd, ska den som gör anspråk på förmån anmäla dödsfall enligt anvisningar från pensionsmyndigheten.

När anmälan inkommit, anses kommun, region eller kommunalförbund ha fått kännedom om dödsfallet.

För att rätten till förmån ska kunna bedömas ska den som gör anspråk på förmån lämna de uppgifter som begärs av pensionsmyndigheten samt låta pensionsmyndigheten hämta in uppgifter om den förtroendevalde från nuvarande och tidigare arbetsgivare, uppdragsgivare, Skatteverket, Försäkringskassan eller försäkringsinrättning.

Om efterlevande lämnar oriktiga uppgifter som leder till att för högt familjeskydd utbetalas, kan det för högt utbetalda beloppet avräknas från kommande utbetalningar eller helt eller delvis återkrävas. Detta gäller under förutsättning att efterlevande insett eller borde ha insett att lämnade uppgifter var oriktiga. Pensionsmyndigheten kan besluta att helt eller delvis efterge beloppet.

Pensionsmyndigheten kan besluta att en efterlevande förlorar sin rätt till familjeskydd med anledning av att han eller hon uppsåtligen har framkallat den förtroendevaldes död. Omständigheterna ska vara sådana som anges i 12 kap. 8 § första stycket FAL.

2024-10-09

Förslag till bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda (OPF-KR25)

Allmänt om bestämmelserna

OPF-KR25 innehåller omställningsstöd, pensionsbestämmelser samt familjeskydd för förtroendevalda som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen. OPF-KR25 antas lokalt av fullmäktige inom kommun, region eller kommunalförbund.

OPF-KR25 indelas i fyra kapitel:

1. Inledande bestämmelser
    - Lokal pensionsmyndighet
    - Ändringar av och tillägg till bestämmelserna
2. Omställningsstöd
    - Aktiva omställningsinsatser
    - Ekonomiskt omställningsstöd
    - Förlängt ekonomiskt omställningsstöd
3. Pensionsbestämmelser
    - Avgiftsbestämd pensionsbehållning
    - Sjukpension
    - Efterlevandeskydd
4. Familjeskydd

Kapitel 1

Inledande bestämmelser

§ 1 Lokal pensionsmyndighet

I anslutning till att OPF-KR25 antas ska en lokal pensionsmyndighet utses. Pensionsmyndigheten har i uppgift att tolka och tillämpa bestämmelserna i OPF-KR25.

§ 2 Ändringar av och tillägg till bestämmelserna

Förtroendevald är skyldig att följa de ändringar av och de tillägg till dessa bestämmelser som kommunen, regionen eller kommunalförbundet från tid till annan beslutar.

Kapitel 2

Bestämmelser om omställningsstöd för förtroendevalda

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Bestämmelser om omställningsstöd gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av heltid.

Bestämmelserna gäller för förtroendevalda som tillträtt i samband med valet 2014 eller senare. Bestämmelserna gäller från samma tidpunkt även för förtroendevalda som i tidigare uppdrag inte omfattats av PBF, PRF-KL eller andra omställnings- och pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

§ 2 Omställningsstöd

Omställningsstöd syftar till att under en begränsad tid underlätta övergången till arbetslivet när en förtroendevald lämnat sitt (sina) uppdrag. Omställningsstöd kan bestå av aktiva omställningsinsatser, ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd.

Omställningsstöd förutsätter att den förtroendevalde själv aktivt verkar för att få ett nytt arbete.

§ 3 Aktiva omställningsinsatser

Möjlighet till aktiva omställningsinsatser har förtroendevald som innehaft ett eller flera uppdrag och som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst fyra års sammanhängande uppdragstid och som inte uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder när han eller hon lämnar sitt (sina) uppdrag.

Respektive kommun, region och kommunalförbund har att utifrån den förtroendevaldes individuella förutsättningar ta ställning till lämpliga aktiva omställningsinsatser samt vilken kostnadsram som ska gälla. De åtgärder som erbjuds kan exempelvis, som på arbetsmarknaden i övrigt, bestå av rådgivningsinsatser och kompletterande utbildning.

§ 4 Ekonomiskt omställningsstöd

Rätt till ekonomiskt omställningsstöd har förtroendevald som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst ett års sammanhängande uppdragstid.

För varje år i uppdraget utges ett ekonomiskt omställningsstöd om tre månader. Ekonomiskt omställningsstöd utges i högst tre år.

Det ekonomiska omställningsstödet utges med 85 procent under de två första åren och med 60 procent under år tre. Det ekonomiska omställningsstödet beräknas på den förtroendevaldes genomsnittliga månadsarvode gånger tolv under det senaste året.

Ekonomiskt omställningsstöd utges av kommunen, landstinget/regionen eller kommunalförbundet som längst till och med kalendermånaden innan den förtroendevalde uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder.

Rätten att erhålla ekonomiskt omställningsstöd upphör om den förtroendevalde på nytt blir innehavare av uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av heltid hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet eller får uppdrag i riksdagen eller regeringen i minst motsvarande omfattning.

§ 5 Förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Rätt till förlängt ekonomiskt omställningsstöd har förtroendevald som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst åtta års sammanhängande uppdragstid.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan utges till förtroendevald från den tidigaste uttagsåldern för allmän pension och endast i omedelbar anslutning till att ekonomiskt omställningsstöd enligt § 4 upphört. Förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan utges för ett år i taget och som längst till och med kalendermånaden innan den förtroendevalde uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd motsvarar 60 procent av den förtroendevaldes årsarvode året innan avgångstidpunkten.

Rätten att erhålla förlängt ekonomiskt omställningsstöd upphör om den förtroendevalde på nytt blir innehavare av uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av heltid hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet, eller får uppdrag i riksdagen eller regeringen.

§ 6 Samordning

Omställningsersättningarna enligt §§ 4 och 5 ska samordnas/minskas med andra förvärvsinkomster om inte annat anges.

Det första årets utbetalning av ekonomiskt omställningsstöd samordnas inte med förvärvsinkomster. De två följande åren undantas årligen ett prisbasbelopp från samordning.

§ 7 Uppgiftsskyldighet

En förtroendevald är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att kunna fastställa rätten till och beräkna omställningsstöd, ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd.

Har förtroendevald erhållit omställningsstöd, ekonomiskt omställningsstöd eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd obehörigen eller med för högt belopp genom oriktiga uppgifter, underlåtenhet att fullgöra anmälningsskyldighet eller på annat sätt eller har förtroendevald i annat fall bort inse att utbetalningen var oriktig, ska det för mycket utbetalda beloppet återbetalas. Pensionsmyndigheten kan – om särskilda skäl föreligger – besluta att helt eller delvis avstå från efterkrav.

§ 8 Ansökan om omställningsstöd

Ansökan om omställningsstöd enligt §§ 3-5 ska göras skriftligt enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten utfärdar.

Ansökan om omställningsstöd enligt §§ 3-5 ska göras i anslutning till att den förtroendevalde lämnar/minskar sitt (sina) uppdrag.

§ 9 Utbetalning av ekonomiskt eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Om rätt till ekonomiskt eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd föreligger bör den förtroendevalde få sådant omställningsstöd utbetalat inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

Kapitel 3

Pensionsbestämmelser

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Bestämmelser om pension gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet.

Bestämmelserna gäller för förtroendevalda som tillträtt i samband med valet 2014 eller senare. Bestämmelserna gäller från samma tidpunkt även för förtroendevalda som i tidigare uppdrag inte omfattats av PBF, PRF-KL eller andra omställnings- och pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

Pensionsbestämmelserna tillämpas för förtroendevald, oavsett uppdragets omfattning, om inte annat anges.

Pensionsbestämmelserna gäller inte för förtroendevald som vid tillträdet av sitt (sina) uppdrag har uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder.

§ 2 Pensionsförmånernas omfattning

Pensionsförmåner enligt dessa bestämmelser är:

a. avgiftsbestämd ålderspension

b. sjukpension

c. efterlevandeskydd

§ 3 Avgiftsbestämd ålderspension

En förtroendevald har rätt till avgiftsbestämd ålderspension enligt §§ 4 – 9.

§ 4 Pensionsgrundande inkomst

En förtroendevalds pensionsgrundande inkomst beräknas per kalenderår och begränsas till högst 30 inkomstbasbelopp.

Den pensionsgrundande inkomsten utgörs av den förtroendevaldes årsarvode, sammanträdesersättningar samt andra i det pensionsgrundande uppdraget (uppdragen) utgivna kontanta ersättningar.

För förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid som under ledighet till följd av sjukdom, olycksfall, arbetsskada eller

föräldraledighet fått avdrag från sitt arvode, ska den pensionsgrundande inkomsten räknas om (höjas) med vad som avdragits.

I den pensionsgrundande inkomsten ska inte ingå ersättning som betalas ut till förtroendevald enligt 4 kap. 12 § kommunallagen för förlorad arbetsinkomst, semesterförmån eller tjänstepensionsförmån eller ersättning som utgör traktamente eller kostnadsersättning.

§ 5 Pensionsavgifter

Pensionsavgiften beräknas i procent på den förtroendevaldes pensionsgrundande inkomst enligt § 4.

Pensionsavgiften är 6 procent på den pensionsgrundande inkomsten upp till och med 7,5 inkomstbasbelopp.

Pensionsavgiften är 31,5 procent på de delar av den pensionsgrundande inkomsten som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp, intill dess den förtroendevalde har uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder. Därefter är pensionsavgiften 6 procent på hela den pensionsgrundande inkomsten.

För förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid med sammanlagt minst 40 procent av heltid, och som får rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB och som en följd härav med stöd av 4 kap. 6 § kommunallagen befrias från sitt uppdrag före mandatperiodens utgång, ska pensionsavgift tillgodoräknas under tid då den förtroendevalde har rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB.

Anmärkning

Pensionsavgift ska avsättas i förhållande till nedsatt arbetsförmåga i uppdraget (uppdragen). Pensionsavgiften beräknas på den pensionsgrundande inkomsten året före den förtroendevalde beviljas sjuk- eller aktivitetsersättning. Pensionsavgiften avsätts till den förtroendevaldes pensionsbehållning.

Förtroendevald tillgodoräknas pensionsavgift från kommunen, regionen eller kommunalförbundet endast om den för kalenderåret är högre än 3 procent av samma års inkomstbasbelopp. Då förtroendevald inte tillgodoräknas pensionsavgift betalar kommunen, regionen eller kommunalförbundet ut motsvarande belopp direkt till den förtroendevalde i form av ersättning som inte är pensionsgrundande. Belopp understigande 200 kr avseende ett kalenderår utbetalas inte. Från och med 2019 uppräknas nivån 200 kr årligen med förändringen av inkomstbasbeloppet.

§ 6 Pensionsbehållning

Pensionsavgiften för ett kalenderår avsätts senast den 31 mars följande år till en pensionsbehållning hos respektive kommun, region eller kommunalförbund, där den förtroendevalde har innehaft uppdrag. Med pensionsbehållning avses summan av de årliga pensionsavgifter som intjänats hos respektive kommun, region eller kommunalförbund.

Pensionsbehållningen räknas upp årligen (indexeras) med förändringen av inkomstbasbeloppet.

Pensionsbehållningen innehåller ett efterlevandeskydd enligt § 11.

Den förtroendevalde kan erbjudas möjlighet att välja bort efterlevandeskyddet i anslutning till ansökan om uttag.

§ 7 Information

Pensionsmyndigheten ska lämna information till den förtroendevalde om hans eller hennes pensionsbehållning, pensionsgrundande inkomst och avsättning av pensionsavgift.

§ 8 Utbetalning av avgiftsbestämd ålderspension

Utbetalning av avgiftsbestämd ålderspension, dvs pensionsbehållningen enligt § 6, sker månadsvis, livsvarigt, tidigast från den tidpunkt den förtroendevalde kan få allmän pension utbetalad och i övrigt enligt överenskommelse mellan den förtroendevalde och pensionsmyndigheten.

Ansökan om avgiftsbestämd ålderspension ska göras enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten fastställt. Den förtroendevalde bör få pension utbetalad inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

Avgiftsbestämd ålderspension kan utbetalas som engångsersättning till förtroendevald om värdet av pensionsbehållningen är högst 150 % av inkomstbasbeloppet året innan utbetalning av förmånen börjar.

§ 9 Uppgiftsskyldighet

Förtroendevald är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att kunna fastställa rätten till och beräkna avsättning till pensionsbehållning. Lämnas inte sådana uppgifter kan pensionsmyndigheten besluta att avsättningen ska minskas i skälig omfattning.

Om förtroendevald genom att lämna oriktiga uppgifter inte fullgör sin uppgiftsskyldighet eller på annat sätt orsakar att för hög pensionsavgift avsätts,

kan detta belopp återkrävas eller avräknas på kommande avsättningar av pensionsavgift.

Pensionsmyndigheten kan besluta att helt eller delvis efterge beloppet.

§ 10 Sjukpension

Sjukpension betalas ut till förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid med sammanlagt minst 40 procent av heltid och som får rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB och som en följd härav med stöd av 4 kap. 6 § kommunallagen avgår från sitt uppdrag före mandatperiodens utgång.

Sjukpensionen grundas och beräknas på det genomsnittliga månadsarvodet som den förtroendevalde hade kalenderåret före insjuknandetidpunkten gånger tolv. Pensionsmyndigheten kan i särskilt fall fatta beslut om annat beräkningsunderlag.

Sjukpensionens nivå motsvarar nivån för den månadsersättning som utgår till anställda enligt AGS-KL.

Sjukpension utges under tid som den förtroendevalde har rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB. Upphör rätten till sjuk- eller aktivitetsersättning upphör också rätten till sjukpension.

Anmärkningar

1. Sjukpensionen utges i förhållande till nedsatt arbetsförmåga i uppdraget (uppdragen).

2. Sjukpensionen ska värdesäkras på motsvarande sätt som i de bestämmelser som gäller för utbetalning av månadsersättning enligt AGS-KL.

Förtroendevald som befrias/frånträder sitt uppdrag p g a sjukdom har rätt till efterskydd under 270 kalenderdagar. Efterskyddet innebär att rätt till sjukpension föreligger om förtroendevald under efterskyddstid beviljas sjuk- eller aktivitetsersättning.

Den förtroendevaldes rätt till efterskydd upphör om den förtroendevalde tillträder en anställning eller annat uppdrag förenat med pensionsrätt.

Pensionsmyndigheten kan i särskilt fall fatta beslut om förlängd efterskyddstid.

§ 11 Efterlevandeskydd

Efterlevandeskydd enligt § 6 innebär att den förtroendevaldes pensionsbehållning betalas till efterlevande make/maka, registrerad partner, sambo eller barn vid förtroendevalds dödsfall.

Efterlevandeskydd betalas i första hand till efterlevande make/maka, registrerad partner och sambo. I andra hand betalas efterlevandeskydd till barn.

Om det finns flera barn med rätt till efterlevandeskydd ska pensionsbehållningen delas lika mellan dessa barn.

Vid dödsfall utbetalas värdet av pensionsbehållningen, enligt § 6, till förmånsberättigad efterlevande under fem år.

Efterlevandeskydd kan utbetalas som en engångsersättning till efterlevande om värdet av pensionsbehållningen är högst 150 % av inkomstbasbeloppet året före utbetalning av förmånen börjar.

§ 12 Vissa inskränkningar i rätten till pensionsförmån

Angående påföljd i pensionsförmånshänseende för den som uppsåtligen framkallat förtroendevalds arbetsoförmåga eller död ska gälla vad som anges i 18, 19, 20 a och 100 a §§ lagen om försäkringsavtal.

§ 13 Finansiering

För utfästelser enligt dessa bestämmelser svarar kommun, region och kommunalförbund.

§ 14 Ansökan om och utbetalning av sjukpension och efterlevandeskydd

Utbetalning av sjukpension och efterlevandeskydd sker månadsvis.

Ansökan om sjukpension och efterlevandeskydd ska göras enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten utfärdar. Den förtroendevalde eller förmånsberättigade bör få sjukpension eller efterlevandeskydd utbetalad inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

§ 15 Uppgiftsskyldighet m.m.

Förtroendevald eller hans eller hennes efterlevande är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att fastställa rätten till sjukpension och efterlevandeskydd. Förtroendevald eller efterlevande som inte fullgör de skyldigheter pensionsmyndigheten fastställt förverkar rätten till förmåner och kan inte genom att senare fullgöra skyldigheten återfå rätten till förverkat belopp mer än sex månader tillbaka. Pensionsmyndigheten kan dock medge undantag.

Kapitel 4

Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Bestämmelser om familjeskydd gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av heltid.

Bestämmelserna om familjeskydd träder ikraft vid den tidpunkt då OPF-KR25 antas av fullmäktige, eller från den tidpunkt som fullmäktige beslutar. Bestämmelserna gäller från samma tidpunkt även för förtroendevalda som i tidigare uppdrag inte omfattats av PBF, PRF-KL eller andra omställnings- och pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

§ 2 Rätt till familjeskydd

En förtroendevalds efterlevande har rätt till

– familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall till efterlevande vuxen, och

– familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall till efterlevande barn.

§ 3 Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall

En förtroendevalds efterlevande har rätt till familjeskydd om den förtroendevalde avlider:

a) under tid då han eller hon uppfyller förutsättningarna enligt § 1,

b) under tid då han eller hon får sjukpension enligt Pensionsbestämmelser § 10

Rätten till familjeskydd vid den förtroendevaldes dödsfall gäller också om den förtroendevalde avlider:

c) inom sex månader efter det att den förtroendevalde befrias/frånträder sitt uppdrag.

En förtroendevalds efterlevande har inte rätt till familjeskydd enligt punkterna

b) – c) om den förtroendevalde vid tidpunkten för dödsfallet hade en anställning eller uppdrag med pensionsrätt och den förtroendevalde genom anställning eller uppdrag hade motsvarande skydd för efterlevande.

§ 4 Familjeskydd till efterlevande vuxen

Familjeskydd till efterlevande vuxen betalas ut till den förtroendevaldes make, maka, sambo och registrerad partner som den avlidne hade vid tidpunkten för dödsfallet.

§ 5 Beräkning och utbetalning av familjeskydd till efterlevande vuxen

En efterlevande vuxen, med rätt till familjeskydd till efterlevande vuxen enligt ovan, har rätt till förmån i fem års tid.

Från och med månaden efter att den förtroendevalde avlidit och fram till och med slutet av samma år motsvarar den månatliga förmånens värde 1,1 inkomstbasbelopp delat med tolv. Förmånen ska därefter årligen räknas upp med förändringen av prisbasbeloppet.

Familjeskydd till efterlevande vuxen ska utbetalas månadsvis och i lika stora delar.

§ 6 Familjeskydd till efterlevande barn

Familjeskydd till efterlevande barn betalas ut till den förtroendevaldes arvsberättigade barn till och med månaden innan barnet fyller arton år.

Rätten till familjeskydd till efterlevande barn gäller även för den tid då barnet har rätt till barnpension enligt SFB.

Rätt till familjeskydd till efterlevande barn har även det barn som den förtroendevalde med socialnämndens medgivande tagit emot i sitt hem för vård och fostran i adoptionssyfte.

§ 7 Beräkning och utbetalning av familjeskydd till efterlevande barn

Ett efterlevande barn, med rätt till familjeskydd enligt ovan, har, från och med månaden efter att den förtroendevalde avlidit och fram till och med slutet av samma år, rätt till en månatlig förmån motsvarande 0,5 inkomstbasbelopp delat med tolv. Förmånen ska därefter årligen räknas upp med förändringen av prisbasbeloppet.

Det sammanlagda månatliga förmånsvärdet av familjeskydd till efterlevandes samtliga barn kan dock aldrig överstiga värdet av 1,5 inkomstbasbelopp det år dödsfallet inträffade delat med tolv.

Vid fler än tre efterlevande barn bestäms den månatliga förmånens värde till vart och ett av de efterlevande barnen till motsvarande en tolftedel av värdet av 1,5 inkomstbasbelopp året då den förtroendevalde avled delat med antalet efterlevande barn med rätt till familjeskydd till efterlevande barn, därefter årligen uppräknat med förändringen av prisbasbeloppet.

Om ett efterlevande barn till en förtroendevald framställer anspråk på familjeskydd till efterlevande barn först efter det att sådan förmån har börjat betalas ut, ska redan utbetalda förmåner inte omfördelas mellan barnen.

Familjeskydd vid den förtroendevaldes dödsfall till efterlevande barn ska utbetalas månadsvis och i lika stora delar.

§ 8 Utbetalning av förmåner

Familjeskyddet betalas ut till den förtroendevaldes efterlevande månadsvis, senast tre månader efter det att kommunen, regionen eller kommunalförbundet har tagit emot ett fullständigt underlag för utbetalningen.

Om den förtroendevalde har befriats/frånträtt sitt uppdrag och den förtroendevalde omfattas av familjeskydd, ska den som gör anspråk på förmån anmäla dödsfall enligt anvisningar från pensionsmyndigheten.

När anmälan inkommit, anses kommun, region eller kommunalförbund ha fått kännedom om dödsfallet.

För att rätten till förmån ska kunna bedömas ska den som gör anspråk på förmån lämna de uppgifter som begärs av pensionsmyndigheten samt låta pensionsmyndigheten hämta in uppgifter om den förtroendevalde från nuvarande och tidigare arbetsgivare, uppdragsgivare, Skatteverket, Försäkringskassan eller försäkringsinrättning.

Om efterlevande lämnar oriktiga uppgifter som leder till att för högt familjeskydd utbetalas, kan det för högt utbetalda beloppet avräknas från kommande utbetalningar eller helt eller delvis återkrävas. Detta gäller under förutsättning att efterlevande insett eller borde ha insett att lämnade uppgifter var oriktiga. Pensionsmyndigheten kan besluta att helt eller delvis efterge beloppet.

Pensionsmyndigheten kan besluta att en efterlevande förlorar sin rätt till familjeskydd med anledning av att han eller hon uppsåtligen har framkallat den förtroendevaldes död. Omständigheterna ska vara sådana som anges i 12 kap. 8 § första stycket FAL.

Kf § 25 Avgift för gårdsförsäljning

KS2025/0080

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar godkänna förslag till ny avgift för gårdsförsäljning. Beslutet gäller under förutsättning att samtliga samverkande kommuner fattar samma beslut.

Bakgrund

Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel, ATL, föreslår medlemskommunerna att införa en tillsynsavgift för gårdsförsäljning.

Regeringen har aviserat att det ska bli möjligt med gårdsförsäljning av alkoholdrycker för småskaliga producenter från den 1 juni 2025. För att få bedriva gårdsförsäljning krävs tillstånd, utifrån att gårdsförsäljningstillstånd inte funnits tidigare saknas avgift för tillståndet.

Förslag till ny taxa

Prövningen för gårdsförsäljningstillstånd kommer till viss del att påminna om provsmakningstillstånd då det krävs att alkoholdryckerna tillverkas på stället. Det finns även vissa krav som inte gäller för andra tillstånd, för provsmakningstillstånd ska råvaror produceras på den egna gården och för gårdsförsäljning ska den karaktärsgivande delen ske på stället. Utifrån att provsmakningstillstånd är det av nuvarande tillstånd som mest liknar gårdsförsäljningstillstånd föreslås att ansökningsavgiften blir samma belopp.

Ansökningsavgiften föreslås därmed vara 12,6 % av prisbasbeloppet, och liksom med övriga avgifter avrundas beloppet uppåt till närmsta 100-tal kronor (under 2025 är beloppet 7 500 kronor).

Den som söker ett gårdsförsäljningstillstånd måste klara ett godkänt kunskapsprov. Det är troligt att det kommer att bli ett separat kunskapsprov för gårdsförsäljning. Det är i dagsläget oklart hur provet kommer vara utformat, men bedömningen är att det bör vara samma avgift som för kunskapsprovet för provsmakningstillstånd (2,1 % av prisbasbeloppet, vilket för 2025 motsvarar 1 300 kronor).

Gällande tillsynsavgiften föreslås att gårdsförsäljningstillstånd ansluts till den riskbaserade tillsynsavgiften som för serveringstillstånden. För att hamna i en rimlig

riskklass bör gårdsförsäljning likställas med servering till slutet sällskap då det enbart är tillåtet vid besöksarrangemang. Även om gästerna rör sig under ett besöksarrangemang kan försäljningen inte likställas med ett serveringsställe med nöjesinriktning (till exempel nattklubbar) utifrån risk för alkoholrelaterade skador, därmed bör gårdsförsäljningstillståndet jämföras med matrestauranger med sittande gäster.

Beslutsunderlag

Beslut från den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel

Delges

Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel.
Samtliga samverkande kommuner i den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel

Handläggare
Marita Skog
Kommundirektör

Diarienummer
KS2025/0080

Avgift för gårdsförsäljning

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta godkänna förslag till ny avgift för gårdsförsäljning. Beslutet gäller under förutsättning att samtliga samverkande kommuner fattar samma beslut.

Bakgrund

Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel, ATL, föreslår medlemskommunerna att införa en tillsynsavgift för gårdsförsäljning.

Regeringen har aviserat att det ska bli möjligt med gårdsförsäljning av alkoholdrycker för småskaliga producenter från den 1 juni 2025. För att få bedriva gårdsförsäljning krävs tillstånd, utifrån att gårdsförsäljningstillstånd inte funnits tidigare saknas avgift för tillståndet.

Förslag till ny taxa

Prövningen för gårdsförsäljningstillstånd kommer till viss del att påminna om provsmakningstillstånd då det krävs att alkoholdryckerna tillverkas på stället. Det finns även vissa krav som inte gäller för andra tillstånd, för provsmakningstillstånd ska råvaror produceras på den egna gården och för gårdsförsäljning ska den karaktärsgivande delen ske på stället. Utifrån att provsmakningstillstånd är det av nuvarande tillstånd som mest liknar gårdsförsäljningstillstånd föreslås att ansökningsavgiften blir samma belopp.

Ansökningsavgiften föreslås därmed vara 12,6 % av prisbasbeloppet, och liksom med övriga avgifter avrundas beloppet uppåt till närmsta 100-tal kronor (under 2025 är beloppet 7 500 kronor).

Den som söker ett gårdsförsäljningstillstånd måste klara ett godkänt kunskapsprov. Det är troligt att det kommer att bli ett separat kunskapsprov för gårdsförsäljning. Det är i dagsläget oklart hur provet kommer vara utformat, men bedömningen är att det bör vara samma avgift som för kunskapsprovet för provsmakningstillstånd (2,1 % av prisbasbeloppet, vilket för 2025 motsvarar 1 300 kronor).

Gällande tillsynsavgiften föreslås att gårdsförsäljningstillstånd ansluts till den riskbaserade tillsynsavgiften som för serveringstillstånden. För att hamna i en rimlig riskklass bör gårdsförsäljning likställas med servering till slutet sällskap då det enbart är tillåtet vid besöksarrangemang. Även om gästerna rör sig under ett besöksarrangemang kan försäljningen inte likställas med ett serveringsställe med nöjesinriktning (till exempel nattklubbar) utifrån risk för alkoholrelaterade skador, därmed bör gårdsförsäljningstillståndet jämföras med matrestauranger med sittande gäster.

Beslutsunderlag

Beslut från den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel

Delges

Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel.
Samtliga samverkande kommuner i den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel

Marita Skog Kommundirektör	Sektorchefs namn Titel

Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2025-02-04

Plats och tid	Egnellska huset, Boman (plan 4) kl. 09:00-11:00
Plats och tid för justering	
Protokollet omfattar	§15
Utses att justera	Nagla Negm el Din (M)

Underskrifter

Sekreterare .....
Simone Eriksson

Ordförande .....
Kajsa Henriksson (S)

Justerande .....
Nagla Negm el Din (M)

Anslag/bevis	Protokollet är justerat och anslaget på kommunens digitala anslagstavla.
Datum för publicering	2025-02-11
Datum för avpublicering	2025-03-05
Förvaringsplats för protokollet	Miljö och samhällsbyggnadsförvaltningen

Beslutande ledamöter

Kajsa Henriksson (S) (ordförande)
Kalle Johansson (S) (Smedjebacken)
Nagla Negm el Din (M) (Gagnef)
Joakim Svedlund (KL) (Hedemora) ersätter Kajsa-Lena Fagerström (S)
Birgitta Andersson (C) (Säter)

Övriga närvarande

Simone Eriksson (Nämndsekreterare)
Fredrik Gavell (Nämndsekreterare)
Marcus Tell (Avdelningschef)

§ 15 Avgift för gårdsförsäljning (ATL0010/25)

Beslut

Förslag till respektive kommuns fullmäktige:
Förslaget till avgift gällande gårdsförsäljning godkänns.

Sammanfattning

Regeringen har den 16 januari 2025 fattat beslut om propositionen Bättre förutsättningar för besöksnäringen i fråga om småskalig produktion av alkoholdrycker. Regeringen har aviserat att det ska bli möjligt med gårdsförsäljning av alkoholdrycker för småskaliga producenter från den 1 juni 2025. För att få bedriva gårdsförsäljning krävs tillstånd, utifrån att gårdsförsäljningstillstånd inte funnits tidigare saknas avgift för tillståndet.

Beslutet är enligt förvaltningens förslag.

Förslag till beslut på sammanträdet

Ordförande Kajsa Henriksson (S): Enligt förvaltningens förslag.

Beslutsunderlag

- Utredning av avgift för gårdsförsäljning
- Tjänsteskrivelse - Avgift för gårdsförsäljning

Skickas till

Samtliga samverkande kommuner i gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel

Tjänsteställe
Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Datum
2025-01-21

Dnr
ATL0010/25

Handläggare
Marcus Tell
Tel: 023-830 00
E-post: marcus.tell@falun.se

Avgift för gårdsförsäljning

Förslag till beslut

Förslag till respektive kommuns fullmäktige:

Förslaget till avgift gällande gårdsförsäljning godkänns.

Sammanfattning

Regeringen har den 16 januari 2025 fattat beslut om propositionen Bättre förutsättningar för besöksnäringen i fråga om småskalig produktion av alkoholdrycker. Regeringen har aviserat att det ska bli möjligt med gårdsförsäljning av alkoholdrycker för småskaliga producenter från den 1 juni 2025. För att få bedriva gårdsförsäljning krävs tillstånd, utifrån att gårdsförsäljningstillstånd inte funnits tidigare saknas avgift för tillståndet.

Ekonomiska konsekvenser

Då tillstånd för gårdsförsäljning inte funnits tidigare är det osäkert hur många ansökningar som kan väntas, men utifrån förutsättningarna för tillståndet bedöms det rimligt att det handlar om ett fåtal ansökningar. Det nya uppdraget bedöms kunna handläggas av nuvarande personal vilket inte medför några utökade kostnader. Utifrån att det väntas ett fåtal ansökningar förväntas inga större intäkter.

Bilagor

Utredning av avgift för gårdsförsäljning

Beslutet ska skickas till

Samtliga samverkande kommuner i gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel

Slutligt beslutsorgan

Kommunfullmäktige i respektive samverkande kommun i gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel

Marcus Tell
Chef ATL-kontoret

Utredning av ny avgift för gårdsförsäljning av alkoholdrycker

Handläggare:
Marcus Tell
Chef ATL-kontoret
23 januari 2025

ATL Alkohol | Tobak | Läkemedel

Innehåll

Bakgrund 2
Uppdrag att handlägga 2
Nuvarande taxor 2
Förslag till ny taxa 2

Bakgrund

Regeringen har den 16 januari 2025 fattat beslut om propositionen Bättre förutsättningar för besöksnäringen i fråga om småskalig produktion av alkoholdrycker. Regeringen har aviserat att planen är att det ska bli möjligt med gårdsförsäljning av alkoholdrycker för småskaliga producenter, och de nya reglerna föreslås träda i kraft den 1 juni 2025.

Förslaget enligt propositionen är att småskaliga producenter ska få möjlighet att bedriva detaljhandel av alkoholdrycker genom ett gårdsförsäljningstillstånd. Tillstånd kan utfärdas på ett försäljningsställe där huvuddelen av alkoholdryckerna tillverkas, för vinproducenter kan det alternativt ske vid den huvudsakliga odlingen av druvor. Det finns en begränsning i hur stor produktion stället får ha per år, försäljningen måste ske vid ett besöksarrangemang och det är endast en begränsad mängd som får säljas per deltagare och arrangemang.

Uppdrag att handlägga

Ansökan om gårdsförsäljningstillstånd ska lämnas skriftligen till kommunen där försäljningsstället ligger, och det är kommunen som ansvarar för att pröva ansökan och utföra tillsyn. De nya reglerna om gårdsförsäljning föreslås bli verklighet genom en ändring av alkohollagen, det är alltså inte genom en ny lag. För Borlänge, Falun, Gagnef, Hedemora, Ludvika, Smedjebacken och Säter faller ansvaret för prövning och tillsyn därmed på den Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel utifrån gällande reglemente: *ATL-nämnden ska svara för kommunernas lagliga skyldigheter enligt alkohollag (2010:1622)*

Nuvarande taxor

I de nuvarande taxorna finns ingen post som kan jämföras med gårdsförsäljning, vilket innebär att nämnden i nuläget inte har rätt att ta ut någon avgift för prövningen av ansökan. I det nya lagförslaget föreslås att kommunen får ta ut avgift för prövningen enligt 5 a kap. 17 §. Kommunen får även ta ut avgift för tillsyn enligt 9 kap. alkohollagen, kommunens rätt att ta ut avgift för tillsyn anges i 8 kap. 10 § och är gällande idag.

Förslag till ny taxa

Prövningen för gårdsförsäljningstillstånd kommer till viss del att påminna om provsmakningstillstånd då det krävs att alkoholdryckerna tillverkas på stället. Det finns även vissa krav som inte gäller för andra tillstånd, för provsmakningstillstånd ska råvaror produceras på den egna gården och för gårdsförsäljning ska den karaktärsgivande delen ske på stället. Utifrån att provsmakningstillstånd är det av nuvarande tillstånd som mest liknar gårdsförsäljningstillstånd föreslås att ansökningsavgiften blir samma belopp.

Ansökningsavgiften föreslås därmed vara 12,6 % av prisbasbeloppet, och liksom med övriga avgifter avrundas beloppet uppåt till närmsta 100-tal kronor (under 2025 är beloppet 7 500 kronor).

Den som söker ett gårdsförsäljningstillstånd måste klara ett godkänt kunskapsprov. Det är troligt att det kommer att bli ett separat kunskapsprov för gårdsförsäljning. Det är i dagsläget oklart hur provet kommer vara utformat, men bedömningen är att det bör vara samma avgift som för kunskapsprovet för provsmakningstillstånd (2,1 % av prisbasbeloppet, vilket för 2025 motsvarar 1 300 kronor).

Gällande tillsynsavgiften föreslås att gårdsförsäljningstillstånd ansluts till den riskbaserade tillsynsavgiften som för serveringstillstånden. För att hamna i en rimlig riskklass bör gårdsförsäljning likställas med servering till slutet sällskap då det enbart är tillåtet vid besöksarrangemang. Även om gästerna rör sig under ett besöksarrangemang kan försäljningen inte likställas med ett serveringsställe med nöjesinriktning (till exempel nattklubbar) utifrån risk för alkoholrelaterade skador, därmed bör gårdsförsäljningstillståndet jämföras med matrestauranger med sittande gäster.

Kf § 26 Rapport ej verkställda beslut, kvartal 4 2024

KS2025/0092

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige besluta godkänna rapporten.

Ärendebeskrivning

Socialnämnden har överlämnat rapport avseende ej verkställda beslut för kvartal 2024 och översänder den till kommunfullmäktige och kommunrevisionen för kännedom.

Socialförvaltningen har till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) lämnat en rapport över ej verkställda beslut för kvartal 4 2024. Förvaltningen har även rapporterat de beslut som verkställts och som tidigare har rapporterats som ej verkställda.

Ej verkställda beslut

Biståndsbeslut som inte verkställts inom 3 månader ska rapporteras till IVO.

Det gäller beslut enligt 9 § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och enligt 4 kap. 1 § SoL.

Verkställda beslut

Socialnämnden ska även till IVO anmäla när nämnden har verkställt ett gynnande beslut som enligt 16 kap 6 f§ SoL har rapporterats som ej verkställt.

Handläggare
Margareta Jakobsson
Kommunsekreterare

Diarienummer
KS2025/0092

Rapport ej verkställda beslut kvartal 4 2024

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta godkänna rapporten.

Ärendebeskrivning

Socialnämnden har överlämnat rapport avseende ej verkställda beslut för kvartal 2024 och översänder den till kommunfullmäktige och kommunrevisionen för kännedom.

Socialförvaltningen har till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) lämnat en rapport över ej verkställda beslut för kvartal 4 2024. Förvaltningen har även rapporterat de beslut som verkställts och som tidigare har rapporterats som ej verkställda.

Ej verkställda beslut

Biståndsbeslut som inte verkställts inom 3 månader ska rapporteras till IVO.

Det gäller beslut enligt 9 § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och enligt 4 kap. 1 § SoL.

Verkställda beslut

Socialnämnden ska även till IVO anmäla när nämnden har verkställt ett gynnande beslut som enligt 16 kap 6 f§ SoL har rapporterats som ej verkställt.

Margareta Jakobsson
Kommunsekreterare

Malin Karhu Birgersson
Sektorchef kommunstyrelsesektorn

Sn § 23 Ej verkställda beslut kvartal 4, 2024

SN2024/0099

Beslut

Socialnämnden har tagit del av informationen och översänder den till kommunfullmäktige och kommunrevisionen för kännedom.

Ärendebeskrivning

Socialförvaltningen har till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) lämnat en rapport över ej verkställda beslut kvartal 4, 2024. Förvaltningen har även rapporterat de beslut som verk-ställts och som tidigare har rapporterats som ej verkställda.

Ej verkställda beslut

Biståndsbeslut som inte verkställts inom 3 månader ska rapporteras till IVO.

Det gäller beslut enligt 9 § Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och enligt 4 kap. 1 § Socialtjänstlag (2001:453) (SoL).

Verkställda beslut

Socialnämnden ska även till IVO anmäla när nämnden har verkställt ett gynnande beslut som enligt 16 kap 6f § SoL har rapporterats som ej verkställt.

Rapport till revisorer och kommunfullmäktige

Enligt 16 kap SoL ska kommunens revisorer och kommunfullmäktige informeras om ej verkställda/verkställda beslut.

Underlag till beslut

Sammanställning rapport kvartal 4, 2024

Delges

Kommunfullmäktige
Kommunrevisionen

Rapport till IVO 2024-12-31 (avser kvartal 4 2024)

Nedan redovisas uppgifter som är inrapporterade till IVO. Inrapporteringen avser både ej verkställda beslut samt beslut som nu verkställts men som tidigare rapporterats som ej verkställda beslut.

I kommentarskolumnen är uppgifter som är nya markerad som fet text.

Beslut om särskild boende enligt 4 kap 1 § SOL

Rapport om:

- 5 ej verkställda beslut
- 2 verkställda

Beslutsdatum	Verkställt	Kommentar
2023-12-05		Har tackat nej till erbjudet boende. Vill vänta på plats på specifikt boende.
2024-01-18		Har tackat nej till erbjuden lägenhet. Väntar på ledig lägenhet i förstahandsvalet
2024-08-20		Erbjuden lägenhet dröjer pga tidigare lägenhetsinnehavares dödsbo.
2024-08-22		Saknar ledig lägenhet. Kompenserande insatser som dagverksamhet.
2024-09-19		Har korttidsboende sen 2024-08-29 i väntan på ledig lägenhet.
2024-03-27	2025-01-07	Den enskildes insatser från hemtjänsten uppgick till mer än 120 timmar/månad vilket är kommunens gränsdragning mellan hemtjänst och särskilda boende. Den enskilde vill inte ha insatsen särskilt boende och har överklagat beslutet. Kommunen utreder nu den enskildes förslag för att se om möjlighet finns att tillmötesgå förslaget.
2024-06-12	2024-11-18	Individen tackade 2024-10-11 nej till erbjudande om särskilt boende. Ska vänta kvar i hemmet på specifikt önskemål om särskilt boende.

Beslut om växelvård enligt 4 kap 1 § SOL

Rapport om:

- 1 ej verkställda beslut

2024-09-13		Den enskilde har tackat nej till erbjuden korttidsvistelse

Beslut om särskilt anpassad bostad enligt 9 kap 9 § LSS

Rapport om:

- 1 ej verkställda beslut

2024-06-03		Saknar ledig lägenhet. Den enskilde har kompenserande insatser i form av boendestöd

Kf § 27 Fråga till Mats Nilsson gällande ägardirektivet

KS2025/0171

Fråga till Mats Nilsson (S) från Göran Söderqvist (M)

1. Gäller inte ägardirektivet? Om det gäller varför frångår kommunordförande det vid kallelse till ägardialog?
2. Är det på grund av slarv eller okunskap som kommunledningen inte skrivit på uppsägningskontraktet angående lokalerna i Siggebo? Detta har inneburit en kostnad för Socialnämnden på ca 700 tusen kronor.

Svar

Fråga till kommunfullmäktigeordförande Mats Nilsson

1. Gäller inte ägardirektivet? Om det gäller varför frångår kommunordförande det vid kallelse till ägardialog?

2. Är det på grund av slarv eller okunskap som kommunledningen inte skrivit på uppsägningskontraktet angående lokalerna i Siggebo? Detta har inneburit en kostnad för Socialnämnden på ca 700 tusen kronor.

Göran Södergvist

Kf § 28 Interpellationer / frågor

Ange diarienummer

Beslut

Skriv text här.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Skriv text här.

Kf § 29 Valärenden

1. Fyllnadsval efter Stefan Ekholm (SD)
2. Avsägelse / fyllnadsval efter Hans Johansson (C)
3. Avsägelse / fyllnadsval efter Casper Andersson (M)
4. Avsägelse / fyllnadsval efter Johannes Öhrn (S)
5. Övriga valärenden

Kf § 30 Rapporter

Ange diarienummer

Beslut

Skriv text här.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Skriv text här.

Kf § 31 Delgivningar

KS2025/0103
Beslut från Länsstyrelsen Dalarnas län den 27 februari 2025 gällande att utse ny ledamot och ersättare i kommunfullmäktige. Avgången ledamot Stefan Ekholm (SD). Ny ledamot Rolf Printz (SD). Ny ersättare har inte kunnat utses.

KS2024/0497
Protokollsutdrag från barn- och utbildningsnämnden den 10 mars 2025 § 39 gällande medborgarförslag om resa till Auschwitz för elever från Klockarskolan. Medborgarförslaget avslås.

KS2025/0160
Information från Länsstyrelsen Dalarnas län den 18 mars 2025 gällande de kommuner som saknar vattentjänstplan

Protokoll från sammanträde med kommunstyrelsen den 18 mars 2025

KS2024/0467
Protokollsutdrag från samhällsbyggnadsnämnden den 19 mars 2025 § 27 gällande medborgarförslag om att ta bort parkeringen längs vägen vid ishallen. Medborgarförslaget avslås och sektorchef får uppdrag att utreda möjliga trafiklösningar.